

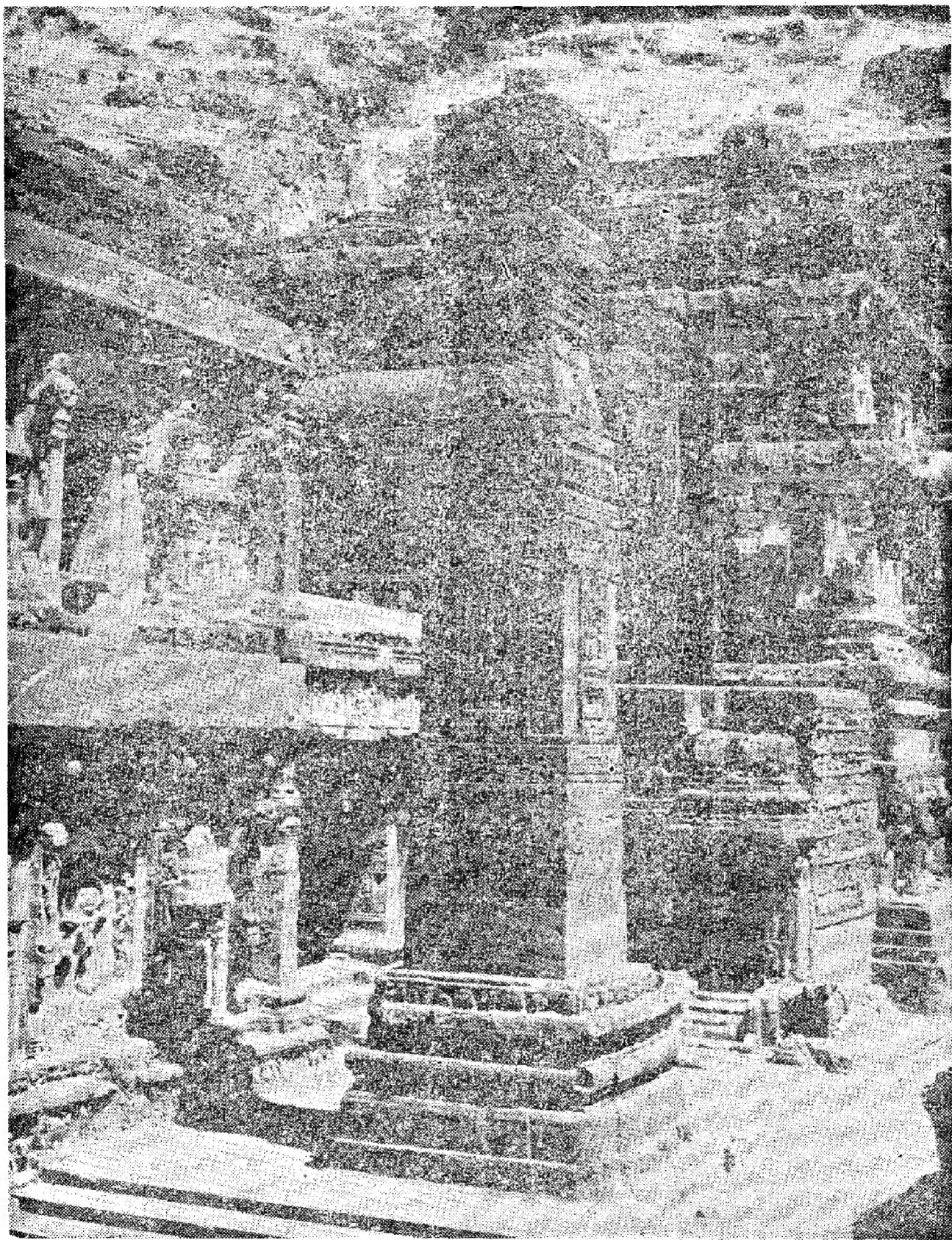
శ్రీమంతలక్ష్మీ పరిచారిక

శ్రీమంతలక్ష్మీ పరిచారిక

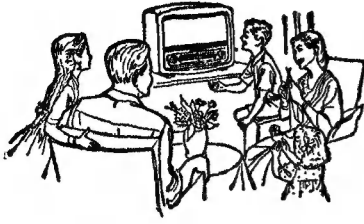

26-7-61

ఎల్లోర- గుహ-లలో కైలాస ఆలయం

ఫోటో : జై. సావిత్రీ.

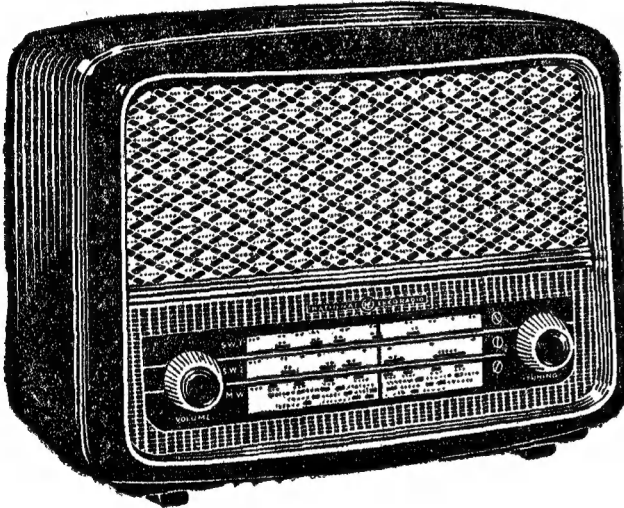

సాటిలోని శ్రేష్ఠతకు అద్భుతమైన పనితీరును రెండు దివ్యమైన

నేషనల్ ఎక్స్-మోడల్లు!

ఇవిగో, మీరు రేడియో ప్రసారములను వివిధ ఆనందించుటకు చక్కగా పనిచేసే, ఆత్యంత శ్రేష్ఠమైన రెండు నేషనల్-ఎక్స్-మోడల్లు! అవి 'మాన్ సూనైజ్' చేయబడినవి మరియు వాటితో ఒక సంవత్సరము గ్యారంటీ యివ్వబడుతుంది. మీ దగ్గరలోనున్న నేషనల్ ఎక్స్-మోడల్ వ్యాపారిని వాటిని పెట్టమని నేడే వినండి!

మోడల్ 717:

యూ-717: 8 విధములుగా పనిచేసే 6 బాల్బులు, 8 ట్యూంగులు. డి-717: 8 విధములుగా పనిచేసే 4 బాల్బులు, 3 ట్యూంగులు. డ్రై ట్యూబ్ సెట్. అందమైన క్యాబినెట్.

రూ. 270.00

ఎక్స్-మోడల్ ట్యూబ్ సెట్ వహించుచున్న అదనము

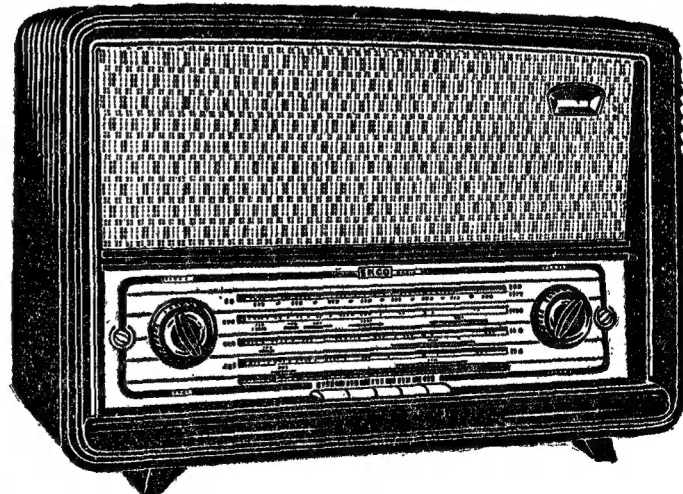
మా అధికారము పొందిన నేషనల్ ఎక్స్-మోడల్ డీలరుల వద్దనే కొనండి.

మోడల్ ఎ.7111

8 విధములుగా పనిచేసే 6 బాల్బులు, 4 ట్యూంగులు. వియన్-క్రిస్టల్ సెలెక్షన్. అందమైన క్యాబినెట్.

రూ. 481.40

ఎక్స్-మోడల్ ట్యూబ్ సెట్ వహించుచున్న అదనము

నేషనల్-ఎక్స్-మోడల్ రేడియోలు

శ్రేష్ఠమైనవి

అవి 'మాన్ సూనైజ్' చేయబడినవి

జెనరల్ రేడియో & అప్లయన్సెస్ లిమిటెడ్

బొంబాయి • కలకత్తా • పాట్నా • మద్రాసు • బెంగళూరు • ఢిల్లీ • సికిందరాబాద్

మీ యింట్లో

నొప్పి అనే మాట

లేకుండా చేయుటకు

సారిడన్ వాడండి

మీ కుటుంబంలోని వారు ఎవరైనా శంసాపు, ఒత్తనాపు, వంటనాపు జ్వరముగా ఉండుట, మామూలు అవస్థకంటే మొదలగు చాలికో దాదాపుగా ఉంటే వారికి సారిడన్ యివ్వండి. దానితో వారికి త్వరితముగా, నిరసాయముగా, నిశ్చయముగా వ్యర్థక కఠగుతుంది. సారిడన్ పేద రేడుస్తుంది మరియు సహజమైనవారు లేకుండును! ఒక సారిడన్ బిల్ల పెట్టవారికి స్వస్తి మోరదు. పిల్లలకు క్లినుండి క్లిను బాదును.

«రోష» రాయలు «పెక్టో బిల్లూబిల్లూ» వాల్టాస్ రిమిడిస్

ఒకే బిల్లు చాలును
(ఒక బిల్ల ఒరీడు 13 స.సె. మాత్రమే)

JWT VT 2097

ఉత్తరాలు

సంఘం

5-7-61 నంచిక ముఖ్యతం
నరిగా బోధన చేశాడు. కనుక తాని అర్థం
వీమిటి చెప్పండి....చెప్పండి....చెప్పండి చెప్పండి.
టి. ఈశ్వరచంద్ర విద్యాసాగరు (నీలాఫలమండి)

అవమానమా?

వాప్సెట్ట వెంకటేశ్వర్లుతో ఇంటర్వ్యూ
లాంటి వ్యాసాలు ప్రచురించడం ఆంధ్ర సచిత్ర
వారపత్రిక అవమానమా! థేడ్! ఓ కంకి
పాటి (పెండ్స్) అసోసియేషన్ సభ్యుల్లారా!
తోటి మావపుల కష్టసుఖాలు తెలుసుకోవడం
అవమానమా! ఆ కష్టజీవుల జీవిత గమనాలు
పత్రిక మన కందించడం అన్యాయమా! తిరిగి
చేసుకోని మీ అసోసియేషన్ అంతా ఒక్కసారి కలిసి
కొని ఆలోచించుకోండి.

కె. కోభాగవత్ (మద్రాసు)

* * *

కంకిపాడు (పెండ్స్) ఎసోసియేషన్ వారు 'రిక్నా
వారా' వ్యాసం ప్రచురించుట పత్రిక అవ
మానం అని వ్రాయుట కోపనీయం. కొంత
మంది శ్రమింతులకు కష్టజీవుల కష్టస్థములు
ప్రచురించుట గొప్పదు. వాటిని ప్రజానికమునకు
తెలియజేయుట "పత్రిక" కా అవమానం ?

వి. ఎల్. నరసింహారావు (అవడి)

* * *

'రేఖా' చిత్రకథ

రేఖాచిత్రకథ 'బంగారం సింగరం' వారా
కాగుంటోంది. కాని అదే చిత్రకథలో ఉన్న అనీడ
కలు కూడా పట్టమ్యమ—కూర్చిగార్చి—రేఖతో దూకే
స్థితు రాకట్మించి' అన్న సంభాషణ అర్థం
కావలసివచ్చింది.

వి. కాశ్యపరావు (కాయమాలు)

* * *

దేవిక బొమ్మలు

ఈమధ్య ఆంధ్రసచిత్రవారపత్రికలో ప్రచు
రిస్తున్న దేవికగారి బొమ్మలు చూడటానికి
అకర్షణీయంగా వున్నాయి

పెనుగంటి రామారావు (రాజమండ్రి)

* * *

కొత్త శీర్షిక

ఈ వారంనుండి 'మనమూ—మన రాష్ట్రం'
శీర్షిక ప్రారంభించడం పత్రికకు మరింత కోణ
కూర్చునని సమ్మతమైనాము. ఇటువంటి విజ్ఞాన
యుతమైన శీర్షికలు ప్రవేశ పెట్టువస్తాయనుకు
మీకు ధన్యవాదాలు.

కాన సత్యవారాయణమూర్తి (కాకినాడ)

* * *

డిప్లీ లేఖ

12-7-61 నంచిక "హ్యాపీ" కోలో

తెలుగు పత్రికలన్నిటికన్న 'ఆంధ్ర సచిత్ర
వారపత్రిక' సర్క్యులేషన్ అధికమైనది

...పొగపైన దుస్తులా? అంబికా కోటింగులు,
షర్టింగులతో మీకు శ్రేష్టమైన విలువ లభించును.
ఈ సున్నితమైన నూలు బట్టలు ధరించుటకు ఎంతో
అనుకూలమైన సుఖంగా నుండును. అంతేగాక
ఇవి చాలాకాలము మన్నుతాయి. ఔను, అంబికా
మనవంటి జనుల చిక్కును తొలగించుచున్నది...

శ్రీ **అంబికా** మిల్స్ లిమిటెడ్.
అహమదాబాద్

రిజిస్టర్డ్ యూనైటెడ్ ట్రేడ్ మార్క్ • **SANFORIZED** •
MADE IN INDIA

MADE IN INDIA

“శ్రీ కృష్ణ” గారు గోనరక్షణ విషయంలో అలా వ్రాయడం ఏమంత సమంజసంగా లేదు. పుణ్య భూమి, కర్మభూమి అయిన పవిత్ర భారతదేశంలో

పరిమితమైన స్థాన త్వరపడండి
ఇంగ్లీషుమణిల్లా (ఫ్లోరిడానుట్టులు)
మిక్కిలి హైకూనెనవి. 100 పెటె
రు. 19-50 న. పెరి పోస్టు ఉచితం.
వి. సి. లు చెలవు. పేకం M. O.
చేయుచూ వెంటనే మీ ఆర్డరు పంపండి.
ప్యారగన్ ఏజన్సీస్,
వి. ఎన్. టాకీసువద్ద, అదోని (A.P.)

కాలు ఆణిమందు
పాదములలో ఆనెలు-కండలు పెరిగి,
పాదము నేలపై బెటరేక రాళ్ళు తగిలిన
శ్రుతి పడువారు పై పూతగా వాడిన
మాయం చేయగలదు. వెల పోస్టు
ఖర్చుతో రు. 4-25. గర్భ నిరోధ
రబ్బరు పరికరములు మావద్ద లభించును.
వివరములకు వ్రాయండి:
BALAJI AGENCY,
29, Muniappa mudali St,
MADRAS-1.

ఉత్తరాలు

పుట్టిన ప్రతి హిందువుకి గోనరక్షణ వ్రథాన కర్తవ్యం. జాతికి మానబిందువులైన, వతాక రక్షణ, స్త్రీరక్షణ, గోరక్షణ, ధర్మరక్షణ వాని కర్తవ్యం. “గోపూజా ధురంధరులు పాటు, వెన్న వినియోగాన్ని ఆ హోటల్లో నిషేధించమని అడుగ వచ్చు” అని వ్రాశారు. గోపూజా ధురంధరు లెప్పుడూ అమవిత్తమైన కోరిక కోరరు. పూర్వం అలా జరుగలేదు. అనలీ వందేపాం ఎలా వెలి బుద్ధిరో ఆశ్చర్యంగా ఉంది. అదే గోవధ పాకి స్టాన్లో జరిగితే మనం వెల్లెనరు కొట్టు కున్నా లాభంలేదు. బహుశా కేరళలో దేవాల యాలు ధ్వంసం చేసినప్పుడు బాధపడని హిందువు లకు ఈ గోవధవల్ల కూడా ఏమీ బాధపడరని శ్రీ కృష్ణగారు భావించారేమో!

రఘు (గూడూరు)

* * *

ఒక సలహా

విత్రసమీక్షలో తరచు డబ్బింగు ఏకర్షు గురించి ప్రచురిస్తున్నారు. అలాకా దయచేసి తెలుగుపనిమాలకే ప్రాముఖ్యం ఇచ్చి మమ్ము అను మరింత ప్రోత్సహిస్తారని ఆశిస్తున్నాము.
సి. వై. మణి (శ్రీకాకుళం)

* * *

భూ ప్రదక్షిణం

ఇప్పుడు 7-30 అయింది. మా ఇంటికి

పోస్టిను రెండు ఫర్లాంగులుంది. నేను అక్కడికి చేరేసరికి 7-45 అవుతుంది. ఈ ఉత్తరం రాసే సరికి 8-00 అవుతుంది. అంటే ఈ ‘ఉత్తరం’ సరిగ్గా 8-00కి వాసులో స్టేషనుకు చేరి మెయిలు వందుకుంటుంది. సోమవారం 10-00 గంట లకు మీ అఫీసు చేరుకుంటుంది. ఇది ఎందుకిలా రామ్మన్నానంటే ‘80 రోజులలో భూప్రదక్షిణం’ చదివిన తరువాత వాకూ ఫీలియాన్ ఫిగోలాగే అవుదా మనిపిస్తోంది. మరి నేనూ అతనిలాగే పట్టలిరాన్ని ఆశించవచ్చుకదూ?

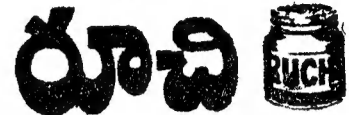
వి. వి. రమణారావు (విశాఖపట్నం)

* * *

యాలక్కాయ, అవంగము

తాంబూలములకు

యిప్పుడు అక్కరలేదు.

సుగంధ ద్రవ్య సముదాయము

అన్ని కిరాణాకొట్లలో దొరకును.

శ్రీకొల్లూలో వాడబడుచున్నది.

నానాకాస్మటిక్కు, విజయవాడ-2.

VARIETY'S

స్లోన్
బామ్
వాడి
నొప్పిని
వెంటనే
పోగొట్టుకోండి

స్నాయువుల బెణుకులు.
మెడ వట్టులు మరియు వీవు
నొప్పులు. కీళ్ల ఉబ్బులు
నాదీవ్యాధి మరియు
నడుమునొప్పి మొదలగు
నొప్పులకు నొప్పిగా
ఉన్నచోట్లల్లా కొంచెము
స్లోన్స్ బామ్ రాయండి.
తక్షణమే దాని ఉపశమనము
జూర్చే వేది రోపరికి
వ్యాపించి నొప్పిగా ఉన్న
చోటుకు కుద్రవరచే రక్తము
క్రొత్తగా ప్రవహించుటలో
సహకరించును. వెంటనే
ఉపశమనము కలిగించే
ఒక స్లోన్స్ బామ్ సీసాను
ఎల్లప్పుడూ యింట్లో
ఉంచుకోండి.

వాతరోగము * బెణుకులు * స్నాయువుల నొప్పులకు

వార్షిక్-లాండ్లై ఫార్మ్యూటికల్ కంపెనీ(యు.ఎస్.ఎ.లో పరిమిత బాధ్యతతో స్థాపించబడినది.

ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రిక

★

వ్యవస్థాపకులు :
దేశోద్ధారక కాశీనాథుని
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు

స్థాపితము
1908

★

ముఖ్య సంపాదకుడు.
శివలెంక శంభుప్రసాద్

★

సంపాదకుడు :
శివలెంక రాధాకృష్ణ

★

సంపుటము 53
సంచిక 46

26-7-61

బుధవారం

ప్రవసం॥ ఆషాఢ శుద్ధత్రయోదశి

విడిద్రపతి వెల 25 న. పై.

సంవత్సర చందా 13-0-0

★

ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము
7, లంబుచెట్టిపేధి,
మదరాసు-1.

విషయానుక్రమణిక

ముఖచిత్రం: అ మీ త

కథలు

తెలిసిన విలువలు	—	16
ప్రేమలేఖ	—	32

వ్యాసాలు

జీతంలేని పరిచారిక	—	18
చామంతి	—	22
బాతి పరిపూర్ణత	—	23

నీ రి య ల్ కథలు

ధృవతార	—	8
హరివంశం	—	12
ఆదర్శాలు - ఆంతర్యాలు	—	26
'రేఖా' చిత్రకథ	—	28

బాల సాహితీ

నేతివర్తకుడు	—	30
కాకి కబురు (గేయం)	—	31
మా పాపాయి (గేయం)	—	39

శీర్షికలు

ఉత్తరాలు	—	3
ఊమెన్ కాప్టూన్	—	6
న్యూఢిల్లీ లేఖ	—	7
వారఫలాలు	—	10
మనమూ - మనరాష్ట్రం	—	13
మనమూ - మన దేహస్థి	—	14
కథకానికథ	—	15
వనితావాణి	—	19
ఎప్పుడూ - ఇంతే	—	22
సినిమా	—	24
గళనూడికట్టు	—	63
పోట్టికథలు	—	64
శ్రీశైల ఆలయ ఉద్ధరణ	—	90

వచ్చేవారం

ముఖచిత్రం: 'ఎప్పుడూ - ఇంతే.'

'తెలుగు వెలుగు' పోటీ ఫలితం

స చి వా ల య సి బ్బం ది కి అ ద న పు ప ని భ త్యం : ఓ ట్ల సం పా ద న కు మ రి కౌ న్ని నూ త న ప థ కా లు

న్యూఢిల్లీ మల్లీ అవిరిస్సానాల్ రోజులు వచ్చాయి. ఈ వారావరణం అక్కటరు మాసాంతం దాకా ఉంటుంది. వెనక బ్రిటిష్ వారు వేసిన నివాసాలకు పోవటాన్ని నిరసించినవారే ఈరోజున తామే ప్రవధములుగా కొండప్రాంతాలకు తరలిపోయి అసంఖ్యంగా కన్పించవచ్చు. నిజానికి కొండ ప్రాంతాలకు వేసవియాత్రలను పునరుద్ధరించటం జరిగింది.

వేసవికాలంలో జరిగే సమావేశాల్లో ఎక్కువ భాగం కొండప్రాంతాలలోనే జరిగాయి. క్రినగర్ లో ఒక పెద్ద 'జాంబూరీ' (వీల్లల ఆటలు) జరిగి బోతోంది. అదృష్టం వట్టిన ప్రతివాడికి హతాత్తుగా న్యూఢిల్లీ వాతావరణం ఇంక ఏమాత్రం భరించరానిదిగా తోస్తుంది. వీధివాడి ఆ ఢిల్లీయే (నివాసమే) తనకు అందరాని ఆశయంగా కన్పిస్తుంది. ఒకప్రక్క జనసమృద్ధి మైన కొండప్రాంతాలు, ఇంకోప్రక్కన ప్రజా సంకులమైన మురికిపేటలు — ఇవే భారతదేశం సాదిస్తున్న సామ్యవాదానికి నిదర్శనాలు. ధనం రాకడ పోకడలను గూర్చి విచారణపల్పేందుకుగాను ప్రధానమంత్రి నియమించిన సంఘం ఇంత వరకు ఒక్కసర్వాయమైనా సమావేశాకలే దన్నది తెలుసుకోటం అవసరం.

* * *

సచివాలయం సామర్థ్యాన్ని దెబ్బతీసేటట్లుగా ఒకపద్ధతిని, అంటే ఓట్లసంపాదన క్రిత విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టటం జరిగింది. ఈ పద్ధతిని మొదటగా కేంద్ర వేతనసంఘం పీసీఐసీ చేసింది. ఈ పద్ధతిప్రకారం కేంద్ర సచివాలయంలో కొన్ని తరగతులు ప్రభుత్వోద్యోగులకు అదనపు పనికి ధనం ఇస్తారు. ప్రభుత్వం ఉత్తరువు పూరిస్తేనే ఇలా ఉంది:

ఈ ఉత్తరువు అనువరించే ప్రతి ఉద్యోగి మామూలుకన్న అదనంగా కొంతకాలం పనిచేయాల్సి ఉంటుంది. అలాంటి వ్యక్తి తానుచేసిన అదనపు పనికి ప్రతి గంటకు 1,2 పట్టికంలో ఇచ్చిన ప్రతిఫలం పొందుతాడు:

ప్రభుత్వోద్యోగికి ఇలా అదనపుపనికి ధనం ముట్టుకొన్నప్పుడు ఆ ఉద్యోగికి ఇతర సౌకర్యాలు, అలవెన్సులు ఏవీ ఇచ్చేందుకు వీలేదు. దారి ఖర్చులు, పనిచేసిన రోజుకు బదులు ఇంకోకరోజు సెలవులాంటి సౌకర్యాలు కల్పించేందుకు వీలేదన్నమాట.

అదనపుపని చేసేందుకు ప్రభుత్వోద్యోగిని ఆయన ఇంటినుంచి రప్పించినప్పుడు, అనుమతిగల అధికారి అలాంటి ఉద్యోగికి అదనపుపని అలవెన్సుతోపాటు దారిఖర్చులు కూడా ఇవ్వవచ్చు.

వివరణ 1 : మామూలు పనికాలంతో కలిపి ఏక దిగువున పనిచేసినప్పుడు మాత్రమే, ప్రభుత్వ

ద్యోగి సెలవుకానిరోజులలో చేసే 45 నిమిషాల అదనపుపనికి ఎట్టి అలవెన్సు చెల్లించబడదు. ఉద్యోగిని ఇంటినుంచి రప్పించి పనికి రప్పించినప్పుడు, అట్టి అదనపు పని కాలం మొత్తానికి అంటే ఉచితంగా చేయాల్సిన మొదటి 45 నిమిషాల అదనపు కాలంతో కలిపి, అదనపు పని అలవెన్సు చెల్లించాల్సి ఉంటుంది.

వివరణ 2 : మొదటి పట్టికకు సంబంధించి వంతనరకు అదనపు పనికాలం మొదట 45 నిమిషాల అనంతరం అరగంట వరకు ఒక అరగంటగాను, తరువాత అరగంటదాకా జరిగే కాలాన్ని ఇంకో అరగంటగాను లెక్కవేయటం జరుగుతుంది. అంటే ఒక వ్యక్తి మొదటి 45 నిమిషాలు కాక 2 గం. 10 నిమిషాలు అదనంగా పని చేసినప్పుడు 2 1/2 గంటల అదనపు పనికి అలవెన్సు ఇస్తారు.

వివరణ 3 : రెండవ పట్టిక (బి) విషయంలో కూడా కాలాన్ని అరగంటల క్రిందనే లెక్కించి అల

వెన్సు ఇస్తారు. అంటే మామూలు పనికి అదనంగా 2 గం. 10 నిమిషాలు పనిచేసిన వ్యక్తికి 2 గంటలకు అదనపు పని అలవెన్సు ఇస్తారు.

వివరణ 4 : ఉద్యోగికి అదనపు పని అలవెన్సు ఇచ్చేటప్పుడు భిన్నాన్ని దగ్గర 5 నయాపైసలకు సవరించి లెక్కిస్తారు. మూడు నయాపైసలు అంతకు పై భిన్నాలను దగ్గర 5 వ. పై లకు లెక్కిస్తారు. మూడు నయాపైసలకు తక్కువైన లెక్కలోకి తీసుకోరు.

సర్టిఫికేట్లు : ప్రతి ప్రభుత్వోద్యోగి అదనపు పని చేసినట్లు ఉన్నతాధికారి సంతకంతో ధరభాస్తును బిల్లుతో కలిపి పంపినప్పుడే అదనపు పని అలవెన్సు మంజూరు చేయటం జరుగుతుంది.

రిజిస్టరు : ప్రతి ప్రభుత్వ కార్యాలయంలోను అదనపు పని రిజిస్టరు ఒకటి ఉంటుంది. ఉన్నతాధికారి సంతకంతో వచ్చిన అదనపు పని అలవెన్సు (రిజిస్ట్రేషన్ చేసే చూడండి.)

ప్రతి అదనపు గంట పనికి చెల్లించదగిన భత్యం 1 వ పట్టిక

వేతనాల క్రమం రూపాయలు	మొదటి 45 నిమిషాల అదనపు పనికి	తర్వాత రెండు గంటల అదనపు పనికి	ఆ తరువాత రెండు గంటల అదనపు పనికి	అన్నవచేసే అదనపు పనికి
మామూలు పనిరోజులలో				
50 పైస				
100 పైస	లేదు	0.45	0.55	0.65
100 పైస				
150 పైస	లేదు	0.75	0.95	1.10
150 పైస				
200 పైస	లేదు	1.05	1.30	1.55
200 పైస				
250 పైస	లేదు	1.40	1.75	2.10
250 పైస				
300 పైస	లేదు	1.75	2.10	2.55
300 పైస				
350 పైస	లేదు	2.00	2.50	3.00
350 పైస				
400 పైస	లేదు	2.30	2.85	3.45
400 పైస				
450 పైస	లేదు	2.60	3.25	3.90
450 పైస				
500 పైస	లేదు	2.90	3.60	4.35
500 పైస				
550 పైస	లేదు	3.25	4.05	4.85
550 పైస				
600 పైస	లేదు	3.55	4.45	5.30
600 పైస				
650 పైస	లేదు	3.85	4.80	5.75

వైరిరాన్ని అపాదమస్తకమూ జలదరింపజేసే పీడకలగని ఉలిక్కిపడి మేలుకున్నాడు కాళిదాసు. అతడు కళ్ళు నలుముకుని లేచి బల్లమీదవున్న దీపాన్ని పెద్దదిగాచేసి వాకిటి తలుపు తీశాడు. క్రూరమైన చల్లని గాలి విసురుగా తోవలికి వచ్చింది. అర్ధ రాత్రి దాటి వుంటుంది. వంగుండు రంగుతోవున్న చంద్రబింబం అస్తమించబోతున్నది. నక్షత్రాలు 'మినుకు మినుకు'ని మెరుస్తున్నాయి. చంద్రబింబం ప్రక్కన ఒక నక్షత్రమూ, క్రింద ఘరో నక్షత్రమూ ఉజ్జ్వలంగా వెలుగుతున్నాయి.

ఉత్తరంవైపు వరండాలో వడుకుని యిద్దరు పిల్లలు నిద్రపోతున్నారు. వారిద్దరూ ప్రతి రాత్రి వడుపుకునేందుకు అక్కడికి వస్తారు. కాళిదాసు రాత్రి నిద్ర వచ్చేదాకా వారికి పాతాలు చెబుతాడు. తర్వాత వాల్చిద్దరూ నెమ్మదిగా వడుపుకుంటూ ఏ వస్త్రాండు గంటల వరకే మేలుకుని తర్వాత తమకు తెలియకుండానే నిద్రాదేవత ఒడిలోకి జారిపోతారు. పరీక్షలను గురించిన భయంతో మళ్ళీ తెల్లవారు జామునే లేచి తూగుతూ జోగుతూ తెల్లవారేదాకా చదువుతారు.

కాళిదాసుకు ప్రతిరోజూ తెల్లవారు జామున మూడు నాలుగు గంటల మధ్య మేలుకున వస్తుంది. అప్పుడు ఉత్తరం వైపు వంచలోకి వెళ్ళి వాల్చిద్దరిని లేపుతాడు. వాళ్ళు లేచికూర్చుని దుప్పట్లు కప్పుకుని వడుపుకోవటం ప్రారంభించగానే తాను వెళ్ళి మళ్ళీ నడుం వాలుస్తాడు. అప్పుడు నిద్ర పడితే మళ్ళీ తెల్లగా తెల్లవారిన తర్వాత వని మనిషి వచ్చి కేకచేసేవరకూ మెలకువరాదు.

కాళిదాసు ఉత్తరంవైపు వరండాలోకి వెళ్ళాడు. పుస్తకాన్ని గుండెలమీద పెట్టుకుని వడుకుని పున్నాడు మురళి. అతడు పదహారేళ్ళవాడు. నన్నగ వుంటాడు. కళ్ళలో తెలివి తేలుట ఉట్టిపడుతూ వుంటాయి. అతని తండ్రి ఏదో అధ్యాపకునిగా పనిచేస్తూవుండేవాడు. ఆయన ఎప్పుడూ కనిపించుకోవడానికేమీలేనా బాధపడి యెరగడు. అంత ఆరోగ్యవంతుడికి పాతాల్తుగా చావు ముంచుకుని వచ్చింది. ఒకనాటి సాయంకాలం 'నాకు తం పోస్టిగా వుంది' అంటూ యింటికి వచ్చాడు. అనాటి అర్ధరాత్రికే మృత్యువు ఆ చిలకను ఎగర వేసుకుని పోయింది. అప్పటికి అయిదేళ్ళారం చదువుతూ ప్రపంచమంటే యేమిటో, జీవితమంటే యేమిటో తెలియని మురళిని, చల్లని నిద్రగన్నేరు చెట్టు పీడలో విశ్రాంతి తీసుకుంటున్న దానిలా భర్త పీడలో తన బరువులనూ బాధ్యతలనూ మరచి పోయిగా కాలం గడుపుతున్న భార్యనూ దిక్కులేని బాళ్ళనుచేసి వెళ్ళిపోయాడాయన. అప్పటినుంచి ఆమె, భర్త మిగిలిన కొద్ది మొత్తాన్నీ, పిత్రా ర్థితమైన కొద్ది భూమిమీద వచ్చే ఫలసాయాన్ని ఖిధారంగా చేసుకుని రోజులు వెళ్ళుచువుతున్నది.

రెండోనాడు గోడవైపు తిరిగి పడుకుని గురక పెడుతున్నాడు. ఇంగ్లీషుపుస్తకం వాడి చేతి క్రింద పడి వున్నది. వాడి పేరు రూబెన్. క్రైస్తవుల పిల్లవాడు. మురళి యీడువాడే. కాళిదాసుకు వాళ్ళే చూస్తూవుంటే ఆశ్చర్యంగా వుంటుంది.

మురళి యీడువాడే. కాళిదాసుకు వాళ్ళే చూస్తూవుంటే ఆశ్చర్యంగా వుంటుంది. తన యిన్నేళ్ళ అనుభవంతోనూ యిత జ్ఞాన తృప్తివున్న విద్యార్థి యెవడూ తటస్థుడలేదు. వాడి ప్రవృత్తి చాలా చిత్రమైనది. సాధ్యమైనంత తక్కువగా మాట్లాడుతాడు. సాధ్యమైనంత యెక్కువగా వింటాడు. వాడి తండ్రి నలభై యేళ్ళవాడు. కష్టజీవి. కాళిమి ముందు చెమటోడ్చి పని చేస్తాడు. క్లుప్తంగా మాట్లాడుతాడు. ఎంత కష్టపడినా వేస్తే ఆదాయం బోటా బోటీగా పరిపావటం తప్ప మిగలటం అంటూ ఎప్పుడూ లేకపోయినా కొడుకును చదివించాలనే పట్టుదలతో మరింతగా కష్టపడేవాడు.

కాళిదాసు వాల్చిద్దరిని లేపి "వడుపుకుంటారా? రాత్రి వడుకోబోయేముందు 'ఇవాళ మరింత పెందరాశీ లేవను'ని చెప్పారా?" అన్నాడు. రూబెన్ లేచి కళ్ళు నలుముకుని దుప్పటిని చెవుల చుట్టూ కప్పుకుంటూ "అయ్యో! వడుపుకోకపోతే ఎలా మేస్తారూ! పరీక్ష పేపర్లు ఈసారి మరి కఠినంగా వున్నట్టు ఏం రాయడానికి తోచక మురళి వెక్కి వెక్కి యేడుస్తున్నట్టు ఇప్పుడు కల కూడా వచ్చింది" అన్నాడు. కాళిదాసుకు వచ్చు వచ్చింది. మురళి దీపం పెద్దదిచేసి పుస్తకం తెరుస్తూ, "ఇది నమ్మకండి మేస్తారూ! వాడికి తనే యేడ్చి నట్టు కల వచ్చి వుంటుంది. చెప్పుకుంటే సిగ్గు చేటని నా పేరు చెబుతున్నాడు" అన్నాడు.

కాళిదాసు వచ్చుతూ తోవలికివెళ్ళి గడియ వేసుకుని చక్కమీద నడుంవెళ్ళి దీపం తగ్గించబోతూ బల్లమీదవున్న గడియారం వంక చూశాడు. మూడు గంటలు దాటింది. అతడు దీపం తగ్గించి దుప్పటి గుండెల దాకా కప్పుకుని కళ్ళు మూసుకున్నాడు.

చుట్టుపక్కల అంతా నిశ్శబ్దంగావుంది. బల్లమీద ఉన్న గడియారం చేస్తున్న ధ్వని అనిరవ వాతావరణంలో స్పష్టంగా వినిపిస్తున్నది. ప్రక్క వరండాలో వాల్చిద్దరూ నిశ్శబ్దంగా వడుపుకుంటున్నట్టున్నాడు. వారి మాటలు కూడా వినిపించటం లేదు.

దాదాపు ఒక పావు గంట గడిచివుంటుంది. ఇంతలో పాతాల్తుగా వాకిలి తలుపుమీద చప్పుడూ, పిలుపులూ వినిపించి కాళిదాసు ఉలిక్కిపడి లేచాడు. అతడు వెంటనే బల్లమీదవున్న దీపాన్ని పెద్దదిగాచేసి

"ఏమిటోయ్ గోల?" అంటూ త్వర త్వరగావెళ్ళి తలుపు తీశాడు.

బయట మురళి, రూబెన్ ను నిలబడి వున్నారు. రూబెన్ చేతిలో లాంతరువుంది. వారెండుకో కంగారుపడుతున్నారు. కాళిదాసు చిరాకుతో "ఏమిటోయ్ మాట్లాడారే?" అన్నాడు. మురళి తడబడుతూ "మేస్తారూ! ఆ నైపు వరండాలో పాపాయి" అన్నాడు. కాళిదాసుకేమీ అర్థం కాలేదు. రూబెన్ వంక చూశాడు. అతను "అవును మేస్తారూ! మీరేరండి చూద్దరుగాని....." అన్నాడు.

కాళిదాసు నివ్వెరసోయి మారు మాట లేకుండా వారి వెంట నడిచాడు. దీపం చూపిస్తూ రూబెన్ ముందు నడుస్తున్నాడు. మురళి, కాళిదాసు నెమ్మదిగా, చెవులు రిక్కించుకుని వింటూ ఆ విశాలమైన వరండాలో నడిచి వెనక నైపుకు వెళ్ళారు. రూబెన్ దీపం పైకెత్తి "అదుగో ఆ మూల....." అన్నాడు.

కాళిదాసు కళ్ళు తిరిగి పడబోయి తమాయించుకున్నాడు. ఆ మూల చెప్పని గుడ్డల మధ్య నిజంగానే ఒక చిన్నపిల్లవాడు పడుకుని పోయిగా నిద్ర పోతున్నాడు. వాడు భూమిమీదపడి పదిరోజుల్లా గడిచి వుంటాయో లేదో అనుమానమే. ఇంకా వెతుక్తు గుడ్డలూ వున్నాడు.

కాళిదాసు కిదేమీ అర్థం కాలేదు. అంతా కలలా వుంది. కళ్ళు నలుముకుని చూసినా ఆ పసి పిల్లవాడూ, వాడి మీదికి వంగి పరిశీలిస్తున్న తన విద్యార్థులూ కనిపిస్తూనే వున్నారు. దీన్నే నమ్మకపోవటం ఎలా?

వాల్చిద్దరూ కాళిదాసువంక తిరిగారు. రూబెన్ "మేస్తారూ! ఈ పిల్లవాళ్ళే ఇక్కడ ఎవరు వడుకోబెట్టివుంటారు?" అన్నాడు. కాళిదాసుకు అంతా అయోమయంగా వుంది. అతనేమీ సమాధానం చెప్పలేదు. మళ్ళీ ఒకసారి పిల్లవాడివంక చూశాడు. దీపపువెలుగుతో ఆ అమాయకప్రాణి వెచ్చగా నిశ్చింతగా నిద్రిస్తున్నది. ఆ పసివాడు బుల్లి చేతులు ముడుచుకుని వున్నాడు.

కాళిదాసు కిప్పటికీ యిదంతా నిజమేననీ, కల కాదనీ నమ్మకం కలిగింది. ఇక మిగిలిన ప్రశ్న ఒక్కటే. ఈ పసిగుడ్డును ఇక్కడ ఎవరు వదిలి వెళ్ళివుంటారు? ఎందుకు?

(రెడీ-వ పేజీ చూడండి)

శ్రీ పెద్దిభోల్ల సుబ్బరామయ్యగారి వయసు 23 సంవత్సరాలు. ఒంగోలులోను, విజయవాడలోను, విద్యాభ్యాసం చేశారు. ప్రస్తుతం విజయవాడ లయోలా కాలేజీ తెలుగు శాఖలో పనిచేస్తున్నారు. 'భయం', 'పేరయ్య బావి', 'భద్రయోగి' మొదలైన పిరి కథలు 'ఆంగ్ల సచిత్ర వారపత్రిక'లో పడిన ఫంగలి పాఠకులకు విదితమై.

ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక వారఫలాలు

దైవజ్ఞ పాతూరి శ్రీరామమూర్తి

26-7-1961 బుధవారము మొదలు
1-8-1961 మంగళవారము వరకు

మేషం :

(అశ్విని, భరణి, కృత్తిక 1 పా.)

ఈ నమయంలో ధనయోగం జాగ్రత్తయింది. వ్యవహారవిషయాలలో మీరు అనుకున్న విధంగా ఆయా నమయాలలో నమలు బడుగుతూ ఉంటుంది. ప్రయాణం చేయవలసి వస్తుంది. ఆరోగ్యం సులభంగా తెలుసుకుంటున్న వల్ల విశ్రాంతి లభిస్తుంది. మొదట్లో కలహాలు వచ్చేట్లున్నా కనిపించినా దైవజ్ఞులవల్ల సకాలంలో మీ మాటను వ్యంగించుకుని గౌరవం పొందగలుగుతారు. కుల కార్యాలలో పాల్గొనవలసి వస్తుంది. అధికారాలలో సంప్రదించే ప్రయత్నాలు వెరవేటలు కష్టం. వృత్తిలో మీ శ్రమ చక్కగా ఫలించి తగినంత ఆదాయం పొందగలుగుతారు. ముందుగా మనస్సుల స్వభావం తెలుసుకోవడం మీ ప్రియం చేయటంవల్ల అవకాశాలు రాగల అవకాశాలున్నవి. జాగ్రత్త. 27, 28 లో అశాంతి, నిరుపయోగమైన ఖర్చులు.

మృషభం :

(కృత్తిక 2, 3, 4 పా, రోహిణి, మృగశిర 1, 2 పా.)

ఇతరుల తోడవల్ల మంచి చెడ్డలు తెలుసుకో

కుండా శ్రమకరమైన పనులలో చిక్కుకోవలసి వస్తుంది. దేహశిఖ్యం అంతగా ఉండదు. ఆదాయం పెరిగినా అందుకు తగిన ఉపయోగము, మన శృంతి పొందలేకపోతారు. పదిమందికి సంబంధించిన పనులలో మీ స్థానము, విలువ పెరుగుతుంది. కుటుంబంలో కులకార్యాలు వెరవేరుతుంది. తలనవి తలంపుగా నిష్పత్తి ప్రసంగాలు వస్తవి. సాధ్యమైనంతవరకు మాట మిగలకుండా మాను

గ్రహస్థితి
వృషభ మిధునాలలో కుక్రుడు, మిధున కటకాలలో బుధుడు, కర్కాటకంలో మార్కుడు, సింహంలో కుజ రాహువులు, మకరంలో గురు కుమారు, కుంభంలో శేతువు, ధనుర్మకరకుంభ పిషాచంలో చంద్రుడు.

కొనండి. మీ మాటను, మీ పనులను వ్యతిరేకించే వారు ఉంటారు. అయితే చివరకు మీ అభిప్రాయమే భాయ మవుతుంది. ఎదురు మాన్పు వార్తలు సంభవించకమైన భోరణిలో ఉండవు. స్వభావం మంచిదికాదు తెలిసి కూడా అటువంటి వారితోనే వేరననిన అవకాశం కలుగవచ్చు. 29, 30 లో కార్తీక విష్ణుము, శివోదార, అదంబరం నిమిత్తం ఖర్చులు.

మిథునం :

(మృగశిర 3, 4 పా, ఆరద్ర, పునర్వసు 1, 2, 3 పా.)

ప్రతివిషయంలోను దైర్ఘ్యంతో ప్రవేశిస్తారు. అడుగుడుగునా అటంకాలు వస్తూఉంటుంది. కాని బుద్ధిబలంతో కార్యం సాధించుకొంటారు. ఈ నమయంలో ఖర్చును గురించి వెనుకకు తగ్గినా మని అనుకున్నా అవకాశం లేకుండా పోతుంది. ఇతరుల వ్యవహార పరిష్కారాలు మొదలయిన సందర్భాలలో నేర్పుతో వ్యవహరించగలుగుతారు. తూర్పుదిక్కు మంచి తాభవార్థాలు తెలుస్తవి. అత్యున్నత వల్ల అవారోగ్యమావనలు కనుపిస్తవి. వారం రెండవభాగంలో గౌరవము, ధనలాభము బాగుంటుంది. మీ శక్తిని, అవకాశాన్ని చూసుకుని స్నేహితుల సలహాలను వినియోగించుకొనటం అవసరం. విలువల వస్తువులు కొంటారు. 31, 1 తేదీలలో పుణ్యకార్యాలు, బంధు దర్శనం.

కర్కాటకం :

(పునర్వసు 4 పా, పుష్యమి, ఆశ్లేష)

ఎవరు ఏమి చెప్పినా బదులు చెప్పకుండా మంచితనం కాపాడుకొనవలసిన నమయం. అకస్మాత్తుగా దేహభాదలు కనుపిస్తవి. మీకు సంబంధించినవారే మీయందు అనూయభావంతో ప్రవర్తిస్తారు. బంధుమిత్రులకు ధనసహాయం చేయవలసి వస్తుంది. కోర్టుకేరీలలో శ్రమ, ఖర్చులు అధికంగా ఉంటుంది. ప్రయాణాలలో సాధారణమైన ఫలితం మాత్రమే లభిస్తుంది. మంచిమాట చెప్పినా ప్రస్తుతం ఎదురు తిరగల సమయం. ఇంతకుముందుచేసిన పనులు ఈ నమయంలో ఫలించి. అధికారులవల్ల అనుకూలత ఉంటుంది. అయితే మనస్సుకు నిలకడ కనుపించదు. రకరకాల యోచనలు చేస్తూ ఉంటారు. ఇతరులలో కలిసి క్రొత్త పనులు ఆరంభించటం మంచిది కాదు. 26, 27 తేదీలలో కలహ ప్రసంగాలు, ధనలాభం, వృత్తిలో శ్రమ అధికం.

సింహం :

(మఖ, పుష్య, ఉత్తర 1 పా.)

గ్రహస్థితి చాలావరకు అనుకూలంగా ఉన్న నమయం. సంఘంలో మంచిపేరు సంపాదించుకుంటారు. వృత్తిలో మీరు చేసిన ప్రతిపని ముఖ్యంగా అనుకూలమైంది. మీక్రింద పనిచేసేవారిలో కలహాలు వస్తవి. ఇంతకుముందు తెలుసుకుండా ఉన్న ఆరోగ్యం ఒక దారికి వస్తవి. ఖర్చుతో కూడిన పనులు పైన చేసుకోవలసి వస్తుంది. కుటుంబంలోని వారి ఆరోగ్యంగురించి జాగ్రత్తగా ఉండండి. ధనదాయం బాగుంటుంది. పనులవల్ల అధికం కావచ్చు. మీ నిత్య కార్యక్రమాలలో తరచు అటంకాలు వస్తూఉంటుంది. వారంతంలో ఆత్మీయులతో అభిప్రాయ భేదాలు వస్తవి. సకాలంలో నిద్ర ఆహారములు అమరక జీవించవల్ల సౌఖ్యం లభిస్తుంది. 29, 30 లో మున్నెముక, తిమ్మలతో కూడిన పనులు

కన్య:

(ఉ త్తర 2, 8, 4 పా, హస్త, చిత్రి 1, 2 పా.)

దైవబలం కలిసినచే కాలం. మీ ఆలోచన కాని, ప్రయత్నం కాని, నిమిత్తమాత్రం. అనుకున్న దానికంటే విశేషంగా ఫలితం పొందగలుగుతారు. పుణ్యకాలక్షేపాలు, పెద్దమనుష్యులతో పరిచయం మొదలయినవి లభిస్తవి. ప్రయాణాలు, వ్యవహారాలకు సంబంధించిన పనులు ప్రస్తుతం నిలుపుకోవలసి రావచ్చు. క్రొత్త వారితో మైత్రి లభిస్తుంది. మీమీద చాడీలు కల్పించి చెప్పేవారు రుంటారు. కాని, అందువల్ల మీకు కలిగే అవకాశం ఏమీ ఉండదు. ఒక సమయంలో మనస్సు తొందరపడిన క్రియతో నిబ్బరంగా ఉండగలుగుతారు గనుక అందరిలోను మంచిపేరు సంపాదించుకో గలుగుతారు. కుటుంబ సభ్యుల లభిస్తుంది. సంఘకార్యాలలో మీ బాధ్యత పెరుగుతుంది. గౌరవం కూడా లభిస్తుంది. 30, 31 తేదీలలో వినోద కార్యక్రమాలు, శుభ వార్తలు, లెక్కలకు సంబంధించిన పనులలో పాఠబాట్లు.

మీల :

(చిత్రి 8, 4 పాదాలు, స్వాతి, విశాఖ 1, 2, 8 పాదాలు)

మీ అంతస్తు రోజురోజుకు పెరగగల సమయం. అయితే మొదట్లో ధైర్యం తోచదు. తీరా కార్యరంగంలో ప్రవేశిస్తే గాని మార్గం తోచదు. మీ ఆలోచనలు ఎదుటివారికి చక్కగా అనుకూలమైనవి. బంధువర్గంలో వచ్చిన కలతలు, మీ మనస్సును కొంతవరకు చికాకు పరుస్తవి. జీర్ణకోశాలకు సంబంధించిన అవయవాలలో బాధలు వస్తవి. పెద్దమనుష్యులు మీ పరిచయం, సలహాల నిమిత్తం వస్తారు. వచ్చేదబ్బు వస్తూవుంటే ప్రవాహంగా ఖర్చు అవుతూ ఉంటుంది. అయితే తలుచుకున్న ధైవకార్యాలు నిరాటంకంగా చేయ గలుగుతారు. కుటుంబంలోని వారితో వాగ్వివాదాలు రావచ్చుననే భావంతో జాగ్రత్తగా ఉండండి. ప్రయాణాలు ఖరచవు. 27, 28 లలో మిత్ర కలహం, కష్టవార్తలు, సంఘకార్యాలు.

వృత్తికం :

(విశాఖ 4 పాదం, అనూరాధ, శ్రేష్ఠ)

పైన పెట్టుకున్న బరువును క్రమంగా దించుకుని పోయిగా ఉండగల అవకాశం లభిస్తుంది. కలహాలు వాటంతట అనే సమసిపోతవి. వృత్తిలో ఎదటివారికి మీయొక్క అవసరము, విలువ తెలుస్తవి. దాదాపు అనేక రకాలూ వృద్ధి తాళగిన సూచన లున్నవి. కారణం లేకుండా ఆందోళనకు గురి అవుతూ ఉంటారు. కోర్టు చక్చేరిలో అనుకూలమైన సమయం. అయితే కీర్తి ప్రతిష్ఠలకు ఆశించకుండా ఫలితం సాధించుకొనటానికి ప్రయత్నించండి. కుటుంబంలోనివారి అనారోగ్య కారణాలవల్ల ఖర్చులు పెరుగుతవి. ఇతరుల

మాటలను నమ్ముకుని అత్యంతకు పోవద్దు. 29, 30 అకస్మాత్తుగా దేవాబాధలు, అవవాదులు.

సమస్య :

(మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తిరాషాఢ 1 పా)

మీకు మీరే ధైర్యమిచ్చి చెప్పుకుని ముందు జరుగవలసిన కార్యక్రమాలకు దిగటం అవసరం. శత్రుబాధ, వృత్తిలో పోటీ క్రమంగా తగ్గుతుంది. ఒకానొక సమయంలో సందేహం తోచినా మొత్తం మీద మీ మాటకు అడ్డులేకుండా ముందుకు పోగలుగుతారు. ప్రయాణాలలో శ్రమను సహించ వలసి వస్తుంది. ఫలితం మాత్రం బాగుంటుంది. పుణ్యకార్యాలు సులభంగా అనుకూలించవు. రాజకీయాలలో మీ ప్రతిభ బాగుంటుంది. విలువగల వస్తువులు కొనటానికి అవకాశం లభిస్తుంది. మీ స్నేహితులనుగురించి ఎవరు ఏమి చెప్పినా తొందరపడి కలహాలకు దిగవద్దు. వారంతంలో శుభవార్తలు తెలుస్తవి. 31, 1 తేదీలలో అకస్మాత్తునలాభం, వాహన భయం. శుభవార్తలు.

మకరం :

(ఉత్తిరాషాఢ 2, 8, 4 పా, శ్రవణం, సనీష్ఠ 1, 2 పా)

ఎంత తాపత్రయ పడినా ఉపయోగం సాధరణం. మీ మంచితనాన్ని వినియోగించుకుని అవతలి వారు మీమీద పెత్తనం చెలాయించగల సమయం. వ్యవహారరంగంలో రాజీమార్గం అనుసరించటం మంచిది. ఇతరులవద్ద నుంచి రావలసిన ధనం కొంతవరకు వస్తుంది. పిల్లల ఆరోగ్యంగరించి జాగ్రత్తగా ఉండండి. క్రొత్త మనుష్యులవల్ల మీకు కార్యసిద్ధి, ధనలాభము ఉంటవి. మీ క్రింద పనిచేసేవారివల్ల ఎదిగిన పాఠపాట్లు కష్ట వస్తాయి దారితీయవచ్చు. ఇతరుల బాధ్యతలను పైకే వేసుకొని తిరగతన సమయం కాదు. ఈ సమయంలో ఎవరు ఏమి చెప్పినా విని వదిలివేయటం అవసరం. 26, 27 లలో ఖర్చులు అధికం. తిప్పట, కష్టవార్తలు.

కుంభం :

(ధనిష్ఠ 8, 4 పా, శతభిషం, పూ. భాద్ర 1, 2, 8 పా.)

ఒక్కొక్కనూ ఓర్పుతో వెనుక ముందులు తెలుసుకుని పిలుసుబట్టి రంగంలో దిగవలసిన సమయం. సాహసం చేయటంవల్ల చిక్కుపడవలసి వస్తుంది. తొందరపడి చేతిలో ఉన్న డబ్బును వినియోగించటం మంచిదికాదు. ఏ సందర్భంలో ఎప్పుడు కలహాలు వస్తవోనని ఎదురు చూడ వలసిన సమయం. సంఘకార్యాలలో మిమ్ములను ప్రోత్సహిస్తారని, సహాయం చేసేవారు చల్లగా తప్పుకుంటారు. వాహనాలు ఉపయోగించటం, యంత్రాలకు సంబంధించిన పనులలో జాగ్రత్తగా ఉండండి. ఇంతకుముందు మీరు ఆరంభించిన పనులు, ఇతరులకు చేసిన వాగ్దానాలు ఈ సమయంలో మీ శక్తిని పరీక్షిస్తవి. శుభకార్య ప్రయ

ఈవారము ధరలు

బంగారు ధర ఈ వారంలో విశేషంగా పెరగదు. వారంతంలో మండి రావచ్చు. వెండి ధర ఆరంభంలో మండి వచ్చి 29 నుంచి కొద్ది తేజీ వస్తుంది. వేరుశనగవప్పు ధర మండి వచ్చే సూచన లున్నవి. నూనె ధర మామూలుగా ఉంటుంది. నూపుల ధర అకస్మాత్తుగా పెరగవచ్చు. చింతపండుధర తగ్గుతుంది. వెన్న, నెయ్యి పిటి ధరలలో మండి వస్తుంది. మిర్చికి గిరాకీ తగులుతుంది. నూలు ధరలలో బాగా తేజీ వచ్చే అవకాశం లున్నవి. ప్రత్తిధర గతవారం మాదిరిగా ఉంటుంది.

ల్పాలు అనుకూలించవు. 27, 28 లలో ఆశ్చర్య కరమైన వార్తలు, వృధా ఖర్చులు, గౌరవం.

మీనం :

(పూ. భాద్ర 4 పా, ఉ. భాద్ర, రేవతి)

మీ మాటను ఎక్కిరానియకుండా చేయటానికి ప్రయత్నించేవారు రుంటారు. ధైవికంగా ఈ సమయంలో మీ వృత్తివ్యాపారాలలో అభివృద్ధి కరమైన మార్పులు వస్తవి. పదిమందిలో మీ శక్తి సామర్థ్యాలు ఉపయోగించుకుని మంచి పేరు సంపాదించుకోగలుగుతారు. గతవారం కన్నా దేహ సౌఖ్యం బాగుంటుంది. ఒక సమయంలో మీకు దూరంగా ఉందామనుకున్నవారే ప్రస్తుతం మీకు అండగా నిలుస్తారు. మీకు సంబంధించిన మనుష్యులు ఎవరు ఏ పాఠపాట్లు చేసినా బాధ్యత మీ మీద పడే సమయం. జాగ్రత్తగా ఉండటం మంచిది. ఇతరులకు వ్రాసే ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలలో ఎదటివారికి విసుగు, కోపము రాకుండా చూచుకొనండి. 30, 31 లలో గౌరవప్రసాద, శుభ పుణ్యకార్యాలు, మిత్రులవద్దనుంచి లాభవార్త. ★

ఇంటి యజమానితో ఒకడు: "వమండీ! మీ ఇంట్లో దోమలూ, ఈగలూ నాట్యం చేస్తున్నాయండీ".

ఇంటియజమాని :- మీరిచ్చే అద్దెకు దోమలూ, ఈగలూ కాక సినిమాతారలు వచ్చి నాట్యం చేస్తారనుకుంటున్నారా?

నేతి శివసూర్యహృదయము (బందరు)

హరి వంశము

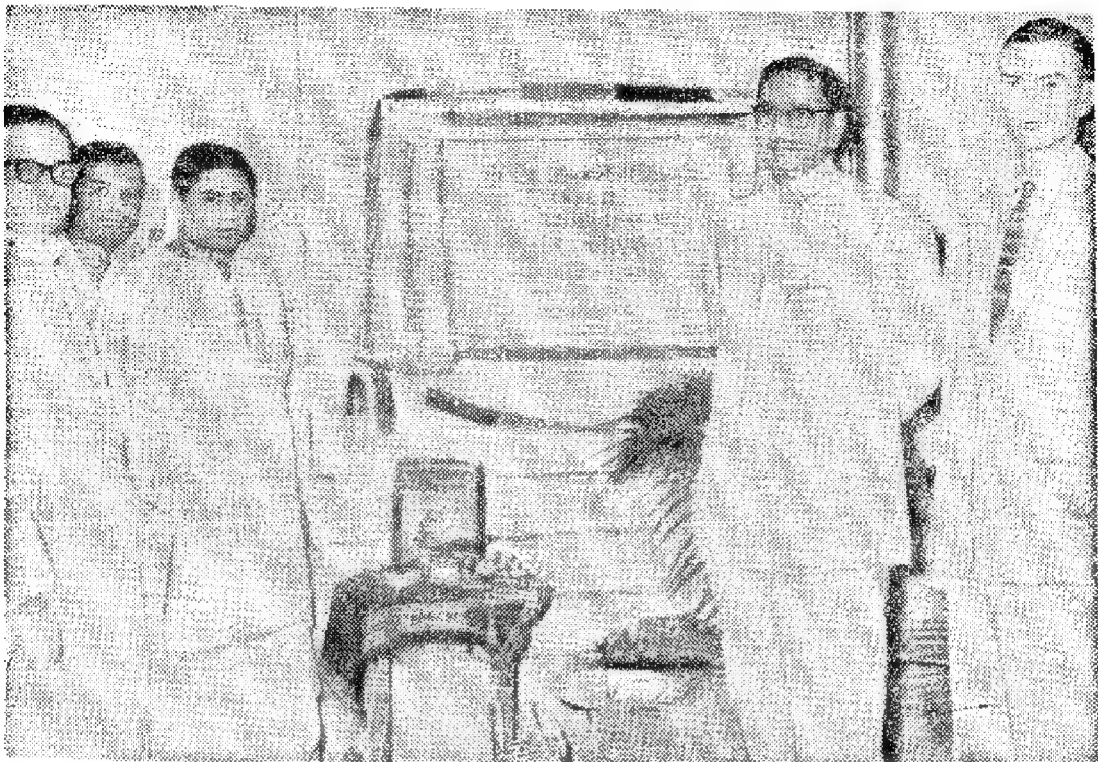
సాందీపనిపర్వం - 21

ఏ దినమున శ్రీ కృష్ణదేవుడు సాగజాడై అవి ముక్తమున ప్రవేశించెనో కడనది దినమంతయు నవిముక్తము పూర్వము ఎట్టులున్నదో, అప్పుడును అట్లు యున్నది. మరి ఆ ఒక్క రాత్రిలో అన్ని విచిత్రములు, అన్ని అద్భుతములు జరుగఁ జని ఎవ్వరు అనుకొనినారు? తెల్లవారి జనము లేచి చూచుకొనగా కాళికాకాళికవలె లేదు. నైకుంఠము వలె ఉన్నది. ఏడుగురు విశదములచేయబడి, కనూరి కర్ణాపుల చల్లబడి, ముత్యములపాడిలో విదూరజమును కలిపి ఇంద్రధనుస్సులను పోని వర్షములతో రంగవల్లలు తీర్చబడి, వరమ రవ్యముగా మున్నవి. ఎచ్చట చూచినను తోరణములు; ఎచ్చట చూచినను రంధ్రాంధములతో అలంకరణములు; ఎచ్చట చూచినను విష్ణుదేవుని పురా అవతార కథానకములతోడి చిత్రములు. ఆ ఏడులను సమ్మార్జనము చేసినది ఎవరు? ఆ మ్రుగ్గులిడినది ఎవరు? అలంకరణములు చేసినది ఎవరు? మహానందును ఇది అంతయు ఆశ్చర్యముగా మున్నది. మరి మహానందునకు ఆశ్చర్యము కలిగిన దనగా, కాళిలో సర్వలకును ఆ ఆశ్చర్యము తలమునుకలైనదని అర్థము. ఎందులనన ననగా, వానికి ఏమియు నట్టదు. భార్యయు, బిడ్డలును ఉన్నారని, వారిని ఆయన ఒక్కదినమున గూడ నరిగి వట్టింపుకొన్నది లేదు. మరి సాందీపనియే వారి కుటుంబమును అడుకొనక పోయినచో నేమి అయ్యెడిదో, కాళి విశ్వేశ్వరునకే తెలియవలయును. సాందీపని మహానందుని "జడుడా!" అని సంబోధించును. మహానందుడు నవ్వును. "సాందీపని! నేను జడుడను. నీవు నైత్యము యొక్క అచ్చమైన రూపమవు" అనును. ఇట్టి మాటలు సాందీపనికిమారుడు ప్రధానతీర్థమున అంభోగాపమునకు పోయి అంతర్ధానము కాళముందు జరిగెడివి. అతరువాత సాందీపని యింట సంతోషము లేదు. సాందీపనియంత వాడుగూడ పుత్రదుఃఖమునకు తట్టుకొనలేక పోయెను. మహానందునకు ఇదియే విచిత్రమనిపించెను. వికచుకుకాహంకార విశ్వేశ్వరీత సన్యాసాధివయుమ్ముడు అగస్త్యుడు. మరి సాందీ

పనియో? వికచుకుకాహంకారవిశ్వేశ్వరీత సన్య విద్వాంబునిధి వయస్కుడు. ఇట్టివానికి ఈ దుఃఖ మేమి? సాందీపని తీర్థయాత్రలకు పోయెను. సాందీపని భార్య దీక్షితాయణి దుఃఖమును తాను చూడలేకపోయెను. సాందీపని తీర్థయాత్రలు ముగించుకొని ఆశ్రమమునకు తిరిగి వచ్చెను. అప్పుడును ఆ దంపతుల దుఃఖమును తీరినట్లు లేదు. ఆశ్చర్యమునందు అగ్నినిసార సాందీపనియందు దుఃఖము గర్భితమై అజ్ఞాతమై ఉండెను. దీక్షితాయణియు ఆ భర్తను చూచి, ఆ భర్త శిష్యులనుచూచి పుత్రనియోగము నందలి దుఃఖము కొంతకు కొంతగా మ్రొంగెను. ఇది దుఃఖము పోయినట్లు! మహానందునకును దుఃఖము కలిగినది. తాను దరిద్రుడు! చదువుకొనినవాడో! చదువుకొనినవాడో! తనకును, సాందీపనికిని సాసత్యమేక్కడ! తనకు భార్య యున్నది. బిడ్డలు ఉన్నారు! తనబిడ్డలతో ఒక్కబిడ్డ పోయిన తనకు ఇంత దుఃఖము కలుగనా! ఏమో అనుకొన్నాడు మహానందుడు. తన ఒక్కబిడ్డ పోయి, సాందీపనిబిడ్డ బ్రతుకరాదా! అప్పుడు సాందీపని కి దుఃఖము లేకపోయి యుండును. మహానందునకు అతనితో అదంతే వచ్చుచున్నది. సాందీపని బిడ్డకు కాలము తీరినది. నా బిడ్డలకు, నా దరిద్రమునకు కాలము తీరలేదు. మరి నాకు దుఃఖము ఎట్లు కలుగు? సాందీపని దుఃఖమును చూడగా తనకును దుఃఖము కలిగినది. ఆయనను తాను హిదార్ప పోయినాడు. ఆ హిదార్పలు ఎట్టులున్నది. "అయ్యో! సాందీపని! ఇటు చూడు. మనుష్యుడు పుట్టివాడు. అనగా మరణమును కొని తెచ్చుకున్నాడు. అనలు పుట్టుకలేని వద్దతియేమో దానిని తెచ్చుకొనవలయును గాని, పుట్టిన తరువాత, ఒకడు మరణించెనని ఏడ్చుటయే తగదు. మరి నీవు వేతవు. కులవతివి. ఈ శిష్యులను చూడు. ఈ ఆశ్రమమును చూడు. నీ దుఃఖము తోడి దుఃఖము ఈ శిష్యులకు, ఈ ఆశ్రమమునకుకూడ తెచ్చిపెట్టుచున్నావు. నేను గంగకు పోయెదను. గంగయందు గూడ నీకువలె దుఃఖమే నాకు కన్పించును. గంగయే దుఃఖభాజితరథయిన, ఇక కాళిలో దుఃఖము కలదిని ఎవరికి! దేవి కౌము నీవు విచారించరాదో, దానికౌము విచ

రము చేయుచున్నావు". ఇట్లున్నది. మహానందుని మాటలు శ్రవోరంధ్రగములు కాగా సాందీపనికి ఆశ్చర్యమును కల్గినది; అవహేళనమును పొడమినది. ఆయన అనినాడు: "జడుడా! ప్రజ్ఞావాదములు పల్కుచున్నారా! ఏమి అన్నావు. పుత్రు డన్నచో ఎవరు? శ్రుతి ఏమిన్నది. అత్తానై పుత్రనామాసి అన్నది. మరి నేను పుత్రుని రూపముతో మరణించగా ఎట్టు లుండునురా! జడుడా!". మహానందుడు ఘల్లున నవ్వివాడు. "ఓయి! సాందీపని! నీవు ఎవ్వరవు. సాక్షాత్తు నత్తువు. సాక్షాత్తు చిత్తువు. సాక్షాత్తూ అనందమవు. మరి నీకు ఈ దుఃఖము ఏమి! దుఃఖము అనధికారులకు. మరి నీవు అధికారివి. విద్యలు నీయందు ఉన్నట్లు ఎచ్చటనున్నవి. నీయందు పుష్పించినట్లు ఎచ్చట పుష్పించినవి. అట్టి నీకు దుఃఖమేమి!" అన్నాడు. సాందీపని కన్నులు తెరచినట్లు మహానందుని చూచినాడు. "జడుడా! కాదు. మహానందుడా! నీ నామము అన్వర్థమురా!" అన్నాడు. అతర్వాతనే తీర్థయాత్రలకు పోయినాడు. అప్పుడును సాందీపని ఇంటిలో దుఃఖము తరిగినది లేదు. దీక్షితాయణి అనుదినము దుఃఖించుచున్నది. ఆమెకు లేకలేక ఆ బిడ్డ కల్గెను. మరి వాడు సామాన్యమైన బిడ్డడా! రత్నపు మొలక. వానిని తాను చిహ్నతనము నుండియు ఏత్తుకొని మోసెను. వానికి తాను అక్షరాభ్యాసముచేసిన దినము ఇప్పటికిని తనకు గుర్తు ఉన్నది. దీక్షితాయణి వచ్చి "మహానంద! నీవు విచిత్రమైన వాడవురా! ఆయన యేమో నిన్ను జడుడా అనును. మరి ఆ జడత్వము నీతో నాకు ఎచ్చటను కన్పించుటలేదు. నీవు బుద్ధిమంతుడవు. చదువు కున్న వాడవు. వరమ విద్యాపారివి. విన్ను చూచినదో నాకు ఇదే ఆశ్చర్యము. నీవు ఇట్లు, కలి యుండువు. నా బిడ్డకు అక్షరాభ్యాసము చేయి. నీకు, కుటుంబమునకు అనుదినమును న్యయం పాఠము ఇప్పించును" అన్నది. అప్పుడు మహానందునకు నవ్వే వచ్చినది. "దీక్షితాయణి! నా కుటుంబమునకును, నాకును ఏమి సంబంధము. నేను దానిని అడిగి పెండ్లిచేసుకొనలేదు. అది మా మేనమామ కూతురు. నేను జడుడనుకదా! పెండ్లి వద్దన్నాను. మా మేనమామ పూరుకొన (రీతిక చేత చూడండి)

మరలెల శివవంశము

శ్రీ సంతోష రెడ్డికి ముఖ్యమంత్రి శ్రీ డి. సంజీవయ్య ఈ మధ్య ప్రారంభోత్సవం జరిపారు.

మనమూ-మనరాష్ట్రం

శ్రీ సంతోష రెడ్డికి రాష్ట్ర నాయకత్వమా?

శ్రీ సంతోష రెడ్డి రాష్ట్రానికి తిరిగి నాయకత్వం వహించాలంటూ ఈ మధ్యన ఇద్దరు పెద్దలు తమ కోర్కెలను బాటలుగా వ్యక్తం చేశారు. వారిలో ఒకరు ఆర్థికమంత్రి శ్రీ బ్రహ్మానంద రెడ్డి. ఈయన ఏలూరు సభలో ప్రసంగిస్తూ, ఆంధ్రరాష్ట్రం వచ్చినప్పుడు శ్రీ సంతోష రెడ్డి ప్రకాశంగారి కాళ్ళమీద పడి ముఖ్యమంత్రి పదవికి వారిని ఒప్పించినట్లుగా, ఇప్పుడు అందరం సంతోష రెడ్డిని ప్రార్థిస్తున్నామని నాయకత్వం స్వీకరించాలనిగా ఆర్థికమంత్రిని, రెండవవారు శ్రీ మంతెన వెంకటరాజు. ఇటీవల రామాయంపేట బహిరంగ సభలో మాట్లాడుతూ, “సంతోష రెడ్డి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు దీక్షతో ఎన్నో కార్యక్రమాలు సాధించారు. తెలంగాణకు ఎంతో ఖర్చుపెట్టి మేటోవగారారు. మరో ఏమి మీది నెలల్లో కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడవని తీరిపోయినప్పుడు, శ్రీ సంతోష రెడ్డి రాష్ట్రానికి నాయకత్వం వహించినచో, సహకారాలు ఇవ్వాలని” తమ కోర్కెగా విన్నవించారు. కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుని ఆంధ్ర, తెలంగాణా పర్యటన సందర్భంలో ఆయన పాల్గొన్న సభలలోనే ఈ ప్రస్తావన రావడంబట్టి వారి (శ్రీ సంతోష రెడ్డి) అంతర్యం గ్రహించే, ఈ కోర్కెలను వెల్లడించడం జరిగిందా అని అనుమానించిన వాళ్ళు లేకపోలేదు. పదిమంది అడిగితేగాని పరికరమైతే, బ్రహ్మానంద రెడ్డి, రాజగోపాల్ అభ్యర్థనలను ముందుగానే పరిశీలించి, తీర్మానం చేయాలి.

రెడ్డి బెట్టుగా యంతవరకు జైలుపెట్టలేదు.

రాష్ట్ర నాయకత్వం అంటే, ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడవని కాదు. భారత కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుని పదవికే పూర్వం ఉండే గౌరవప్రస్తుతులు లేనప్పుడు, తిరిగి రాష్ట్రకాంగ్రెస్ అధ్యక్షులుగా రావడం గాని, వచ్చి వారు ఏదైనా పాథికగణగడంగాని అసంభవం కాబట్టి పై ఉభయాల అభ్యర్థనలలో అంతరార్థం శ్రీ సంతోష రెడ్డి మళ్ళీ ముఖ్యమంత్రి పదవి చేపట్టాలనేగాని మరొకటి కాదు. శ్రీ మంతెన వెంకటరాజు, తన అలా అనలేదని, వారి సలహా సహకారాలు మాత్రమే కావాలంటున్నానని ఒక వివరణ ఇచ్చారు. సలహా, సహకారా లివ్వడానికి, రాష్ట్ర నాయకత్వం చేపట్టవలసినదే. విజానికి భారత కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులుగానే వారి పరిచయం ఎక్కువ చెల్లుబాటువుతాయి. కనుక శ్రీ రాజగోపాల్ వివరణ సరైనదిగా కన్పించడంలేదు.

ఇంతకూ అఖిలభారతస్థాయికి వెళ్ళిన శ్రీ సంతోష రెడ్డి తిరిగి రాష్ట్రనాయకత్వం చేపట్టవలసిన అత్యవసర పరిస్థితి ఏమిటో ఈ పెద్ద లిరువురూ విశదం చేయలేదు. శ్రీ రెడ్డి ముఖ్యమంత్రి పదవి వదిలిపోయిన తరువాత, రాష్ట్రం పూర్తిగా డెబ్బ తినిపోయిందా? రెండవ ప్రణాళిక జయప్రదంగా అమలైంది; కేటాయించినదానికన్నా ఎక్కువే ఖర్చుపెట్టారు. మూడవ ప్రణాళిక అమలుకూడా మొదలైంది. పరిపాలన మునుపటి

కంటే ఎక్కువ, ఎంతటి బలీయమైన ఒత్తిళ్ళకు గురైనా మంత్రివర్గం ధైర్యంగా ఎదుర్కొని నిలబడింది. సంతోష రెడ్డి నాయకత్వం లేని లోపం ఎక్కడా కనిపించలేదు. అదీగాక ఒక వ్యక్తి ఎంతటి నమర్తుడైనా, అతను లేకపోతే, అలాంటి లోపం క్రిందే పోయే పరిస్థితిగాని, తలక్రిందవుతుందన్న ఆందోళనకుగాని ఏమాత్రం అవకాశం ఉండరాదు. నిజానికి నేపూరు తరువాత దేశం ఏమవుతుందోనన్న భయం అందరికీ ఉన్నా, ‘నా అనంతరం ఏమిటన్న ఆలోచన అనవసరం; ఫలానావాడు నా వారసు డనటం అగు’ అని స్పష్టంగా చెప్పారు. అలాగే ఒక వ్యక్తి సర్వదా ఒక పదవిలో పాటు కొని ఉండాలనడం, లేదా ఫలానావారు ఆయనకు జరుగుతున్న కాలానడం సరైన ఆలోచన కాదు. రాష్ట్రంలో అనుభవం గడించి సమర్థులనిపించుకొన్న నాయకులు అఖిలభారతస్థాయికి వెళ్ళడం చాల అవసరం. అందువల్ల దేశం మొత్తానికి వారి వల్ల ప్రయోజనం కలగడమేగాక రాష్ట్రంలో కొత్తవారు నాయకులుగా పైకిరావడానికి వీలే ర్భవతుంది. అంతేగాని పైకి వెళ్ళినవారే మళ్ళీ క్రిందికి వచ్చి, నాయకత్వం చేపట్టడం కొత్త వారికి, యువకులకు అవకాశం లేకుండా చేయడమే అవుతుంది.

రాష్ట్రంలో మేటి నాయకులనిపించుకున్నవారిదివరలో అనేకులు అఖిలభారత స్థాయికి వెళ్లారు. ఉత్తరప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రిగా ఉంటూ పండిత పంత్ తన అనంతరం రాష్ట్రకాంగ్రెస్ వాడులలో డగాలులు తప్పవని తెలిపినవాడ నేపూరు పీఠం నందుకొని, తన ప్రతిభాపరమిని మొత్తం దేశక్షేమానికి వినియోగించడానికి కేంద్ర

మనమూ మనదేహస్థితి

డా॥ గాలి బాలసుందరరావు

నత్తినివారణ సాధనములు

గ్రహారం నత్తివారికి సహాయం చేయదలచు కొన్నవారు గమనించవలసిన విషయములు వర్ణించాను. చిన్న పిల్లలలో అంతురించిన నత్తి నివారించడం తేలిక. ఎందుకంటే వారిలో మన స్థితి కుదుట పడనిది. పెద్దవారిలో ఏర్పడిన నత్తి కేవలం నోటికి సంబంధించిన లోపంకాదు. అది యావద్దేహిక మానసిక స్వరూపాలకు సంబంధించిన లోపం. అందు వల్ల దీని నివారణ కష్టపాత్రము. నత్తి అనివార్యమైనదికాదు. కాని అందరిలోనూ, మలభంగం, నిశ్చయంగా నివారించగలిగింది కాదు. కాని కాలక్రమాన ఇది పూర్తిగా నివారించదగిన దేహాననే ఆకామృతం కలుగుతున్నది.

చిన్నపిల్లలలో నత్తిని మూలమేష్టర్లు చాలవరకు నివారించడానికి వీలుంటుంది. ఇంట్లో వారికి పిలుపుంటుంది. కాని అందుకు కొంత పరిజ్ఞానమూ, ఇష్టమూ, పిసిక అప్పటికప్పుడు ముఖ్యంగా వ్యవధి కావాలి.

ముందుగా కారీక భోజనము లేవయివాపుంటే వాటిని నివారించాలి.

నత్తి ఘోర్పడుతున్న, లేక ఏర్పడిన పిల్లలు పిగ్గులో మాట్లాడడమే మానేసి ఒక మూల కూర్చుంటారు. వారిని ఎంత మాట్లాడడానికి వీలుంటే అంత మాట్లాడేటట్లు చేయాలి. ఇందువల్ల ఆ బిడ్డకూ ఇతర బిడ్డలకూ సన్నిహిత సంబంధం యేర్పడుతుంది. భయము తగ్గుతుంది. కాని యీ పద్ధతి అందరికీ మంచిదికాదు. భయపడేవారిని ప్రోత్సహించి భయంలేదేవరకు నలుగురిలో మాట్లాడమనీ, వదలమనీ బలవంతం చేయరాదు. ముందు వారి ఆపేక్షనీ, అంతర్భావనీ చూడగొనాలి.

తరవాత నత్తి బిడ్డకు, ఎప్పుటికప్పుడు తమ అభివృద్ధి చెందుతున్న సేభావమూ, పంతోషమూ కలిగించేటట్లుగా వాగ్గోగ నివారణ కార్యక్రమం పాగించాలి. ప్రపంచభాష లన్నింటిలోనూ ఉచ్చరించబడి శబ్దములు 600 కు పైగా వున్నవి. కాని ఏదో ఒక భాషలో 50, 60 కన్నా ఉచ్చరించబడిన శబ్దములు ఉండవు. శిశువులు మాటలాడడం ప్రారంభించినప్పుడుండి ఎన్నోరకాల శబ్దములు చేస్తూ వుంటారు. క్రమంగా తమకు కావలసిన శబ్దములను ఉచ్చరించడం నేర్చుకుని, మిగతా శబ్దములను మరచిపోతారు. ఇల్లా జరిగక, కొన్ని అవసర శబ్దములు మిగిలిపోయినందున పిల్లలలో నత్తి రావచ్చునని కొందరు నిపుణులు భావిస్తున్నారు. కొన్ని శబ్దములు క్రమంగా ఉచ్చరించడం కష్టం. "అదుగో పాంతుకు" అంటూ పిక్. ఉదాహరణ "పాడుగో అంతుకు" అన

వచ్చును. ఇది అతిశయోక్తి కాదు. ఇల్లా ఒక పిసికా మూటంగుతో తెల్లవార్లు జరిగింది. అప్పకొద్దీ అదే వచ్చింది. మర్నాడు ఆ అర్జిష్ట తాపీగావున్న ప్పుడు అనగలిగింది. అందుచేత వాగ్గర్జిశమ చేయించేటప్పుడు ఏయే శబ్దములమీద నత్తి ఎక్కువగావుందో, వేటిమీద తక్కువగావుందో గమనించి తక్కువశ్రమతో నివారించదగిన లోపాలే ముందు నివారించి బిడ్డకు విజయోత్సాహం కలిగించాలి. ఇందుకు టేవరికార్డుమీద మొదటిలో వారి మాటలు, చికిత్స తరవాత మాటలు రికార్డు చేసి వారికి వినిపించడానికి వీలుంటే చాలా ఉత్తమం. నేను అనమర్చుల్లా నేభావన, ఒకరి విషయంలో భయం, పెద్దలలో కలిగే కడల్పడం కష్టం. చిన్న బిడ్డల్లో అల్లాకాదు. వారిని మరిపించడం తేలిక. బిడ్డకు తన లోపములు తనకు తెలియకుండా ఇతరులను అనుకరిస్తూ, సరిగా ఉచ్చరించడానికి మంచి పద్ధతి బృందగానము బృందవరము" నత్తి పిల్లలను నలుగురితో కలిపి ఒకే పాఠ్యభాగం వదే వదే అందరిచేత చదివించడం మంచిది. ఇందు వల్ల బిడ్డకు నోరు తిరుగుతుంది. భయం పోతుంది. పెద్దవాళ్ళనుసరించి బిడ్డలు మాట్లాడడం నేర్చుకున్నట్లే ప్రక్కవారుచేసే శబ్దాన్ని విని యీ నత్తిపిల్లలూ నేర్చుకుంటారు. అయితే నత్తి పిల్లలు, చెవిటివారైనప్పుడు ఈ పద్ధతివల్ల ప్రయోజనం వుండదు. చెవుడున్నవారిలో నత్తి నివారించడం, వారికి మాటలు నేర్పడం అసాధ్యం. వారి దృష్టిమూలంగానూ స్పర్శమూలంగానూ విషయ జ్ఞానం కల్పించవలసిందే.

నత్తివారు తరచు ఊపిరి మధ్యలో మాట్లాడతారు. ఊపిరితిత్తులలో ఎంతగాలి పూరించబడినో శబ్దోచ్చారణ అంత బాగా వస్తుంది. అందువల్ల మాట అనడానికిముందు ఊపిరి పీల్చేటట్లు చేయాలి. మాట అప్పు తరవాత మళ్ళీ పూర్తిగా ఊపిరి పీల్చేటట్లు చేసి మళ్ళీ మాట అనిపించాలి. మాటలు అనకుండానే వారికి దీర్ఘచ్ఛ్వాస నిశ్వాసపరిశ్రమ రోజూ ఆయిదు నిమిషములమంది పది నిమిషములదాకా చేయించడం అవసరం. ఊపిరి పీల్చడం ఒకళక. చక్కగా ఊపిరి పీల్చే పెద్దవారి దాక్తురు ఊపిరి పీల్చునేటట్టుటి ఉచ్ఛ్వాసం పాడిగించడం — నిశ్వాసం తగ్గించడం ఊపిరి బిగబట్టడం అతివేముడిగా పీల్చడం యిటువంటివన్నీ చేస్తారు. ఇవి పిల్లలనంగతి చెప్పకూర్చు. ఈ పరిశ్రమ నత్తి వున్న పెద్దవారు కూడా చేయడం అవసరం. ఊపిరివిదుమా ఒకటి

రెండు, మూడు, నాలుగు అంటూ ఊపిరి విడుస్తుంటే నత్తి లేకుండా మాట్లాడడానికి వీలుంటుంది. ఆ తర్వాత ఊపిరి లోపలికి తీసుకుంటూ కూడా ఈ అంకెలను అంటూ వుండడం అభ్యాసం చేయించాలి. ఇది బాగా వచ్చినతరవాత ఇతర శబ్దములను, వదములనూ ఉచ్ఛ్వాస నిశ్వాస సమయములలో ఉచ్చరించజేయాలి. ముందు ఒకదీర్ఘ నిశ్వాసం తీసుకునేట్లు చేసి నెమ్మదిగా అనిపించాలి. ఇల్లా చేయిస్తున్నప్పుడు, కొవగించరాదు. నవ్వరాదు. భయపెట్టరాదు. అల్లా చేసే వారి ముందర యీ పరిశ్రమలు చేయించరాదు.

నత్తి పిల్లలకు ఇష్టమైనవి, ఆనందకరములైనవి అయిన కథలుచెప్పి అవి వారిచేత చెప్పించడానికి ప్రయత్నించాలి. ఆ కథలు వారికి విస్తృతాన్ని అనందాన్ని కలిగించేవిగా వుండడం అత్యవసరం. దేనిని పిల్లలు మెచ్చుకుని, ఆనందిస్తారో ఆ పనిని తాముగా చేయడానికి, తాముగా చేయగల ప్రయత్నమంతా చేయడం వారి మనస్తత్వానికి పునాది. ఈ కథలు నిరయించడంలో "ఆ కథ నేను ఆవిధంగా ఎప్పుడూ చెప్పలేను" అనే అద్వైతం కలిగే స్థాయిలో వాగ్గోగ నిపుణుడు ప్రయత్నించరాదు. నత్తివారి మాటలు గమనించి, ఏ మాటలు స్వల్ప లోపములతో ఉచ్చరించబడుతున్నవో ఏ లోపములు స్వల్ప ప్రయత్నంతో శ్రీమకాలంలో నివారించదగినవో గమనించి ఆ మాటలు ఉపయోగిస్తూ, కథలు చెప్పి చెప్పించాలి. సరిగా చెప్పినవారికి మెప్పు, బహుమానం యిచ్చి ప్రోత్సహించాలి.

ఒంటరిగా నత్తి వారిచేత, తమ నత్తిని గురించి, అందువల్ల వారుపడే బాధను గురించి మాట్లాడించజేసి ఆ లోపంవల్ల వారు మానసిక క్షతికి గొళ్ళవచ్చే సత్యవిధ్యంనెకరమైన ఫలితం, ఆత్మనిందకూ, ఆత్మ నిశ్వాస నాశనానికి గురి కాకుండా తమలోపం నవరించడానికి వీలు వున్నది. అందుకు తమ ఉత్సాహము, సహకారము అవసరం అని విశ్వసించజేయాలి. ఇతర లోపాల కన్నా ఇది హాసమయన లోపంకాదనీ, ఎన్నో లోపాలన్నవారూ ఎన్నో ఘనకార్యాల ఆత్మనిశ్వాసంతో సాధించామనీ నచ్చజెప్పి వారిలో స్వనిష్ఠయంతో మాన్యభావము ఏర్పడివుంటే అది తొలగించి జీవితమీద ఉత్సాహం యేర్పరచాలి. ఒక మాట్లాడడం విషయంలోనేకాక, ఆటలు, పాటలు, చిన్నచిన్న పరిశ్రమలు, చిత్రలేఖనం ఇటువంటివన్నీ నత్తివారికి ముఖ్యంగా నేర్పించడానికి ప్రయత్నించాలి. ఏదో ఒకవిషయంలో ఘనవిజయం సాధించడంకన్నా, ఆత్మనిశ్వాసం, జీవితేచ్ఛ కలుగడానికి మంచి సాధనం చేరలేదు. (వక్రతిలో ఒక లోపాన్ని సవ

(52-వ పేజీ చూడండి)

తథ కాని తథ

జ్ఞాపకం ఉండదని....

(మొదటి బహుమతి రు. 10 లు)

మా యింటల్లో ఆసీను క్యాలెండరు ఒకటుంది. మా నాన్నగారు పెద్దవారు గనుక రోజూ కాగితం దించడం మరిచిపోతూండేవారు. ఒకరోజున నాన్నగారు మా చిన్నతమ్ముణ్ణి పిలిచి "ఒరే చిన్నా! నీవు ప్రతిరోజూ లేవగానే ఈ క్యాలెండరు పై కాగితము చింపుతూ ఉండాలి." అని చెప్పారు. వాడు సరేనని ఒప్పుకున్నాడు. మర్నాడు నాన్నగారు లేచి చూచేసరికి చాలా కాగితాలు చింపబడి ఉన్నాయి. రోజూ ఒక్కొక్క కాగితం చింపమంటే ఒక్కసారే యిన్ని కాగితాలు చింపేరే" అని అడిగారు తమ్ముణ్ణి. "అదికాదండీ నాకు ప్రతిరోజూ జ్ఞాపక ముండదేమోనని ఆనని ఒకసారే చేశానండీ" అని ఏడుపుమొగం పెట్టి నమాధానం యిచ్చాడు. అది విన్న మా నాన్నగారికి నవ్వాగిందికాదు. నేనూ నవ్వులేక చచ్చాను.

ఈదర అప్పారావు (అచంట)

'మా అబ్బాయికి వచ్చింది'

(రెండవ బహుమతి రు. 5 లు)

మా హెమ్మలూలో వరకల్లకు ముందు ద్రామాలు వేళాము. ద్రామా యింన తరువాత అందరికీ బహుమతులు యిస్తున్నారు. అందరూ వారివారి తల్లి తండ్రులను కూడా పిల్చుకు వచ్చారు. స్త్రీ అందరూ ఒకవక్క కూర్చు వ్చారు. ద్రామాలో వేసినవారందరికీ బహుమతులు యివ్వటం ప్రారంభించారు. 'అదిగో! మా అమ్మాయికి ప్రథమ బహుమతి వచ్చింది' అని మా ప్రక్కనావిడ అన్నది. నేను కూడా పోయి నా బహుమతి తెచ్చుకొన్నాను.

మా అమ్మగారు మా అమ్మాయికి కూడా బహుమతి వచ్చినది" అన్నారు.

ఇలా అందరూ "అదిగో మా అమ్మాయికి వచ్చింది, అదిగో మా అమ్మాయి వచ్చిందని అంటున్నారు. ఇంతలో ఒకానొక మా తల్లిగారికి ప్రథమ బహుమతి వచ్చింది" అన్నది. మేము ఎవరూ అని చూస్తే అవిడ చూపెట్టిన అబ్బాయి మా పెద్ద అన్నయ్య. నేను, మా అమ్మ ఒక్కసారి నవ్వము. అవిడ తెల్లబోతూ అక్కడ నుండి లేచి వెళ్లిపోయింది.

అరే. మంతకుమారి (మద్రాసు)

తండ్రి అలవాటు

(రెండవ బహుమతి రు. 5 లు)

"అయ్యో! వెంకట్రామణ అవు" అనే కేకలు విని దిగ్గున వీధిలోకి వచ్చాను. నుమారు నలుభై ఏండ్ల వయస్సున్న ఒకతను పైకిలుపై కేకలు వేస్తూ వస్తున్నాడు. నాకేమీ అర్థంకాక వీధిలో నిలబడి చూస్తున్నాను. ఇంతలో మా ప్రక్కయింటి అబ్బాయి నవ్వుతూ వరిగడివచ్చి పైకిలుపైనుండి అతనిని దింపాడు. నా కివేమీ అర్థంకాక ఆ అబ్బాయిని పిలిచి ఏమి జరిగింది అన్నాను. అందుకు ఆ అబ్బాయి ఇట్లా చెప్పాడు: మా నాన్నగారికి మూలకు పోయేటప్పుడు వచ్చేటప్పుడు ఎలక్ట్రిక్ స్తంభమును పట్టుకొని పైకిలు దిగటం అలవాటు. అదివం స్తంభమువద్ద ఆవు నిలబడి ఉంది. అందువల్ల "అయ్యో! వెంకట్రామణ అవు" అని నవ్వు పీలిచారు. నేను రాకున్న ఎన్నిమార్లు పిలిచేవారో అని నవ్వుతూ చెప్పాడు. అది విని నేను నవ్వుతూ ఇంటికి వెళ్లాను.

ఎన్. వి. జయలక్ష్మి (మదనపల్లి)

'ఏరాజు గాడిదరా'

(రెండవ బహుమతి రు. 5 లు)

అవి మేము మూలపై నలు చదువుకునే రోజులు. మా మూర్ఖత్వం నలుగురు రాజులకు క్రూర వాళ్ళండేవారు. వారిలో ఒకడు ఎప్పుడూ నవలలు చదువుతూ ఉండేవాడు. ప్రఖ్యాత కవులు వ్రాసిన నవలలు, గ్రంథాలు క్లాసుకు తెచ్చి, అందరికీ యిచ్చేవాడు. అత డా రోజున "బా పూజీ జీవిత చరిత్ర" ను తీసుకొచ్చి, ఒక పేపరుకు కట్టాడు. ఆ పీరియట్ తీసుకునే మాస్టర్ కి నులలు, గ్రంథాలు వదనడం యివ్వండి! ఆయన క్లాసుకు రాగానే ఒక కుర్రవాడు ఆ పుస్తకాన్ని మాస్టర్ కి చూపించాడు. అప్పు డాయన ఆ కుర్రవాణ్ణి, 'ఈ పుస్తకం ఎవరిది?' అని ప్రశ్నించాడు. అప్పు డతడు, 'మన రాజుగారిదండీ' అని జవాబిచ్చాడు.

మా మాస్టరు "ఏ రాజుగారిదా" అని ప్రశ్నించారు. క్లాసులోవాళ్ళమంతా 'గొల్లన నవ్వుము. ఆ పుస్తకం తెచ్చిన రాజు తెల్లబోయాడు.

పై. వెంకటేశ్వరరావు (దీనువరం)

అబ్బాయి ఎవరు ?

(రెండవ బహుమతి రు. 5 లు)

నేను పెకండ్లపాఠం చదివే రోజుల్లో మా గ్రామం నుండి హైదరాబాద్ రోడ్డునూ మా మాయ్యను చూచి రావడానికి వెళ్లాను. మా మామయ్య నవల్ నగర్ కాంటోలో ఉంటున్నాడు. ఆ కాంటో ఇంట్లో అన్ని ఒకే వద్దలిలో నిర్మించి ఉన్నాయి. ఇంటి నెంబరు తెలిస్తే తప్ప ఇట్లు కనుగొనడం సాధ్యంకాదు. నేను ఎలాగో ఇట్లు చేరాను. మా అత్తయ్యగారు బాబూ అలా అడుగునొ, తర్వాత అన్నం వడ్డిస్తానంది. నేను అలా అడుగునొ వచ్చేసరికి 'అన్నం వడ్డించాను' అని వంటంటిచ్చింది కేక విని తినడానికి ఉపక్రమించాను. ఇంతలో ఒక బుర్రపిసాలాయన వచ్చి, 'అబ్బాయి ఎవరే?' అన్నాడు 'ఏది? ఎక్కడ, ఎవరు?' అంటూ వంటంటిచ్చింది వచ్చిన ముసలావిడను చూచి ఆశ్చర్యపోయాను. జరిగిన నంబుటన విని వారు కడుపుబ్బ నవ్వారు. తర్వాత మా ఇంటికొచ్చి చెప్పితే మా మామ, అత్త, నగలబడి నవ్వి 'మరో సారి అలా పోకే!' అని హెచ్చరించారు.

వి. రామరెడ్డి (గల్లపల్లి)

అన్నయ్య జవాబు

(రెండవ బహుమతి రు. 5 లు)

మేము (గత) ఇరాక్ లికి మా అమ్మమ్మ గారి ఫూరెల్లాము. అప్పటికే మా అన్నయ్య 'స్పేహతుల' కలిసి అక్కడకు వచ్చాడు. మేమంతా కలిసి దేవుడిని చూచి వచ్చాము. తెల్లవారిం తరువాత మా అన్నయ్య మా అమ్మమ్మతో తాళపు పెట్టుకోవడంవల్ల ప్రతి వనిలో చికాకు కలబరుస్తున్నాడు. పొద్దున్నే మే మందరము బజారుకు బయల్దేరాము. మా అమ్మమ్మ అన్నయ్యతో ఎక్కడికిరా వెళ్తున్నారు" అని అడిగింది. చికాకుతో ఉన్న అన్నయ్య ఏటిగ్గికి అని అన్నాడు.

ఇతే ఒక దిండెడు మంచిబట్ట తీసుకుజా" అంది. (అ గ్రామానికి దగ్గరే వుంది.) మా అన్నయ్య కోరణ జనిపెట్టిన మేము మెల్లన నవ్వాం.

డి. బాగ్యరావు, (గిరివెల్లి)

“అబ్బబ్బ! కాలి కాస్త దెబ్బతున్నట్లే —
యింకా కాలిమీ తిరిపోయింది అప్పుట్టుగా యెవ
రైనా ప్రవర్తిస్తారా మంజా! ఏమిటా ఏమి
తనం! ఇంకో వారంకోజాల్లో యెప్పుటిలా
తిరుగుతామి దాక్కర్ చెప్పలేదా?” దెబ్బ తీ
లినకాలుకీ కట్టిన కట్టుని పడేసేదే చూసుకుంటూ—
ఇంకా కుంటిదా వ్యయితో వేమోమని బెంగవచ్చున్న
భార్యనంజా చూస్తూ అన్నాడు శీర్. కిటికీదగ్గ
రగా ఉన్న మంచంమీద గోడకీ చేరిపోయిన
గుండ్రబి దిండుమీద ఆడుకుని కూర్చున్న మంజా
మొహంలో మహారాజ్యాల్ని కోల్పోయిన మహారాజు
తాబాకు దీనత్వం కనిపిస్తోంది.
“ఏం ఫర్వాలేదు. కత్తి పీటకాబట్టి కాస్త
పెట్టేక అయింది. దానికంత భయం దేనికి?”

మంజా కూర్చున్న మంచానికి ప్రక్కగా ఉన్న
దెప్పింగ్ పేదీర్ ముందు నిలబడి అద్దంలో
చూసుకుంటూ పెట్టె గట్టుకుంటూ అన్నాడు.
“మీ రలాగే అంటారు. మీకేం తెలుస్తుంది వా
బాధ! ఈ వధిరోజులనుంచి కాలు క్రింద
పెట్టుకుంటా ఈ మంచంమీద కూర్చుని నేను
చూస్తున్న వరకే మీ కే కొంచెం అర్థం అయివా
మీరలా అనరు. అయినా నేనేమి పోతే మీకేం?
మీ క్లబ్ లకి, మీ టింగ్స్ కీ ఏం రోజుం రావటం
లేదాగా!” ఏర్పరకై యువంకో, మొడుచుకున్న
పెదవులతో భర్తవైపు చూడకుండానే అంది
మంజా.
“అయ్యో! నువ్వు వెళ్లమంటేవేగా తయారా
రవుమాంది నేను. వచ్చే పోస్ట్. ఏకంక వచ్చేగా

ఉంటే అనలు వెళ్లనేవెళ్లను. ఏదో క్లబ్
వార్షికోత్సవం దగ్గరకు వస్తోందికాబట్టి దాని
కమిటీమెంబర్స్ లో ముఖ్యుడై కాబట్టి. లేకపోతే
వెదానా? పోస్ట్” కట్టుకుంటున్న పెట్టె
మధ్యలో అపి ఫిప్పిసి శీర్ వచ్చి మంజా
ప్రక్కన కూర్చున్నాడు.
“ఏ మళ్ళా క్లబ్ బదు. వెళ్లండి. అయినా
రోజు రెండురోజులా? మీరు వెళ్లండి. మరి
ఎందుకో దిగులనిపిస్తోంది. మీరు ప్రక్కన
ఉన్నంతవరకూ ఏం గురురాదుగాని, మీరు
కాస్త కనుమరుగైతే ఈ గాయం ఇంతిం
తయ్యే పీ పెద్ద రాక్షసిలా నన్ను భయపెడతంది.
నువ్వు కుంటిదానివి నుమా! ఇంకా జన్మలో నువ్వు
మామూలుగా నడవలేవని వెక్కిరిస్తుంది. అదే—

తెలివిసిన వైద్యులువలు యిరుద్దనపూడె స్తులారచనారాకాళె

ఊహ ప్రపంచానికి అలవాటు పడిన మంజు, శేఖరం నుంచి ఏమి ఆశించింది ? ఆమె కోరిక ఎలా తీరింది ?

మీరు ప్రక్కనుంటే భయంవెయ్యదు. ఎప్పుడూ మిమ్మల్ని ఎక్కడికీ వెళ్లనివ్వకుండా కొంచెం ధైర్యంగా ఉంటుంది. నే నెలాటి పరిస్థితుల్లో ఉన్నా, అదంగా ఉన్నా లేకపోయినా, ఆరోగ్యం పాడయినా, అంగవైకల్యం ఉన్నా నన్ను ప్రేమించి ఆదరించగల వ్యక్తి ఒకరు వాకున్నారు అనిపిస్తుంది. అంతే ! అందుకే

ఎప్పుడూ మిమ్మల్ని ఎక్కడికీ వెళ్లనివ్వకుండా చెయ్యాలనిపించేది. అంతేకాని — లేకపోతే, ఇది పర కెప్పుడైనా నేను ఇలా చేశానా ? ఏరోజు వన్నా మొహం మొడుచుకున్నానా ? అది మీకు తెలియదా ? మీరు గ్రహించలేరా అవలు విషయం ?” సిగ్గుతో బాధతో ఎర్రపడిన మొహాన్ని అరచేతుల్తో

దాచుకొంటూ అంది మంజు.

క్షణంసేపు పరిశీలనగా భార్యవంక చూసితే శేఖరం మరికొంచెం దుగ్గరగా జరిగి మంజు తంపిద వెయినేసి బాట్టు నిమురూత్త “వాకు తెలుసు మంజూ ! ప్రతి చిన్నవిషయాన్ని వివరితంగా తీసుకుని అనుభూతిపొందే నీ మనసు ఎలా గిరిగిలలాడోందో నేను ఊహించుకోగలను. నన్ను వెళ్లద్దనటంలో నీ ఉద్దేశ్యం వా కర్తృమవుతోంది. కాని యేంచెయ్యాలి చెప్పు. ఒక్క (48.వ పేజీ చూడండి)

జీతంలేని పరిచారిక

“ప్లస్” చేసుకోవాలి ఏమాను తెచ్చిపెట్టనే అంటూ పీఠంవేసుకు కూర్చున్నారు అప్పటికే మూడుసార్లు కాఫీ, ఐదు సిగరెట్లు ఆరగించిన భవ. వారికి అసీనుకు వెళ్లడానికి అలస్యమవుతుంది మోసాన అవేదనతో సతమతమవుతూ పాదాపుడిగా వంటచేస్తున్న అక్క మనసులో ఏమనుకుందోగాని షేవ్ సామాను తెచ్చి పెట్టింది. షేవ్ చేసుకోవడం అయింది. ముఖం కడుక్కోవానికి వెనక దొడ్లొకటి వెళ్లి నబ్బు తెమ్మని కేకలు. ముఖం కడుక్కుంటూనే తుడుచుకోడానికి తుండు తెమ్మని అబ్బి. అదయిన తరువాత “షేవ్” చేసుకున్న సామాను కడిగి దాచమని అధికారం. ఇన్ని సమయా చేస్తూనే ఉంది అక్క. తిరిగి స్నానానికి వెళుతూ నబ్బు, తుండు తెమ్మన్నారు. అవి పట్టుకొని యివ్వబోతుంటే పానం! అప్పుడు గుర్తుకొచ్చింది కాబోలు పళ్ళ తోసులేదని బ్రష్, షేవ్స్ తెచ్చిపెట్టనే అన్నారు. అంటే ఆయనకు “బెడ్ కాఫీ” యే మూడుసార్లున్నమాట, స్నానంచేసిన యాపైన మందాన స్నాన, పాదరు ముఖానికి కోటా కొట్టుకొని భోజనంకు కూర్చున్నారు. ముద్ద సరిగ్గా. తినకుండానే కళ్ళేరణేసి కన్ను మంటూ లేచారు. అసలు విషయం ఆచేక కూరలో కొంచెం కారం ఎక్కువయిందట. దానికోసం అసీనుకు వెళ్ళవలసి తిడుతూనే

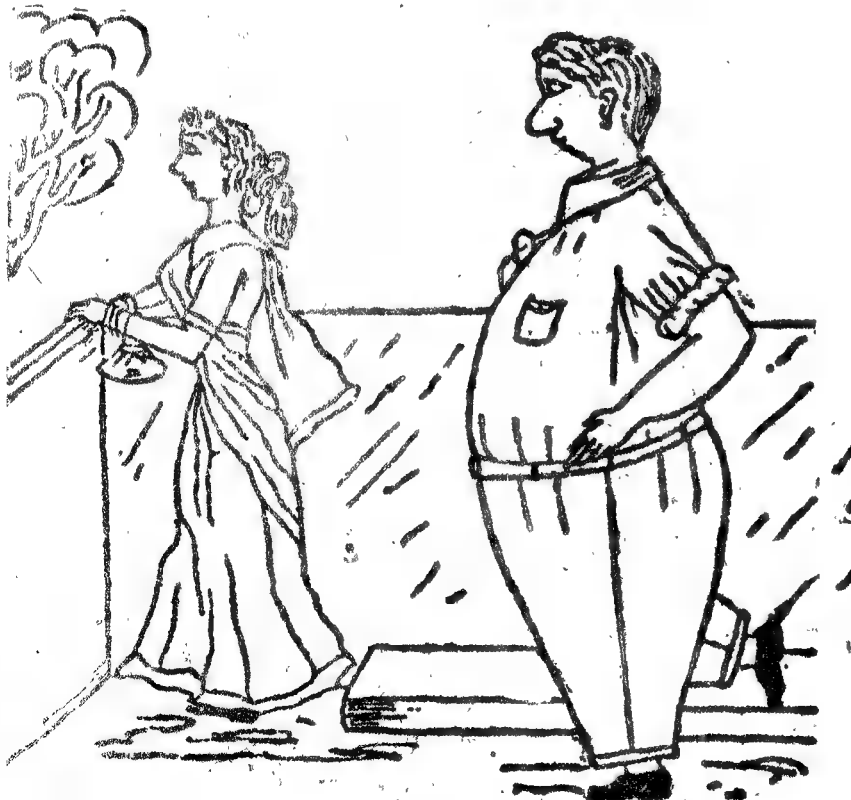
వున్నారు. తిరిగి ఆయన పాడుంకారం అసీను నుంచి రాగానే నబ్బు, తుండు పుచ్చుకుని అక్క సిద్ధంగా నిలబడింది. ఉదయంనుంచి అక్కపదిస్థితిని చూస్తున్న నాకు నిజంగా కళ్ళు చెమ్మగిల్లాయే. సంఘంలో పుట్టి, సంఘంలో పెరిగి, సంఘంలో వ్యవహరిస్తూ ప్రాణంగా చూసుకోవలసిన వత్నివి భావనగా చూచే వ్యక్తుల్ని యేమనాలో అర్థంకాదు. ప్రక్కప్రాణిని హింస బెట్టి తా ననుభవించే దొక ముఖంకాదు. అది సంపూర్ణ మానవత్వం గల హృదయంగూడ కాదేమో! ఇది యొక పురుషులకేగాదు (స్త్రీలకు గూడ పరిస్థితింది. వివాహమైనతరువాత స్త్రీ భర్తనుంచి క్రొత్త సుఖాల్ని, క్రొత్త అనుభూతుల్ని పొందడానికి ఆశిస్తుందిగాని యిలాంటి భావనత్వంగాదు. ఈ భావనత్వం ముందే తెలిసియుంటే అసలు వివాహానికే ఒప్పుకోదేమోగూడ. అయితే అందరు మగవాళ్ళ యిలా ఉండరు గనుక స్త్రీ కా ఉద్దేశ్యమే రాదు. భార్యచేత వనిచేయించగూడదని, కూర్చోబెట్టి సుఖపెట్టాలని నేను అనను. మగ వారికంటే అధవాళ్ళకు మన, క్రమ యొక్కున ఉదయంనుంచి పాడుంకారం వరకు గృహ కార్యాలలో మునిగితేలుతూన్న స్త్రీకి భర్తకు గూడ సేవచేయాలంటే ఆ ప్రాణి ఎంత కష్ట

పడుతుందో అలోచించండి. భార్య భర్తకు సేవ చేయడం తప్పని గూడ చెప్పను. కాని అది అనారోగ్యంగా ఉన్నప్పుడులాంటి కొన్ని అనివార్య పరిస్థితులలోగాని, నిత్యజీవితంలోను, స్వల్ప విషయాలలోను గాదు. నిజంగా కొందరిని చూస్తూంటే వాళ్ళ జీవితాంతం ఇంతేనా? ఏకాంతకే వారు నోచుకోలేదా? అనిపిస్తుంది. అమెకే నలుగురు పిల్లలుండే భర్తకు పరిచర్య చేయాలంటే యింకెలా ఉంటుందో ఊహించండి. భర్త నుంచి భార్య, భార్యనుంచి భర్త చేయూత తీసుకోవడం తప్పగాదు. పెళ్లిలాటి ప్రమాదాలలో అది యొకటి. కాని అది సంసార వీధిలో దుమ్ము గాలులు రేగినప్పుడే నమంజన మనిపిస్తుంది.

ఇంటికి దీవంలాంటివాడు పురుషుడు. తాను తెలివిగా వ్యవహరించుకుంటూ భార్యలోని లోపాల్ని సరిదిద్దుకోవాల్సిన బాధ్యత అతనిదే. ప్రతి విషయంలోను పతికి పరిచర్యచేయాలంటే ఆ పనితమనను ఎప్పుడూ బాధపడుతూ ఉంటుంది. ఆ పరిస్థితిలో తాను సుఖపడలేదు. భర్తకు పూర్తి సుఖాల్నివ్వలేదు. ఆ సంసారమే సుఖంగా ఉండదు. మహాత్ముడు చెప్పినట్లుగా యెవరిననులు వారు చేసుకుపోతోంటే నిజంగా తనకు, ఇతరులకు గూడ యెంతో హాయిగా ఉంటుంది. స్త్రీలో అవలక్షణాలంటే కొన్నాళ్ళకు కొన్నాళ్ళకయినా పురుషుడు సాధించవచ్చు. కాని పురుషునిలో సంస్కృతి, నాగరికత లేకపోతే స్త్రీ సాధించడం సాధ్యంగాదు. పరిచర్యలు చేసేపరిస్థితిలోనే భర్త అంటే ఒకవిధమైన అయిష్టత ఏర్పడుతుంది (స్త్రీకి. భర్త అంటే ఒకవిధమయిన భయం గూడ ఏర్పడడం కద్దు. అలాంటి పరిస్థితిలో వారిరువురికీ (భర్తకూ, భార్యకూ) సుఖం ఉండదు. అవును మరి. ఎంత భర్త అయితేమాత్రం జీవితాంతం సేవచేయాలంటే ఏ పనితకు కష్టం అనిపించదు?

సంసారానికే బాటివాలని జీతంలో రోజుకు ఒక పెట్టె సిగరెట్లు, ఐదు లేక ఆరుసార్లు కాఫీ, రెండు, మూడు సార్లు స్నాన, పాదరుకాసం డబ్బు తగులబెట్టడం, ఇంటిలో భార్యను పనిమనిషిగా చూడడం, ఇలాంటి లక్షణాలు గల మగవాళ్ళను ఏంచేయాలో, ఏమనాలో చెప్పండి. కేవలం పురుషులలోనే గాదు, స్త్రీలలోగూడ యెన్నో లోపాలుంటాయి. అవి సరిదిద్దుకోవలసిన “భర్త” తన లోపాల్ని ముందు దిద్దుకోవాలి. భార్యగూడా తనలా సుఖాన్నిందిచే జీవేమని భార్య అంటే దాన్వం చేయడం కోసమే గాదని తనతో సహా రించి తన కష్టసుఖాల్లో భాగస్వామిని గమనించి, పాలా, నీరులా, చిలకా గోరింకల్లా అన్యోన్యంగా, రమ్యంగా కలిసిపోయేదే సరైన దానంత్ర్య మని పించుకుంటుంది. వారి జీవితాలే అనందమయం. ముఖప్రదం. భార్య అంటే పరిచారిక అనే చురుకైన భావం లేకుండా తన జీవితతటాకంలో ముచ్చటగొలిపే కలవ అనే మృదుభావంగల పురుషుడే భార్యనుంచి పూర్తిసుఖాన్ని అనుభవించగలుగుతాడు. అతని భార్యను సుఖింపజేయగలుగుతాడు.

ఇలా ప్రాణానని అన్యధా భావించకుండా సోదరులలా నన్ను మన్నిస్తూ నేను ప్రాసనదాన భావాన్ని గ్రహిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

ఏ హృదయంలో నాకు చోటియూ? !
చిత్రకారుడు: పి. రంగనాథస్వామి, (పాదరాబాదు).

వనితా వాణి

వంతు ఇంటి స్థాను

శ్రీమతి యశోదా దొరైస్వామిగారి “వంట యింటి స్థాను” చదివినాను. వంటయింటిలో పూజా మందిరమునకు స్థానము లేకపోయినందుకు విచారిస్తున్నాను.

కొంత (కాగజ్ నగర్)

* * *

స్త్రీలు-ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము

సి. కృష్ణకుమారిగారు వ్రాసిన (స్త్రీలు—ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము) అన్న వ్యాసము చాలా బాగుంది. వారు వ్రాసినట్లు భర్త కష్టపడి నెమటోడ్చి సంపాదించి తీసుకునివచ్చే యింటి సామానులు అమ్మడము అన్నది సహించరానిది. కానీ భార్యకు (యింటి) ఖర్చులకు, పిల్లల ఖర్చులకు అడపా దడపా కొంత డబ్బు ఇవ్వాలి.

శ్రీమతి ఉ. వాగభూషణి (విశాఖపట్నం)

* * *

“స్త్రీలు—ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము” అనే వ్యాసము చదివాను. మగవారు ఆడవారికి డబ్బు యిచ్చి ఇంటి బాధ్యత అంతా వదిలేస్తే, వారికి డబ్బు విలువ, బాధ్యత అర్థమవుతుంది. బాధ్యత తెలిసిన గృహిణి అనవసరంగా డబ్బు ఖర్చుపెట్టదు. ఈ సంగతి గ్రహించిన మగవారికి విలాంటి చిక్కులు ఉండవు. ఇప్పుడు చాలమంది వారి పిల్లలకు పై ఖర్చులకుని డబ్బు ఇస్తారు. అలా వారు ఇస్తుంటే జేబుల్లో డబ్బుగాని, డ్రాయర్లలో చిల్లరగాని మాయము అయ్యే అవకాశము ఉండదు. కనుక మగవారు ఆడవారి పరిస్థితులను, అవసరాలను గ్రహించి ప్రవర్తిస్తే బోయిగా, సుఖంగా ఉంటారు.

శ్రీమతి వసంతప్రకాష్ (ఒంగోలు)

* * *

కృష్ణకుమారిగారు వ్రాసినస్త్రీలు — ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యం అను వ్యాసము బాగుంది.

పురుషులలో కొందరు తమ భార్యలకు ఆర్థికంగా యిబ్బంది కలిగించడం, వారు తప్పుదారులు త్రొక్కడం జరుగుతోంది. మాకు తెలిసినవారిలో ఒకామెకి చిరుతిట్ట తినడం అలవాటు. భర్త కొని యిచ్చేవాడే కాదు. అవిదేయ రోజు భర్తకి తెలికుండా కోమటి దగ్గర పెనరట్లు వేయించుకుని తిని, కొన్ని రోజులకి మెడలోని గొలుసుని పారినజేసికొంది. ఆ విషయం భర్తకి తెలియదు. ఆయనేమో భార్యను చాలా క్రమచురుగ్గా పెడుతూవుట్లు భావించుకొనేవాడు.

భర్తవద్దనుంచి డబ్బు రాబట్టలేని స్త్రీలు బియ్యం, వస్త్రాలు అమ్ముతూండడం, తాము కొన్న వీరలు కొన్ని రోజులు కట్టుకుని వని మనుషులకి తక్కువ ధరకి అమ్మడం చూస్తూనే ఉన్నాము.

కృష్ణకుమారిగారి వ్యాసం కొంత కాకపోతే కొంతయైన పురుషులకి మెలకువ తెప్పించగలదని తద్వారా స్త్రీలకి అనుకూలించగలదని భావిస్తున్నాను.

వాడుర్ని వద్ద (విశాఖపట్నం)

* * *

గాజులు

మందరపు లలితగారు వ్రాసిన “గాజులు” వ్యాసము చాలా బాగున్నది. వారు ‘గాజులమ్మా గాజులు, కన్నపిల్లల మోజులు’ అను కార్తవ రాయని కథలోని పాటను వ్యాసానికి తగ్గట్టు బాగా సమర్థించి వ్రాసారు. గాజులు తీసేసే సవ్యాసుల్లా తయారవుతారని లలితగారు వ్రాసిన మాట నిజమే. అట్లాంటే స్త్రీల ముఖాలు చూస్తుంటే నాకు చెడ్డకోప మొస్తుంది. గాజులు లేకుంటే ఎన్ని ఉన్నా ఆ స్త్రీ ముగ్ధురాలుంటే ఉంటుంది. చేతికి ఒక్కొక్కగాజు వేసుకునేకన్నా ఎక్కువగా వేసుకుంటేనే చక్కగా ఉంటుందని నా అభిప్రాయము. ఎక్కువంటే డబ్బు డబ్బు కాదు శుభం! ఐదు లేక ఆరు గాజులు వేసుకుంటే బాగుంటుంది. ఏ స్త్రీ కైనా గాజులు వేసుకుంటే ఉండే అందము తీసేస్తే ఉండదు గదా! లలితగారు!

కుమారి పోలెడ్డి మలోచన (విడవలూరు)

మందరపు లలితగారు వ్రాసిన గాజులు వ్యాసం చాలా బాగుంది. గాజులను తీసి పోసే సవ్యాసుల్లా బోసిగా తయారయ్యే వడతులు నిజంగానే మోటుగా మగరాయభిలా కనపడతారు. స్త్రీకి అందాన్నిచ్చే అనేక వస్తువుల్లో గాజులు చాలా ముఖ్యమైనవి. అవి లేకపోతే చాలా అనవ్యంగా ఉంటారు. అలాంటి వివ్యాభావం కలగలనే దృష్టితోనే మన పూర్వీకులు వితంతువులకు గాజులు ఉండకుండా చేశారు. అన లంఠెందుకు. చాలా మంది ఆడపిల్లలు ఎన్. సి. సి. దుస్తులలో గాజులు లేకుండా ఉన్నప్పటికంటే, వీరా జాకెట్టు వేసుకొని, తగినన్ని గాజులు తోడుకుంటే ఎంతో ముచ్చటగా కనిపిస్తారు.

ఎన్. ఎ. రాజీమహేశ్వరి (అనంతపురం)

* * *

సమిష్టి కుటుంబాలు

“సమిష్టి కుటుంబాలు” వ్యాసం బాగానే ఉంది. కుటుంబ మంతా సమిష్టిగా జీవించడం అనందదాయకమనీ, చాలా ఉత్తమమనీ ప్రారంభించిన శ్రీమతి ఆకుండివారు, వ్యాసం మధ్యలో వనితలను దుయ్యబట్టడం విచారకరమైన విషయం. సమిష్టి కుటుంబాలు వ్యష్టి కుటుంబాలుగా మారడానికి స్త్రీలే కారణమని రీచయిత్రి తమ అమూల్యాభిప్రాయాన్ని తెలియజేశారు.

అటు పాశ్చాత్య వాగరికతను పూర్తిగా అనుకరించలేక, ఇటు ప్రాచీన సంప్రదాయాలను పూర్తిగా వదలుకోనూ, లేక పాశ్చాత్య ప్రాచీన వాగరికతల మధ్యగా త్రిశంకుస్వర్గంలో వేలాడుతున్న నేటి భారతదేశపు సమిష్టి కుటుంబాల నుద్దరించుటకు వనితలు వ్యాసాలు వ్రాయడం దేశమంతా గర్వించతగిన విషయం.

కానీ ఒక్క విషయం! వనితలు తమ రక సర్లో తోటి సోదరీమణులను దుయ్యబట్టడం ఏమంత మంచివని కాదు. ఒక వ్యక్తి వీరకంగా నైనా తప్పుటడుగు వేస్తుంటే అతన్ని సరిదిద్ద బాగుచేయాలన్న బాధ్యత, కన్న తల్లిదండ్రులకే కాకుండా కట్టుకున్న భార్యకు కూడా ఉంటుంది. అదేవిధంగా ఒక సమిష్టి కుటుంబంలో తన భర్త అందరికంటే ఎక్కువ ఆదాయాన్ని తెచ్చే కుటుంబ ఖర్చులకోసం వినియోగిస్తుంటే, తన బిడ్డల భవిష్యత్తును దృష్టిలో పెట్టుకొని, భర్త వసుల కడ్డుపడి, ఆ సమిష్టి కుటుంబాన్ని వ్యష్టి కుటుంబంగా మార్చడంలో వనితకు ఏమీ దోషం లేదంటాను! రచయిత్రి నా అభిప్రాయాలతో ఏకీభవిస్తారని అతిస్తున్నా....

ఎన్. ఎ. ఎన్. రాధ (రాజమండ్రి)★

శ్రీశైల ఆలయ ఉద్ధరణకు నిధివసూలు

శ్రీశైల ఆలయ ఉద్ధరణకు నిధివసూలు : భక్తులకు 'ఆంధ్రపత్రిక' విజ్ఞాపన

'శ్రీశైల శిఖరం దృష్ట్యా పువర్తన్న న విద్యతే' అన్నారు. దర్శనమాత్రముననే మావలకు మోక్షము ప్రసాదించునట్టి శ్రేణము శ్రీశైలం. అట్టి శ్రేణమును పునరుద్ధరించాలని నిశ్చయించి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము గత ఏప్రిల్ లో శ్రీశైల ప్రభుత్వం దా మల్లికార్జునస్వామి ఉద్ధరణ సంఘమును ఏర్పాటు చేశారు. ఈ సంఘమువారు జూలై 7 వ తేదీన ముఖ్యమంత్రి శ్రీ రామోదరం నంజీ వయ్య ఆధ్వర్యమున సమావేశమై, శ్రీశైల మహా శ్రేణ జీర్ణోద్ధరణ నిధికి రు. 12 లక్షలు వసూలు చేయాలని నిశ్చయించి, ఉదారముగా విరాళాలు యిప్పించవలసిందిగా ప్రజలకు, ప్రజా సంస్థలకు విజ్ఞప్తిచేశారు.

ఉద్ధరణసంఘం వారి ఆధ్వర్యము పునర్నిర్మించుకొని, ఉదుతాభిక్షిని ఈ కార్యక్రమంలో పాల్గొనాలనే సంకల్పముతో విరాళాల వసూలు తోడ్పాటుకు, విరాళాలు ఇచ్చిన భక్తుల పేర్ల ప్రచురణకు 'ఆంధ్రపత్రిక' అంగీకరించింది.

కోరిన వెంటనే అంగీకరించినందుకు 'ఆంధ్ర పత్రిక' సంపాదకులు శ్రీ కెవలెంక శంభుప్రసాద్

గారిని అభినందిస్తూ, ఈవెల 7 వ తేదీన జరిగిన సమావేశంలో శ్రీశైల ప్రభుత్వం దా మల్లికార్జునుల ఉద్ధరణ సంఘంవారు తీర్మానించారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ పునరుద్ధరణమునకు మూలపురుషులైన దేశోద్ధరకులు శ్రీ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు వంతులుగారు శ్రీశైలంతో సహా అనేక దేవాలయాల పునరుద్ధరణకు కృషిచేసి ఉన్నారు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వమువారి విజ్ఞప్తిని పురస్కరించు కొని ఉదారముగా విరాళాలు ఇచ్చి, పవిత్రము దేశోద్ధరకునకు ప్రయతము అయిన ఈ కార్యక్రమమును జయప్రదం చేయవలసిన బాధ్యత ఆంధ్ర మహాజనులమీద ఉన్నది.

[విరాళాలను "ఆంధ్రపత్రిక," 6-7 తంబుచెట్టి పేజీ, జార్జి టౌన్, మద్రాసు-1 కి పంపవచ్చును.]

పరమకరుణాసముద్రుడు నిత్యనిరంజనుడు పగు మహేశ్వరుడు, మహేంద్ర పర్వతములలోని శ్రీ వనప్రాంతములలోని శ్రీపర్వతశిఖరాగ్ర దేశమున శ్రీ మల్లికార్జున లింగరూపియై పుష్టికి ఆదికాలముండే వెలసిఉన్నాడు. సర్వమంగళాయయు

నకల జగన్మాతయు నగు, ఆదిశక్తి శ్రీ భ్రమరాంబికా రూపమున అష్టదశవీరశక్తులలో నొక శక్తి అయి వెలసియున్నది.

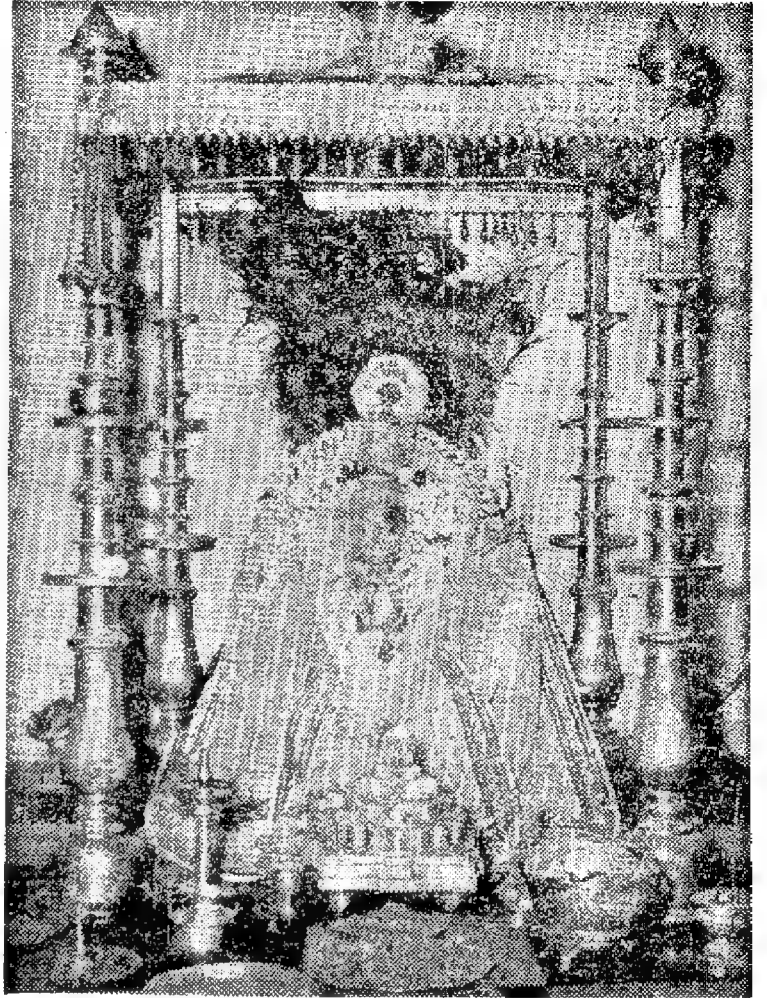
శ్రీశైల మహాశ్రేణమును పునరుద్ధరించుటకై అసంతభువన బ్రహ్మాండాధినేత యగు శ్రీ భ్రమరాంబా సహిత మల్లికార్జున మహాదేవుని ప్రేరణ

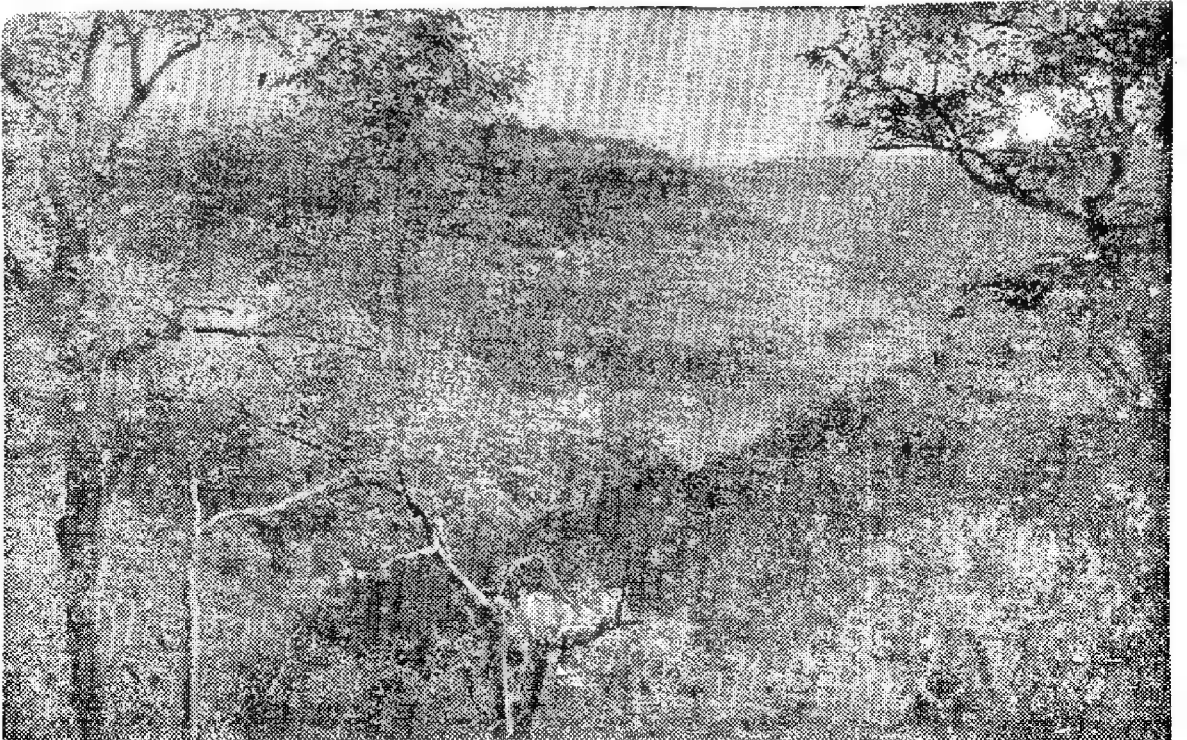
దేశోద్ధరకులు

ఆంధ్రపత్రిక వారపత్రిక

వల్లనే మన ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం వారికినీ, చికిషింబి దేవదాయ ధర్మాదాయ శాఖామాత్యులకును, ఆ శాఖ ప్రధానాధికారులకును ప్రత్యేక శ్రద్ధ కలిగినది. గట్టి రాజమార్గములు వేయించి రాకపోకల సౌకర్యమునకు బస్సులు నడిపించబడుచున్నవి. అరణ్యమునలె పెరిగిపోయిఉన్న శ్రీ మల్లికార్జున దేవాలయ ప్రాకార గోపుర మంటపాదులు బాగుచేయించబడుచున్నవి. మంచినీటిని పాతాళ గంగ నుండి యంత్రముల ద్వారా తోడి తెచ్చి పంపులద్వారా అందరికీ అందించుచున్నారు. యాత్రీకుల వసతి సౌకర్యముల విమిత్తం లక్షల వ్యయముతో ఉదారచిత్తులగు రాతల సహాయ సహకారముతో, అనేక సత్రములు, వసతి గదులు మొదలైనవి నిర్మించి ఉన్నారు. ఇంకనూ నిర్మించుచున్నారు. శ్రీ భ్రమరాంబా మల్లికార్జునులకు సుప్రభాత మారంభించి, నిత్యపూజావిధులను, నిత్యపూజాపద్ధతిలో జరిపించుచున్నారు. అనేక విశేషోత్సవములను ప్రోత్సహించి చేయించుచున్నారు. పుష్పవనము, దివ్యవనము, కదలి వనము వేయించి పోషించుచున్నారు. భిక్షుల సహాయంతో గోసంరక్షణశాలను ప్రారంభించి అభివృద్ధి నొందించుచున్నారు. ఇట్టి సుహానీయ కార్యముల నిర్వహణకై సుమారు రు. 12 లక్షలు వ్యయమగునని అంచనా వేయబడి ఉన్నది. భిగవత్కారుణ్య ప్రేరితులైన భిక్షుసహోదయులను, ఉదారచిత్తులు నగు భారత ప్రజానీక మన్నిధిముల తమ తమ యథాశక్తి కానుక లర్పించియు, ఇతరులచేత ఇప్పించియు ఈ ఘన పుణ్యకార్యమును పాతము పెరవేర్పించి, పరమేశ్వరుని అనుగ్రహ ప్రసాదములు పొందవలసిందిగా కోరుచున్నాను. ★

భ్రమరాంబిక

చా మం తి

స్వర్ణకాంతులే చామంతి వారా చెప్పుకో దగ్గ బహు చక్కని పువ్వు. మొక్కవోని నత్తాన్ని ఎల్లరు వచ్చుకు తీరాలిందే. వసువువచ్చని రేకు లతో చామంతి మినమినలాడుతూ ఉంటుంది. వనగల వచ్చని చామంతిని మెచ్చనివారుంటారా?

చామంతిలో వలరకా లున్నాయి. ముద్ద చామంతి, రేకచామంతి, దమ్మిడి చామంతి, గడ్డి చామంతి— ఎందుకోనన్నా అందం హుందాగా దోబూచులాడు తుంది. ముద్దచామంతిలో రేకులన్నీ దుబ్బుగా వేరి ముద్దులొలుకుతూ ఉంటాయి. రేకచామం తిలో రేకులన్నీ విడి విడిగా, వలచగా విరబోసివుం టాయి. దమ్మిడిచామంతి దమ్మిడి అంత ప్రమా ణంలో ముద్దుగా చూస్తూ చూసరులను ముగ్ధుల్ని చేస్తుంది. చామంతి మధ్యలో గుండ్రంగా పరుచు కునివుండే పుప్పిడి అందం చెప్పలేరంతాడు.

మేలిమికాంతులతో మిలమిల మెరిసే వచ్చని చామంతిలోపాలు పాలతరగల కాంతిలో నిర్మలంగా ప్రకాశించే తెల్ల చామంతిని కూడా తరచు చూస్తూనే ఉంటాం. తెల్లనిచామంతిమధ్య వచ్చని పుప్పిడి చూడముచ్చటగానే వుంటుంది. తెల్ల చామం

తిలో దమ్మిడిచామంతికూడా వుంది.

గడ్డిచామంతిలో అరవేతులంత పూలుకూడా వుంటాయి. ఇందులో చామంతిరేకులు గడ్డిచర కల్లా విడివిగా వుంటాయి.

చామంతిపై ఇంతులకు తగని భ్రాంతి. చామంతి పూలు దండగా గుచ్చుకుని పూబోడులు జడలో ముడుచుకుంటారు. చామంతులతో పూల జడ కట్టుకుని శిరోజాలను సింగారించుకుంటారు. వాటిని వరసగా జడపై పెట్టి బాకాలుపోస్తే వచ్చగా మెరుస్తూ వేత్రవర్షం చేస్తాయి. కేవలం తెల్ల చామంతులతోకూడా జడ కట్టుకోవచ్చుగాని ఆ అందం రాదు. ఆ పూలజడపై నీతలలో చామంతి దండ పెట్టుకుంటే సాగుగా ఉంటుంది. చామంతి పూలను ఆటోకటి, ఇటోకటివేసి దారంతో మాల కట్టుకుంటారు సాధారణంగా. కాడలు తీసేసి పూలన్నీ ముద్దగా గుచ్చుకున్నా బాగానే వుంటుంది.

చామంతిని పెరట్లో క్రద్దతీసుకుని పెంచ వచ్చు. పెరట్లో స్థలం లేకపోతే, చామంతిని గోలాల్లో కూడా పెంచుకోవచ్చు. రోజూ నీళ్ళు పోస్తూ, తగిన నిరువులు వేస్తూవుంటే చామంతి విరగ కాస్తుంది.

చామంతిరేకులు గులాబీరేకుల్లా ముట్టుకుంటే రాలిపోవు. చామంతి ఎన్నోరోజులకుగాని పసి వాడదు. చెట్టున కోయకుండా వదిలేస్తే చామంతి వారం, పదిరోజులవరకు వన్నెతరగకుండా ప్రకా శిస్తూ ఉంటుంది.

గడ్డిచామంతి పెద్దదిగా వుంటుంది కాబట్టి తలలో పెట్టుకోవటంకన్నా చూసి ఆనందించటానికే బాగుంటుంది. వ్యవర్తనేజుల్లో ఈ చామంతి అంద లొలకబోస్తుంది.

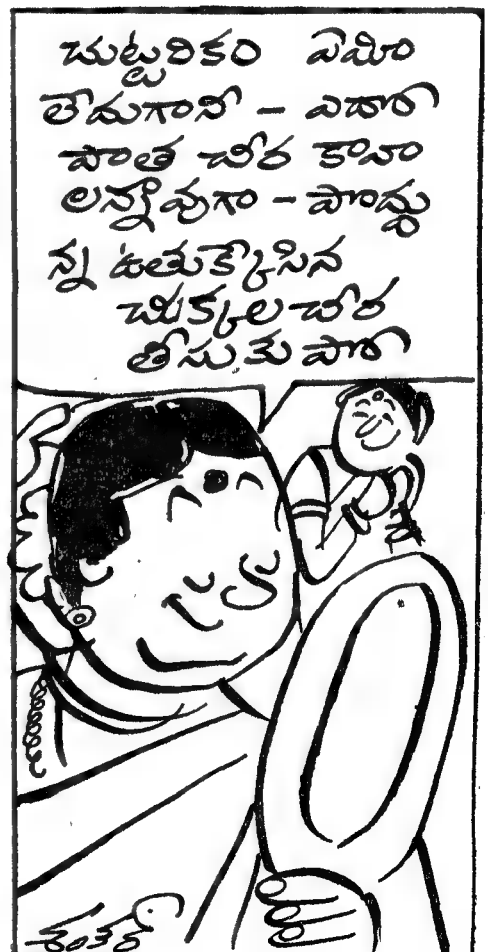
మాటా మంతి రాకపోయినా చామంతి బంగారు కాంతులనుతూ వనితలను చెంతకురమ్మని పిలుస్తూనే వుంటుంది. చామంతి అందానికి ముగ్ధులైన స్త్రీలు వాలజడలో, సిగమధ్యలో బంగారుచామంతి తిళ్ళను ధరిస్తారు. వెండికంచాలమధ్య బంగారంతో చిన్న చామంతిపూలను వేయించుకుంటారు.

వివాహాదిశుభకార్యాలలో, ఉత్సవాలలో చామం దండలను విరివిగా వాడుకచేస్తారు. సభల్లో ఉపవ్యాసకులకు, చిత్రవటాలకు చామంతిదండలు వేసి సన్మానించటం వున్నదే. వందిళ్ళకు వచ్చిన చామంతిలోరకాలు చక్కని ఆలంకారాలు. చామం తి పూలతో దేవుడిని పూజించవచ్చు.

అందానికి కొదవలేని చామంతికి పరిమళం లే! పోవటం చింతించడగ్గ విషయమే. అయినప్పటికీ, పసి డికి తావిలేనంతమాత్రాన పనికిరానిదవుతుందా? ★

ఎప్పుడూ ఇంతే— 91

శంకర్

జాతిపరిపూర్ణతకు అవరోధంగా ఉన్న దోరణులు

వి. వి. నరసింహారావు

బ్రిటిష్ వారి పాలనలో జరియన్ వాలాబాగ్ దురంతం తర్వాత భారత జాతీయ నాయకుల ఆలోచనల తీరు మారింది. కాంగ్రెసు పార్టీ పాలనలో ఇప్పుడు బిజల్ పూర్ కొట్లాటల పీఠ్యులు కాంగ్రెసు అగ్ర నాయకుల మున్నెత్తులలో మార్పు వచ్చింది. జాతి పరిపూర్ణ సీద్ధికి భంగం కలిగిందే శక్తులు దేశంలో విజృంభించకుండా తీసుకోవబడిన చర్యలను అతీతభారత కాంగ్రెసు సంగతుల దుర్భాసూర్ సమావేశంలో సూచించింది.

ఈ చర్యలలో ప్రధానమైనవి—కుల మత తగాదల సందర్భంలో ప్రీవెంటివ్ డిటెన్షన్ చట్టాన్ని హెచ్చుగా వినియోగించడం. సామూహిక జరిమానాల పిధింపు. భారత శిక్షా గాన్మూతిని పరిమిది ఇంకా కట్టుదిట్టాలు చేయడం. అల్ప సంఖ్యక పర్వాలకు ఇంకా హెచ్చు అవకాశాల కల్పన, ససతులను పెంచడం, కులమత పాఠశాలల రద్దు, మత సామరస్యన్ని, సమైక్యతను బోధించే పాఠ్యాంశాలు చేర్చించడం వగైరాలన్ని వున్నాయి.

ఈ సూచనలను పరిశీలించినా, పీవీపీడ దుర్భాసూర్ సమావేశంలో కాంగ్రెసు నాయకులు చేసిన ప్రసంగాలు పరిశీలించినా కాంగ్రెసు పార్టీ మన సత్త్వం ఎంతగా పరిమితమై నదీ, వారి ఆలోచనలను ఎలా కలిమితం చేస్తున్నదీ అర్థమవుతున్నది. కేవలం రాజదండాన్ని, అధికార బలాన్ని వినియోగించి జాతి పరిపూర్ణ స్థితిని సాధించాలనే వింత మనస్తత్వం వ్యక్తమవుతున్నది. ఆ రాజదండ ప్రయోగంలోనే, ఆ అధికార బల వినియోగంలోనే పార్టీ ప్రయోజనాలు, నాయకుల స్వార్థాలు, పదవుల సంపదీ విధానాలు జాతిని ఎలా చీలుస్తున్నదీ అర్థం చేసుకోవలేకపోతున్నారనేది కానవస్తున్నది.

జాతి, దేశం, ప్రభుత్వం వగైరా విశాం దృక్పథం నుంచి కాక, కేవలం కాంగ్రెసు పార్టీ పరిమిత దృక్పథం దృష్టి చూచినా స్వాతంత్ర్యోద్యమం ద్వారా భారతజాతికి రాజకీయ పరిపూర్ణ స్థితిని సాధించినది కాంగ్రెసు పార్టీ అనే మాట నిజం. ఆ కాంగ్రెసు పార్టీ ద్వారానే అర్థిక పరిపూర్ణత నను కూరవలసివస్తున్నట్లు కూడా నిజమే. అందుకు అది గత పదమూడేళ్ళుగా పంచవర్ష ప్రణాళికల ద్వారా కృషి చేస్తున్నది. రక రకాలగా ప్రాజెక్టులను నిర్మిస్తున్నది. పరిశ్రమలను నెలకొల్పుతున్నది. దేశంలో రవాదారే, రవాదా పాకర్లు అభివృద్ధి చెందుతున్నారు. గ్రామీణ ప్రాంతాలకు విరివిగా విద్యుచ్ఛక్తి అందుదాటలు అవుతున్నది. రక రకాలుగా కొత్త చస్తువులు దేశంలోనే వ్యక్తితో ఉత్పత్తి చేసుకుంటున్నాం. ఇంతువరకూ బాగానే వుంది. కాని సాంఘికంగా మనలోను, మన మధ్య ఎలాంటి భావాలు నలుగుతున్నాయి. నున ఆలోచనల తీరు ఎలావుంటున్నది అని ఆలోచిస్తే జాతి పరిపూర్ణ స్థితికి అనువైన కోరణులు కుసునూవు మేర దూరంలో ఎక్కడా కానరావడంలేదు. నాయకుల యోచనలకు, దేశంలోని జాతికి పాతనం కుదరడంలేదు.

ఒక జాతి పరిపూర్ణతలో కేవలం పదేళ్ళు గడవడం పెద్ద విశేషం కాకపోవచ్చు. ఒక దేశ రాజ్యాంగం పదేళ్ళు ఆమలు జరగడం దాని పరిపూర్ణతకు ప్రమాణం కాకపోవచ్చు. కాని ఈ పదేళ్ళలోనే పెక్కు రకాలుగా భావ వ్యాకులతకు ఆదేశ ప్రణలు లోనుకావడమనేది విజంగా గమనార్హం.

ఈ భావ వ్యాకులత కూడా సుస్థిర ప్రభుత్వం, దేశ భద్రతకు పంబంధించినదై లే అందుకు అభ్యర్థనడవలసిన అవసరంలేదు. కొత్తగా స్వతంత్వం పొందిన దేశానికి ఇలాంటి చాల్కారిష్టాలు సహజం. కాని ఈ భావ వ్యాకులత, జాతి పరిపూర్ణతకు, జాతి సమైక్యతకు, పౌర బీమరానికి వ్యక్తి వికాసానికి పంబంధించినదై నప్పుడు, అందుకు అందో

వుంది. అసలు సమస్యలను, సంగతులను కప్పిపెడుతున్నవి.

స్వయంగా ఆలోచిస్తే, గత పన్నెండు, పద మూడేళ్ళలోను మనదేశంలో అందుకు రకాల దోరణులు కానవచ్చాయి. ఆ యా పరిస్థితులను బట్టి ఈ కోరణులకు తాత్కాలిక ప్రాధాన్యం, వానిని గురించి, ప్రచారం జోరుగా జరుగుతూ వచ్చింది.

మొదటిది. దేశంలో హిందూ, ముస్లిం అనే భేదం లేదంటూ ప్రచారం. చివరకు ఆ భేదం కలదంటూ దేశ విభజనకు అంగీకరించడం. గత పన్నెండు దేళ్ళలోను సగకాలం దేశ విభజన, అందుండి ఉద్భవించిన హిందూ ముస్లిం సమస్యలతో సతమతం కావడానికి పరిచయించింది. ఈ సందర్భంలోనే ముస్లిం

న్యూఢిల్లీలో జరిగిన భావనమైక్యతా సంఘసమావేశంలో ప్రసంగిస్తున్న కేంద్రవిద్యామంత్రి జి. కె. ఎల్. క్రిమాలి.

ఈన చెందక తప్పదు. ఆ సంగతులు నిష్పక్షికంగా ఆలోచించుకొనక తప్పదు.

అయితే ఈ ఆలోచనలు ఈనాడు ఆ యా పరిస్థితుల ప్రభావానికి, పార్టీల ప్రయోజనాలకు పాక్షిక స్వరాధాలకు పరిమితమవుతున్నవి. జిబ్బో పూర్లో కొట్లాటలు జరిగితే హిందూ ముస్లిం సమస్య ముందుకు వస్తున్నది. ఒరిస్సాలో కాంగ్రెసు విజయం దేశంలో పార్టీ విరంతుకత్త ప్లావనకు విచ్చామంటున్నారు. ఒక కులం ప్రతినిధి మంత్రి కాకపోతే అది ప్రజాస్వామ్యమే కావనిపిస్తున్నారు. ఇలా ఈ వికాల దేశంలో ఏ మూల ఏ చిన్న సంఘటన, సంఘర్షణ జరిగినా, దేశం నడక తల్లెక్రిందులుగా మంటున్నదే విచారణీ, చాల్కారిష్టానికీ

అట్లు మొగ్గు చూపించి—మొగ్గు చూపరాదనే వాదనలు జరిగాయి. ఇప్పుడే హిందూ తత్వమేదో హిందూ మహానిధి, జనసంఘం, రామరాజ్య సరిషత్తు మంటి పార్టీల రూపం దాల్చింది. సాంకేషికంగావున్న కాంగ్రెసు ఎంతగా ముస్లింలను అకర్షించడానికి ప్రయత్నించినా, చివరకు జాతీయ ముస్లింలనేవారు ఈనాడు విడిగా సమావేశమై తమకు పూర్తిస్వాయం జరగడం లేదన్న విమర్శలు చేస్తున్నామ.

రెండవది. భారీయ, దేశీయ భాషా వివాదం. ఇందులో రెండువిధాలు వున్నాయి. దేశాని కొక జాతీయభాష కావాలి. అందుకు అర్హత

విజయావారి 'జగదేవీరుని కథలో' ఒక మనోహర వాట్యస్థివేశం.

సంక్షిప్త వార్తలు

భారత్ లో వర్ణచిత్రాల ప్రాసెసింగ్

భారతదేశంలో తయారయ్యే వర్ణచిత్రాలకు దేశీయంగా ప్రాసెసింగ్ సదుపాయం ఇకనుంచి లభించబోతోంది. ఈ ప్రాసెసింగ్ లేబరేటరీ స్టానుకు వాండిగా రామనాథ్ పరిశోధనాలయం (బొంబాయి) వారు, లండన్ టెక్నికల్ సంస్థ వారి సహకారంతో డెగిటీవల్ రివ్ ప్రింటులకు కావసిన పరికరాల సమకూర్చుకుంటున్నారు.

ఈ రాన్స్ నాథ్ పరిశోధనాలయం తాలూకు వ్యక్తి శ్రీ రామ్ చటోపాధ్యాయ వాలుగొప్ప మసాల పాలు లండన్ లో ఉండి, పై విషయంపై లండన్ టెక్నికల్ లిమిటెడ్ వారితో చర్చలు జరిపి వచ్చారు. శ్రీ చటోపాధ్యాయ కేంద్రవాణిజ్య సరిశమల మంత్రి శ్రీ సునూభాయేషు కూడా కలసుకొని చర్చించారు. 1963 మధ్యకాలం వాటికి పూర్తిగా కంట్ ప్రింటులు విడుదల చేసేటట్లుగా పని కొనసాగించుకోవా లనుకుంటున్నారట.

లండన్ టెక్నికల్ లిమిటెడ్ జనరల్ మేనేజరు శ్రీ ఆల్బర్ట్ అలెన్ ఆగస్టులో భారతదేశం వచ్చి వర్ణచిత్రాల ప్రాసెసింగు శాలను ఏర్పాటు చేసే విషయం సంప్రదింపులు జరుపుతారట.

బర్మాత్-కిరాత్ నిర్మాత అరెస్టు

సుప్రసిద్ధ హిందీచిత్రం బర్మాత్-కిరాత్ నిర్మాత శ్రీఆర్. చంద్రమ జూన్ 27 వ తేదీన లై మింగ్ టన్ రోడ్ పోలీసులు తన దగ్గర నుంచి దగాగా రు. 100,000 (రొక్కం, నగదు) తీసుకున్నాడని శ్రీమతి గీతా రాజ్య లక్ష్మీదేవి చేసిన ఫిర్యాదుపై అరెస్టు చేశారు. చంద్రాసు శ్రీ టెం. పక్కా 10 వేల రూపాయల జామీనుపై విడుదలచేయించారు. విచారణ జూలై 28 వ తేదీన తిరిగి ప్రారంభం కాగలదని తెలుస్తోంది.

గ్రిగరీ ఘక్రాయికి తెనిస్

బహుమతి

సోవియట్ విద్యుత్ గ్రిగరీ ఘక్రాయికి 'బాలెట్ ఆన్ ఎ సోల్డర్' అన్న చిత్ర నిర్మాణానికిగాను తెనిస్ బహుమతిని యిచ్చారు. ఈ బహుమతి ప్రదా

"జగదేవీరుని కథలో" కమలకుమారి.

నోత్సం మాస్కోలోని మాన్ ఫిల్మ్ స్టూడియోలో జరిగింది.

నితిన్ బోస్ చిత్రాని పెట్టుబడి

నితిన్ బోస్ చిత్రాని అమెరికా ఫిలింస్ వారు నిర్మించబడిన చిత్రానికి చలనచిత్ర అర్థికసంస్థ డైరెక్టర్ల బోర్డు మూడు లక్షల రూపాయలు అప్పుగా యివ్వడానికి నిశ్చయించింది.

ట్రోజన్ యుద్ధంపై చిత్రం

ట్రోజన్ యుద్ధాన్ని అధారంగా యూరోపా సినిమాటోగ్రఫిక్ వారి 'ట్రోజన్ యుద్ధం' (చిత్రోజన్ వార్) చిత్రనిర్మాణం శరవేగంతో సాగుతోంది. ఈ చిత్రంతో స్టేబిలిజెన్, జాన్ జారిమోర్, లిడా అల్వోస్, ప్రభులు సహిస్తున్నారు.

డా ల ల చిత్రంపై

వినోదపు పన్ను రద్దు

భారతదేశం తీసే చిత్రాల ప్రదర్శనపై వినోదపు పన్నును తీసివేస్తూ పంజాబ్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఉత్తర్వు చేసింది.

జపానీస్ చిత్రానికి సెల్లెనిక్

బహుమతి

జపానీ చిత్రం "ఇకిరు" ను 1960 లో తయారైన ఉత్తమ చిత్రంగా బెర్లిన్ అంతర్జాతీయ చలన చిత్రోత్సవంలో తీర్మానించి, ఆ చిత్రానికి సెల్లెనిక్ బంగారు హస్త బహుమతిని ఇచ్చారు. స్టేడియో చిత్రనిర్మాత ఇంగ్ మార్ జెర్గ్ మన్ కు ఒక బంగారు బహుమతి, ప్రాప్తకు మూడు రజిత బహుమతులు లభించాయి.

బెర్లిన్ లో 'అనూరాధ' పట

అ సంతృప్తి

బెర్లిన్ అంతర్జాతీయ చలన చిత్రోత్సవానికి భారతదేశం నుంచి పంపిన చిత్రం 'అనూరాధ' ప్రేక్షకులను సంతృప్తిపరచలేక పోవడమే గాక తీవ్ర విరుద్ధావానికి పూటు విమర్శలకు గురైంది.

ఒక జర్మన్ చలనచిత్ర విమర్శకులు ఈ చిత్రాన్ని విమర్శిస్తూ, బహుమతి అంటూ ఇవ్వాలి వస్తే అది దో ఆంకే భారావత్ (కాంతారాం చిత్రం) కే ఇవ్వాలన్నారు. "భారత చలనచిత్రాల పట్ల ప్రజలకుండే మోజును అనూరాధ చిత్రం వాళనం చేసింది." అని కూడా ఆయన అన్నారు.

ఒక డేవిడ్ డిస్ట్రీబ్యూటరు అనూరాధ చిత్రాన్ని "భారతదేశం నుంచి దిగుమతైన విరుద్ధావామూర్తి" గా అభివర్ణించారు.

జన్మనుకథపై భారతీయ చిత్రం

జన్మను భాషలోని ఒక కథ నాధారంగా, దర్శక, నిర్మాత బి. ఆర్. చోప్రా 'గుమా' చిత్రం నిర్మిస్తున్నారు.

తప్పుదోవ పట్టిన ఒక స్త్రీ కుటుంబం బాధలు ఇతివృత్తంగా ఉన్న ఈ కథకు శ్రీ చోప్రా దర్శకత్వం వహించి నిర్మిస్తారు. అలాగే కుమార్, నానాభట్లకర్ ప్రభులు సహింపారు.

(48-వ కేజీ చూడండి)

జై రామ్ ప్రొడక్షన్స్ వారి చిత్రంలో రేంగి.

'జగదీశ్వరీ' కథలో గిరి.

యం. డి. యం మూవీస్ వారి 'కొరడాపిరుదు'లో ఒక దృశ్యం.

ఆదర్శ
ఆంధ్ర

లింగమూర్తి

జరిగిన కథ

పోలయ్యంటే ఆ ఊళ్ళో చాలా మందికి అభిమానం, గౌరవం. కొంత మందికి అతనిపైన అయిష్టం కలగడానికి కూడా కారణం లేక పోలేదు. నరసింహప్ప పోలయ్యను తన పక్షంలో చేర్చి చటానికి ప్రయత్నం చేస్తూ ఉంటాడు. కానీ పోలయ్య రాజారావుని తప్ప నురెవరినీ లెక్కచేయడు.

రాజారావు దుష్టి మళ్ళీ దొంగవైపు వడింది. అల్లంత దూరాన్నుంచి పోలాయి వస్తున్నట్టు జనిపించింది.

“దండలు బాబూ” అంటూ పోలాయి వచ్చి చేతులు జోడించాడు.

“కూర్చో పోయ్య—ఏమిటి ఏమిట” అన్నాడు రాజారావు.

“పెద్ద దొరవారు ముందు ముందుగానే జాగ్రత్త పడుతున్నారు బాబు! నాకు రెండేక రాల పొలిమిచ్చి కొనేద్దా మనుకుంటున్నాను నన్ను.”

రాజారావు వచ్చి పూసుకున్నాడు.

“నా కేదో వచ్చుచెప్పింది మునుపబుగారు సాయంత్రం ఇంటికి రమ్మన్నారు.”

“వెళ్ళిరాకపోయావా” అన్నాడు రాజారావు.

“ఎందు కెళ్ళడం—అయిన చెప్పింది మనకు తెలియకపోతేగా” నవ్వుతూ అన్నాడు పోలాయి.

“వెళ్ళినంతమాత్రాన నష్టమేముంది పోలయ్య వాళ్ళ షెడ్యూలు ఇంకా మన కేమైనా తెలుస్తాయేమో!” పోలొచనగా అన్నాడు రాజారావు.

“ఏదైనా చెప్తే నమ్మేట్టుగుండాలి గదండి. ఇన్నేళ్ళనుంచి లేంది ఇవాళ్ళ నరసింహప్ప దొర వారికి ప్రత్యేకమైన అభిమానం వుట్టించట

నామీద. రెండేకరాలు ఎర జాపితే ఈ పోలాయి లొంగిపోతా డనుకున్నారు, ఆ మునసబు దొరగారున్ను.”

“నీకు యిష్టంలేని పని చేయకు పోలయ్య! మునసబు ఇంటికి పోనందువల్ల మనకు వచ్చే నష్టమేమీ లేదు. డబ్బువువాడు ప్రతి వస్తువునూ కొన్నుట్టే మనుష్యులనీ కొనేస్తూన్నాడు. దేశంలో ఏర్పడ్డ ఆర్థిక సంక్షోభంవల్ల జీవన వ్యయం పెరిగిపోయి, ఆదాయం తక్కువై పోవడంవల్ల పేద ప్రజలు ఉక్కిరిబిక్కిరై పోతున్నారు. ధనవంతులు వాళ్ళకు డబ్బు ఎర చూపి తమ పబ్లింగుడుపుకుంటున్నారు.” మధ్యలో పోలాయి ఏదో చెప్పబోవడంవల్ల రాజారావు అగి పోయాడు.

పేదవాళ్ళంటే డబ్బుకు లొంగిపోయారనుకోండి. వందలకు వందలు సంపాదించుకొనేవారు కూడా ధనవంతులకు లొంగిపోతున్నారాగా” అన్నాడు పోలాయి.

“నీతి వదలివస్తుంది వందలు సంపాదించేవాడూ ఒకటే, ఏళ్లై రూపాయలు తెచ్చుకొనేవాడూ ఒకటే పోయ్యా!”

“చదువు రానివాడు తెలియక నీతితప్పా డనుకుందాం బాబూ! చదువుకున్నవాళ్ళ అన్నీ తెలిసిన వాళ్ళే ఇట్లా నీతి తప్పితే ఎట్లా?”

“నీతిగా ఉండటానికి చదువు అక్కరలేదు. పోయ్యా! ఇది మంచి, ఇది చెడు, ఇది నీతి, అది అవినీతి అని మనస్సే చెబుతుంది. అంతే దుకు ఆరోజు నీవు చలమయ్యదొర మీదకు కరెండుకు విసిరావు? అప్పటికీ నీవు ఏం చదువుకున్నావని ఆయన చేసేవని అవినీతి అని ఎలా తెలుసుకున్నావు?”

“మీరు చెప్పింది నిజమే బాబూ! మరి వీళ్ళల్లో ఇంక మార్పు రాదంటారా?”

“మార్పు రావడం సహజమే కాని పోయ్యా— దానికి చాలాకాలం పడుతుంది. ఈ మార్పు పెద్ద వాడి దగ్గరనుంచి చిన్నవాడిదాకా కలగాలి. ప్రతి వాడూ ఆత్మపరిశీలన చేసుకోవాలి. తనూ ఒక మనిషిననీ, తనకూ వ్యక్తిత్వం ఉందనీ, ఆ వ్యక్తిత్వాన్ని సలుపుకోడానికి పూనుకోవాలి. తాను చేస్తున్నవని ఎవరికో ఉద్దరించేందుకు అనుకోకుండా తన విధ్యుక్తధర్మంగా భావించాలి. అప్పుడు గాని దేశం బాగుపడదు.”

పోలాయి ఏదో ఆలోచిస్తున్నాడు. మట్టా చీకట్లు విరిశాయి. ఆ చీకట్లలో కూడా మునెరు నిర్మలంగా ప్రవహిస్తున్నది. పోలాలించి, తోటల్లోంచి ‘గి’ ‘గూ’ అని ఏవో పురుగుల స్వరాలు వినవస్తున్నాయి.

“ఏమిటి పోయ్యా ఆలోచిస్తున్నావు” అని ప్రశ్నించాడు రాజారావు.

“ఏలేదు బాబూ, నా అదృష్టాన్ని తలచుకుంటున్నా. మీరే ఈ పూరికి రాకపోతే నాగేం కాను?” అన్నాడు పోలాయి.

“నేను నిమిత్తమాత్రుణ్ణి పోయ్యా! అయినా నేను నీకు చేసేదేముంది?” నవ్వుతూ అన్నాడు రాజారావు.

“సంతకం చేయటం చేతకానివానిచేత పెద్ద పెద్ద పుస్తకాలు చదివిస్తున్నారా? నాకు తెలియని ఎన్నో విషయాలు తెలియజేస్తున్నారా? ఇంకేం చేయాలి బాబూ! మీ బుణం ఎట్లా తీర్చుకోగలను!”

“నిన్ను చూసిన వేళా విశేషం అటువంటిది పోయ్యా! నీవు బుద్ధిమంతుడివి. పట్టుదల గలవాడివి. నీతన్న చూడూ నీతోపాటే చదువు మొదలుపెట్టినా ఎంత వెనకబడ్డాడో! ఈ మూడు నెలలూ నీవు కష్టపడి చదివావంటే ఒక ఉద్యమ చేరినవాడ వవుతావు. ఇంకా నేను నిర్వర్తించవలసిన విధ్యుక్తధర్మం చాలా ఉంది పోయ్యా!”

“ఏమిటి బాబు?”

“ముందు ముందు నీకే తెలుస్తుంది. మొదట నీ పరీక్ష అయితేకాని ఇక లే పోదాం” అంటూ రాజారావు లేచాడు.

పోలాయి అతణ్ణి అనుసరించాడు.

ఇనుకపరలు దాటి ఇద్దరూ డొంకలోంచి వడుస్తున్నారు.

“ఇందిరమ్మగారు రేపు మిమ్మల్ని ఒకసారి రమ్మని చెప్పమన్నారు” అన్నాడు పోలాయి.

“ఆయన వద్దన్న తరువాత నేను మళ్ళీ నరసింహపుగారింటికి ఎలా వెళ్ళను?”

“మిమ్మల్ని ఇంటికి రావద్దనలేదుగా దొరవారు. అమ్మాయిగారికి చదువు చెప్పనవ్వన్నారు. పాడ్డన నేను దొరవారితో మాట్లాడి ముంతంటే ఇందిరమ్మగారు పిలిచి వంతులు గారిని రమ్మని మరి మరీ చెప్పింది” అన్నాడు పోలాయి.

రాజారావు సమాధానమేమీ చెప్పకుండా వడుస్తున్నాడు.

ఒక విందుకు చాలామంది

వచ్చారు. అప్పుడు విందు

సందర్భంలో ఏర్పడిన పాట

కచేరి పని ఒకడు తన స్నేహి

తునితో “ఈమెపాట గాడిద

అరచినట్లుంది, పేరేమిటో”

అని అన్నాడు. దానికి

స్నేహితుడు “ఆమెనాభార్యే

నండి!” అన్నాడు. అదిని

“ఓం! అహం! స్వరం బాగానే

వుంది. ఆపాట ఎవరూ ఇంత

కంటే బాగా పాడలేరు.

ఆపాట సరిగా లేందే పాడ

టము ఎలా వీలవుతుంది.

ఇంతకీ పాట రాసిందెవరో”

అన్నాడు. రెండవ మనిషి

“నేనేనండి” అన్నాడు.

మొదటివాడు మరి మాట్లా

డకుండా వెళ్ళిపోయాడు.

జి. ప్రపాదరావు (విజయనగరం)

“నల్లటివన్నీ నీళ్ళనీ, తెల్లటివన్నీ పాలనీ నమ్మే అమాయకురాలు ఇందిర. తండ్రి రాజకీయాలు గానీ, పరిస్థితులు గానీ అర్థం చేసుకోలేదు సాపం! నా అంతట నేనే మానేశా ననుకుంటున్నది” అని ఆలోచిస్తున్నాడు రాజారావు.

ఇంతలో ఇద్దరూ డొంకదాటి వూళ్ళోకి వచ్చారు. అక్కడి దృశ్యం రాజారావును ఆశ్చర్యపరిచింది. అదొక సమాధి. దానికి ఆరోజే సున్నము వేసినట్లుంది.

సమాధిపైన బంజెవులతో కట్టిన హారం వేసి ఉంది. ప్రేమిదలతో దీపం వెలుగుతున్నది.

సమాధి ముందు ఒక స్త్రీ కూర్చున్నది.

ఆమెకు సమీపంలోనే ఒక వృద్ధుడు కర్ర గూయంతో నిలబడి ఉన్నాడు. బహుశా అతని కళ్ళల్లో కూడా నీళ్ళ నిలిచాయేమో—పోలాయి వలకరించేప్పటికీ జీరపడిన గొంతుతో సమాధానమిచ్చాడు.

“చద్రయ్యతాతా!” అన్నాడు పోలాయి.

“ఎవరూ—నీవా పోలాయ్” దుఃఖావేశంతో నేమో వృద్ధుని కంఠం ఒణికిపోయింది.

ఆ స్త్రీ లేచి నిలబడి “పోలాయన్నా” అంది ఏడుస్తూనే.

“పూరుకో చెల్లమ్మా! నీవు జ్ఞాపకం వచ్చిప్పుడల్లా గుండె చెరువైపోతుంది. నీ జీవితంలో అగ్గి పెట్టాను. ఆరోజు నావెంట బగ్గును తీసుకెళ్ళకుంటే నీ కీ గతి పట్టేదికాదు” అని అంటుంటే పోలాయి కంఠం రుగ్ధమైంది. కళ్ళల్లో నీళ్ళు నిండాయి.

“నీమీద నాకేం కోపం లేదన్నా! మనసు ఉండబట్టలేక ఏడుస్తున్నాను. ఆరోజు నీవు ఆయన లేకపోతే ఎంతమంది అడవాళ్ళ బతుకులు పాడయ్యేవో! ఆ రాక్షసముండాకోడుకులు తరుముతుంటే ఆయన తప్పించుకోలేకపోయాడు. నాకు ఒకవిధంగా గర్వం, ఒకవిధంగా దుఃఖం” అందామె. విషయంతో రాజారావు వాళ్ళ సంభాషణ వింటూ నిలబడిపోయాడు.

“ఇంక పోదాం వద తల్లీ!” అన్నాడు వృద్ధుడు.

“రెండు రోజు బంటారా తాతా!” అన్నాడు పోలాయి.

“ఇంక ఇక్కడేముంది బిడ్డా—తెల్లారజామున ఎల్లిపోతాము.”

ఆమె లాంతరు పట్టుకొని ముందు నడుస్తున్నది. మిగతావాళ్ళ వెనకాలే నడుస్తున్నారు.

కొంతదూరం వచ్చేప్పటికి “నేమిట పోతాం చెల్లమ్మా ఇవిగో—ఈ ఏళ్లై నీ దగ్గర ఉంచుకో తాతా! పిల్లాడి కింద ఖర్చుపెట్టు” అంటూ పోలాయి రొండి నుంచి నోట్ల కట్టలు తీశాడు. “ఒడ్డన్నా—ఎందాకా ఇట్లా ఇస్తావు” అందామె.

“ఎందుకులే పోలాయ్ ఇంకా నా బొందిలో పాణముందిగా. అపైన అన్నలు ఎట్టనూ సూడరు దాన్ని” అన్నాడు తాత.

“మీరు తీసుకోకపోతే నా మనస్సుకు శాంతి ఉండదు చెల్లమ్మా! పిల్లవాడు పైకి వచ్చిందాకా నే నీచ్చేది కాదనకండి” అంటూ పోలాయి ఆ నోట్లను వృద్ధుని చేతిలో పెట్టి “వస్తాను చెల్లమ్మా” అంటూ ముందుకు నడిచాడు. సంభ్రమాశ్చర్యాలతో రాజారావు పోలాయి వెనుకనే నడుస్తున్నాడు.

కొన్ని క్షణాలు ఇద్దరిమధ్య మానం నిలిచింది.

“ఏమిటిదంతా పోయ్యా?” అని ప్రశ్నించాడు రాజారావు.

“అదంతా ఓ కథ బాబూ!”

ఒక శృంగారకంలో ఇద్దరూ విడిపోయారు.

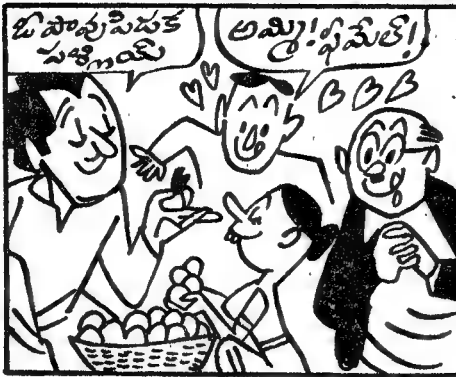
రాజారావు భోజనం ముగించుకొని పుస్తకం ముందరపెట్టుకు కూర్చున్నాడు. చదవాలని ప్రయ

(40-వ పేజీ చూడండి)

బంగారం-సింగారం- 'రజా' చిత్ర కథ-

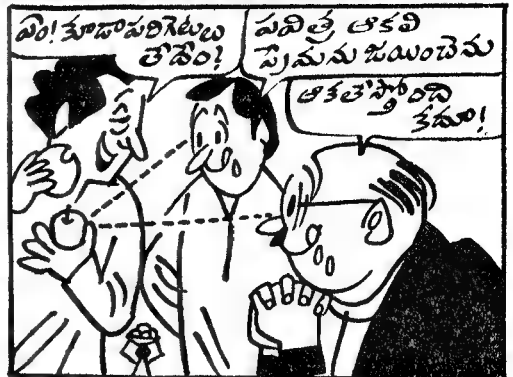

హేయి - పళ్లెమిట్ట ఇలా

బిసానూసిదక పళ్లెమిట్ట

అమ్మి! ధీమేటి!

ఎరి! కూడాపరిగెట్ట తాడెం!

పనిత్ర ఆకవి ప్రముమ జయించెను ఆకతాస్థానా కను!

మంటాసితే తంతా - ఇదెం సిదక తట్టి కొన్నదమకు న్నానా - అప్పసంగావచ్చుం దమకు న్నారా - ఆయే!

ఇదిగో అబ్బి - ఈ పానలు తాసుకు బి సందచువ - హేనా!

ఆకవి!! నాహం!!

పిదకలు కొనుక్కొంట - అవెట్టి పళ్లు కొనుక్కొంట

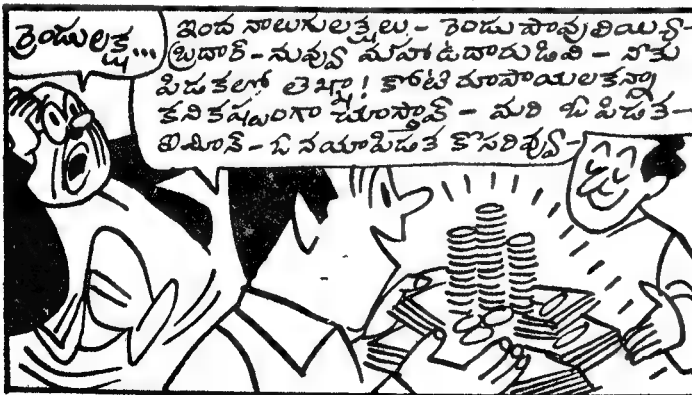
ఇంన ఎనె

ఆక-నారే అప్పదం- వడ! అవన్నీజ్ఞానకం బెయ్యమగ్గమీ అసతే ఆకవి తా బస్సాంతే?

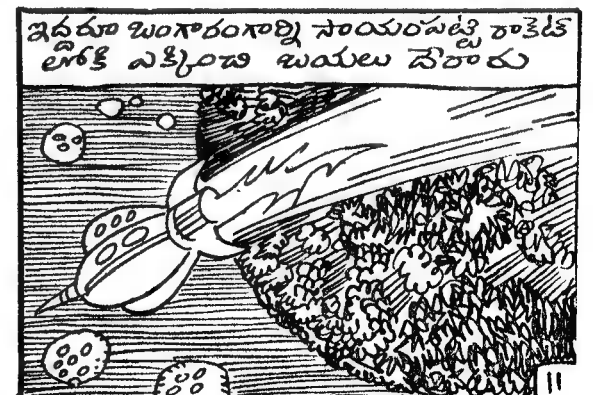

తాహంతే మరి పానలా కిస్తానెనిటో! - ఓ పానూ సిదక రెండు లక్షలదూనాయెలు...

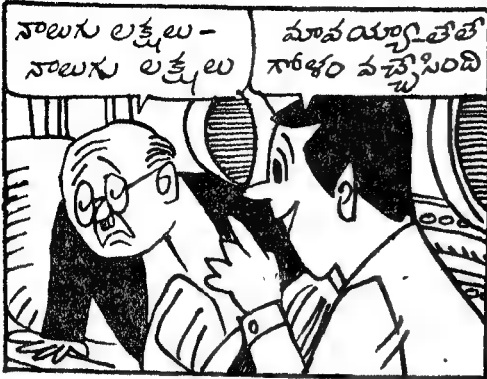
త్రెయ్యలక్క...

ఇంన నాలుగులక్షలు - రెండు పానూలియిన బ్రదాది - నువ్వు మహాదూదాదుడివి - నాకు పిదకలూ లెక్క! కొరటి మాపాయలకన్నా కనికసలుంగా చూస్తావే - మరి చిపిదక- లిమిడి - ఏ నయాపిదక కొనరివువ-

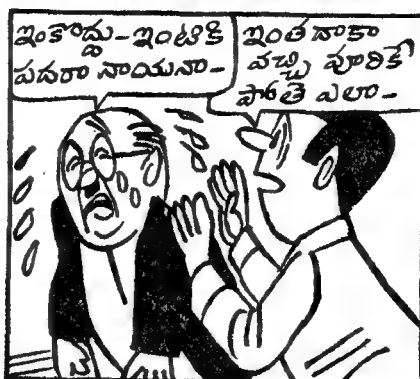
ఇదదూ బంగారంగాల్ని సాయంపట్టి రాకెట్ లోకి ఎక్కిందా బయలు దేరారు

బంగారం-సింగారం-'రఖా' బిత్తు కథ-

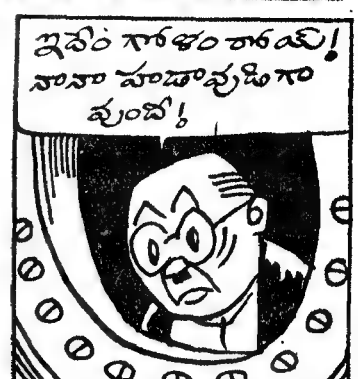
నాలుగు లక్షలు -
నాలుగు లక్షలు

మావయ్యారితేలే
గారేం వచ్చేసింది

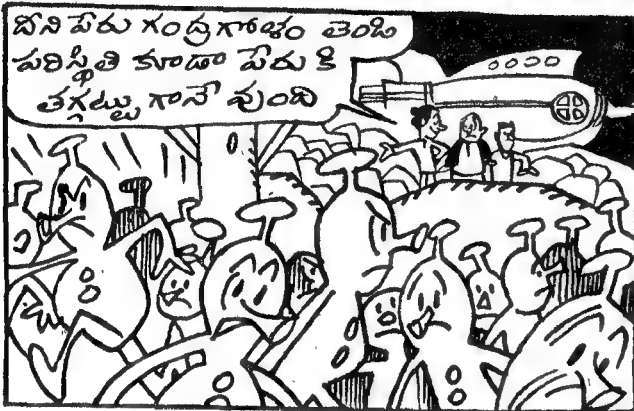

ఇంకొండు-ఇంట్లోకి
పదరా సాయనా-

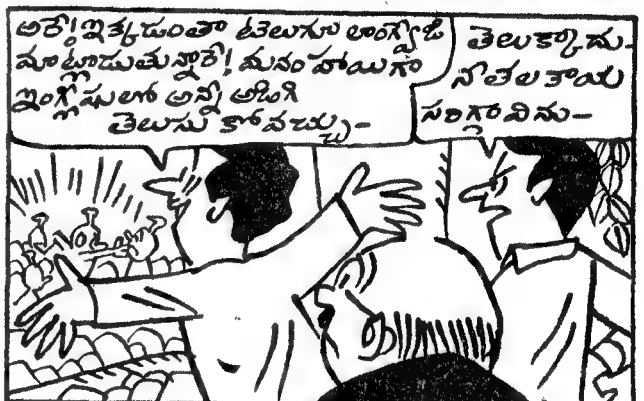
ఇంతనాకా
వచ్చి పూరికి
పోతే ఎలా-

ఇవేం గారేం వారయి!
నానా హడావుడిగా
వుందే!

దీని పేరు గంధ్రగారేం తెలిసి
పరిస్థితి కూడా పేరు కి
తగ్గట్టు గానో వుంది

అరే! ఇక్కడంతా టెలుగు లాస్టోలే
మాట్లాడుతున్నారే! మనం హామీగా
ఇంగ్లీషు లా అవ్వే అయి
తెలుసు కోవచ్చు-

తెలుక్కామ
నోతలకాయ
సరిగ్గర విను-

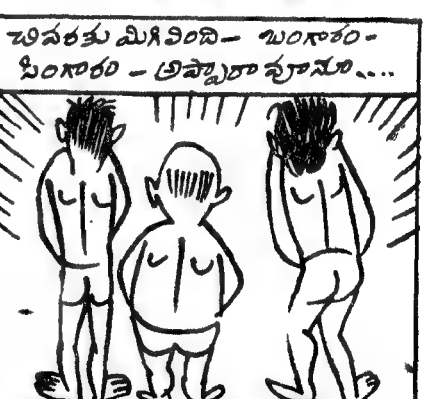

నమోహం- ఆపాటూట చూడు-
కాబినెట్ గానో పేలా తోమా-
మినిష్టర్ల సెలక్షను కాబోను...

బూబూర యి!
మన మీదికి
వచ్చేసున్నారేమి!

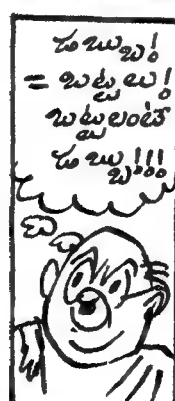
నాళ్ళు
వళ్ళా
మీదికి
వచ్చే...
.....
రెండు
నిమిషా
ల్లో
తెరిగి
వెళ్ళా
పోయారా
యి!

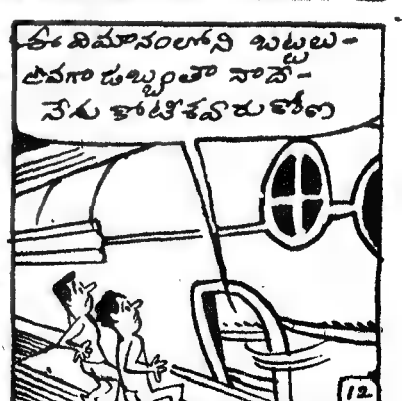
చివరకు మీగిరింది- బంగారం-
సింగారం - ఆపార్తరా పూనూ...

హాన - యునా - హానీక్!
ఈలోకంలో చుబుంటో
బట్టలన్న మాట!!

చుబుంటో!
= బట్టలు!
బట్టలంటే
చుబుంటో!!

ఈ విమానంలోని బట్టలు-
ఉపగా రుబ్బితా నాదే-
నేను కాటోకవరు కోణ

నేతివర్తకుడు

అక్కరు గొప్ప కళానియును. అతని ఆస్థానంలో ఎంతోమంది కవులు, కండితులు, విద్వాంసులు ఉన్నారు. వారిలో ముఖ్యముగా చెప్పకోదగిన వ్యక్తి “బీర్బల్”. అతడు చాల తెలివైనవాడు. ఎటువంటి క్లిష్ట సమస్యలైనా తనయొక్క బుద్ధిబలంచే సాగుచేసేవాడు. అతడంటే అక్కరుకు వల్లమాలిన అభిమానం. “బీర్బల్” తెలివితేటలను సూచించే కథలు

కాంతి శ్రీ

ఎన్నో ఉన్నాయి. వాటిలో ఇది ఒకటి. ఒకరోజున “బీర్బల్” విశ్రాంతిగా ఇంట్లో కూర్చుని ఉన్నాడు. అప్పుడు అక్కడకు ఒక నేతివర్తకుడు వచ్చాడు. “బీర్బల్” ఆ వ్యక్తిని పరిక్షగా చూసి ఏంకావాలని అడిగాడు.

“అయ్యా! తమరు నాకొక చిన్న సహాయంచేసిపెట్టాలి” అన్నాడా వ్యక్తి.

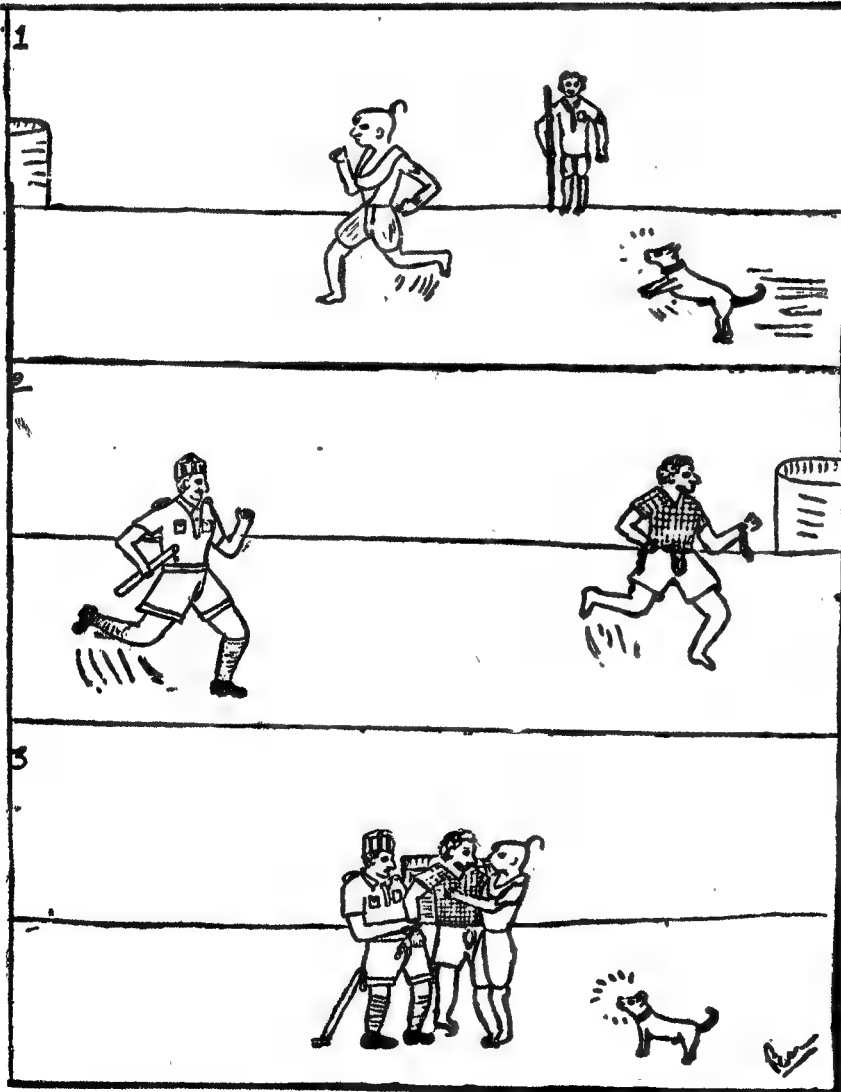
“ఏమిటది?” అని అడిగాడు “బీర్బల్”.

“నేనొక నేతివర్తకుడను. ఆరు మాసములక్రితము నేను నా స్నేహితుని కొకనికి ఆతడు చిక్కులలో ఉండగా వెయ్యిరూపాయలు అప్పు ఇచ్చాను. ఇప్పుడు డబ్బు నాకవసరమొచ్చి అతనిని ఇమ్మనడిగాను. కాని ఆతడు తనకేమి నేను డబ్బు ఈయలేదని జాంకుచున్నాడు. తమరు న్యాయమూర్తులు. న్యాయముగా నాకు రావలసిన సొమ్ము నాకిప్పించండి. మీరుగూ మీ జన్మలో మర్చిపోలేను”. అన్నాడా వ్యక్తి వినయంగా.

“అయితే నీవు ఆతనికి డబ్బు ఇచ్చినప్పుడు నోటు వ్రాయించుకున్నావా? లేక నీకు అప్పుడు ఎవ్వరైన సాక్షులున్నారా?” అనిచెప్పించాడు “బీర్బల్”.

ఆవర్తకుడు తల అడ్డంగాతిప్పి, “లేదండీ నేనాతనివద్ద పత్రం వ్రాయించుకొనలేదు. సాక్షులు గూడా నాకు ఎవ్వరూ లేరు. మేమిరువురు వర్తకులము. పత్రములేకుండా నేతరచుగా ఒకరియొద్ద మరొకరిముచేబడులు తీసుకుంటుంటాము. అలాగే ఈమారు గూడా నేనాతనివద్ద పత్రం వ్రాయించుకోలేదు. భగవంతుని సాక్షిగా జరిగిన యథార్థం చెబుతున్నాను నేను. నన్ను నమ్మండి.” అన్నాడు వర్తకుడు దీనంగా.

“బీర్బల్” కొద్దిసేపు తీక్షణంగా

పాత్రలు:- డాక్టర్ శ్రీ గారూ! పెద్ద గజదొంగను పట్టుకున్నారండీ.

చిత్రకారుడు: వి. రామారావు (ఖమ్మం మెట్టు)

ఆలోచించి, “నగరే నీవు నాకిప్పుడు చెప్పినదంతా ఒక కాగితంమీద వ్రాసియ్యి. ఆ విషయం గూర్చి నేనాలోచించి తరువాత నువ్వేమి చెయ్యాలో తెలుపుతాను.” అన్నాడు.

ఆ వర్తకుడు అట్లే తను చెప్పినదంతా ఒక పత్రంమీద వ్రాసి ఇచ్చాడు. ఆ పత్రం తీసుకొని “బీర్బల్” ఆతన్ని పంపివేసాడు.

“బీర్బల్” రెండవ వర్తకునకు కబురు పంపాడు. అతడు “బీర్బల్” వద్దకు వచ్చాడు.

“బీర్బల్” ఆతనికి మొదటి వర్తకుడు వ్రాసిఇచ్చిన పత్రం చూపించాడు. దాన్ని చూసి ఆ వర్తకుడు, “పాడుప్రపంచం. తుదకు నాన్నేహి తును గూడా నన్ను వంచించటానికి ప్రయత్నిస్తున్నాడు. ఎంత మోసం. ఎంత అన్యాయం.” అన్నాడు. “అయితే ఆ వర్తకుడు నీకేమీ అప్పు ఇవ్వలేదా?”

“లేదండీ. అంత వర్తనాటకం. నాకతడు చిల్లిగవ్వకూడా అప్పు ఇవ్వలేదు. పైగా నేనే ఆతనికి అప్పు ఇచ్చి ఆపదలలో ఆదుకొనేవాడను. తుదకతడు ఈ విధంగా నాకు ఋణం తీర్చుకొన్నాడు. నిజానిజాలు ఆ భగవంతునికే తెలుసు. నా వర్తకము ఆతని వర్తకముమీద అభివృద్ధి చెందుచుండుటచే ఓర్వలేక నన్నీ విధముగా నాశనంచేయదల్చుకొన్నాడు.” అన్నాడా వర్తకుడు.

“బీర్బల్” ఆతని మొగం వంక పరీక్షగా చూస్తూ, “ఇంత కూ అతడు చెప్పినది నిజంకాదంటావా?” అని ప్రశ్నించాడు. “అది ఎంత మాత్రము నిజముకాదు. నేనతని సొమ్ము చిల్లిగవ్వ వినా ముట్టుకో

(18-వ కేజీ చూడండి)

అంధనచిత్రవారపత్రిక

కా కి క బు రు

అలపర్తి వెంకటసుబ్బారావు

విన్నావటే అమ్మ - విన్నావటే?

నాన్న యీపూట వస్తున్నాడటే !!

మదురు గోడనుచేరి

కుదురుగా కూర్చుండి

కానికావని అరచి

కాకమ్మ చెప్పింది !!

విన్నావటే అమ్మ - విన్నావటే?

నాన్న యీపూట వస్తున్నాడటే !!

కాకమ్మ చెప్పేటి

కబురెప్పుడైననూ

వట్టిదవబోదమ్మ

గట్టి కబురేనమ్మ !!

విన్నావటే అమ్మ - విన్నావటే?

నాన్న యీపూట వస్తున్నాడటే !!

నాన్నవస్తే నాకు

నవ్వు వస్తుందమ్మ !

నాన్న తెచ్చేవన్న

లన్ని నాకేనమ్మ !!

విన్నావటే అమ్మ - విన్నావటే?

నాన్న యీపూట వస్తున్నాడటే !!

కబురు చెప్పెను గనుక

కాకమ్మ కందులో

బహుమతిగ కాసిన్ని

పప్పులిస్తానమ్మ !!

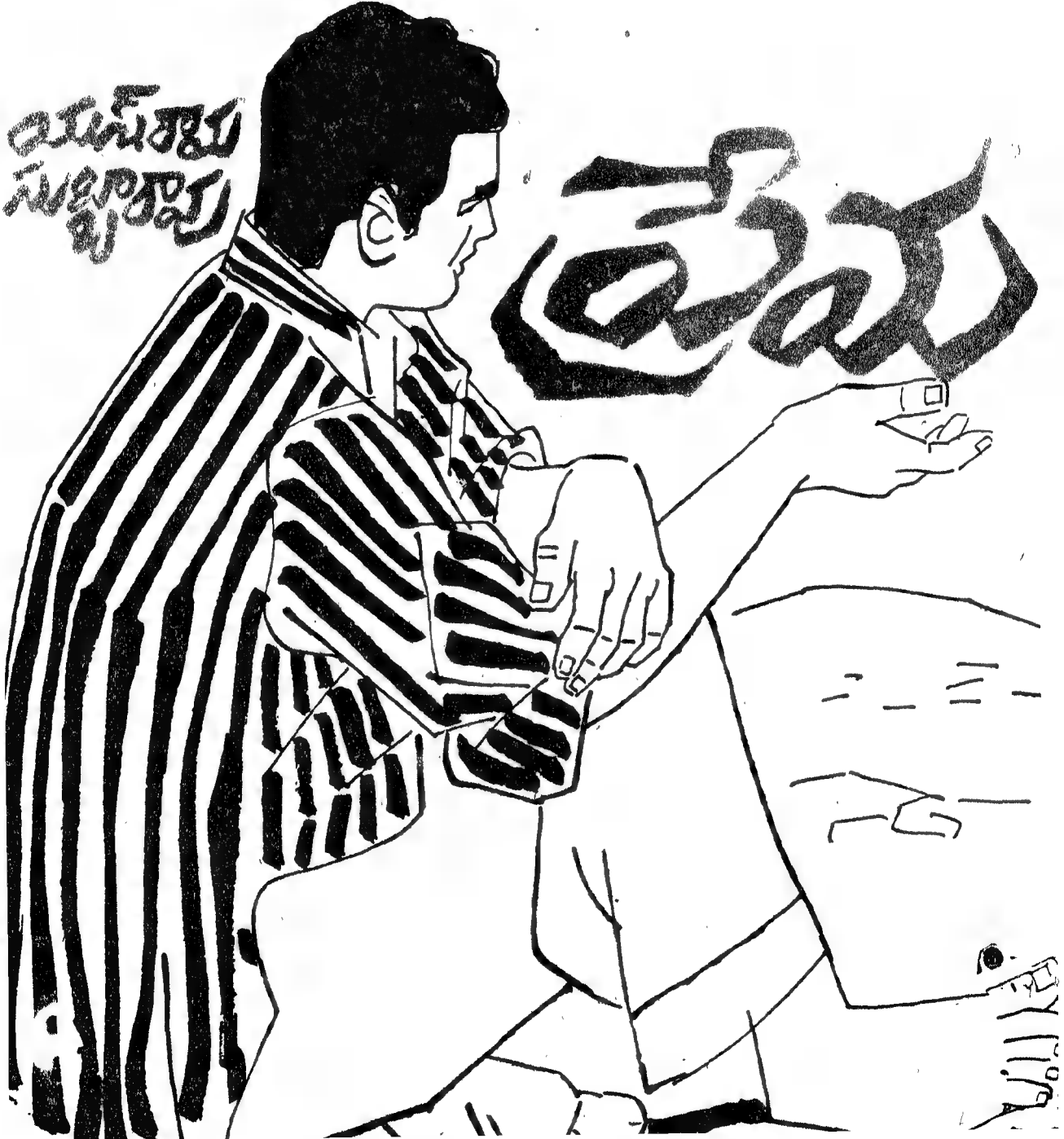
విన్నావటే అమ్మ - విన్నావటే?

నాన్న యీపూట వస్తున్నాడటే !!

ప్రకాశం కున్న పట్టణ మొదటికి కాస్త
విశ్రాంతి కలిగిద్దామని వచ్చాం నేను, రవి, రాజా.
మా కందరికీ విశ్రాంతి ఉంది. కాని మాకు
విశ్రాంతి లేదన్న ఉక్రోశంతో నముద్రపు తెర
టాలు ఉవ్వెత్తుగా వడ్డుకు దూసుకువచ్చి వాటి
శ్రమ చిహ్నంగా సురుగును వడ్డున వదలి, అద
పిల్ల బాధ్యత తీర్చిన తలిదండ్రులలాగ వెనక్కి వెళ్లి
పోతున్నాయి.
“ఇక్కడ కూర్చుందారా రామం!” అన్నాడు
రాజా హతాత్తుగా.
ఏదో విశేషం ఉండాలని ముట్టూ పరిశీలిం
తాను. మాకు కొద్ది దూరంలోనే నలుగురమ్మా

యిలు ఉల్లాసంగా కబుర్లు చెప్పుకుంటున్నారు.
‘అవలు కారణం యదా!’ అనుకున్నాను.
అందులో ఒక తెల్ల పీరమ్మాయి గురించి అవు
లేకుండా చెప్పుకుపోతున్నారు రాజా.
“ఒరేయ్! వోర్నూయ్!” అని గద్దించాను.
“నీకేం తెలుసురా. ఆ అమ్మాయి గురించి.
ఆ సాము కుటుంబంలోని తెల్లని పీర, దానికి పరి
పోయే తెల్లని నీల్కు కొల్లజా!.....అబ్బా! వర్ణించ
లేనురా!.....” “అగరా! అగు! ఒరేయ్! నాయనా
అనవసరంగా మూరచ్చ పోక అవలు వంగతి సరిగా
చెప్పేడు.”
“ఏం చెప్పనురా! ఆ అమ్మాయి నాకు తొలి

దర్శనమిచ్చినప్పుడే నా గుండె గాయం చేసేసింది!
అమెకోపం ఎంతో తపా తపా లాడుతూన్నాను. ఎక్క
డైనా కనుపిస్తుందేమోనని, ఆ అమ్మాయిలో పరి
చయం చేసుకోవాలని.....”
“వెరి మొర్రి మేషిలెయ్యక, ఆ అమ్మాయి
గురించి తెలిపింది చెప్ప గలిగితే చెప్పు.”
“అయితే వివరించా! ఆ అమ్మాయి పేరు సరళ.
చాలా బాగుంటుందిరా.”
“బాగుంటుందేమిటిరా నీ మొహం. ఎదురు
గుండా కనుపిస్తోందిగా!” మధ్యలోనే నేను అడ్డు
తగిలాను. వాడే విషయమైనా చెప్పుకుపోతున్నప్పుడు
మధ్యలో అడ్డు తగులుతూండడం నా కలవాటు.

అనూరాధకు ప్రేమలేఖ వ్రాసిన ప్రబుద్ధుడు ఎవరు? నిజం తెలిసిన శరదావతి కలిగిన శరణామమేమిటి?

రాజు సీరియస్ గా “రామం! నువ్వు మధ్యలో మాట్లాడకురా—‘పానకంలో వుడకలాగి నా ఏడు ‘పేదో’ నన్నేడవనీ,” అంటూ తిరిగి తన ధోరణిలో ముందు కువక్రమించాడు.

“సరళ యీ యేడాదే యింగ్లీష్ అనర్బులో చేరింది. చాలా సరదాగా ఉంటుంది. ఆ నవ యావన జన్మని వయ్యారంగా హంసలా నడుస్తున్నప్పుడు ఆ నడకలోని తళుకు, బెళుకు చూస్తుంటే...”

“నీ కవిత్వం ఏడ్చినట్లే ఉంది”

“ఏం చెయ్యవ్రా! నా కంఠకంటే కవిత్వం రాదు మరి! నా హృదయం నా దగ్గరుండవని మారాం చేపిందిరా! దాన్ని అమె దగ్గరకు వెళ్ళకుండా అనడం వా శక్యంకాదు. రవీ! నువ్వు వాకొక్క చిట్ట సహాయం చేసి పెట్టాలిరా. కుళ్ళి ఏప్పుడూ బుబుబు.....” ప్రాధేయపడుతున్నట్లు దుగుతున్నాడు రాజు.

ఇంతలో ఆ అమ్మాయిలు నలుగురూ వెళ్ళిపో దానికి లేచి నిలబడ్డారు. అప్పుడు మూకాసు.

వాళ్ళలో మా క్లాసుమేటు అనూరాధకూడా ఉండటం. వాళ్ళు వెళ్ళిపోయారు. రాజు నీరసించిపోయాడు. బతుకాగా బయలుదేరే మేమూను.

* * * రవి, రాజు, నేను ఒకే రూంలో ఉంటున్నాం. రవి, నేను ■■■ ఊరి వాళ్ళమే. మే మిద్దరూ చిన్నప్పటినుంచి కలిసి మెలసి తిరిగే వాళ్ళం. వాళ్ళ కుటుంబం మధ్య తరగతి లోకే వస్తుంది. రవి వాళ్ళవాళ్ళగార్ని నేను బాగా ఎరుగుదును. జీవితంలో ఎక్కువగా కష్ట పరంపరనే ఎదుర్కొన్నా దాయన. సాధారణమైన పంప, చొక్కాలో, ఎప్పుడూ చిర్ర వచ్చే ముఖంతో అందరితోనూ చనువుగా ఉంటా

స్త్రీల ఆరోగ్య సౌభాగ్యములకు

కేసరి కుటీరం
ట్రేవేట్ లిమిటెడ్
హైదరాబాద్, మద్రాసు-14

అంగ్లండ్ లోని బెల్లంబు సీతారామ జనరల్ షోర్టు ఏజెన్సీస్, లిమిటెడ్, బీకందరాజు

ఆనంద
ఆరోగ్య
మందహాసములు

ఇందుకు ముఖ్యకారణము నుటం
బనుంకా రెమి టూత్ పేస్టు వాడు
చువ్వాడు. దానినిండు నురుగు మీ
దంతములను చాల తెల్లగా
వుంచును. దానికిగల సువాసన
వాడిన తరువాత చాలాకాలం
మి వోదించుండుచును.

రెమి
టూత్ పేస్టు
(అ జి లి న్ ట్)

పాడరుగానూడా డబ్బాలలో అమ్ముబడును.

రెమి ప్రొడక్ట్స్, ఇండియాలో తయారు

RP 933

రెమి హాస్యనాటకం—ప్రతి శుక్రవారం రేడియో సిలోను 41.72 మీల్లు
మీద సా|| 6-30 నుండి 6-45 గంటలవరకు విసండి.

రాయన. రవి బి. యన్. సి. స్టేట్ క్లాస్ లో పాన
య్యూడు వివగానే ఆనందంతో ఆయన పూదయం
దాని అవధుల్ని దాటింది. అందుకనే ఆర్థికంగా
వెనుకబడినా రవిని యమ్యెస్సీ, కెమిస్ట్రీలో విశా
ఖలో జాయిన్ చేశారాయన. తన గృహ పరిస్థి
తుల సర్థం చేసుకున్న రవి కూడా శ్రద్ధగానే
చదువుతున్నాడు. అందుకేనేమో రవి అంటే నా
కంఠ అభిమానం, అత్మీయతాను. వాడప్పుడప్పుడూ
కథలు కూడా రాస్తుంటాడు.

రాజు స్ఫురద్రూపి. అందగాడు. విశాలమైన
నుదురు, ఉంగరాల జట్టు, పొడవుకుత్తగ్గ దేహం,
దానికితగ్గ అంగ సౌష్ఠ్యం—యినప్పి రాజు అందగా
డని నిరూపిస్తాయి. వాడు ఫ్రైనల్ ఆనర్సు
యింగ్లీషు చదువుతున్నాడు.

మేం ముగ్గురం బాగా నవ్విహితులమయ్యాం.
మాతో అభిప్రాయభేదాలే లేవు. మా స్నేహం అటు
వంటింది.

ఒక రోజు.....

నేను కాలేజీనుంచి రూం కొచ్చేటప్పటికి రవి
విచారంగా కూర్చున్నాడు.

“ఏంరా! అలాగున్నావు?”

“ఏం లేదు”

ఆ జవాబులో నాకు మునుపటి ఉత్సాహం,
ఉల్లాసం, కనుపించడంలేదు. ఏదో వెలిలి ఉన్న
ట్లుంది.

“ఒంట్లో బాగు లేదా!” వాడివంటిమీద చెయ్యి
నేస్తూ అన్నాను.

“అబ్బే! బాగానే ఉండే!” వాడి గొంతుక తడ
బడుతున్నట్లుంది.

వాడి నా స్థితిలో వదిలి వేయడం నాకు సంతృప్తి
గా లేదు. వాడినుంచి సరైన జవాబు రాబట్టాలి.
మళ్ళీ మళ్ళీ అడగ్గా అసలు విషయం చెప్పడం
ప్రారంభించాడు.

ఈనాళ ఉదయం నేను వారం రోజుల క్రితం
తెచ్చిన ‘పెయింటింగ్స్’ బుక్ రిటర్న్ చేద్దామని
లైబ్రరీ తెచ్చాను.

అక్కడ—

“మిస్టర్! యిందులో కొన్ని కాగితాలు చింపే
శాలు” అన్నాడు కౌంటరు దగ్గర క్లర్కు.

“అబ్బే! నాకేం తెలియదండీ”

“ఏమో మీరు లైబ్రరీయన్ గానీ మీటయి
తగిన సంజాయిషి యిచ్చుకోండి” అన్నాడు క్లర్కు.
తడబడుతున్న అడుగులతో అదిరే పూదయంతో
లైబ్రరీయన్ గారి రూంలో అడుగు పెట్టాను.
ఆయన చాలా కోపంగా ఉన్నారు. నేను వచ్చిన
కారణం చెప్పాను.

“ఏమోయీ! యీ లైబ్రరీ నీ తాతగారి సొమ్మును
కున్నానా, నీ యివ్వం వచ్చినట్లు పుస్తకాల్లో కొం
తాలు చింపడానికి” కొంచెం కుటుపుగానే అడిగారు.

తదారిపోయిన గొంతుతో మళ్ళీ కౌంటరు దగ్గర
సమాధానమే యిచ్చాను.

“ఏమిటోయీ తెలిసేది. విశామాత్రం బుద్ధుం
డక్కర్లే! నీలాటి వాళ్ళుండడం యీ యూనివర్సిటీ

ఆంధ్రనచిత్రవారపత్రిక

టీకే వరువు తక్కువ. ఈ బుక్ ఖరీదెంతో తెలుసా. 40 రూపాయలు. మీకు వది రూపాయలు పైను పేస్తున్నాను. మొత్తం ఏటై రూపాయలు రేపు కొంటారు దగ్గర కట్టేయ్" అధికార హోదాతో ఆయన తన కర్తవ్యాన్ని నిర్వహించారు. నేనేం మా గ్లాడ లేకపోయాను. బరువెక్కిన పూదయంతో, చెదిరిన మనస్సుతో రూంకు చేరుకున్నాను. డబ్బు విషయం ఎల్లా ఉన్నా, లైబ్రరీయన్ గారి మాటే పోటీ పలుకులు నా పూదయంలో ములుకుల్లా గుచ్చు కున్నాయి. వాటిని రూపుమాపి నా పూదయంలోని బాధను అణగార్చడానికి అశక్తుడనవున్నాను.

రవి యింకేమీ మాట్లాడలేకపోయాడు. నేను జరిగింది వివరణ క్రింగిపోయాను. ఏమైతే వాడిని ఊరడించడం నా కర్తవ్యం అనుకుంటూ వాడిని నమిపించాను.

"రవీ! నీ వింత చిన్న విషయాని కంత ప్రాధాన్యతనిచ్చి బాధ పడతావెందుకురా? లైబ్రరీయన్ గారు విన్న మందలించడంలో తప్పుమీలేదు. ఆయన తన కర్తవ్యాన్ని నిర్వహించారు. ఇక ఎటొచ్చి ఎవరు కాయితాలు చించారనేదే నమస్క. దీనికి నువ్వేమీ బాధపడకు. నిజం నిలకడమీదే బయలు పడుతుంది."

ఈ మాటలన్నీ వ్యర్థమని నాకు తెలుసు. నాయీ ఊరడింపు వాక్యాలు వాడి పూదయంలో రేగుతున్న ఆశాంతిని రూపుమాపలేవు. వాడి ఏంకా తాన్ని భంగం చెయ్యడం యిష్టంలేక బయలుకు వచ్చేసాను.

ఒక విషయం మాత్రం నన్ను పట్టుకొని పీడిస్తోంది.—ఎవరు చేశారని? ఒకచేత రవీ చింపాడేమో. చ! చ! వాడులుంటి పని చెయ్యడు. అటువంటి అలోచన వచ్చినందుకు నన్ను నేనే తిట్టుకున్నాను. మరెవరు చింపారు? ఆ పుస్తకాన్ని నేను కూడా చూశాను. అందులో అద్భుతమైన చిత్రాలున్నాయి. ఆ బొమ్మలను చూస్తూంటే కొన్ని స్వంతం చేసుకోవాలనిపిస్తుంది.

ఇంకా ఏవేవో ప్రశ్నలు బయలుదేరినాలో నాకే కంగారు కలిగిస్తున్నాయి. బుర్ర వేడెక్కిపోయింది. కాఫీ తీసుకునేందుకు కాంటీన్ కెళ్ళాను. కాఫీ స్టాన్ చేస్తున్నప్పుడు కూడా వెనుకటి ప్రశ్నలే నాలో తిరిగి తలెత్తుతున్నాయి.

"రామం!"—ఎవరో పిల్లారు. తలెత్తి చూసాను. "ఓ రాజా! నువ్వు రా! కూర్చో!" అన్నాను యాంత్రికంగా.

"ఇవాళ రవిని లైబ్రరీయన్ తిట్టాడులగా!" "అవును" అన్నాను ముక్తనరిగా.

"అందుకనే కామోసు! యివాళ నాతో గొడవ పెట్టుకున్నాడు. ఇదియల్! నాతో చెప్తే ఆ 50 రూపాయలు వాడి మొహాన్ని పోకేసేవాడినిగా...." ఇంకా ఏదో అనబోతున్నాడు.

"అనలేం జరిగింది? మీకు, రవికి మధ్య ఏమైతే గొడవ జరిగిందా?" ఆ తరువాత అడిగాను.

"అవును. అక్షరాలా అంతే జరిగింది. రవి వేసే ఆ కాయితాలు ఎంపికానన్నాడు. నా కంతగావేం పట్టింది. చేసింది తప్పనిసరి కాకుండా యిదొకటా మళ్ళా. వాడికి నా సంగతి పూర్తిగా తెలియదును

కుంటాను. వాడి సంగతి చూస్తా! మన!" అంటూ విసురుగా వెళ్ళిపోయాడు.

వాడి ఆఖరి వాక్యంలో పెద్ద విశేషమున్నట్లు నిశ్చయించింది నాకు. వాళ్ళిద్దరికీ మధ్య చాలా పెద్ద గొడవే జరిగుండాని అనుకున్నాను.

నేను రూం కెళ్ళాను. రవి రూంలోనే వున్నాడు. "రవీ! నువ్వు పెయింటింగ్" బుక్ ని ఎవరికై వాయిచ్చా?" అన్నాను డిటెక్టివ్ లా.

"లేదు" అన్నాడు క్లయింటు లా వాడు.

"అంటే అది మన రూం దాటి బయటకు పోలే దన్నమాట"

"అవును"

వెంటనే ఒక నిశ్చయానికివచ్చి రూం తలుపు లోపల గడియపెట్టాను. రాజాకు సంబంధమైన వన్నీ క్షణంగా గాలించాను. ఆ విధంగా చెయ్యడం

ఇద్దరు పిచ్చివాళ్ళు చీకటిలో కూర్చున్నారు. ఒకడు జేబు లోంచి లార్చి తీసి ఆ కాశంవైపు ప్రసరింపజేసాడు. అప్పుడు రెండవ వాడు ఇలా అన్నాడు : 'నువ్వు ఆ కాశానికి దారి వేశావు. నేను దాన్ని బట్టి మైకి వెళ్ళిపోగాను తెలుసా!

మొదటివాడు :- ఏనీ వెళ్ళు చూద్దాం.

రెం. వాడు :- వెధవా! నేను వెళ్ళాడంటే తెలుసా రేద్దామనా. నేను క్రింద పడిపోనూ!

ద్వితీయం రాజేశ్వరరావు, (యలమంచిలి)

తప్పని నాకు తెలుసు. కాని తప్పదు. ఎంత గాలించినా ఫలితం శూన్యం. అక్కడే కుర్చీలో కూర్చున్నాను. మనస్సుతా చెప్పరాని ఆవేదనతో నిండి పోయింది. ఎదురుగా రాజా టేబుల్ పైనున్నవాడి ఫోటో నన్ను చూసి "ఓడిపోయావం"టూ హేళనతో నవ్వుతున్నట్లుంది. చింపిన కాగితాలేమయ్యాయి? ఏమవుతాయి. అసలు విషయం బయట పడిన తర్వాత ఆ కాయితాలు తన దగ్గరే ఉంచుకుంటాడా? ఉహం తెలివైన వాడెప్పుడూ అలా ఉంచడు. చింపిపోలేస్తాడు. ఎదురుగా టేబుల్ క్రిందనున్న చిత్తు కాగితంబుట్ట వా దృష్టిని ఆకర్షించింది. ఆ తరువాత ఆ బొప్పెట్ లోని కాగితాలను నేలమీద వంచి ప్రతి కాగితం క్షణంగా గాలించాను. నేనుకున్నట్లుగానే నాకు రెండు నలిపి పడిన చిత్రాలు దొరికాయి. అవి "పెయింటింగ్" బుక్ లోని కాయితాలే. సందేహంలేదు. ఆ చిత్రాలు చాలా రమ్యంగా ఉన్నాయి. కాబట్టే వాడికి వాటిని

నింపేయాలని బుద్ధిపూర్ణంబుంది. ఆ కాగితాలు రవికి చూపిద్దామని ప్రక్కకు తిరిగాను. వాడెప్పుడో వెళ్ళిపోయినట్లున్నాడు. ఆ కాగితాలు చూసినప్పుడేనా వాడి మనస్సు ఊరట కల్గుతుందని, వాడు ఊహించింది అక్షరాలా నిజమని తెల్పినప్పుడేనా దుఃఖాన్ని దిగ్విమంగులూడేమో.

* * * ఆ రోజు ప్రాసెనరుగారి క్లాసు జరుగుతోంది. రవి శ్రద్ధగా ఆయన చెప్పేది వింటున్నాడు. ఇంతలో ఒక పూనువచ్చి ప్రాసెనరుగారికొక పీటీ యిచ్చాడు. అది చదవగానే ఆయన "మిస్టర్ రవీ! ప్రిన్సిపాల్ వెంటనే రమ్మంటున్నారా!" అన్నారు. రవి మౌనంగా లేచి బయటకు వచ్చాడు. క్లాసులో అందరూ రవిని వింతగా చూసారు.

ప్రిన్సిపాలుగారెండుకు రమ్మన్నారో రవి కర్త మనదంటేడు. తానింకా లైబ్రరీలో డబ్బుకట్ట లేదు. ■ విషయం లైబ్రరీయన్ గారు ప్రిన్సిపాలుగారికి రిపోర్టు చేశారేమో! రవికి శరీరమంతా ముచ్చెమలులు పోశాయి.

ఎలాగో తన్ను తాను నిలబడక్కరకుంటూ ప్రిన్సిపాలు గారి గదిలో ప్రవేశించాడు. ఆయన ప్రక్కనే అనూరాధ కూడా నిలబడుంది. ఆమె తనను మింగేద్దామన్నంత కోపంగా చూస్తోంది. ఇతని రాకను గమనించి ప్రిన్సిపాలుగారు ముఖం చిట్టించారు. ఒక కాగితాన్ని తీసి చూపిస్తూ,

"మిస్టర్ రవీ! ఇది నువ్వు రాసిందేనా?"

కలుపుగా ప్రశ్నించారు.

ఆ కాగితాన్ని చూడగానే రవికి కళ్ళు భైర్లు కమ్మినట్లునిపించింది.

"అవునండీ" నూతికోసుంచి మాట్లాడుతున్నట్లుంది కంతం.

"మర్యాదగా వదువుకుంటున్న అమ్మాయికి యిటువంటి లవ్ లెటర్స్ వ్రాయడానికి సిగ్గుం దొద్దులయ్యా? ఊ! దీనికి సంజాయిషి యేమిచ్చుకుంటావో?"

"ఆ ఉత్తరం నేను వ్రాసిందే కానండీ.... ఆ అమ్మాయికి మాత్రం నేను....."

"ఆ ఉత్తరం నువ్వే వ్రాశానని వస్తుకుంటూ పైగా యింకేదో మాట్లాడతావేమిటి? ఎడమ కూడా క్రింద యిచ్చి. దాని పర్యవసానం ఆలోచించే చేసేనా యీ పని?"

"నేన్నొక్క విషయం చెప్పనియ్యండి సార్!"

"ఒక్క విషయంకాదు. అర విషయం చెప్పినా నే నిప్పుడు వినను. తల్లి దండ్రులు కష్టపడి, కడుపు మాడ్చుకుని, బిడ్డల పురోభివృద్ధికోసం తమ రక్తాన్ని చెమటగా వోడ్చి సంపాదించిన డబ్బు పంపిస్తూంటే, చిద్విలాసంగా విల్ల పెంకుల్లా డబ్బు ఖర్చు పెట్టడం తెలుసు మీకు. "

"సార్"

"ఇంకా మేమిలయ్యా! చేసింది తప్పుపనికాక వ్యర్థసంజాయిషిలతో నన్ను మోసపుచ్చాలనుకుంటున్నావా? గౌరవం, ప్రతిష్ఠ, యీ ప్రపంచంలో పుట్టిన ప్రతిప్రాణికి ఉంటాయి. ఆ రెంటినీ విలబెట్టుకున్నాడే ప్రయోజకుడవు తాడు మానవుడు. ఆ ప్రయోజకుత్వం సంఘం

పోకడనుబట్టి చేర్చుకుంటారని యీ విశ్వవిద్యాలయాలయొక్క ఆశయం. కాని ■ ఆశయాన్ని టిని అణగద్రొక్కి కేవలం తప్పుడు మార్గాలనే ఏరుకుంటూ, మమ్మల్ని మోసపుచ్చుతూ, మీరు మోసపోతున్నారు. నీ యీ నేరానికి నా సహాయం లభించదు. నిన్ను వెంటనే యీ యూనివర్సిటీనుంచి పంపించి వేస్తున్నాం. యిదుగో కాగితం”

రవి వణికిపోయాడు. అభిమానం అడ్డొచ్చినా లెక్కచేయక అసలు విషయం చెప్పడానికి అవకాశ మిమ్మంటూ ప్రాధేయపడ్డాడు. కాని లాభం లేక పోయింది. ప్రిన్సిపాలుగారి పద్దయం కరగలేదు. తన నిశ్చయానికి తిరుగు లేదన్నారు. రవి భారంగా అడుగులు వేసుకుంటూ రూంకు చేరుకున్నాడు.

* * *

రవి రాధకు, లవ్ లెటర్ వ్రాశాడనే విషయం యూనివర్సిటీలంతా పోక్కిపోయింది. నాకూ యీ విషయం తెలిసింది. నేను నమ్మలేదు. రూంకు వెళ్లి రవిని జరిగిందేమిటో చెప్పుమన్నాను. రవి మాట్లాడలేదు.

“ఇంతకీ జరిగిందేమిటో చెప్పరా! ఊరికే అలా బాధ పడరావెందుకు? లవ్ లెటర్ నిజంగా నువ్వు రాశావా?” అన్నాను.

“అవునురా! నేను వ్రాసినదే” అంటూ ఆ ఉత్తరం ఎప్పుడు, ఎందుకు వ్రాసిందో నాకు జ్ఞాపకం చేసాడు. ప్రిన్సిపాలుగారి రూంలో జరిగిన గొడవంతా చెప్పాడు. అవును. ఇప్పుడు నాకు గుర్తొచ్చింది. ఆ ఉత్తరం వ్రాస్తున్నప్పుడు నేను కూడా దగ్గరున్నాను. నిజం తెలియగానే నాకు చాలా బాధ కలిగింది. ఎవరికైనా అంతే. ఇంతకూ రవి దురభ్యుత్సవంతుడు. విధి వాడినైన ఒకటి తర్వాత ఒకటిగా అభాండాలు కురిసిపోయింది. మూలిగే నక్కపైన తాటివండు పడినట్లేంది వాడి పరిస్థితి. దానికి మనమేం చేస్తాం!

“ఒరేయీ! జరిగిందానికి విచారిస్తూ కూర్చుంటే ప్రిన్సిపాలుగారు తిరిగి నిన్ను చేర్చుకుంటారా? లాభం లేదు. ఇకముందు కర్తవ్యం గురించి ఆలోచించు” అన్నాను ఊరడిస్తూ.

“ఏం చెయ్యమంటావురా?” అన్నాడు బాధగా.

“బంగారు వస్తువులు లేనప్పుడు బంగారంతా కనుపించే నకిలీ వస్తువులతో సంతోష పడాలి! నీ యీ దురదృష్టాన్ని మర్చిపోయి బి. యస్. సి. ఫస్ట్ క్లాస్ డిగ్రీతో సంతోషించు. కర్తవ్యపాలన మనది. ఫలిత ప్రసాదం భగవంతుడిది. ఊ! సరే! తరవాత సంగతాలోచిద్దాం. కానీ తాగోద్దాం నడు” మే మిద్దరం కాంటీనుకు దారితిశాం.

మానాన్యగారికి తెలుసున్న ఒకాయన దగ్గరకు వెళ్లి రవి సంగతంతా చెప్పాను. ఏదైనా ఉద్యోగం వేయించమని అడిగాను. ఆయన మా నాన్నగారి మీదుడే అభిమానం, నామీద వాత్సల్యంకోర్కీ రవికి ఒక కంపెనీలో ఉద్యోగం యిప్పించారు. వాడికి ఉద్యోగం యిచ్చేవరకూ నా రూంలో అట్టే పెట్టుకున్నాను. వాడికి ఉద్యోగం రావటంతో మా యిద్దరి ఆనందానికి అవధులు లేకపోయాయి. వాడు కూడా జరిగిపోయినదంతా ఒక నీడ కల అనుకుని గతాన్ని మర్చిపోడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాడు. అంతవరకూ

ప్రేమ లేఖ

ఎంతో సన్నిహితంగా ఉండి స్నేహం అంటే ఏమిటో నేను తెలుసుకోడానికి అవకాశం కల్పించినవాడు దూరమవుతున్నాడంటే బాధ కల్గడం సహజం. రోజు లిట్లాగే భారంగా దొర్లిపోతున్నాయి.

“రామంగారూ!.....” ఎవరిదో పిలుపు వివ పడింది. నన్నింత సన్నిహితంగా పిలిచే ఆడవాళ్ళే వరా అనుకుంటూ వెనక్కు తిరిగాను. ఆమె అనూరాధ. ఆమెను చూడగానే నాకు కోపం వచ్చింది. రవి వివాశానికి కారణభూతురాలైనందువల్ల ఆమెను చూడగానే అదొక రకమైన ఏర్పాథావం కూడా కలిగింది.

“మీరు నన్నేనా పిలిచారు!” నన్ను కాదేమో నన్ను అనుమానంతో అడిగాను.

ఒక చేనులో బడి ఒకాయన

వెళ్లిపోయి బాటచేరుకున్నాడు.

రైతు అదిచూచి కోపంతో

తొందర తొందరగా వెంటపడి,

“ఏమయ్యా, కళ్లు కనిపించ లేదా?

మొక్కలు తొక్కుకుంటూ

వెళ్లేవు?” అన్నాడు. రైతుతో

ఆయన, “మరి మీరుకూడా

ఇప్పుడలాగే వచ్చేరు కదండీ”

అన్నాడు తాపీగా. ఆ రైతు

తెలివితెచ్చుకొనేసరికి అతను ఆ

బాట మలుపు తిరిగిపోయాడు.

- వ (టి. గల్ప)

“అ! అవును. మిమ్మల్నే పిలిచాను. నిన్న ప్రాసెరగారు మ్యూజిక్ బిగ్ చేశారట. నిన్న నే నాల్గంటయ్యాను. మీ నోట్స్ పారా?” ఆమె చొరవకు కొంచె మాశ్చర్యం కలిగింది. అసలు అటువంటి అవకాశం కోసమే చాలమంది కుర్రాళ్ళు ఎదురు చూస్తుంటారు. నేనేకోవకు చెందినా ఆమెతో మాట్లాడడానికి మాత్రం కొంచెం కష్టం కలిగింది.

“మీరు నా నోట్స్ తీసుకోడానికి కారణం!” కొంచెం కలుపుగానే అడిగాను.

“సారీ! మీ నోట్స్ బాగా ఉంటాయని అడిగాను. మీకు కష్టంగాంటే మానెయ్యొచ్చు. చొరవ తీసుకొని అడిగినందుకు క్షమించండి!” అవేంతో మాట్లాడింది అమారాధ.

నేను తొందరపడి ఆమెతో మిక్కిల్లగా మాట్లాడినందుకు నొచ్చుకున్నాను. ఆమెకు క్షమాపణలు చెప్పుకుని నోట్సు యిచ్చాను. దొంగ్స్ చెప్పే ఆమె పోయింది. వాలో ఏవో ఆలోచనలు తలలెత్తాయి.

రవి లవ్ లెటర్ వ్రాసినందుకే ఆమెకు వాడి

మీదంత కోపమొచ్చిందే! ఒక వేళ యీమెకు అసలు విషయం తెలిసినట్లైతే ఎంత బాధ పడుతుందో! ఆమె బాధ పడాలి. అప్పుడే ఆమెకు రవి పైన సదభిప్రాయం కలుగుతుంది. నాకు కావలసిందీ అదే. అప్పుడే నా మనసుకు నిజమైన ఆనందం, తృప్తి కలుగుతాయి. మళ్ళీ ఆమె కనుమించినప్పుడు అసలు విషయం చెప్పే ఆమెకు రవిపై గల ఏర్పాథాన్ని నిర్మూలించాలనే నిశ్చయానికి వచ్చాను.

కన్నుల విందుగా కలకల్లాడే బీచి ఆరోజు తండ్రి కోపానికి గురైన బిడ్డలావుంది. అక్కడక్కడ వల్లగా ఉన్నారు జనం. మధ్య మధ్య ఉరుము తోంది. ఎప్పుడైనా వాన రావచ్చు. నా మనస్సు కూడా అదే విధంగా ఉంది. ఏదో చెప్పలేని భయం, ఆందోళన నన్నావరించింది. నే చేసిన పని తప్పేమీ కాదు. నేను సరైన పనే చేశాను. ఆమె బాధ పడడమే నాకు కావల్సింది. ఇంతలో పెద్ద ఉరుము ఉరిమింది. నా ఆలోచనలు తెగిపోయాయి. ఎక్కడో పిడుగుపడి ఉండాలి. దూరంగా సముద్రంలో తేలుతున్న నావలు కెరటాలతోపిడికి ముందు వెనుకలకు ఊగుతూ ఎప్పుడు మునిగిపోతాయో నన్నెల్ల న్నాయి. ఎంత త్వరగా వడ్డుకు వడ్డుమన్నా అవి రాతకపోతున్నాయి. నా మనస్సులో ఆలోచనలు సుడులు తిరుగుతున్నాయి.

ఆరోజు నన్ను బీచితో ‘స్కిండ్ పోయింట్’ దగ్గర కలుసుకోమని అనూరాధకో పిటీ రాసి నోట్సుతో పెట్టిచ్చాను. డైరెక్టుగా రమ్మని అడిగితే ఏమైనా అనుకుంటుందని భయమేసింది. కొంచెం ఆ స్కిన్ కూడా తీసికెళ్లి ప్రిన్సిపాలుగారి కివ్వడంగా!

ఇంతలో ఆమె వచ్చింది.

“మాట ప్రకారం వచ్చేశారే! కూర్చోండి” అన్నాను ధైర్యంగా. ఆమె నాకు కొద్ది దూరంలో కూర్చుంది.

“ఎందుకు రమ్మన్నారో చెప్తారా?” ఆమె ప్రశ్నించింది.

“ఓహో అసలు విషయం మీకు చెప్పలేదుగా. మిమ్మల్ని నేనీ విధంగా రమ్మవుండుకు మన్నిస్తారనుకుంటూ!” అన్నాను.

“పరవాలేదు చెప్పండి” అభయమిస్తున్నట్లుగా అంది.

“మనం కొన్ని కొన్ని సందర్భాల్లో చాలా తెలివైన వాళ్ళలా ప్రవర్తించాం అనుకుంటాం. మీరే మంటారు?” అన్నాను ఆమె కేసి చూస్తూ.

“అవును. అందులో ఆశ్చర్యం ఏమింది?” అంది అమాయకంగా.

“కాని మన ఆ తెలివైన ప్రవర్తనయొక్క ఫలితమం దారుణంగా ఉంటే మనస్సు ఏ విధంగా ఉంటుందంటారు?”

“తప్పటడుగు వేశామేమోనని బాధపడతాం”

“అబాధవల్ల మనస్సుకి కాస్త శాంతి ఉంటుందంటారా?”

“చేసిన తప్పు తెలుసుకొని పశ్చాత్తాపపడినవాడే మనసుకు శాంతి ఉంటుంది. అయినా యీ ప్రశ్నలు ఎందుకడుగుతున్నారో అర్థం కావటం లేదు. మీరు నన్నెందుకు రమ్మన్నారో చెప్తే త్వరగా

బిలాసు. అసలే వర్షం వచ్చేటట్లుంది."

"అవును. ఈ ఉపాధ్యాయులంతా ఆ విషయాన్ని నాంది ప్రస్తావన" అంటూ మరో ప్రక్కకు తిరిగి చెప్పడం ప్రారంభించాను.

"మీకు రవి తెలుసుకుంటాను. బహుశా ఆ వ్యక్తిని మీరు ఏనాడో మర్చిపోయి ఉంటారు. కాని అదే వ్యక్తి ఎందరో మనస్సులకు పాతుకుపోయాడు. నిజా నిజాలు తెలుసుకోకుండా తాత్కాలిక ప్రేమతో అంతా వాడిని అగోగిగా పాలు చేశారు. నాకు తెలుసు మీకు రవిమీద ఎంత కోపం వుందో. తిరువంగున్న స్త్రీ అలా చెయ్యడంలో తప్పులేదాకాని, కొంచెం వివేకం ఉవయోగించ వలసింది. మీరు చదువుకున్నవారు. విజ్ఞానం సంపన్నులు. (వనంబాన్ని అర్థం చేసుకొన్నవారు. మీరంత అజ్ఞానంతో ప్రవర్తించడం నాకే బాగా లేదు.

"అంటే మీ ఉద్దేశ్యం ప్రకారం గౌరవం గాను, మర్యాదగాను బ్రతుకుతున్న ఆడ పిల్లకి ప్రేమ లేఖలు వ్రాయటం తప్పులేదంటారు. ఆలోచించండి. ప్రకాశంపై న సరస్వతా ఉన్న ఒక స్త్రీ జీవితంమీద రాయి విసురుతే అమె గతేం కాను? నా విషయంలో అంతే జరిగింది. లేఖ నాకు వ్రాసి, యుద్ధము మరొకరిది వ్రాశారు రవి. ఇదేమైనా మర్యాదగా ఉందా?"

"ఏమిటి!" అన్నాను ఆశ్చర్యంగా.

"అవును. లేఖ పూర్తిగా వ్రాసి నా ప్రెండు సరళ యుద్ధము వ్రాశారు. నలుగురిలోన నవ్వుల పొలయ్యాను. నా ఆత్మాభిమానం దెబ్బతింది. వెంటనే లేఖ ప్రిన్సిపాలు గారికిచ్చాను. ఇదే మైనా తప్పా? చెప్పండి. ప్రేమలేఖ వ్రాయడమే తప్పు కాకుండా పై యుద్ధము మరొకరిది వ్రాయడం తప్పుకాదా? చెప్పండి రామంగారా!" అంది.

వేమేని సమాధానం చెప్పను? ఈ సంగతి మా కెప్పురికీ తెలియదే! అలాంటి సందర్భంలో ఆమె రిపోర్టు యివ్వడం అసందర్భంగాదు. ఆమె నిశ్చలంగా నా వైపు చూస్తోంది. కాని ఆ చూపు వాకో సహనమివ్వించింది.

"ఒక వేళ మిమ్మల్ని అల్లరిపాలు చేసిన వ్యక్తి రవి కాకుండా మరొక వ్యక్తి అవుతే....."

"అంటే మీ ఉద్దేశ్యం ప్రకారం రవికి యీ విషయంలో ప్రమేయం లేదంటారా?"

"అక్షరాలా రవికే సంబంధంలేదు. అయినా ఆలోచించండి. రవి మిమ్మల్ని ఎప్పుడైనా యేమైనా అన్నాడా? మీ వెనువెంట తిరిగాడా? మిమ్మల్ని ఎప్పుడైనా గెలి చేశాడా? అటువంటి మీకోక ప్రేమలేఖ వ్రాసాడంటే మీరేమైనా ఆలోచించా?"

"మరి ప్రిన్సిపాలుగారి దగ్గర తనే వ్రాసానని ఒప్పుకున్నారు"

"అందులో అబద్ధం ఏమీ లేదు. లేఖ వ్రాసింది వాడే. కాని లేఖని మీరు పూర్తిగా చూడలేదు. సరిగా చూస్తే మీకే అర్థం అవును. లేఖ పూర్తిగా రవే వ్రాశాడు. కాని మీపేరు, క్రింద

రవి పేరు, యుద్ధము, పైన సరళ యుద్ధము మరొక వ్యక్తి వ్రాశాడు."

"నా కివేం అర్థమవటంలేదు. కొంచెం వివరంగా చెప్పండి"

"ఆ వివరాలు చెప్పడానికే మిమ్మల్నిక్కడకు రమ్మన్నాను. మీకు లేఖ వ్రాసినంత మాత్రం చేతనే అవమానంపొందినట్లు కుమిలిపోయారు. అలాగే ఒక ప్రాణస్నేహితుని జీవితం నాశనమైపోయిందని ఎప్పుడూ కుమిలిపోతున్నాను నేను. స్వతంత్రంగా ప్రవహించే నదికి అవకట్ట కట్టినట్లుంది రవి జీవితం. అలాగే మీ యీ సంఘటన రవి పురోభివృద్ధికి అడ్డుపడింది. ఆర్థిక స్త్రోమత లేక పోయినా బిడ్డ అభివృద్ధికోసం ఆకన్నతండ్రి అప్ప కప్పలుపడి చదివిస్తూంటే, మీ యీ సంఘటనతో ఆ తండ్రి నేలంట సరికిన మ్రానులా కూలిపోయాడు....."

"అసలు విషయం చెప్పమంటే ఆవేశంగా మాట్లాడతారేమిటంటే రామంగారా."

"అవును. ఆవేశమే. ఒక్క లేఖ చూడగానే

డాక్టర్ :- మీ నాడి గడి యారించవలె ఖచ్చితంగా పని చేస్తున్నది. భయంలేదు.

రోగి :- కాని డాక్టర్, మీ రిందాక నా చేయి చూడడానికి బదులు నా రిప్పువాచిపై చేయి వుంచారేం?

ఎ. వంకటరెడ్డి (సిద్ది పేట)

మీ జీవితం నాశనమైపోయిందని బాధ పడ్డారే! వాస్తవంగా జీవితం నాశనమైంది రవిది. నేరం ఒకరిది, శిక్ష మరొకరికీ. నా యీ బాధ అణచుకోలేను రాధాదేవి.....క్షమించండి. ఆవేశంలో అసలు విషయం మర్చిపోయాను. ఇప్పుడు చెప్తాను వివరం.

"రవి, నేను, రాజు ఒకే రూంలో ఉంటున్నాం. ఒకనాడు బీబీలో మీరు, సరళ మరొక యిద్ద రమ్మాయిలు ఉండగా మేం ముగ్గురం మిమ్ములను చూడడం తలపించింది. రాజు సరళను ప్రేమించానన్నాడు. తండ్రికొక ప్రేమలేఖ వ్రాసి యిమ్మని రవినీ అర్థించాడు. ఒక స్నేహితుడుగా సహాయం చేయ్యమన్నాడు. రవి కథకుడు. అలాగే నన్నాడు. ఆరోజు రాత్రే నా సమక్షంలోనే యీ లేఖ వ్రాయబడింది. కాని ఎవరికీ సంబంధించేది, ఎక్కడకు పంపేది, ఎవరు వ్రాసిందీ మాత్రం రవి వ్రాయలేదు. రాజు తన స్వపాస్తాంతోనే వ్రాసుకుంటానన్నాడు. అప్పుడు మిత్రుడుగా రవి తన కర్తవ్యాన్ని నిర్వహించాడు. కాని ఏది ఎదురైంది. రెండు రోజుల తర్వాత రవి ఒక పుస్తకం తిరిగి ఇవ్వడానికి లైబ్రరీ కెళ్ళినప్పుడు అక్కడ క్లర్కు అందులో కొన్ని కాగితాలు లేకపోవడంచూసి ఆ సంగతి లైబ్రరీ

యన్ గార్ని రిపోర్టు చేశాడు. ఆయన యితన్ని నానా చివాట్లు పెట్టి ఏదై రూపాయలు కట్టమన్నారు. ఈ పని కూడా రవి చేయలేదంటే మీరు నమ్మరు. ఈ పని రాజు చేశాడు. అసలే డబ్బు లేక బాధపడుతున్న రవి 'యీ పుస్తకంలో కామితా లేవరై నా చింపారా' అని రాజు నడిగాడు. దాంతో రాజుకు కోపమొచ్చింది. ఇతన్ని ఎలాగైనా అవమానపరచా అనుకున్నాడు. ఎవరికీ సంబంధించని ప్రేమలేఖ దొరికింది. సంబంధన ఒకరికి చేసి, యుద్ధము మరొకరిది వ్రాస్తే యీ లేఖ సభాగూరి లోను పడి సంబంధించబడిన వ్యక్తి అల్లరిపాలు అవుతుందన్నీ, ఆ వ్యక్తి వెంటనే ప్రిన్సిపాలుకు రిపోర్టు చేస్తుందన్నీ, దాంతో రవిమీద ప్రిన్సిపాలుగారు యాక్షను తీసుకుంటారనిపిస్తే ఊహించే యీపని చేశాడు. అక్షరాలా అంతే జరిగింది. దానివల్ల రవి జీవితం నాశనమైంది....."

"మరి యీ సంగతి ప్రిన్సిపాలుగారి కెందుకు చెప్పలేదు?" అంది కన్నీళ్ళతో దీనంగా.

"మీ సమక్షంలోనేకదా రవి ప్రిన్సిపాలుగారి కాళ్ళమీదపడ్డాడు. నిజం చెప్పడాని కవకాశమిమ్మని ప్రాధేయపడ్డాడు. కాని ఆ రాతిగుండె కరగలేదు. స్త్రీలే నిజం చెప్తారని అనుకున్నారు. అనా డవకాశమిస్తే యీనాడింతసరకూ వచ్చేకాదు. ఇదీ జరిగిన కథ."

ఆమె కన్నీళ్ళు తుడుచుకోవడం చూసాను. తిరిగి ప్రారంభించాను.

"అనూరాధగారూ! కాలు జారిన తర్వాత వేసే దేమీలేదు. కాని కాలు జారిందని తెలుసుకుని తిరిగి జారిపోకుండా తగిన జాగ్రత్త తీసుకోవాలి. జరిగిందానికి మనమేం చెయ్యలేం. ఏది వాడి కెదురుగా ఉంది. ఎప్పుడైనా మీకు రవి తలంపుననే మటుకు రెండు కన్నీటి బిందువులు రాల్చింది. ఇదే నా ఆఖరి కోరిక. చొరవ తీసుకున్నందుకు మన్నిస్తా రవి అనుకుంటాను.

ఆది బీచ్ అని ఆలోచించకుండా "క్షమించండి రామంగారా" అంటూ భోరున ఏడ్చేసింది అనూరాధ.

ఆమె హృదయం ఎంతో కోమలమైంది అనుకున్నాను. ఆమె తనలో తాను పశ్చాత్తాపపడడం ఆమె కళ్ళలో గ్రహించాను.

"సెలవ్! రామంగారూ!" అని కన్నీళ్ళు వత్తుకుంటూ భారంగా అడుగులు వేస్తూ వెళ్ళిపోయింది అనూరాధ.....

పరీక్షలు దగ్గరపడుతున్నాయి. మృత్యుముఖం లోకి పోతున్నట్లుగా ఉంది నాకు. బాప్స్ ప్రవం వంతో సంబంధం లేకుండా కష్టపడి చదువుతున్నాం. పరీక్షల సాయాయి. మిత్రుడు రవినీ కలుసుకోడానికి కాదా నీల్లేకుండా నాన్నగారి టెలిగ్రాం చూసుకొని వెంటనే వెళ్ళిపోయాను. రవి దగ్గర నుండి అప్పుడప్పుడు ఉత్తరాలు వస్తుండేవి. కాని కొన్నాళ్ళ తర్వాత వచ్చిన ఒక తుదలేఖ చూస్తూనే వచ్చింది. రవికి, అనురాధకి వివాహం. ఉత్తర, దక్షిణ ద్రువాలూ కలిసాయనుకున్నాను. ఏ అనూరాధ ముందైతే అవమానింపబడ్డాడో అనూరాధనే తనదిగా చేసుకుంటున్నాడు రవి. ★

లేదు. పరాయివారి సొమ్ము నాకేం దుకూ. అతడే గనుక నాకు ఇంత మొత్తము అప్పిచ్చినా వో పక్క నావద్ద పత్రం వ్రాయించుకొనే వాడు."

"నీవు అతనివద్ద అప్పువు చ్చు కొన్నట్టు పత్రంగాని, ఋజువుగాని ఏమీ లేదన్నమాట?"

"అతడు ఈ పత్రం మీద వ్రాసినదంతా అబద్ధమని దీనివల్లనే ఋజువుగుచున్నది నాకు హాని చేయగోరే అతడిట్టి అపనింద నామీద వేశాడు." అన్నాడా వర్తకుడు. "బీర్బల్" ఆలోచిస్తూ, అతన్ని పంపివేశాడు.

మరునటి దినము "బీర్బల్" రెండు నేతిడబ్బాను తెప్పించి అందులో ఒకడబ్బాను మొదటి వర్తకునకు పంపి దానిలోని నేతిని అమ్మివెట్టవలసినదని గోరెను. అదే విధంగా రెండవ వర్తకునకుగూడా మరి యొక నేతిడబ్బాపంపి, దానిని అమ్మి డబ్బు తనకు పంపించమని చెప్పెను.

ఆ వర్తకు లిరువురు ఆ నేతి డబ్బా లను తమ దుకాణములకు తీసుకొని వోయి ఆ నేతిని వెచ్చబెట్టి పరి

నేతి వర్తకుడు

(81-వ పేజీ తిరుగుబాటు)

శుభముచేయుటకు ఒక కుంఠలో పోసిరి. అట్లు చేయుచుండగా వారికి నేతిడబ్బా అడుగుభాగమున ఒక బంగారు నాణెము కనిపించినది. మొదటి వర్తకుడు తక్షణమే ఆ నాణెము తీసుకొనిపోయి "బీర్బల్" కు ఇచ్చివేసెను. "బీర్బల్" అతనికి ధన్యవాదములు తెలిపి పంపివేసెను.

■ వర్తకుడు నిజాయితీ పరుడని "బీర్బల్" గట్టిగా నిర్ధారణ చేసు కొనెను. రెండవ వర్తకుడు తనకు దొరికిన బంగారు నాణెము తానే తీసుకొని దాచివేయ దలచుకొనెను. అతడు తనకొడుకును పిలిచి "ఈ నేతిడబ్బా అడుగున నాకు ఈ బంగారునాణెము దొరికినది. దీనిని భద్ర పరచి సేనడిగినప్పుడు తిరిగి నాకు ఇమ్ము" అని ఆ బంగారు నాణె మును తనకొడుకు చేతికిచ్చెను.

నేతిని అమ్ముగా వచ్చిన డబ్బును ఇచ్చివేయుటకై ఇరువురు వర్తకులు "బీర్బల్" ఒద్దకు వెళ్ళారు. "బీర్బల్" మొదటి వర్తకునకు కృతజ్ఞత తెలిపి అతనిని పంపివేసెను.

రెండవ వర్తకునితో "ఈడబ్బాలో నేను రెండుశేర్ల నేతిని పోసి ఇచ్చితిని. కాని నీవు నాకు ఒక్క శేరు నేతి వెలు మాత్రమే ఇచ్చితిని." అన్నాడు.

అందులకా వర్తకుడు "లేదు. ■ డబ్బాలో ఒక్క శేరు నెయ్యి మాత్రమే ఉన్నది. నేనా నేతిని వెచ్చజేసినప్పుడు నూచినాను. ఆనమ యంగో నా కొడుకుగూడా అచ్చటనే ఉన్నాడు" అని జవానిచ్చెను.

"అయితే నేనే పొరబడి యుండు వచ్చు. దయచేసి కొద్దిసేపు ఆగు" అని "బీర్బల్" లోనికిపోయి తన నౌఖాను పిలిచి ఆ వర్తకుని చిరు నామా అశనికిచ్చి "అతని కొడుకుతో అతని తండ్రి తనకు నేతి డబ్బాలో దొరికిన బంగారు నాణెము తీసు కొని రమ్మన మన్నాడని చెప్పు" అని చెప్పెను.

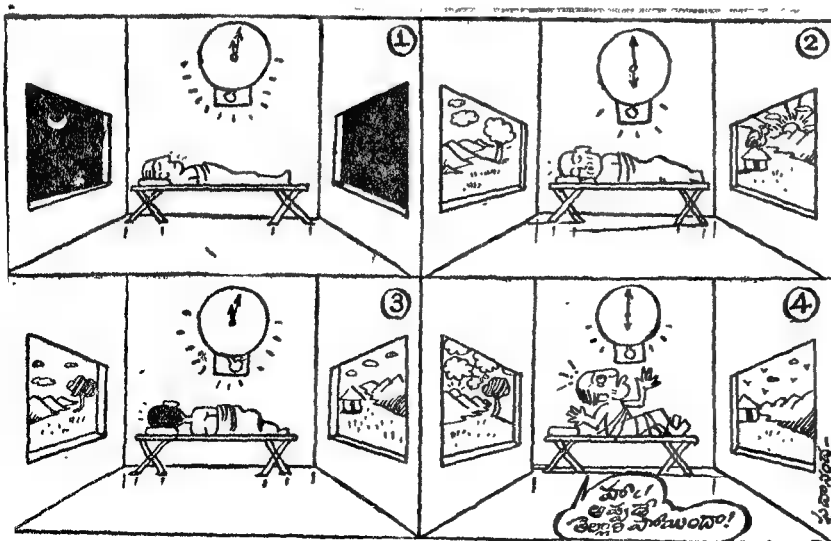
కొంత సేపటికి ఆ నౌఖరు ఆ వర్తకుని కొడుకుతో తిరిగి వచ్చెను. ఆ వర్తకుడు తన కొడుకు అక్కడకు రావడం చూచి చాల ఆశ్చర్య పడ్డాడు.

"ఆ బంగారు నాణెం తీసుకొని వచ్చావా?" అని "బీర్బల్" వచ్చీ రావడంతో అతనిని ప్రశ్నించాడు.

అతడు తీసుకొనివచ్చినానని చెప్పి ■ బంగారు నాణెమును తనజేబులో నుండి బయటకు తీసెను.

"ఆ! ఒక్కటేనా? ఆ నేతి డబ్బాలో రెండుబంగారు నాణెములు ఉన్నవని మీ నాన్న నీకు చెప్ప లేదా?" అని బీర్బల్ ఆశ్చర్యం నటిస్తూ ప్రశ్నించాడు.

"నాన్నా! అందులో రెండు బంగారు నాణెములున్నవని నాతో ఎందుకు చెప్పలేదు. నాకు ఒక్క నాణెమే ఎందుకిచ్చావు?" అని అతడు తండ్రినడిగాడు.

ఈ మాటకు ■ వర్తకుడు చలించాడు. తాను పట్టుబడిపోయానని గ్రహించెను. అయినా అతడు తన నేరం కప్పిపుచ్చుటానికి తనకొడుకుతో, “ఓరి తెలివితక్కువదద్దమ్మా! ఎవ్వరైనా బంగారు నాణెము తీసుకొనివచ్చి నేతి డబ్బాలో పెడతారా?” అన్నాడు.

అతనికొడుకు తన తండ్రి ప్రవర్తనకు చాల ఆశ్చర్యపడి ఇట్లనెను: “అదేమిటినాన్నా! ఆరోజున నీవు నేతిని వెచ్చబెట్టదలిచి ■ నేతి డబ్బానుండి ఒక బంగారు నాణెమును తీసి దానిని భద్రపరచమని నా చేతికిచ్చావు. అప్పుడే మరచిపోయావా”

“నీకు ఇదేమన్నా కలగాని వచ్చిందా ఏమిటి? అసలు సంగతి నాకిప్పుడు జ్ఞాపకం వచ్చింది. ఆ బంగారు నాణెమును మన కొట్టువద్దకు వచ్చిన ఒక ఆసామి భద్రపరచమని నా చేతికిచ్చాడు.” అన్నాడు వర్తకుడు.

“అది కలకాదు. వాస్తవమే. నేను నిన్ను పరిశీలించటానికే ■ బంగారు నాణెమును అందు పెట్టాను.” అన్నాడు “బీర్బల్.” “అయితే జరిగిన విషయం ఏమిటో నేను మరచిపోయిఉంటాను. పరాయివారి సొమ్ము నా కెందుకు” అని తనకొడుకుతో, “అబ్బాయ్! ఆ బంగారు నాణెమును వారికిచ్చి వేయి.” అన్నాడు. “బీర్బల్” ఆ నాణెము తీసుకొని వర్తకునితో, “సరే నా నాణెమును తిరిగి నాకు ఇచ్చివేశావు. మరి నీన్నే హితుని వద్ద అప్పుగా తీసుకొన్న వెయ్యిరూపాయల మాటయేటి?” అన్నాడు. ఆ మొదటి వర్తకుని పేరు విన్నతోడనే అతనికొడుకు ఆశ్చర్యముగా తన తండ్రితో, “ఇంకనూ నీవు అప్పుగా తీసుకొన్న

మా పాపాయి

అచ్చి రఘురామరెడ్డి

ఎర్రని అర్కుడు తూర్పున వుదయించగ
ఎర్రని పద్మం ముదముగ వికసించుకదా!

నల్లని మేఘములు మెల్ల మెల్లగ రాగ
నల్లని నెమిలి అల్ల నల్లగ నాడుకదా!

తెల్లని విరులు గుమగుమ గుబాళించగ
తెల్లని మందహాసం తేటి చేయుకదా!

దబదబ ఆకనము నుండి వానకురవగ
గబగబ రైతుల పాట పాడుదురుకదా!

జవ వసంతకాలం రాగ
జవరాగాలు కొయిల తీయుకదా!

ఇంపైన నాగస్వరం వినిపింపగ
వెంటనే నాగులు వెలుపలకు వచ్చుకదా!

చల్లని నెలరాజు వెన్నెల గురిపింపగ
అల్లరి చేయుచు పిల్లలు అడుదురుకదా!

హోనున గాలులు వీవగ
జోరుగ వృక్షకొటి నాట్యం చేయుకదా!

మా పాపాయి ముద్దు పలుకులు ఒత్తి పలుకగ
మాలో హాసరేఖలు వుదయించుకదా!!

ఆ వెయ్యిరూపాయలు నీన్నే హితునకు తిరిగి ఇచ్చివేయలేదా?” అన్నాడు.

ఆ వర్తకుని మొగం మాడిపోయింది. అతనికొడుకువేపుకోపంగా చూస్తూ, “నువ్వు నోరుమూసుకో” అని గద్దించాడు.

“బీర్బల్” జరిగిన సంగతంతా చెప్పమని ఆ వర్తకుని కొడుకును అడిగాడు. అతడు తన తండ్రి ఏవిధముగా మొదటి వర్తకుని వద్ద వేయిరూపాయలు అప్పుతీసుకొన్నాడో చెప్పి తన తండ్రితో తిరిగి ■ డబ్బు అతి సన్నేహితునకు ఇచ్చివేయమని చెప్పాడు.

“బీర్బల్” ■ వర్తకునితో, “దీనిని బట్టిచూస్తే నీకొడుకు నీకన్నా వెయ్యి రెట్లు నిజాయితీగలవాడని తెలుస్తున్నది. అతనివద్ద ఒక గుణపాఠం నేర్చుకో. ఇప్పటికైనా నిజం చెప్పు,” అని గంభీరంగా అన్నాడు.

“ఆ వర్తకుడు ఇక దాచిన ప్రయోజనంలేదని ఉన్నదంతా ఉన్నట్లు చెప్పేశాడు. తిరిగి ఆ డబ్బు తన సన్నేహితునకు ఇచ్చిస్తాడు నని చెప్పాడు. ఈ విధంగా “బీర్బల్” ఎవరు నిజాయితీపరులో, ఎవరు ద్రోహులో కనిపెట్టటంలో ప్రసిద్ధి కెక్కడు. ★

త్తిందాడేకాని, మనస్సులో రేగుతున్న ఆలోచనలతో పాటు పులులు మళ్ళిపోతున్నాయి. అంతే.

“పోలయ్యారో” ఇంత సంస్కారం, దాతృత్వం ఎలావచ్చింది... ప్రతి మానవుడిలో ఇటువంటి పం స్కారం, దాతృత్వం ఏర్పడిన సమాజం ఎంత బాగు పడుతుంది.....ఇటువంటి పోలయ్యను ఎంతమంది నరసింహపులు, చలమయ్యలు డబ్బుతో లొంగ దీసుకోగలుగుతారు?.....పోలయ్యను కన్నతల్లి ఎంత ధన్యాత్మురాలు!” అన్న ఆలోచనలు రాజారావులో మనకరిల్లాయి. ఇంతలో “బాబూగారూ!” అంటూ పోలాయి అక్కడకు వచ్చాడు.

కూర్చి పోలయ్య—నీకోసమే చూస్తున్నా” తనుకూడా చావమీద కూర్చుంటూ అన్నాడు రాజారావు.

నిన్నటి సాతం నాకు సరిగా అర్థం కాలేదు బాబూగారూ” అన్నాడు పోలాయి.

“దానికేం మళ్ళీ చెబుతారే! కాని ముందు ఆ కోర్కెమీటో చెబుదూ”

“ఇన్నాళ్ళనుంచి చెప్పడాని కెప్పుడూ సందర్భం కాలేదు. నిజంగా ఆరోజు తలచుకుంటే ఒళ్ళు జలదరిస్తుంది.....సరిగ్గా అయిదేళ్ళ క్రితం— ఇదే రోజు బాబూ? మా జగ్గడిని రజాకార్లు చంపే తారు. మీరు వ్యతిరేక చదివారో లేదో అప్పటి రజాకార్లు దురంతాలు. ఆ రోజు.....”

.....
జిగ్గో రైతులంతా పోలాలమీదకు వెళ్ళారు. ఇండ్లల్లో ముసలివాళ్ళు, పిల్లలూ ఉన్నారు. చేతిలో బాగా డబ్బున్నవాళ్ళు రజాకార్ల భయానికి ఊరు విడిచి వెళ్ళిపోనేపోయారు. అందువల్ల కొన్ని ఇండ్లకు తాళాలు తగిలించి ఉన్నాయి. మధ్యాహ్నం వేళకు ఓ పదిమంది రజాకార్లువచ్చి ఊరిమీద పడ్డారు. తాళాలువేసివన్న ఇళ్ళను పగులగొట్టి, పనికివచ్చే వస్తువు ల్నా స్పృశనం చేసుకున్నారు. పనికిరానివి విరగగొట్టారు. తరువాత మిగిలిన ఇండ్లమీద విరుచుకు పడ్డారు.

వాళ్ళు సాయుధులు! ఒకరు, ఇద్దరు, ముగ్గురు ఎనిమిదిమంది యువతులను పోగు చేశారు. వశువుల కాళ్ళులు బందాల వేసినట్టు వాళ్ళ కాళ్ళకు బందాలువేసి నడిపిస్తు వ్నారు గుడి వైపుకు.

ఈ సంగతి ఎలా తెలిసిందో తెలిసింది—పోలంలో ఉన్న పోలాయికి.

మెరికల్లాంటి యువకుల్ని అయిదారుగురిని వెంటబిసికొని బయలుదేరారు.

అందులో జగ్గడు కూడా ఉన్నాడు.

వీళ్ళనుచూసి మెరికొందరు కూడా కళ్ళిలు తీసుకొని బయలుదేరారు.

రజాకార్లు ఆడవాళ్ళను ఎర్రటిపిండంలో నడి పించుకుంటూ ఆలయం దగ్గరకు చేరారు. అంతకు ముందే అర్చకుడు తాళాలు బిగించి “బ్రతుకుజేపుడా” అని సారిపోయాడు. తాళాలు పగలగొట్టి లోపలకు ప్రవేశించి ముఖద్వారంలోపల బంధించారు.

బంధించి తీసుకు వెళ్ళిన యువతులను నంది కుట్టు నిలబెట్టి బందాలు తొలగించారు.

“నీయ్ అమ్మాయిలూ, ఇక్కడ మిమ్మల్ని అడరించేవాళ్ళు లేరు. మీరు అరచినా బయట

7
(7 క పేజీ లోగానాయి)

ఎవరికీ ఎనిపించదు. మేము చెప్పనట్టునింటే బతికి పోతారు” అన్నాడు నాయకుడు.

ఒకరి ముఖం ఒకరు చూచుకున్నారా యువ తులు. వాళ్ళ మాపులే వాళ్ళ కప్పుడు అండ.

“మీ వల్లెపడుచులు బతకమ్మ అట బాగా ఆడతారంటగా.....మీ అట మాకు చూపి పూరా ఆనందం కలిగించండి” అని మంకడు అందు కున్నాడు.

నిన్నుపోయులైన ఆ స్త్రీల ముఖాలలోని భయో త్పాతం, అపమానభారమంతా బయటపడే అవకాశం లేక కళ్ళవెంట తొంగి చూస్తున్నందున కుదిరిన కళ్ళ ఎరుపు ఆ రజాకార్ వృద్ధులకు మదిరాపాసం లాగా అయ్యాయి.

“ఓయి పరమివా! నీ ఎదుటనేనా మాకి పరా భవం!” అని ఆ స్త్రీలు లోలోపలే విలపించారు. వాళ్ళ వృద్ధులు గిజ గిజ కొట్టుకున్నారు.

“నిదో ఓక మావత్తర దుష్ట శక్తి మీ ప్రక్క మండి మిమల్ని పీడిస్తోంది. అందుకే మీ రిలా చిక్కిపోతున్నారు.”

శ్రీతపస్సుగం బునకోట్టి తోకపై నిలచినట్టు, వాళ్ళ ల్లోంచి ఒక స్త్రీ తెగించి ముండి ధైర్యంతో కొంచెం ముందుకు వచ్చింది.

“మీకూ పెళ్ళాలున్నారు. అక్కలూ, చెల్లెళ్ళు వ్నారు. వాళ్ళను మా మొగాళ్ళు ఇట్లా చేస్తే ఊరు కుంటారా మీరు?” అంది.

“మాకే నీతి నెబుతున్నాయే బేవకూఫ్” అంటూ ఒకడు ఆమె మీదకు ఉరిక్లాడు. పమిట పట్టుకు గుంజుతున్నాడు. ఆమె పెనగులాడుతున్నది. వాడినిచూసి మిగతా వాళ్ళు ఆ అబలమీద కురికారు. ఆడవాళ్ళు గట్టిగా ఆరుస్తూ, గర్భ గుడిమట్టు పరుగెత్తుతున్నారు. వాళ్ళవెంట ఆ ముష్కరులు నిలబడి మొదట ఎదిరించిన స్త్రీని బలాత్కరిస్తూ మధ్య మధ్య పలబడి నవ్వుతున్నాడు. ఈ చాడా విడిలో పోలాయిముతా లోపలకు ఎప్పుడు వచ్చిందో ఎలా వచ్చిందో కూడా వాళ్ళు గమనించలేదు.

మండపం దగ్గర పెట్టిఉన్న రజాకార్ల ఆయుధాలపై మొదట పోలాయి దృష్టి పడింది. వాటిని తనవాళ్ళచేత గుడిపోని బాగానే సూచించాడూ పోలాయి..

ముతానాయకుడు బలాత్కరిస్తున్న స్త్రీయే పోలాయిని చూచి “పోలయన్నా” అని కేక వేసింది. ఆ భృశ్యాన్ని చూచి పోలాయి శివమెల్లిపోయాడు. ఒక్క పరుగులో పోలాయివెళ్ళి ముతా నాయకుణ్ణి బాణాకరతో మోకాళ్ళమీద మోదాడు. “అరె— అత్తా” అంటూనే నాడు జేబులోంచి రివాల్వర్ తీశాడు. ఈ లోపల పోలాయి ముతాలోని జగ్గడు మొదలైన వాళ్ళు మిగతా వాళ్ళ మీదకు దూకారు.

రజాకార్ల ముతా నాయకుడు రివాల్యరు పైకి తీసేప్పటికీ పోలాయి బాణా కరతో ఏమీ పాలు పోక అట్లాగే నిలబడిపోయాడు. ఇది కనిపెట్టిన స్త్రీ వెనక్కు వెళ్ళినట్టు వెళ్ళి ధైర్యంతో నాయ కుడి చేతిమీద బలంగా కొట్టేప్పటికీ రివాల్యరు క్రింద పడింది. వెంటనే పోలాయి దాన్ని అందుకున్నాడు. కాని అది ఎట్లా ఉపయోగించాలో పోలాయికి తెలి యదు. అందువల్ల దాన్ని కాస్త దూరంలో ఉన్న బావిలోకి పిసిరేశాడు. ముతానాయకుడు ఎగిరి పోలాయి చేతిలోని బాణాకర దూరంగా పడేట్టు తన్నాడు. ఇద్దరూ కలియబడ్డారు. గుద్దుకున్నారు. తన్నుకున్నారు.

చివరకు నిరాయుధులైన రజాకార్లు వీళ్ళ ముందు ఏమీ చేయలేక పారిపోదామని ప్రయ త్నిస్తున్న స్థితి వచ్చింది. ఆడవాళ్ళు గుడికి వెనక మార్గం దగ్గరకు పరుగెత్తారు. ఇంతలో ప్రక్క గ్రామంలో దోచుకొని వస్తున్న మరో రజాకార్ల ముతా అక్కడకు జీపు కారులో వచ్చి దిగింది.

వాళ్ళంతా సాయుధులు!

వాళ్ళను చూసేప్పటికీ పోలాయి ముతాలోని వారి గుండెలు జారిపోయాయి. మారణవహోమం తప్పదనుకున్నారు. పోలాయి జగ్గడికి నిదో కళ్ళతో పై గ చేసి ఆడవాళ్ళు వెళ్ళిన దిక్కుకు పరుగెత్తి వాళ్ళు అందరపెట్టి వెనక దారివెంట బయటకు తీసుకువెళ్ళి నరసింహపురంవారి బంగళాకు దగ్గరి తోవన తీసుకుపోయాడు. దొరవారు బంగళాముందు: అప్పుడే కారులోంచి దిగారు.

“ఊరిమీద రజాకార్లు పడ్డారు దొరవారూ! ఆడవాళ్ళ మానప్రాణాలు దక్కడంలేదు. తొంద రగా శియిలు మావతో తలుపులు తెరిపించండి” అన్నాడు పోలాయి.

ఆ కబురు నరసింహపు దొరవారిని కదలించింది. వెంటనే తలుపులు తెరిపించాడు. ఆ రోజు ఊళ్ళోని ఆడవాళ్ళు చాలామంది నరసింహపు ఇంటితో తల దాచుకొని మానప్రాణాలు దక్కించుకున్నారు. ఊల్లోఉన్న కారపు కుండలన్నీ నరసింహపు ఇంటితో చేర్చించాడు పోలాయి. రజాకార్లువస్తే కళ్ళలో కారం చల్లాలని ఆడవాళ్ళు రాళ్ళనర్పం కురిపించా లని మొగవాళ్ళు సిద్ధంగా ఉన్నారు.

గుడిలో జగ్గడు తన ముతాతో శక్తి ఉన్నంత వరకు ఎదిరించాడు. కాని సాయుధులైన పీతాచల శక్తిముందు వాళ్ళు ఎంతోసేపు నిలవలేకపోయారు. పారిపోతున్న వారిని రజాకార్లు వెంటబడించారు. ఆ పమయంలో ఎటు పరుగెత్తుతున్నారో వాళ్ళకే

తెలియదు. జగ్గడి ముఠాలోనివారు చెల్లా చెదరై పోయారు. ముఠా నాయకుడు జగ్గడిని వెంబడించాడు. ఒక రజాకారు గురి చూసి ఒక బరి సెను పారిపోతున్న జగ్గడిమీదకు వెసిరాడు. అది వెళ్ళి సరిగ్గా వెన్నులో గుచ్చుకుంది. ఆ క్షణంలోనే ముఠా నాయకుడు రివాల్వర్ సేల్చాడు. దానితో జగ్గడు కుప్పలా కూలి ప్రాణం విడిచాడు. జగ్గడు బలియై పోయిన చోటనే సమాధి చేయించారు గ్రామస్థులు.

కొందరు రజాకార్లు నరసింహప్పదొర, చల మయ్య దొరల బంగళామీద నిరచుకున్నారు. అంతకుముందే దొరలు తమ కుటుంబాలను ఇతర ప్రాంతాలకు తరలించారు. చలమయ్య దొర ఇంటి లోని సామానులను దోచుకున్నారు.

నరసింహప్ప దొర బంగ్లాలో జొరబడటానికి రజాకార్లకు ఓ పట్టాన శక్యంకావడం. ఆడవాళ్ళు పల్లెటూళ్ళు కారం కళ్ళలోపడి మార్గం కనుపించడంలేదు. మొగవాళ్ళు వినురుతున్న రాళ్ళు వాళ్ళను హూనం చేస్తున్నాయి. కొంతమంది రజాకార్లు లోపలకు తుపాకులు కాల్చారు. కొందరు వేరే మార్గంగుండా లోపలకు జొరబడ్డారు. అది పోలాయి పసికట్టి కొంతమంది యువకులను అటు మళ్ళించాడు. దొరవారి కేసి పని కలగకుండా చూడటానికి తమ ఇంకొకడిని తీసుకొని బయలుదేరాడు.

రజాకార్లు లోపలకు జొరబడ్డప్పటికీ నరసింహప్ప హడలిపోయాడు. “ఇవ్వాళ చావు తప్ప” దని బెంటెలుపడ్డాడు. “ఇన్నాళ్ళనుంచి లేనిది ఇవ్వాళ్లే తల్లులనుంచి రావాలా నేను” అని ఏవారిండాడు.

ఇంతలో చూటా చూటి ఒక రజాకారు నాయకు నరసింహప్ప గదిలోకి పెనుగాలిలా చొచ్చుకు

వచ్చి పిస్తోలు చూపించి తియ్యి— డబ్బెక్కడుందో.....” అని గర్జించాడు.

నరసింహప్ప వణికిపోయాడు.

“ఇం....ట్లో.....డబ్బేం.....లేదు” మాటలు తడబడ్డాయి నరసింహప్పకు.

ఇంతలో పోలాయి ఉప్పెనలావచ్చి బాణాకరతో పిస్తోలు పట్టుకున్న చేతిమీద బలంగా కొట్టాడు. వాడు పోలాయిమీద కలియపడ్డాడు. క్రింద పడిన పిస్తోలును నరసింహప్ప అందుకున్నాడు.

ఆ నాయకుణ్ణి వెళ్ళికిలా క్రింద పడిన రొమ్ముల మీద కూర్చున్నాడు పోలాయి. “రక్తీ రక్తీ” మని వాడితల గచ్చుమీద కొడుతూంటే అరుస్తున్నాడు వాడు. ఇంతలో మరికొందరు రజాకార్లు అక్కడికి చేరి పోలాంటిద లంపించారు. క్రిందపడిన వాడిని వదిలేసి పోలాయి వాళ్ళను ఎదుర్కొన్నాడు. బాణాకర అందుకొని గిరగిరి తిప్పుతూ వాళ్ళను చెదరగొడుతున్నాడు. పోలాయి ధైర్యానికి, చాకచక్యానికి నరసింహప్ప ముగ్ధుడై పోయాడు. ఒకడు పోలాయిని దొంగవాలుగా బరిసెతో పొడవబోయాడు. నరసింహప్ప అది కనిపెట్టి “ఖబర్దార్” అంటూ పిస్తోలు చూపించాడు. ఆ క్షణంలోనే పోలాయి ముఠాలోని కొందరు కర్రలతో అక్కడకు దూకే పుటికి రజాకార్లు వేర్వేగా వాళ్ళను ఎదుర్కొన్నట్టే ఎదుర్కొని ఒక్కొక్కడే వచ్చిన దారి పట్టారు. అంతకుముందే కొందరు రజాకార్లు కళ్ళు కారం, రాళ్ళ వర్షంతో కారెక్కి పారిపోయారు. పోలాయి బారినుండి తప్పించుకు బైటపడ్డవాళ్ళు మరో జీపులో తుర్రుమన్నారు.

“ని ముఠం ఎలా తీర్చుకోను పోలామ్!” అంటూ నరసింహప్ప పోలాంటి కౌగిలించుకున్నాడు. “నేనే చేశాను దొరా!” అన్నాడు విషయంగా పోలాయి.

* * *
“అదీ కథ బాబుగారూ! ఆరోజు జగ్గడిని నావెంట తీసుకుపోకున్నట్లయితే ఆ జానకమ్మ పనుపుకుకును చల్లగా ఉండేదిగా. జగ్గడు చని పోయేప్పటికీ వాడి కొడుక్కి ఎనిమిదేళ్ళు పానం. జగ్గడు పోయిన తరువాతనే రెండో కొడుకు మఱా చికంపోసి చచ్చిపోయాడు. ప్రతి సంవత్సరం జగ్గడు చచ్చిపోయిన రోజు సాయంత్రానికల్లా ఎక్కడున్నా సరే జానకమ్మవచ్చి వాడి సమాధిమీద పూలుచల్చి దీపం వెలిగించిపోతుంది బాబూ! జగ్గడు పోయి పన్నటినుంచి ప్రతి ఏడూ జానకమ్మకు వాకు చేత నైంది ఇస్తున్నా” అని అగాడు పోలాయి.

“పోయ్యా! నిజంగా నీరో దేవుడున్నాడు” అన్నాడు రాజారావు.

“నన్ను పొగడ్తున్నారా బాబూ! చిన్నవాళ్ళను పెద్దవాళ్ళు పొగడకూడదని మీరేకాదు బాబూ ఒక సారి అన్నారు.”

“దేవుడు నీకు మేలు చేస్తాడు పోయ్యా. సీపు వుద్దిలోకి వస్తావు”

“అదంతా మీ చలన బాబూ!.....పొద్దు పోయింది. ఇంక పడుకోండి.....పాతం రేపు చెబు దురుగాని లేండి” అంటూ పోలాయి తన సక్క పరచుకున్నాడు. (సకేషం)

హిందీకి మాత్రమే వుంది అనేవాదన ఒకటి. దీని సంగతి భవిష్యత్తుకు వదలాలి. ప్రస్తుతానికి ఇంగ్లీషును కాదనరాదనే ప్రతివాదన రెండవది ఈవాద ప్రతివాదన వివరకు ఉత్తరది—ఉత్తర దిశలో వదిలను తెచ్చింది. స్వరాష్ట్ర భాషాభివృద్ధిని సులభపరిచింది తేల్చింది. భాషా రాష్ట్రోద్యమం విచ్ఛిన్నశక్తిగా వర్ధించింది. అల్లర్లు, ద్వేషం పెంచింది. అయినా చివరకు భాషా రాష్ట్రాల నిర్మాణానికి అంగీకరించక తప్పలేదు. ఉత్తర భారతంలో నేటికీ ఇందుకు సంబంధించిన కఠోలాలు సాగుతూనే వున్నాయి.

మూడవది. గతంలో కుల, మతాభిమానం దేశాన్ని నాశనం చేసింది. ఇకముందు కూడా చేస్తుంది. కనుక దేశాభివృద్ధికిగాను వీనికి అతీతంగా వుండాలని ప్రచారం. కాని ఆచరణలో, ఉద్యోగాలలో, భూముల పంపిణీలో, పదవులు పొందడంలో రిజర్వేషనులు, కుల మతవర్గ ప్రాతినిధ్యాల తప్పడంలేదు. కులం, మతం ఆసరాలు రాజకీయ జీవితానికి అవసరమనే స్థితి చెల్లుతున్నది.

నాల్గవది. ఆర్థిక రీత్యా వెనకబడిన తనమనే దానిని ప్రాంతాల వారీగాను, వర్గాలవారీగాను పరిగణించి, దానిని తొలగించడానికి ప్రయత్నించాలనేది పంచవర్గ ప్రణాళిక అమలుకు ప్రధాన మూత్రం. కాని ప్రాజెక్టుల నిర్మాణంలో, పరిశ్రమలు నెలకొల్పడంలో, ఉద్యోగాల యివ్వడంలో, విద్యావకాశాలకల్పనలో ఆర్థిక రీత్యాకాక, కులం, మతం, రాజకీయ బలాలు ప్రధానంగా వుంటున్నాయి. పూర్వం ముస్లింలను, ఆంగ్లో — ఇండియనులను,

(23-వ శేష తరగతాయి)

ఫార్మింను, శిఖులను చూచి ఈర్ష్యపడితే ఇప్పుడు హరిజనులను, గిరిజనులను చూచి అనూయవడ వలసిన స్థితి నవరూపంధరికి కలిగింది.

అయిదవది: వర్గదృష్టిని, వర్గ ద్వేషాన్ని కమ్యూనిస్టులు పెంచుతున్నారని ఒక నైపున విమర్శలు, కాని సంస్థానాలు జమీందారీలు రద్దులోను, భూస్వామ్య కాలదారి శాసనాలలోను వర్గదృష్టిని, వర్గ ద్వేషాన్ని తప్పనిసరి చేస్తున్నారు.

ఇలా ఈ అయిదు రకాల ధోరణులు ఈవాడు జాతి పరిపూర్ణస్థితిని అందుకోవడానికి అవరోధం కలిగిస్తున్నవి. దేశంలో విచ్ఛిన్నశక్తులుగా పేర్కొంటున్న ధోరణులన్నీ వీనిలోనే వున్నాయి. అయితే ఇవి ఎలా ఏర్పడ్డాయి అని ప్రశ్నిస్తే అధికార వక్షంగా కాంగ్రెస్ పార్టీ గత వస్త్రేంద్రేయంగా రాజకీయ దండాన్ని ప్రయోగించిన పద్ధతులవల్లనే వీని వున్న, జరిగిందని చెప్పక తప్పదు.

మత ప్రాతిపదికపై దేశవిభజనకు అంగీకరించిన కాంగ్రెసుపార్టీ, మతాల రీత్యా అల్ప సంఖ్యాక వర్గాలుగా వున్నవారిని ఆకర్షించలేకపోయింది. భాషల రీత్యా రాష్ట్రాల పునర్విర్మాణానికి నమ్మించిన కాంగ్రెసు పార్టీ భాషలరీత్యా అల్ప సంఖ్యాకవర్గాల రక్షణ ఏర్పాట్లు చేయలేకపోయింది. కుల మత వర్గ దృష్టి తగదని చెప్పే కాంగ్రెసుపార్టీ రాజకీయ ప్రాతినిధ్యంలో, ఉద్యోగాల కేటాయింపులో

విధానకాశాల కల్పనలో ఆర్థికవనరులు చూపడంలో కులం, మతం, వర్గం ప్రాతిపదికగా ప్రభుత్వ విధానాలను రూపొందించి అమలు జరుపుతూ వున్నది. ముందుగా పార్టీ ప్రయోజనాలకోసం, ఆ తర్వాత పార్టీలో నాయకత్వానికి వచ్చిన స్పృహ కోసం ఇలాంటి దృఢ స్థితిని—చెప్పేది ఒకటి, చేసేది మరొకటి— కాంగ్రెసు పార్టీ దేశంలో పెంచింది. ఇది అటు ప్రజలను, ఇటు పార్టీలోని సామాన్య సభ్యులను సంకట స్థితిలోవుంచి, మానసికమైన చికాకును కలిగిస్తున్నది. ఆలోచనల తీరును సంకుచితం చేస్తున్నది.

అయితే ఇక్కడే మనం మరొక సంగతి కూడా చెప్పుకోవాలి. దేశంలో గత పదమూడేళ్ళుగా కాంగ్రెసుపార్టీ పాలన సాగింది. కనక ఈ పరిణామాన్నింటికి ప్రధాన బాధ్యత దానిదిగానే పరిగణిస్తున్నాము. కాని నిజమాలోచిస్తే దేశంలోని పరిస్థితులు కూడా ఈ పరిణామాలను తప్పనిసరి చేస్తున్నాయి. మన సంస్కృతినిగురించి, నాగరికతను గురించి, పూర్వపు గొప్ప తనాన్ని గురించి మనమెంతగా కీర్తించుకున్నా, కుల, మత, వర్గ విభిన్న భావాలనేవి కట్టులో, బొట్టులో ఆహార విహారాల్లో జీవిత పద్ధతుల్లో తర తరాలుగా మనలో జీర్ణించి వున్నాయి. పౌరజీవితంలో సంగతి ఎలావున్నా, వ్యక్తిగతమైన ఆచారాలలోను, అభిప్రాయాలలోను గృహ జీవితపు పాద్యులలోను కులానికి, మతానికి మనం సన్నిహితులమే కాని అతీతులంకాదు. అంతే కాదు. మన చుట్టూ వున్నవీరులతోనే వాతావరణంలో కూడా వుత్తి, వ్యాపార ఉద్యోగాలలో కూడా

RATNAM'S N-OIL

అంగనవతులు బలహీనత చెంది, చిన్న బెనవో తిరిగి యధావ్రతరం అయి పూ సౌఖ్య మనుభవించుటకు 50 సం॥ ప్రభావంతరి గలది. 1 సీసా రూ. 10 లా వి. పి. 1-4-0 కేవలసేవగా ముందుగా 1-4-0 సం పేజి. ఇంగుల పైవేరి రక ఆరింటుగునునకు రూ. 25-0-0 లు.

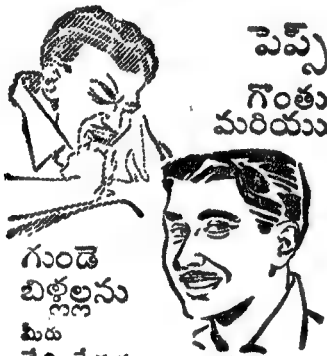
డాక్టర్. రత్నం నెన్ (Estd 1904) ములక పేటలోని స్టా. ఆజంపూగానా గ్రా. ౧౧, ౧౨, హైదరాబాద్ -24 (ఆంగ్లప్రజాకే)

డాక్టర్ వృత్తి చేయండి!

ఇంటిలో విరామంగా కూర్చుని వుండేప్పుడు, పాస్తాల్ బూధవన ద్వారా, హోమియోపతి చగువుకొని, గవర్న మెంటురిజ్డ్ బ్రదర్స్ కాలేజి ద్వారా డిప్లొమా పొందండి. ప్రొఫెక్టర్ డి. చిలిము.

వివరములకు వెంటనే వ్రాయండి.

Indian Homoeopathic College,
(APW) Jullundur City.

గుండె బిల్లల్లును

మీరు సేవించేయడం

మీ దగ్గర త్వరితంగా పోవును
ఒక పెద్దత తప్పింది, అందరి శుభవకర తరగతి జరిగే అవిధము అపాదించండి: అది వాపుపోగొట్టి, గొంతువాపుని, కొమ్మ వదిలెమును, దగ్గరే జలమును కలిగించే క్రిములను దంపును. పెద్ద తడితగవునమును, క్షేమ వివరమును గలిగించును.

పెద్ద-పిడలో హావిక ఒకటం లేదు. పిండును మరకతంగా ఇవ్వవచ్చును. కొమ్మ పదిశేములు, గొంతు వెచ్చ, పదిశేము, అదిక కపము జలుములు, దగ్గరను త్వరితంగా వివరమును ముందు వ్యాపారందరవద్ద అమ్మగొనివచ్చి ని. శ. ఫుల్ ఫార్మ్ (ఇండియా) ప్రైవేట్ లి.

పెప్పే గొంతు మరియు

జాతి పరిపూరత...

ఎంతో కొంతగా వీని వలుకుబడి, ప్రభావం తప్పని సరిగా వుంటున్నది.

అయితే జాతీయోద్యమం ఘుమ్మరంగా సాగిన రోజుల్లో వీని ప్రభావం అంతగా కనిపించలేదు. వీనికి అతీతులుగా వ్యవహరించడం వారుకత్తలక్షణం గావుండేది. కాని ఇప్పుడు, ప్రజాస్వామ్యం పుణ్య మా అని వీనికి అనుకూలురుగా వ్యవహరించడం రాజకీయమైన మనుగడకు అవసరమవుతున్నది. ఇందులో కాంగ్రెసు, కమ్యూనిస్టు, సోషలిస్టులనే భేద మెంతమాత్రంలేదు. అన్ని పార్టీలవారు దీనికి సమానంగా దాసులే. ప్రజాస్వామ్యమనే దానికి సంఖ్య వాచకంగా అర్థం చెప్పుకొని, హెచ్చు ఓట్లు సంపాదించడమనే ఆలోచనతో రాజకీయాలను నడుపుకుంటున్నందున దేశానికి వచ్చిన నష్టమిది. వయోజన ఓటింగ్ వాక్కు అనేదానివల్ల వచ్చిన ఫలితమిది. ఇందుకు కేవలం కాంగ్రెసు పార్టీని మాత్రమే నిందించి, విమర్శించి లాభం లేదు.

ఉదాహరణకు. ఇది ఎన్నికల సమయం. వచ్చే అయిదేళ్ళు దేశపాలకులను ఎన్నుకొనడానికి అన్ని పార్టీలు సన్నాహాలు చేస్తున్నాయి. అభ్యర్థుల నిర్ణయానికి ఆయత్త మవుతున్నాయి. ఇందులో ప్రజాప్రతినిధికి కావలసిన ప్రాథమికమైన అర్హతలు, దక్షత, విజ్ఞత (ఇవి రాజ్యాంగంలో ఉదాహరించబడిన పెద్ద లోపం) విషయ పరిజ్ఞానం వగైరాలు గురించి ఎవ్వరూ ఆలోచించరు. ప్రజామన్నన అనేది సంకుచితమైన అర్థంలో ప్రధానంగా చూస్తారు. ఏ నియోజకవర్గంలో ఏ కులం, మతంవారు ఎంతమంది వారితో ఎప్పుని నిలబెడితే సులభంగా హెచ్చు ఓట్లు, గెలుపు రాగలదనే యోచనే ప్రధానమైనదిగా వుంటున్నది. చివరకు ఆయా పార్టీల తరపున స్థానికంగా పనిచేసే కార్యకర్తలు కూడా, ఆ సమయానికి సంఖ్యకు మోజు పడుతుంటారేకాని గుణానికి మాత్రం కాదు.

నీతి, నిజాయితీకల పార్టీ కార్యకర్తను, అభిమానిని, నిలబెట్టి, ఓడిపోయినా పార్టీప్రతిష్ఠను నిలుపుకొనాలనే భావమే కనిపించదు. కనీసం నియోజకవర్గం స్థాయిలోనైనా "పార్టీ పరిపూర్ణ స్థితి" ఏర్పడడానికి ఎంతమాత్రం అవకాశం కనిపించదు. కనకనే ఎన్నికలసమయంలో చీలికలు, తిరుగుబాట్లు, స్వతంత్రంగా పోటీలు అన్ని పార్టీలలోను సహజమైనాయి. కాంగ్రెసు పార్టీ పెద్దది కనక దానితో ఇవి హెచ్చుగా కానవస్తున్నాయి.

అంటే ఇప్పటి మన ప్రజాస్వామ్యం క్రమ క్రమంగా పార్టీదృష్టిని, సంస్థతత్వాన్ని తగ్గించే జేస్తున్నది. కులం, మతం, వర్గం ఆసరాగా వ్యక్తులను రంగంలో నిలుపుతున్నది. కనకనే కుల, మత, వర్గ శక్తులు, వీని ప్రయోజనాలు కాపాడే ప్రయత్నాలు సహజమైపోయాయి. అయితే ఒక భేదం వుంది. ఒకప్పుడు వ్యక్తికి, కుటుంబానికి, ఒక తెగకు, ఒక కులానికి, ఒక గ్రామానికి పరిమితమైన ఈ ప్రయత్నాలు ఇప్పుడు నియోజకవర్గానికి, జిల్లాకు మాత్రమేకాక, రాష్ట్రం స్థాయిని అందుకున్నాయి. కనకనే ఎన్నికల అనంతరం గెలుపొందినవారి జాతకాలు తిరుగనేరదనిగో ఏ సొగో

వీ కులంవారు ఎందరువున్నారు, ప్రాంతాలవారీగా ఏకులంవారు ఎంతమంది అనే మదింపు, అందులోనుంచి వారుకుల కుదించు, చివరకు విరిగిన మన స్వలతో, కలియని ఆలోచనలతో, పెరగిన ద్వేషాలతో తప్పనిసరి అవకాశవాలతో మంత్రివర్గ నిర్మాణాలు జరుగుతూ వున్నాయి. రాజకీయ దండాన్ని చేబడు తున్నాయి.

పార్టీస్థాయిలో అంటే సంపూర్ణమైన జాతీయవాదులుగా వ్యవహరిస్తున్న రోజుల్లో కాంగ్రెసు వారులు కుల, మత సభలకు, సమావేశాలకు దూరం గావుండేవారు. వానివల్ల ఏవగింపు చూపేవారు. కాని ఈనాడు జాతిప్రతినిధులుగా ప్రభుత్వ పాలకులుగా వుండి, కుల మత సభలకు ఆ యా పదవుల హోదాలో వెడుతున్నారు. ఆ యా కులాల వారు, మతాలవారు ఏకంకాలాని ఉపన్యాసాలు చేస్తున్నారు. ఇది బహిరంగంగా కానవచ్చే చిత్రం. ఇక తెరవెనుక వ్యవహారంలో మంత్రి వదపులు ఇవ్వడంలో, విశ్వవిద్యాలయ ఉపాధ్యక్ష వదపులు, న్యాయమూర్తుల నిర్ణయముకాలు మొదలు మున సబు, కరణం, తలారీ, ఉపాధ్యాయుల ఉద్యోగాలువరకు కులం, మతం, ప్రధానమైన అర్హతగా స్వీకరిస్తున్నారు. సిపిఆర్ను చేస్తున్నారు. పట్టుదలలు పోతున్నారు. కోర్టు కెక్కుతున్నారు. చివరకు ఆ యా సంస్థలనుపదవులనుకూడా రచ్చకేడుస్తున్నారు.

ఇలా పార్టీస్థాయినుంచి మంత్రివర్గ స్థాయికి అపరివక్తస్థితి, సంకుచితత్వం వ్యాపించినప్పుడు, వ్యాపిస్తూ వున్నప్పుడు జాతి పరిపూర్ణస్థితికిగాను శిక్షాస్మృతులను సవరించి ప్రయోజనమేమిటి? ప్రివేటీస్ డిటెన్షన్ చట్టాలను ఇంకా హెచ్చుగా ఎప్పురిమీద వినియోగించాలి? కుల మత పోరశాలలను రద్దుచేయడం దేనికి? కలకత్తా గ్రంథాలలో మార్పులవల్ల లాభమేమిటి? కనక జాతి పరిపూర్ణ స్థితి అనేది ఇలా రాజకీయదండం ద్వారా సాధించడం ఆచరణ రీత్యా అసంభవం. పార్టీ స్థాయిలో అందుకొనలేని పరిపూర్ణత, ప్రభుత్వస్థాయిలోను, జాతిస్థాయిలోను సాధించడం అసాధ్యం. పైగా ఇందుకోసంచేసే ప్రతిప్రయత్నం, తీసుకునే ప్రతి చర్య ఇరావరాష్ట్రాల నిర్మాణంవలె కొత్త సమస్యలను, శక్తులను సృష్టించి చిక్కులను పెంచుతుండేకాని తగ్గించదు.

కనక ప్రభుత్వవర్గం ద్వారా ఇందిరా గాంధీ వంశం నూచించినట్లు, దుర్గాపూర్ సమావేశంలో అఖిల భారతసంఘం కోరుతున్నట్లు జాతి పరిపూర్ణతను సాధించడానికి ముందుగా—

ప్రజాస్వామ్యమనేదానికి సంఖ్యవాచకంగాకాక గుణ వాచకంగా అర్థం చెప్పుకోవాలి.

పార్టీ స్థాయిలో జాతి పరిపూర్ణతను (స్వతంత్ర్యోద్యమంతోపల) సాధించాలి.

పార్టీలు, మతాలకు, వర్గాలకు, కుల వాయకులకుకాక, జాతి మొత్తానికి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న వనే మమృకం ప్రజలలో పెంపొందించాలి.

ఇవి జరిగినప్పుడుకాని జాతీయమైన పరిపూర్ణ స్థితి అటు పార్టీలో, ఇటు ప్రజలలో, ఆలోచనలలోను, కార్యచరణలలోను నిజంగా రాదు. అప్పుడుగాని దేశంలో తలెత్తే విచ్ఛిన్న గోరణులన్నింటి సమగ్ర పరిష్కారానికి తగిన ప్రాతినిధికలు ఏర్పడవు. ప్రజాస్వామ్యంలో కొత్తదనం కానరాదు.

పోస్ట్ విజంటు : దాదా ఓ కంపెనీ, 86, నైసప్ప నాయక బీడి, మద్రాసు-3

PPV-34 TEL

అరగంట కంటే ఎక్కువ వుండను. అన్నీ వచ్చేసి వచ్చేస్తాను. ఈరోజు వెళ్ళాలి. ఏదీ తలెత్తి చూడు. ఊ ! ఇదుగో గడియారం - దగ్గర పెట్టుకో. ఇందులో ముల్లు 7 చూపేసరికి నేను ప్రక్కన ఉండకపోతే నీ ఇష్టంవచ్చిన శిక్ష విధించు. ఏం—తలెత్తు మరి” తనచేతికున్న గడియారం తీసి మంజు చేతికి పెట్టా అన్నాడు శీఖరం.

“వద్దు. వద్దలేదు. మీరు వెళ్ళండి” గడియారం చేతికి పెట్టనివ్వకుండా చేతులు వెనక్కు పెట్టుకుంటూ అంది మంజు.

శీఖరం బలవంతాన మంజుచేతికి గడియారం పెట్టి మళ్ళీ అద్దంముందుకు వచ్చి టై కట్టుకోసాగాడు. “మందు తాగు. ఈరోజు జ్వరం రాకపోతే ఇహ రాదని చెప్పాడు డాక్టరు. నేను వస్తూ ఆ టాబిలెట్స్ తాస్తాను. మందు తాగటం మర్చిపోకు. సాధ్యమైతే ఇంకా ముందుగానే వచ్చేస్తాను. ఏం ?” మాటలు చెబూస్తే వెళ్ళిపోయాడు శీఖరం.

క్రమంగా అతని కారు వెళ్ళిపోతున్నట్లు దూరమైపోవడంతో మంజు లేచి సరిగా కూర్చుంది. ‘గడియారం చూస్తుండు. ముల్లు 7 చూపేసరికి నేను రాకపోతే చూడు’ భర్త తనచేతికి పెట్టివెళ్లిన గడియారాన్ని అప్యాయంగా తడిమి చూచుకుంది. గడియారం చెన్తో శీఖరచేతివల్ల ఇంకా ఉన్నట్లుగానే ఉంది మంజుకి. ఏదయినా కాలికి తగిలిన ఈ దెబ్బ ఇది వరకు తెలియని ఓ కొత్త అనుభవాన్ని నేర్పింది. మంజుకి ఓవిధంగా ఆనందంగానే ఉంది.

పదిరోజులక్రితం శీఖర ఆఫీసు వనిమిద క్యాంప్ వెళ్ళాడు. ఎనిమిది రోజులు—ఏదో ఇన్ స్పెక్షన్ గోడవ ఉండటంవల్ల — బెంగాల్ నుంచి నుంచి ఆఫీసర్ రావటంవల్ల మంజుని తప్పనిసరిగా ఇంటిదగ్గర వదిలేసి వెళ్ళాల్సివచ్చింది. ఎనిమిదిరోజులూ ఎనిమిది యుగాల్లా గడిచి నాయి. ఎంతో కష్టమీద శీఖరం తిరిగి వచ్చే రోజు వచ్చింది. ఆరోజు సాయంత్రంగూడ చాలా అలస్యంగానే అయింది.

అప్పటికే స్నానం అడి చేసేసి శీఖరకి ఎంతో ఇష్టమైన జరిఅంచు తెల్లచీర, జాకెట్ నేను కుని ఇప్పుడో, కాఫీపట్లనో విప్పించబోయే ‘మంజూ’ అనే పిలుపుకోసం ఒళ్లంతా చెవులు చేసుకుని ఇల్లంతా కలియదిరుగుతోంది. వంట యింటో, వంటమనిషి సాయంత్రానికి కావాల్సిన యేర్పాట్లు చూస్తోంది. శీఖర రాగానే వ్యయంగా తనచేతుల్తో కలిపిన కాఫీ ఇవ్వాలనే తొందరలో ఉన్న మంజు వంటింటో కాఫీ కలిపే వ్రయత్నంలో ఉంది. కాఫీ కలపటం పూర్తయింది. అది ఫ్లాస్కులో పోయబోతుండగా హాల్లోంచి ‘మంజూ’ అన్న పిలుపు వినిపించింది. అరే ! కారు హార్న్ గూడ వినిపించలేదే—అనుకున్న సమయానికి అరగంట ముందుగానే—ఆ పిలుపు వినిపించటం మంజు తన చెవుల్ని తనే నమ్మలేక హాల్లోకి పరుగెత్తింది. పరుగెత్తుటంలో చాపి అంగ వెయ్యటంలో అది కత్తిపీటమీద పడింది. పడుమగల

తెలిసిన విలువలు

(17-వ పేజీ తరువాయి)

కత్తిపీట దొరికిన అవకాశాన్ని దుర్వినియోగపరుచుకునే మూర్ఖురాలని కాదు అప్పట్లు మంజు పాదాన్ని కనిక్కిన కొరికింది. ‘అబ్బా !’ అంటూ ఒకసారి వంగి పాదాన్ని విదిలించుకుని ఆ కాలితోనే కత్తిపీటని ప్రక్కకు నెట్టి మంజు సుడిగాలిలా హాల్లోకి వచ్చింది. అప్పటికే శీఖర్ బూటు లేన్ విప్పి కాళ్ళతో గోడవారగా తొన్నాడు.

“ఇంత తొందరగా వచ్చేశారేం. అబ్బ ! ఈరోజు అసలు సాయంత్రమే కాలేదు. మీ రొచ్చే శారు. ఎంత బాగుంది. ఈ వారంరోజులు ఒక్క నిమిషం గూడ తొవలేదు. శీఖర్ చేతుల్లో వాలి పోయిన మంజుకి తన కాలు తెగటం కాని, అది రక్తం గుమ్మరిస్తున్నట్లు గాని తెలియదు.

“అగు. ఉండుమరి—నన్ను మేజోళ్ళ విప్పసి” తన మెడమట్టు చేతులు వేసిన మంజు చేతులు

ఆఫీసరు : నేను ఇప్పుడు

ఎక్కడవున్నాను.

గుమస్తా : కుర్చీలో సార్ !

ఆఫీసర్ : అది కాదయ్యా!

నాటూర్ పోగ్రాం ప్రకా

రం చూచి చెప్ప.

గుమస్తా : రాజమండ్రీలో వున్నా రండి.

ఆఫీసర్ : ఈ కాగితాలమీద

నీవే “బై ఆర్డర్”లో సంత

కము పెట్టి ఉంపు.

—కోల్లా నంకేశ్వరరావు

(పెదకూరపాడు)

విడదీస్తూ అన్నాడు శీఖరం. అసలు ఏషయం వంటింటోంచి చేత్తో గరిట పట్టుకుని వంట మనిషి కళ్ళు పెద్దవి చేసుకుని తొంగి చూస్తోంది.

“యేమిటి. మవ్వు నడుస్తుంటే యీ ముద్ర లేమిటి ?” క్షణంసేపు వంటమనిషి చూస్తోందన్న సంకోచంతో నేలమీద వాలిన శీఖరం చూపులు తెల్లబోయినాయి. అప్పుడు గాని మంజుకి గుర్తు రాలేదు. కాటకి దెబ్బ తగిలించి.

“అరే—యేదీ కాలు—యింత రక్తం రావటం యేమిటి ?” శీఖరం చప్పున మోకాళ్ళమీద వంగి కూర్చుని మంజు పాదాల్ని చేతుల్లోకి తీసుకున్నాడు.

గులాబీరేకుల తాలూకూ నాజూకుతనాన్ని నింపుకున్న పాదంలో రెండంగుళాలు లోతుగా గాఢం అయింది. ఇంకా రక్తం వస్తూనే ఉంది. ఆ

రక్తంలో ఎరువుకి శీఖరం కళ్ళు క్షణంసేపు చెదిరినాయి.

“అవును. వస్తుంటే కత్తిపీట ఉంది. దాని మీద కాలు వేశాను. కొంచెం దెబ్బ తగిలింది.” మంజుకి అప్పటికి గాని గాయంవల్ల కలిగే బాధ గుర్తుకు రాలేదు.

“నీ మొహం—అన్నీ ఖంగారే. అంత తొందరే—వచ్చినవాణ్ణి ఏమైపోతాను. కాస్త నిద్రావంగా రాకూడదు—అంత వళ్ళు తెలియకుండా యెలా పరుగెత్తావు ? అసలు వంటయింటో నీకేం పని వచ్చింది. క్రింద కత్తిపీట ఎవరు పెట్టారు ?” భార్య నడుమటట్టు చెయివేసి గోడవారగా ఉన్న కుర్చీలో కూర్చోపెట్టాడు. మంజు నడిచిన వ్రతి అడుగు రక్తంతో తడిసి నేలమీద ముద్ర పడింది.

“అయ్యయ్యా. యెంత రక్తమో !” శీఖరం చప్పున వంగి పాంట్ జేబులోంచి జేబురుమాలు తీసి పాదానికి నొక్కిపట్టాడు. ఇంట్లో అడుగు పెట్టూనే కోపంగా కేకలు చేస్తున్న శీఖరం కంఠ స్వరం విని నొకర్లు, వంటమనిషి హాల్లోకి నడిగెళ్ళుకొచ్చారు.

“అబ్బా ! నొప్పిస్తోంది.” కుర్చీలో వెనక్కు వాలి మంజు చేతుల్తో కళ్ళు మూసుకుంది. కాని బాధతో కాదు. శీఖర ఆదుర్దా నిండిన స్వరం యిచ్చే అనుభూతితో ! పాదాన్ని సున్నితంగా యెత్తి రెండు చేతుల్తో పట్టుకున్నప్పటి పుర్వా సందంతో.

బట్టలు కూడా మార్చుకోకుండా—మంజుని అలాగే కారులో కూర్చోపెట్టుకుని డాక్టర్ దగ్గరకు తీసుకువెళ్ళాడు శీఖరం. గాయం కొంచెం లోతుగా తెగినా ఫర్వాలేదని, నదుమైపోతుందని చెప్పి డాక్టరు కట్టు కట్టాడు. మంజుకి ఏమీ బాధని పించలేదు. కట్టు కట్టిన కాలుతో హుషారుగానే నడిచివచ్చి కారులో కూర్చుంది.

“మరి అంత వళ్ళు తెలియకుండా ఉండటం మంచిదికాదు మంజూ ! చూడు. ఎంత గాయం అయిందో—చాల రక్తం పోయింది.” ఆ రాత్రి వడుకోబోయేముందు మంజు కాలి కట్టుని చేతితో తాకి చూస్తూ అన్నాడు శీఖరం.

“తగిలే తగిలింది. నాకు బావుంది. నాకోసం మీ రెప్పుడూ యిలా ఆదుర్దా పడలేదు. ఇందాక రక్తం కారుకుంటే మీరు వంగి నా పాదాల్ని పరిశీలిస్తుంటే అప్పుడు మీ కళ్ళలో భావం చూస్తుంటే నా కెంతో హాయిగా ఉంది ! నాకు వ్రతిరోజూ వ్రతి నిముషం అలాంటి అనుభూతి మీ కళ్ళలోంచి అందితే ఎంత బాగుంటుంది. కొద్దిగా అలిసినా ఉత్సాహంగా కళ్ళలో మెరుపులు కురిపిస్తూ అంది మంజు. శీఖరకి అర్థంకాలేదు. కాని తనకోసం వరుగెళ్ళుకు రావటంలో మంజుకి అంత పెద్ద దెబ్బ తగిలింది అని గుర్తొచ్చేసరికి అతని మనసు మంజుపట్ల జాలితో—అదేదో సున్నితమైన న భావంతో నిండిపోతోంది.

ఆ మర్నాడుగూడ ఏమంత బాధనిపించలేదు. శీఖరం వద్దని కేకలు చేస్తున్నా వినిపించుకోకుండా మంజు యింట్లో మామూలుగానే తిరి

గింది. కానీ మూడో రోజుకి పాదం బాగా వాచి పోయి మంజుని మంచంపొడమంచి కాలు క్రిందకి పెట్టనివ్వలేదు. చాలా బాధగా గూడ అన్ని చించి, ఆరోజు డాక్టర్ తనే యింటికి వచ్చాడు. ఆ సాయంత్రం జ్వరం కూడా వచ్చింది. దానికి తోడు సెప్టిక్ అయింది. ఆపరేషన్ చేయ్యా లన్నాడు డాక్టర్.

“వద్దు, వద్దు. పాదంలో నగం తీసేస్తా డేమో—తేకపోతే ఒకటి, రెండు వేళ్ళు కత్తిరించే స్తాడేమో—వద్దు నాకు, ఆపరేషన్ వద్దు. అదే తగ్గిపోతుంది. నన్ను మీరంతా కలిసి కుంటిదాన్ని చెయ్యద్దు.” గోలపేట్టేసింది మంజు.

“ఏమిటది — మరి చిన్నపిల్లలా! వేళ్ళెందుకు కత్తిరిస్తాడు నీ మొహం. కాస్తంతని కొండంత చెయ్యకు అనవసరంగా” విసుక్కున్నాడు శీఖరం. “ఇప్పుడైతే యీ కాస్త ఆపరేషన్ తో నరిపో తుంది. ఇది వద్దని మానేస్తే సరే. మీ యిష్టం. కొన్నాళ్ళు సోయంతర్వాత పూర్తి కాలంతా తీసే య్యాలి. అది మీకు యిష్టమే నంటే నాదేం అభ్యంతరం లేదు. మెడిసిన్ బాగో చంకన పెట్టు కుని డాక్టర్ తెల్లపొవటానికి లేవాడు.

“పూర్తి కాలంతా తీసేయటమా?— ఓమూల కాస్త వంకర భరించలేని తను ఓకాలు పూర్తిగా లేకుండా ఉండటమా! భయంతో మంజులో ప్రతిసరం వణికింది. చివరికి చాలా సేవయిం తర్వాత శీఖర్ వల్లో తలదాచుకుని నెమ్మదిగా ‘ఆపరేషన్ చేయమనండి—కానీ వేళ్ళు కత్తిరించవద్దనండి. ఒకసారి మా పిన్నికి యిలాగే సెప్టిక్ అయితే కుడిపాదం మూడు వేళ్ళు కత్తి రించేశారు. నే నా వికృతాన్ని భరించలేను’ అంది.

“భయంలేదని చెబుంటే వినవేం మంజూ! వేళ్ళెందుకు తీసేస్తాడు. పోనీ ఒకవేళ తీసేయ్యాల్సి వస్తే—నావి తీయించి వాటి స్నానంలో పెట్టే స్నానం. సరేనా? కొంచెం మోటుగా పుంటూ యేమో! మరి అదైనా భరించగలనా?” నవ్వుతూ అన్నాడు శీఖరం, బుజ్జగిస్తున్నట్లు.

అసలు మంజు స్వభావమే అంత. పొరపాటుగా యెక్కడైనా రోడ్డుమీద అక్కడా ఏ కుంటి వాళ్ళన్నా, గుడ్డివాళ్ళన్నా కనిస్తే భయంతో చప్పున మొహం తిప్పుకుంటుంది. ఓరోజు — శీఖరానికి బాగా గుర్తుంది. ఆరోజు ఓ ఫ్రెండ్ యింటికి భోజనానికి వెళ్లి తిరిగివస్తూ పెట్రోల్ కోసం ఓ బంక్ దగ్గర కారు ఆపితే అక్కడ కనిపించిన ఓ ముష్టిదాన్ని చూసి మంజు రెండు రోజులు ఒకటే బాధపడింది.

అలాంటి ముష్టిదాని చేతిలో నెత్తురుగుడ్డలా ఉన్న ఓ పసికందు. ■ పిల్లాడ్ని చూసింది ‘అయ్యో—దానం—బాటూ. పిల్లాడు అంటోంది. అనన్యంలో, భయంతో మొహం తిప్పేసుకుంది మంజు. ఇవేం గమనించని శీఖరం జేబులోంచి పర్పు తీసి చేతికి వచ్చిన నాణేన్ని తీసి ముష్టి దాని వైపు విసిరేశాడు. పెట్రోల్ నింపుకున్న కారు ముందుకు కదిలింది. అంతవరకు నవ్వుతూ, తుళ్లుతూ ఖబుర్లు చెప్తున్న మంజు హఠా త్తుగా మూగవోయినట్లు కూర్చోవటం చూసి

తెలిసిన విషయములు

శీఖరం కారణం అడిగాడు. మంజు అడిగింది. ‘మరి—ఈ పుష్టి కంతటికీ కారణం భగవంతుడు అంటారే—దేవుడే యీ పుష్టికి తారణం అయితే ప్రపంచంలో అసలంత వికృతం ఉంటుందా? మనం యీలా ఆరోగ్యంగా పోయిగా ఉంటాం. వాళ్ళెందుకు అలా ఉంటారు మరి. కానీ—కానీ— భగవాన్ నువ్విది పుష్టించినా పుష్టింపకపోయినా అసలు నువ్వనేదాదీ ఉంటే నీ కేమాత్రం కరుణ, జాలి అనేవి ఉంటే అవి వాళ్ళకి పూర్తిగా యిచ్చేసి వాళ్ళకు నవ్వు చేసిన అన్యాయంలో పగం అయినా తీర్చు.’

దానిమీద శీఖరం వ్యాఖ్యానం చేయలేదు. వాదించలేదు. విని పూరుకున్నాడు. కాని తన సంతగా కదిలించని కొన్ని విషయాలు మంజుని అలా కుదిసి కుదిసి మనశ్శాంతిని తినెయ్యటం— వాటికోసం మంజు బాధపడటం అతనికి చిత్రం గానే ఉండేది.

అదంతా గుర్తొచ్చిన శీఖరం ఆపరేషన్ అయింతర్వాత మంజు తల నిమిరూర్తా ‘ఫర్వా లేదు. ఒక వారం రోజులు పూర్తి విశ్రాంతి తీసు కుంటే మామూలుగా అయిపోతావు’ అని ధైర్యం చెప్పాడు.

మంజు అసలు మంచంమీద నుంచి క్రిందికి కాలు దింపనే దింపకూడదు అన్నాడు డాక్టరు. అంతకుంటే సరకం వేరే లేదు. అయినా భరించక తప్పలేదు. శీఖరం క్యాతెండరు తెచ్చి మంజు కేదు రుగా పెట్టాడు.

ఎలాగైతేనేం శీఖరం సవర్యలలో, వంట మనిషి మాటలతో ఆరు రోజులు యిట్టే గడిచి పోయినాయి. మంజు కోసం శీఖరం అన్ని పనులూ మానుకున్నాడు. కారు గారేజీ నుంచి తీసి ఆరు రోజులైంది. మంజు పెళ్ళయిం తర్వాత శీఖరం యింత స్థిమితంగా తన ప్రక్కన కూర్చోవటం యిదే మొదటిసారి. క్రమేపీ సాయంత్రం పూట జ్వరం రావటం గూడ తగ్గిపోయింది. గాయం కూడ మూడొంతులు తగ్గిపోయింది. ఒక వంతు వచ్చి ఉండగానే లేచి కొంచెంగా యెక్కువ శ్రమ లేకుండా అటూ యిటూ అడుగులు వెయ్యమన్నాడు డాక్టర్. శీఖర్ తనే స్వయంగా మంజు చేతిని తన మెడమట్టు వేయించుకుని ఎడంచెయ్య భార్య నడంచుట్టు వేసి గదిలో గుమ్మం దగ్గర నుంచి గోడ వరకు, గోడ నుంచి కిటికీ దగ్గరకూ నడిపిస్తున్నాడు. అతని నిదా నానికి, ఓపికకి — శ్రద్ధకి మంజు ముగ్ధురాలై చూడసాగింది. వేళవట్టున గుర్తు పెట్టుకుని మంజు కలిపి యివ్వటం, సాయంత్రంపూట జ్వరం వచ్చింది లేదో అని ధర్మామీటర్ తో చూడటం, మధ్యాహ్నంపూట యేమీ తోచటం

లేదంటే యేదైనా పుస్తకం చదివి వినిపించటం, మంజుకి జీవితాంతం యేదయినా జబ్బుచేసి అలా ఎప్పుడూ శీఖరం దగ్గరగా ఉంటే బాగుండు ననిపిస్తోంది. తన కాలు తగ్గిపోతే — మళ్ళీ మామూలు జీవితం, అతని స్నేహితులు, నభలు, సమావేశాలు, విందులు వినోదాలు—అప్పుడు గూడ తమ ప్రక్కన ఉంటుంది. కాలుకి దెబ్బ తగలనంతవరకూ మంజుకి అదీ అందంగానే కనిపించింది. కానీ కాలికి తగిలిన యీ గాయం మంజుకి తెలియని ఓ విలువైన సుఖాన్ని — శీఖరంలో తనంతకుముందు చూడని రోతుల్ని చూపింది. ఇప్పుడైతే తమిద్దరే! “పేకాటకీ, క్రికెట్ కి లాక్కుపోయే రాక్షసులు లేరు.

ఓరోజు సాయంత్రం తనకి మంజు కలిపి యిస్తున్న భర్తని తదేకంగా చూస్తున్న మంజు “మీరు డాక్టర్—నేను పేషెంటునై యెక్కడో ఓ మారుమూల — చాలా అందంగా ఉన్న పరిస రాల మధ్య—యెత్తుగా ఓ కొండమీద చిన్న డాబాలో ప్రతిరోజు సాయంత్రం నే నిలా వెనక్కు జారగిలబడి కూర్చుంటే — మీరలా టేబిల్ దగ్గర నిలబడి మంజు కలుపుతుంటే ఎంత బాగుంటుందికదూ!” అంది. మంజు కలుపు తున్న శీఖరం అగి మెడ తిప్పి భుజం మీదుగా భార్యని చూసాడు. మంజు నిజంగా ఎక్కడో కొండమీద డాబాలో కూర్చున్నట్టే ఉంది.

“ఎందుకలా చూస్తారు. ఏం అలా ఉంటే బాగుందా?”

“బాగానే ఉంటుంది. కాని, పులులూ, సింహాలూ వస్తాయని భయం. ఎందుకైనా మంచిది. రేపట్టుంది ఓ గన్ తెచ్చుకుని షూటింగ్ నేర్చుకుంటాను. ఇదుగో మంజు తీసుకో! కాని మంజూ! నువ్వు కథా రచయిత్రివి ఎందుకు కాలేదో నాకు తల బద్దలు కొట్టుకున్నా ఆర్థం గాదు. ఇంత ఊహాలోకం ఉన్నవాళ్ళు తప్పని సరిగా కథలు రాయాలి లేకపోతే — మాబోటి వాళ్ళకు ప్రమాదం.”

“అంటే?” అంది మంజు మందుగ్గాను తీసుకోకుండా శీఖరం కళ్ళలోకి చూస్తూ.

“కదా మరి. చాలామంది ఊహించటంలో తృప్తిపడి ఊరుకుంటారు. నువ్వు ఊహించింది ప్రతీది స్వానుభవంలో కావాలంటావు” శీఖరంతో పాటు తను గూడ నవ్వేసింది మంజు. ఆ క్షణం ఎంత బావుంది!

చాలసేపట్టుంచి ఖాన్సంలోకి చూస్తున్న మంజు కళ్ళ క్రిందికి వారి చేతికున్న గడియారం చూపాయి. ముల్కా బద్దకంగా బరువుగా, నిర్భ క్ష్యంగా తిరుగుతోంది. 7 కావటానికి సురో పది నిమిషా లుంది. ఎందుకీ చెప్పినట్లుగా పరిగ్గా 7 గం. కి శీఖరం వస్తాడంటే మనసు నమ్మలేకుండా ఉంది. తనచేత చెళ్ళ అన్నించు కునేందుకే అతనంత సమ్రతగా, నమ్మకంగా పల్కింది. మంజు మనసులో కలిగిన అనుమానం విజయేని గడియారం బుజువు చేసింది. 7 గం. దాటింది. చకచకా పదిహేను నిమిషాలు గడి చాయి. కాని శీఖరం రాలేదు. రాలేదని అతన్ని

అని లాభంలేదు. అసలు తప్పు తనది. వెళ్లండి— వెళ్లండి అంది. ఇంకొంచెంసేపు అలాగే మూతి ముడుచుకుని, కళ్ళ క్రిందకు వాలుకుని కూర్చుంటే అత నసలు వెళ్లేవాడు గాదు. వెళ్లి తర్వాత రాలేకపోవటం అతని తప్పు కాదు. కాని యేమి? ఎన్నాళ్ళలా గుప్పెట్లో పట్టుకుంటుంది. అతని ఆదరణకోసం తను బాధపడుతున్నట్లు ఎన్నాళ్ళ నటించగలుగుతుంది. ఒకళ్ళ కావాలని గుప్పెట్లో పట్టుకోవాలని ప్రయత్నించి ఉంచు కునేడా ఆ బంధం? ఎంత సున్నితమైంది. కాని తనే చెప్పేంది? తనే చెయ్యగలదు! అసలు కాలకి దెబ్బ తగలకుండా ఉంటే బాగుండేదేమో! తన కప్పుడు యీ లోతులు తెలిసేవికావు. నిట్టూర్పులో మంజు వెనక్కు వారింది. మందు వేసుకోలేదు. ఈ వారం రోజుల్లో ఒక్కరోజు తన చేత్తో తను మందు వేసుకోలేదు. టేబిల్ మీద తొంగిచూస్తున్న మందుగ్లను వైపు దృష్టి విగ్ధి అలాగే ఉండిపోయింది మంజు.

మందరి హాట్ల ఉన్న గడియారం రి గం. ౧౦. గూడ కొట్టింది. శీఘరం పల్కలేదు. ఎంత వద్దనుకున్నా మంజు మనసు బాధపడ కుండా ఉండలేకపోయింది. ఇప్పుడు ఉన్నవశంగా బస్సు వచ్చేసే—శీఘరం రాగానే—మనలిపోతున్న తన ఒళ్ళ పట్టిచూస్తే—అరె—యిదేమిటి యింతకుముందు బాగానే ఉన్నావుగా అని ఖంగారు పడ్డే చాలా బాగుంటుంది. కాని అలా జరగలేదు. ఆలోచించి ఆలోచించి నీరసం తలనొప్పి మట్టుకు వచ్చాయి. కాని అది పైకి కన్పించవు.

గడియారం ౯ గంటలు కొట్టిన పది నిమిషా లకి బైట కారు హార్న్ వినిపించింది. అంత వరకూ ఆలోచిస్తూ గోడకి చేదగిలబడి కూర్చున్న మంజు చేతికున్న గడియారం తీసేసి దూరంగా పెట్టి వదులుకుని కళ్ళ మూసుకుంది.

“మంజూ!” అనే పిలుపు కోసం చెవులు శ్రద్ధగా వింటున్నాయి. కాని శీఘరం పిలవలేదు. “మంజూ నిద్రబోయిందా. మందు వేసుకుండా” అని ముటుకు హాట్ల శంభుని అడగటం వినిపి చింది. ‘ఆ!’ రెండంటిక కలిసి ఒక్క అక్ష రంలో వమాధానం యిచ్చాడు శంభు. అమ్మ గారు మందు వేసుకోవటంలో అశ్రద్ధ చెయ్యరు. అది ప్రత్యేకం ఆడగక్కర్లేదు. ఇహ పోతే, గదిలో గైటు తీసేసి చాలాసేపయింది. శబ్దంగూడ లేదు. అలా విశృంభంగా కూర్చోవటం మంజు స్వభా వాని. విరుద్ధం. అందుకే నిద్రబోయిందని చెప్పాడు.

నిద్రపోయిన మంజుని లేపే తను ఆలస్యంగా వచ్చానని గుర్తు చెయ్యటం యిష్టంలేని శీఘరం వెంట తెచ్చిన నాలుకలో క్లబ్ వారి కోత్తవానికి వేస్తున్నదాన్ని పరిశీలించటంలో నిమగ్నుడై పోయాడు.

మర్నాడు శీఘరం నిద్రలేచేసరికి మంజు లేచి మామూలుగా తిరుగుతోంది. ‘మూర్ఖా తిరుగు తున్నావు. కాస్త నాలుగు రోజులు విశ్రాంతి తీసుకోగూడదు. కాలు పచ్చి యింకా సాంతం పోలేదు.’ రాత్రి తను ఆలస్యంగా రావటం

మంజుకి కోపం వచ్చిందని మలుపుగానే గ్రహించిన శీఘరం అనే స్వయంగా కల్పించుకుని అన్నాడు.

“నీం ఫర్వాలేదు. కాలుని గురించి దిగులు వడవలసింది నేను. బాగానే తగ్గిపోయింది. తగ్గక పోయినా ఫర్వాలేదు. మీ రింక మీ మీటింగ్కుకి వాటికి మానుకోవాల్సిన అవసరమేం లేదు.” మంజు ఎత్తిపాడుతున్న శీఘరానికి కోపం వచ్చింది. అంతేమరి. ఆడవాళ్ళ తత్వమే అంతేసేమో. నిన్నటిదాకా తాను చేసేదంతా ఒక్కరాత్రిలో మర్చిపోయింది. శీఘరం గూడా ముభావంగానే ఉండిపోయాడు. కనీసం ఆలస్యం అయింది అని గూడ చెప్పగూడదు. రాత్రి తను అంతసేపు ఎదురుచూస్తే—అసలు తనకు కాలు నయం కాకపోతే యింకా ఎంత సంతోషించేవాడో. శీఘరమీద కోపంతో మంజు ఇంట్లో నొకర్లంద రికి ఒక్కసారి శలవు యిచ్చేసింది. ఎన్నాళ్ళ నుంచో అడుగుతోంది వంటమనిషి—ఒక్క నాలుగు రోజులు బెజవాడ వెళ్లి మా చెల్లెల్ని చూసేవస్తానని. సెలవు యివ్వటమేకాదు, రైలు ఛార్జీలు కూడయిచ్చి మరీ నాలుగురోజులున్నా ఫర్వాలేదు. నా కాలు నయం అయ్యిందిగా అని చెప్పి పంపించింది. శంభు పెద్దవాడై పోయాడు. రాత్రిపూట దగ్గు అదీ విపరీతంగా వస్తోందట. నాలుగు రోజులు కదలకుండా మందు తీసుకోమని ఆజ్ఞలు జారీ చేసింది.

ఇహపోతే రాజు. రాజుకి శలవు తీసుకోమనే ఎవరూ చెప్పక్కర్లేదు, ఎవరూ పిలవకపోతే అతని తీసుకుంటాడు.

‘అందరినీ ఒక్కసారి ఎందుకు పంపావు? ఇంట్లో వసులన్నీ ఎవరు చేస్తారు. నీ కాలు యింకా పచ్చి మానవలేదు. అయినా నాలో మాట మాత్రం గూడ చెప్పక్కర్లేదా? ఇంట్లో నేనంత అనామకుడిగా ఉన్నావా?’ ప్రతి చిన్న పనికి తనే కుంటు కుంటు తిరుగుతున్న భార్యని చూసి బాధపడతూ కోపంతో అన్నాడు శీఘరం. మంజు ఎప్పుడూ అంతే! శీఘరమీద కోపం వస్తే తనమీద సాధించుకుంటుంది.

“నేను కావరానికి వచ్చింతర్వాత మీతో చెప్ప కుండా స్వతంత్రంగా చేసిన పని యిదొక్కటేగా. ఎన్నిసార్లు ‘నీ యిష్టం—నీ యిష్టం వచ్చినట్లు చేసుకో మంజూ’ అని మీరు అనలేదు? కానీ నే నెప్పుడూ నా యిష్టానుసారంగా వెళ్ళనే వెళ్ళ లేదు. ప్రతిదానికి మిమ్మల్ని అడుగుతూనే వచ్చాను. ఈ ఒక్క చిన్న విషయం అడగడమైనా ఫర్వాలేదు అనుకున్నాను. నాకేం తెలుసు. ‘నీ యిష్టం—నీ యిష్టం’ అనే మీ మాటలకి విలువ లేదని, అవి తాత్కాలికంగా నాలిక వివరిమంచి వచ్చాయని. పెళ్లయిం తర్వాత నేను చేసిన మొదటి తప్పు ఇది. ఫర్వాలేదు. మీరు క్షమించ వచ్చు.”

బాగా దగ్గరగా వచ్చి, తగ్గు స్థాయిలో ఖచ్చి

తంగా కోపంగా అంటున్న మంజు వంక రెప్ప వాలుకుండా చూడసాగాడు.

నిన్న మొన్నటి వరకు పసిపాపలా, దేవకన్యలా ఉన్న మంజుకి యీరోజు ఏమైంది? తనెందుకు అంటున్నాడు. మంజు మంచికోరి కాదు. కాస్త గూడ అర్థం చేసుకోదే? ఈసారి శీఘరానికి విజంగానే కోపం వచ్చింది. అక్కడినుంచి కదిలి వెళ్లిపోతూ ‘సరే. నీయిష్టం. నీయిష్టం వచ్చినట్లు తిరుగు. కానీ యీసారి కాలునచ్చే అంటే మటుకు’ శీఘరం ఏదో చెప్పబోయాడు.

‘అసను. అసను. అంటే ఒక్కే—నరేనా? కాలు నొప్పీస్తే కాదు—నా రెండుకాళ్ళ తీసి నినా, రెండు చేతులు నరికేసినా, కళ్ళ రెండూ గుంటలుపడి కన్పించకపోయినా బాధ అనిగాని, అబ్బా అనిగాని అసను నరేనా?’ శీఘరం వంక చూస్తుండగానే మంజు కళ్ళ నీళ్ళతో నిండిపోయి నాయి.

‘మంజూ’ శీఘరం చప్పున దగ్గరకు రాబోయాడు. కానీ అతను వచ్చేసరికి అక్కడ్నించి పారిపో యింది మంజు మొహం రెండు చేతుల్లో కప్పుకుని. ఆరోజు భోజనం చెయ్యకుండానే వెళ్లి పోయాడు శీఘరం. మంజు యేదన్నా భరిస్తుంది కాని శీఘరం వేళకు భోజనం చెయ్యకపోతే ఊరుకో లేదు. అతను బైట ఏదీ తినడు. అందరిలా అతను హెబిల్ తిక్కకి అలవాటుపడ్డవాడు కాదు. ఉదయం యిచ్చిన కాఫీ గూడా తాగలేదు. 12 గంటలకు క్యారియర్ తో భోజనం సర్ది చాలాతో ఆఫీసుకి పంపింది. క్యారియర్ తోపాటు ‘వామీద కోపం యీ భోజనమీద చూపించ కండి. మీరు పూర్తిగా భోంచేసింది లేనదీ రాజు పరీక్షగా చూస్తూనే ఉంటాడు. త్వరగా ఎప్పు య్యండి’ అని రాసి పంపింది.

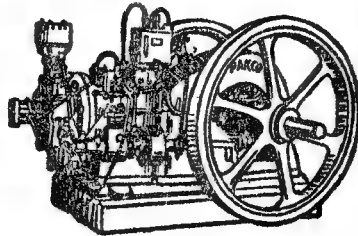
క్యారియర్ తీసుకుని రాజు వెళ్లిపోయాడు. “అవును. నేనే సర్దుకోవాలి. శీఘరం మగవాడు. అతనికి బోలెడన్ని పనులుంటాయి. ఎప్పుడూ నా కొంగు పట్టుకుని కూర్చోమంటే ఎలా సాగు తుంది. అతను నిర్బంధించవలసిన కర్తవ్యాలతో నాపట్ల చూపే ఆదరాభిమానాలు ఒక భాగం మాత్రమే. నాకు అతను ఒక్కడే లోకం కావచ్చు. కానీ అతనికి నే నొక్కడన్నే లోకం ఎలా అవు తాను? అది నేనే అర్థం చేసుకోవాలి” అనుకుంది.

భోజనం అదీ పూర్తిచేసుకుని మంజు వచ్చి హాట్ల కూర్చుంది. కళ్ళ గడియారాన్ని గమని స్తున్నాయి. ‘చెవులు చప్పుడు కాబోయే సాదాశిబ్దానికి ఎదురు చూస్తున్నాయి. చేతులు ముటుకు పరధానంగా దిండు కవరమీద రంగు దారాలతో పూలు కుడుస్తున్నాయి. మనసు మరో వోల ఆలోచిస్తోంది. ఈసరికి రాజు వెడ్డడు. క్యారియర్ టేబిల్ మీద పెట్టి తనిచ్చిన ఉత్తరం యిస్తాడు. అది చదువుకున్న శీఘర వచ్చి కోపం గానే భోజనం ముందు కూర్చుంటాడు. కూర్చో బోతుండగా మరోసారి తన మాటలు జ్ఞాపకం వస్తాయి. శీఘర్ తల తిప్పిచూస్తాడు. ప్రక్కన ఏదో సర్దుతున్న నెపంతో రాజు నిలబడి ఉంటాడు. రాజుని గమనించిన అతను నవ్వుకుంటూ శ్రద్ధగా

PAKCO పాక్కో ప్లాస్-స్ట్రీడ్, కోల్లు ప్లాస్టింగ్, కూడ్ ఆయిల్ ఇంజనులు

—: ప్రత్యేక లక్షణములు:—

- * పనిచేయ ప్రారంభించుట తేలిక
- * తక్కువ ఇంధన ఖర్చు
- * క్రమమైన పడక
- * దిట్టమైన నిర్మాణం
- * ఎక్కువ మన్నిక
- * అగ్నుశీలంగా పనిచేయును
- * బాన్ స్క్రూయిల్, ఇంజన్ పరికరములు

మద్రాసు, ఆంధ్ర, కర్ణాటక, కేరళ రాష్ట్రములకు ఏజెంట్లు:

Grams: LAMP **K. S. SHIVJI & CO.,** (Estd 1903)
Phone: 8617 పోస్టుబాక్స్ నెం. 178 79 కావేరి, మద్రాసు-1.

ఎటువంటి ప్రదేశానికైనా

చమత్కారంగా పెయింట్లు వేయుటకు

షాలిమార్ సూపర్ లాక్

సింథెటిక్ ఎనామెల్

- త్వరగా అరి, గట్టిగా పట్టవుండే మంచి సిగారింపుగల సింథెటిక్ ఎనామెల్
- రోతబ్బు, బయట వాడుకకు
- బ్రష్ తోను, స్ప్రేయర్ తోనూ లేక వస్త్రపును జుంచినేయవచ్చును.
- ఒక దానితో ఒకటి కలుపుటకు ఏలేన
- రంగులున్నాయి.

INTSPW INTEL

SHALIMAR PAINT COLOUR & VARNISH COMPANY LIMITED.

Calcutta - Bombay - Madras - New Delhi - Kanpur

(అమ్మకం, నిరోధనలకు ఎగుమతిదారులు)

తెలిసిన విలువలు

భోంచెయ్యవచ్చు. లేకపోతే తెక్స్ మిటినీ నిర్ణయంగానూ భోంచెయ్యవచ్చు.

బైట సైకిల్ బెల్ వివరణలతో మంజూ ఉలిక్కిపడి తలెత్తింది. రాజా క్యారియర్ తీసుకుని తిరిగి వచ్చాడు.

“ఏమన్నారు అయ్యగారు ?” గబుక్కున అడిగేసింది.

నమూనాగా రాజా నవ్వుతూ ఏం చెప్పలేదు. పోనీ జేబులోంచి ఏ కాగితమూ తీసి యివ్వనూ లేదు. నిదానంగా దగ్గరకు వచ్చి ‘అసీసులో తేరమ్మా వచ్చి ఒక పది నిమిషాలు ఉండి వెళ్లిపోయారని చెప్పారు. క్యారియర్ తెచ్చేశాను’ అన్నాడు.

మంజూ చేతులు అంతవరకు కుడ్చున్న దిండు గలిబుని నిర్ణయంగా పక్కకు విసిరేసాయి. అంత వరకు ఆసక్తితో గడియారం వంక చూస్తున్న కళ్ళ కోపంలో ఎరుపెక్కాయి. పెదవులు మటుకు లోపల కలిగిన కోపాన్ని దాచుకుని ‘సరే, నువ్వల్ని లోపల పని చూసుకో’ అన్నాయి.

రాజా లోపలికి వెళ్లిపోయాడు. మంజూ లేచి వచ్చి గదిలో మంచంమీద పడుకుంది. ఎక్కడకు వెళ్ళినట్లు ? ఇంకెక్కడికి ? క్లర్ వార్షికోత్సవం దగ్గరకు వస్తోందిగా—ఆ రాజాదగ్గరకు వెళ్ళి ఉంటారు. వెళ్ళేవారు భోంచేసి వెళ్ళగూడదూ ? తనిక్కడ అనవసరంగా ఖంగారు పడ్డంతంటే యింకేం—ఆ రాజాదగ్గర భోంచేసి హాయిగా నవ్వుతూ సిగరెట్ కాల్పుకుంటూ ఖబుర్లు చెబుతుండవచ్చు. మంజూ ఒకసారి తన పొదంపై చూసుకుంది. దెబ్బ తగలటం వావిధంగా మంచి గానే అయింది. తనకి కొన్ని రోతులుతోపాటు మరికొన్ని అర్ధాలు కూడా తెలిశాయి. పోనీ చెప్పగూడదూ యిలా వెడ్డున్నానని. తను కాదంటుందా ? పోయిన కోపం రెట్టింపు బలంతో వచ్చి మళ్ళీ తిప్ప వేసింది. అరోజా కాదు. ఆరు రోజులు. ఆరు నెలల వరకూ శీటర్ తో ఆవ్సయంగా మాట్లాడకూడదు. అతను కేవలం భార్యగా చూస్తుంటే తనేనా చూడలేంది. తనూ చూడగలడు. ఈ క్షణంలో అతను కేవలం భార్యగా యివ్వవలసిన గౌరవం మాత్రమే యిస్తుంది. ఆపైన పినరంజ ఆప్యాయత గూడ చూపించగూడదు. అంతే. మంజూ మనసులో గట్టిగా ఒట్టువేసుకుంది.

హాల్లో గడియారం మూడు కొద్దుండగా వాకిట్లో కారు హారన్ వినిపించింది. ఆ కారు హారన్ శీటర్ దని తెలిసిన మంజూ మంచంమీద నుంచి లేవలేదు. హాల్లో ఏదో పనిచేస్తున్న రాజా గేటు తీయటం కోసం వరుగెత్తిన శబ్దం వినిపిస్తోంది. లోపలికి కారు వచ్చిన శబ్దం కూడ వినిపిస్తోంది. ఏంటూ పడుకుంది మంజూ ఏమాత్రం వలనం లేకుండా!

రాజా పరుగెత్తుకుంటూ లోపలికి వచ్చాడు. ‘అమ్మగారూ. శీటరం బాబుకి కళ్ళ కేమిటో కట్టు కట్టారు. వెంట డాక్టర్ యోగానందంగా

రున్నారు. రాజా మాటలు పూర్తిగా వినుకుండానే మంజు లేచి హాల్లోకి వరుగెత్తుకొచ్చింది. అప్పటికే శీఖరం తోవలికి వచ్చాడు. అతని కళ్ళ రెండు తెల్లటి బాండ్జిత్ ఉన్నాయి. చెయి పట్టుకుని నడిపిస్తున్న డాక్టర్ యోగానంద్ గోడవారగా ఉన్న కుర్చీ చూపిస్తున్నాడు. (వక్కన రాజా గూడా ఉన్నాడు.

“ఏమిటది. ఏమైంది ?” హాల్లో గుమ్మండాటి రాబోయి, ఆగిపోతూ అంది మంజు. ఆరోజు తన పాదం తెగినప్పుడు నరీగ్ని ఏ కుర్చీలో కూర్చుందో అదే కుర్చీలో కూర్చున్నాడు, శీఖరం.

మంజు పిలుపుకి రాజా తల తిప్పి చూసాడు. డాక్టర్ యోగానంద్ మంజు వైపుగా వస్తున్నాడు. “ఈరోజు లేచినవేళ చాలా మంచిదమ్మా. చాలా పెద్ద అపాయం. వెంట్రుకవానిలో తప్పిపోయింది. ఈరోజు శీఖరం కన్ను పూర్తిగా పోవాలింది. కేవలం నీ అదృష్టం” అన్నాడు.

“ఏమైంది ?” అన్నప్పుడు యింకా అలాగే విలబడిపోయి అడుగుతోంది మంజు.

“క్లబ్ వార్షికోత్సవం రేపని మీకు తెలుసు గదా ! స్నేహితి ఏర్పాట్లు చూస్తున్నాం. రేపు మేం వెయ్యబోయే నాలుకానికి ప్రత్యేకంగా తెరలూ అవీ ఏర్పాటు చేస్తున్నాం ■ తెరల ఏర్పాటుకి ఇవన తీగ (వక్కన అమర్చి క్రింద గుంజుతున్నాం. అది నరీగ్ని ఉండో లేదో చూడబోతే శీఖరానికి పారబాటుగ వచ్చి కంటికి తగిలింది. పైన వైర్స్ పిల్ చేస్తున్న అతను శీఖరాన్ని చూడకుండా గుంజాడు. అది మొహంమీదనుంచి రాచుకు వెళ్ళటంతో చేరుకుపోయింది.

రాజా ముందుకువచ్చి చెప్పాడు.

“భయంలేదమ్మా ! అంతపెద్ద ప్రమాదం లేదు. కానీ కళ్ళకి ఏమాత్రం అలసట కలగ గూడదు. అందుకే యివతలి కన్నుకి గూడ కట్టు కట్టింది. ఈరోజు, రేపు యింటిలోని కదల కుండా చూసే భారం నీది. రేపు క్లబ్ వార్షికోత్సవం గూడాను. ఏదైనా యింటిలోని కదల గూడదు. శీఖరం నీకే చెబోంది.” డాక్టర్ యోగానంద్ మంజుకి ధైర్యం చెబుతున్నట్లు, హెచ్చరిస్తున్నట్లు రెండు విధాలుగా అన్నాడు.

రేపే క్లబ్ వార్షికోత్సవం. ఆరోజుకోసం శీఖరం ఎన్ని ఏర్పాటు చేస్తున్నాడో మంజుకి తెలుసు. కానీ రేపటిరోజున కళ్ళ తెరచటానికే పిలువేడు. వస్తుంది—వస్తుంది అనుకుని ఎదురుచూసిన క్షణం వచ్చినప్పుడు ఎందుకూ కొరగాకుండా పోతే ! శీఖరం మొహంతో ఎలాటి మార్పు లేదు. చాలా రోజుల్లో అలా కూర్చోవటానికి అంపాటుపడ్డ వాడిలా కూర్చున్నాడు.

“సరాలేదులే. నేను అన్నీ చూసుకుంటాను. సుస్పృహకే బాధపడకు.” అన్నాడు రాజా వెళ్ళబోయేముందు.

“నువ్వు చూసుకోగలవనే ధైర్యం నాకుంది. నేను ఆ టైమ్ కి మలుకు వస్తాను. నాకుదిగులేలేదు.”

దెబ్బ తగిలినదని అతను ఖంగారు పడటం లేదు. మంజుని పిల్చి దగ్గరగా తీసుకోలేదు. నిశ్చలంగా కూర్చుని రేపు జరుపబోయే వాటికి ఏవేని తను చేకూడో—ఇంకా మిగిలినవి రాజా ఏవేని చెయ్యారో నిదానంగా తాకిగా చెప్పిస్తాడు. అన్నీ ఏంటూ బొమ్మలా అక్కడే విలబడిపోయింది

మంజు. క్షణభంగమేపు శీఖరానికి ఏ దెబ్బ తగలేదు. అంతా సలువేమో అనిపించింది. మరుక్షణంలో అతని ఆత్మనిశ్వాసానికి అన్నీ వట్టించుకున్నట్లుంది మళ్ళీ అవసరం అయితే దేనికి లొంగుకుండా అతీతంగా ఉండే స్థిరమైన అతని వ్యక్తిత్వానికి ముగ్ధురాలయి అలాగే నిల్చుండిపోయింది.

కొద్ది సేపయిం తర్వాత యోగానంద్, రాజా వెళ్ళిపోయారు. వెళ్ళిపోవోయే ముందు, రేపు పాపం(తం ఒక్క పాపం(తం పాటు శీఖరం స్పీచ్ యివ్వవలసిన టైమ్ కి కట్టుబెట్టి మళ్ళీ వెంటనే కళ్ళై పిలుపు ఒప్పుకున్నాడు యోగానంద్. ఒప్పుకున్నాక గాని వెళ్ళనివ్వలేదు శీఖరం.

వాళ్ళిద్దర్నీ గుమ్మండాకా పాగవంపి వెనక్కి తిరిగినప్పుంది మంజు.

“మంజు. ఇలా” వెనక్కి తిరిగి వస్తున్న పాదాలవచ్చుడు గమనిస్తూ అన్నాడు శీఖరం.

“గుంత్తావా యిప్పటికైనా ?” అతనికి కొద్ది దూరంలోకి వచ్చి ఆగిపోతూ అంది మంజు.

“ముందిలా? రాజానాళ్ళవరూ యిక్కడ లేరుగదూ !” భూస్థంలోకి వెయిజాస్తూ మంజు

రైలు ప్రయాణంలో కొడుకు అల్లరిచేస్తూంటే, తల్లి “రెండు తగల నివ్వమన్నావా! కూర్చుంటావా?” అని అంది. “కొట్టు, ఎలా కొడుతానో చూస్తాను. టీకెట్టు కలెక్టరువస్తే, నా అనలు వయస్సు చెప్తాను. అని అన్నాడు కొడుకు.

ఆర్. కొండయ్య (కావలి)

మాట వివచ్చిన వైపుగా అన్నాడు శీఖరం. మంజు చచ్చిన వచ్చి శీఖరం చెయి అందుకుని అందులో మొహం దాచుకుంది.

“ఏమిటది. చ. చ. ఏడుస్తున్నావా ? ఈమాత్రానికే ? ప్రమాదం లేదుగా డా. యోగానంద్ అన్న మాటలు విన్నావా ? కేవలం నీ అదృష్టం అన్నాడు. ఏదీ నీకాలు ఎలాఉంది ? ఈరోజు నేనెవల చూడనే లేదు. శీఖరం వంగి తడుముతూ మంజు పాదం కోసం వేతకసాగాడు.

“నా పాదానికే—ముందు మీరిది చెప్పండి. ఒకవేళ నిజంగానే కన్నుకి దెబ్బ తగిలితూ, దురదృష్టవశాత్తు ఏ ప్రమాదం జరిగినా మీరింత నిశ్చలంగా ఉండగలరా ?” శీఖరం చేతిని తన రెండు చేతుల్లోకి తీసుకుంటూ అంది మంజు.

“ఎందుకుండను ? తప్పకుండా. ఇప్పుడు నాకు చాల హాయిగా ఉంది. నిశ్చింతగా కళ్ళ మూసుకుని నీ యెదుట కూర్చోవచ్చు. నువ్వేదీ, ఎప్పుడూ కోరుకునేది అదేగా. నువ్వు కోరుకున్నట్లుగా యివా నీ ముందే కూర్చుంటా. ఒక్కసారైనా విసుక్కుమరి. చెప్తాను నీ పని.” మంజు చేతితో ఆడుకుంటూ అన్నాడు శీఖరం.

“మీ రెప్పుడూ నాముందుండాలని కోరుకోవటం—మిమ్మల్ని ఏ కుంటివారో, గుడ్డివారో కమ్మనా ? నాకోసమేనా యీ దెబ్బ తగిలింది.” శీఖరం చెబు

తోంది తన చెయి గుంజుకుంటూ అంది మంజు. “అదుగో మళ్ళీ కోసం వస్తోంది నీకు. నానుంచి నువ్వు దూరంగా పారిపోతే నేను పిలువ రాలేనుగా. కోసం పోయిం తర్వాత మళ్ళీ నువ్వే రాలి !” మంజు మళ్ళీ దగ్గరగా వచ్చి చెయి యిచ్చింది. ఆ చేతిని తీసుకుని మంజుని దగ్గరకు లాక్కుంటూ అన్నాడు శీఖరం.

“చూడు మంజూ ! (ప్రతిదాన్ని నిమిత్త మాత్రంగా తీసుకోవాలి. నిజంగా బాధపడవలసిన పరిస్థితిలో అది మనం అవుతున్నా ఆగదు. కానీ—ఏదో జరగబోతోంది, కాబోతోంది అని బాధ పడటం దుర్బలత్వం. జరిగిందానికి విచారించటం యోగ్యనిలక్షణం. ఎప్పుడో ఏదో జరగబోతుంది అని ముందే బాధపడటం, అది పిరికిపాళ్ళ లక్షణం. తెలిసేదా ! కంటికి దెబ్బ తగిలింది. కోవం బాధగానే ఉంది. కానీ దాన్ని యింతగా విశ్రాంతిచేసుకుని మనశ్శాంతి పొందుకోవటంవల్ల కలిగిన ప్రయోజనం ఏమిటి చెప్పు ?”

“మరి నా కాలకి తగిలిన దెబ్బ కూడ చిన్నదే—నాకంత బాధ ఎప్పుడు కన్నించాలి ? దాదాపు రోకమే భూస్థం పై నట్లు, జీవితమే స్తంభించి పోయినట్లు అనిపించటం దుర్బలత్వమేనా ? అయితే నేను పిరికిదాస్తానుమా—మరి—”

“లేదు. నీది పిరికితనం కాదు. అదీ అందమైన భావం. కాల ఏమైపోయినా నీకు దిగులు లేదు. కాని దానివల్ల నేను దూరమైపోతానేమో నని నీ భయం—అవునా ? ఆ భయం నాకు లేదు. నీలా నాకు నీమీద అనుమానాలు లేవు. ఒకవేళ దెబ్బ కొంచెం పెగ తగిలి నిజంగా కన్ను పోయినా నేను విచారపడేవాడ్ని కాదు. నాకు తెలుసు. నా కన్ను పోతే నువ్వు నా కన్నునవుతావని. చెప్పు. కాదా ? నేను ఉదయంనుంచి ఏం తినలేదన్న సంగతి నువ్వు మర్చిపోయావులా వుందే ? ఆకలాతోంది. నీ చేతుల్తో తినిపిస్తే తింటాను. ఏదీ—నన్ను మన గదిలోకి తీసుకెళ్ళు. రేపు క్లబ్ కి కూడా నువ్వే తీసుకెళ్ళాలి. చూడు మరి నువ్వు సరదాకి నేర్చుకున్న కారు డ్రైవింగ్ ఎలా ఉపయోగ పడేందో ! ఎక్కడ ఆలోచిస్తున్నావు ? ఒక్క దానికి సమాధానం చెప్పనే.”

“అహ. లేదు లేదు. పదండి గదిలోకి తీసుకెడను.” అంది మంజు కుర్చీలోంచి లేచిన శీఖరానికి చెయి ఆసరాయిస్తూ.

“ఏమిటి ?”

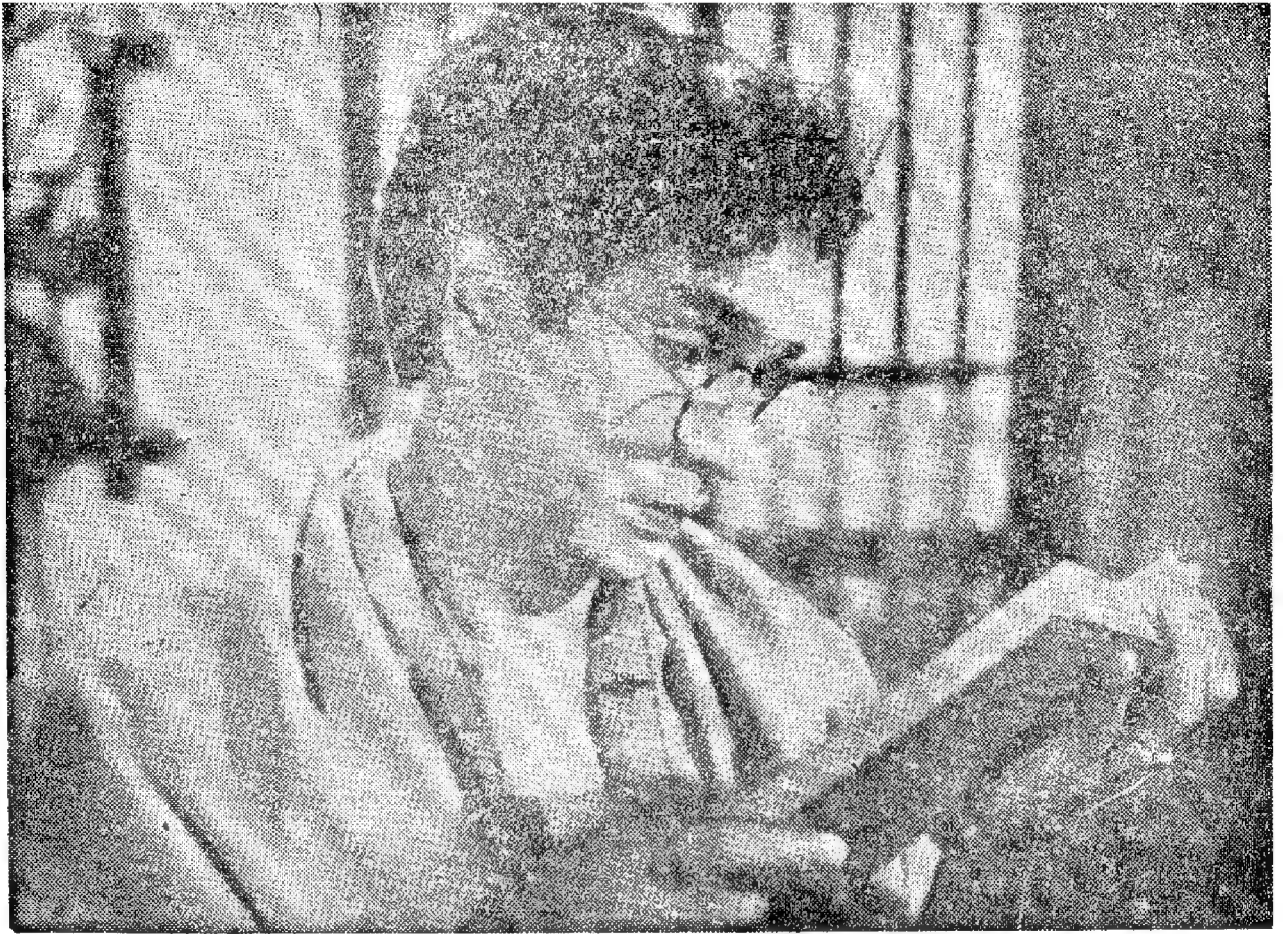
“మీరు చెప్పిందే ! అన్నింటిలో తిరుగుతూ మళ్ళీ అన్నింటికి అతీతంగా ఉండటం.”

“అంతేగాని—మీలో నాకేం అనుమానం లేదు. అనవచ్చుమాట. అదేమో నువ్వు తెలుసుకున్న సత్యం అనుకున్నాను” అన్నాడు శీఖరం ముందుకు వెయ్యబోతున్న అడుగు అపిచేస్తూ.

“లేదు. లేదు. మీలో నా కెప్పుడూ అనుమానం లేదు. ఎందుకే ఒక్కొక్కసారి అలా అంటాను గాని. అదిగూడ మీకు తెలిసే ఉంటుంది. పదండి” అంది మంజు కళ్ళ తుడుచుకుని శీఖరం చెయి పట్టుకుని ముందడుగు వేస్తూ. మంజు మనుషులో మారుమూల ఎవరో అంటున్నారు. ఇప్పుడు కాదు కొన్ని కోట్ల యుగాలు గడిచినా అంతేనేమో ! స్త్రీ పురుషుల్లో ఉండేయీ అది నాజాకైన భావాలకి మార్పు లేదేమో! అని. ★

‘ఎన్.ఆర్.ఎం.—ఎన్.ఆర్.ఎం.’ చిత్రం నటన.

భరణి వారి 'బాటసారి' లో నాగేశ్వరరావు

చిత్ర సమీక్ష :

బ్రతుకు బాటల ప్రతిబింబం "బాటసారి"

బ్రతుకుబాటల్లో మన కెదురయ్యే విభిన్న మనస్తత్వాల ప్రతిబింబం, భరణి వారి సరికొత్త చిత్రం బాటసారి. అందరి మనస్సుల్లోను ఏదో తలపులు ఉంటాయి. కాని వానికి రూపులు దిద్దుకొనడం, అనుభవించడం, సుఖించడం అందరికీ సాధ్యపడదు. అలా సాధ్యపడని మూగ జీవితాల కథ—బాటసారి చిత్రానికి ఇతివృత్తం.

అతని పేరు సురేంద్రవాణ్. సుఖజీవితానికి అవకాశాలు ఉన్న వ్యక్తి. కాని ఆ అవకాశాలను వినియోగించుకొనలేని అమాయకుడు. ఆమె పేరు మాధవి. శిలవతి. గుణవతి. కాని బాం విశంతువు. బాధలకోసమే బ్రతుకుతున్న యి పించే అడబడుచు. రిద్దరి మధ్య పెరిగిన అనుబంధాలను మూటగట్టి "బడదీచి" గా చిత్రీకరించారు శరత్ బాబు. దీనిని దృశ్యరూపంగా ప్రేక్షకులకు అందించారు భరణి పిక్చర్స్ వారు.

(దర్శకుడు—రామకృష్ణ, రచన : పముద్రాల

సీనియర్, సంగీతం : వేలు, ఛాయాగ్రహణం : వెంకట్, నటీనటులు : జానకి, సూర్యకాంతం, దేవిక, ఛాయాదేవి, బేబీ శశికళ, లింగమూర్తి, రమణ మూర్తి, రామన్న పంతులు, బి. ఆర్. పంతులు, వంగర.)

నటీనటులకోసం పాత్రలను ప్రత్యేకంగా సృష్టించిన కథ కాదిది. నటీనటుల నటనా పటిమను పరీక్షకు పెట్టగల పాత్రలతో కూడిన కథ యిది. అందువల్లనే బాటసారి చిత్రీకరణ—సాహసంతో కూడిన ఒక ప్రయోగం. ఈ చిత్రంలోని ప్రధానపాత్రల నిర్వహణ నటజీవితానికి తలమానికం. అందువల్లనే భరణి పిక్చర్స్ వారిని, వాయికపాత్ర నిర్వహించిన శ్రీమతి భానుమతిని, నాయకపాత్రకు ప్రతిరూపమైన శ్రీ అక్కివేలి నాగేశ్వరరావును కళాప్రియులందరూ అభినందించక తప్పదు.

దేవదాసు తర్వాత, బిరిగి అంతటి ఉన్నదశను, తన నటనా పటిమతో నిరూపించకున్నారు శ్రీ నాగేశ్వరరావు. పరద్యానానికి పేరు గాంచిన కథానాయకుడుగా, వేషంలో, ప్రవర్తనలో, కృష్ణ సంభాషణలలో ఆయన ఈ చిత్రంలో అర్హతగాం పరకు మనసు నవ్వెస్తారు. కథలో ప్రత్యేకమైన హాస్యపాత్ర లేని లోటును తీరుస్తారు. కాని చివరి ఆర్థభాగంలో విషాదాంత నాయకుడుగా ప్రేక్షకులను విచారంలో ముంచి తేలుస్తాడు. ఇంతటి వైవిధ్యాన్ని ఆయన చూపడానికి, ప్రేక్షకుల మన్నన పొందడానికి అవకాశ మిచ్చిన పాత్ర—సురేంద్ర.

ఇక కథానాయికగా శ్రీమతి భానుమతి, శిలవంతులు అంత తేలికగా ఏ అనుబంధాలలోను ఎలా చిక్కుకోరో, చిక్కుకున్నప్పుడు ఎలా సంక్షోభ పడగలరో ప్రతిభావంతంగా చూపారు. అడబడుమల శోకాన్ని, మానసిక సంక్షోభాన్ని అమె చూపిన తీరు సాటిలేనిది.

అయితే భానుమతి — నాగేశ్వరరావులు ఉన్న చిత్రం అంటే, అలలు, పాటలు, చివ్విలాసాలు, నృత్యాలు వగైరాలు ఉంటాయనే భావంతో ఈ చిత్రానికి వెళ్లి ప్రేక్షకుడు తప్పక విరాళం చెందుతాడు. కథలో అనందం కనిపించదు. వేణు

వ్యక్తకావారి 'స్రీ హృదయం' లో పర్మివి

నంగీతం, నముద్రావారి రచన, రామకృష్ణ డైరెక్టర్ కూడా ఆవరమైన మెరుగులు దిద్దురు. భానుమతి పాడిన పాటలు కూడా అనందరూపి అపీస్తాయి. కొన్ని నందరూపిలో చూస్తున్నది వాటకమా - సినిమా అనే అనుమానం కలుగు తుంది. అయినా చివరికి మిగిలేది భరణీవారు కోత్త చిత్రం తీశారనే మంత్రం. వాగ్గేరరావు భానుమతి నటనలో కోత్త బాటలు చూపారనే అనందం మాత్రమే.

వార్తా భరణం

నయకకామందిర్ వారి తర్జుమా చిత్రం 'స్రీ హృదయం' పని పూర్తి అయి త్వరలో విడుదల కాబోతుంది.

పద్మిని, జెమినిగోళ్, తంగవేలు, టి. ఆర్. రామచంద్రన్ ప్రభుత్వం నటించిన ఈ చిత్రానికి దర్శకుడు శ్రీధర్ (పెళ్ళికాసుక), కాయ : విన్సెంట్.

ఉత్పతకుటుంబం జీవనవిధానాన్ని (మంచి చెడ్డలను) ప్రతిబింబింపజేసే ఈ చిత్రాన్ని జూలై 28 న విడుదలచేయాలని నన్నాచోలు చేస్తున్నారు.

యం. యన్. యం. వారి "కొరడా వీరుడు" తర్జుమా (డబ్బింగ్) పూర్తి అయింది. త్వరలో విశాల్ చంద్రన్ దండయాత్రకు బయల్దేర్తాడట.

ఈ వీరోచిత జానపద కథ ఆధారంగా చిత్రం చిన ఈ చిత్రానికి తెలుగులో మాటలు అనిపెట్టే, పాటలు ములుకుట్ట, వేణుగోపాల్; నంగీతం జె. పురుషోత్తం. నిర్మాత : ములుకుట్ట సుబ్రహ్మణ్యం.

కావాలియ్య కత్తియయ్యల, పుష్కలమ్మల హాస్యం వగైరాలు ఈ చిత్రానికి ప్రత్యేకకర్ణాలు.

రూపక్ మూవీస్ జానపద చిత్రం 'జగదేకసుందరి' అన్ని పాంగులు సింగారించుకొని త్వరలో విడుదల కాబోతోంది.

పీనులపించైన నంగీతం, మనోజ్ఞుడైన నృత్యాలు పున్నాయని తెలుస్తోంది.

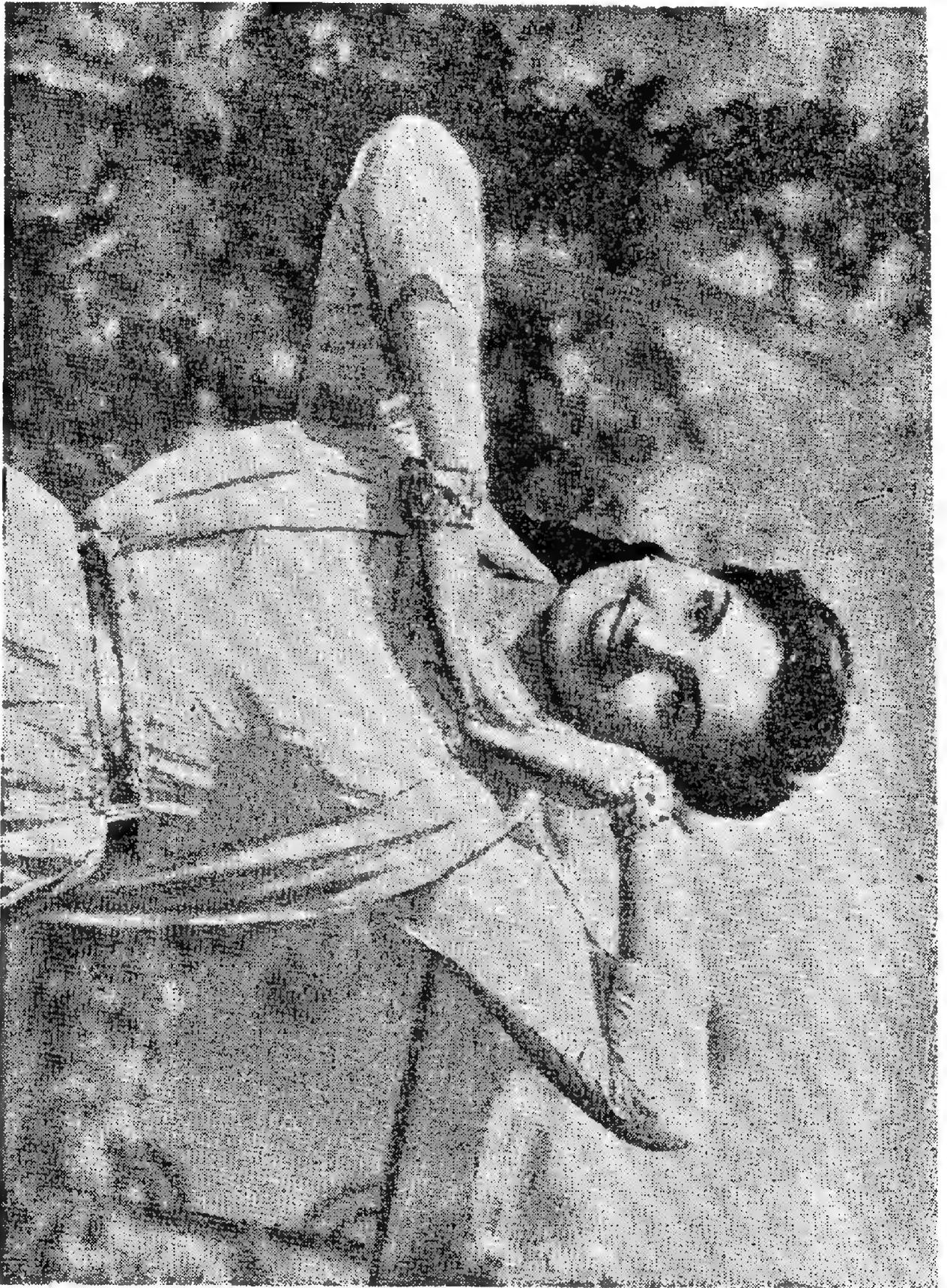
అనంతకుమార్, నళినీఘోంకర్, నిశూ, బి. యం. వ్యాస్ అమీర్ బాయ్ ప్రభుత్వం నటించిన ఈ చిత్రానికి తెలుగు మాటలు : మహారథి, పాటలు వీటూరి, వరప్రసాదరావు; నంగీతం : టి. వి. రాజా.

నూర్జీ గాయకుడు, సుశీల సోదరుడు శ్రీ రామ చంద్రరావును పరిచయం చేస్తున్న ఈ చిత్రానికి నిర్మాతలు : పి. వి. సుబ్బారాయుడు (ఫ్లైట్ లెఫ్ట్ సన్మన్ అధినేత) యం. వి. కె. పాణి, యన్ విశ్వేశ్వర రావు.

ఈ మాసంతానికి చిత్రాన్ని విడుదల చేయాలని నిర్మాతలు ప్రయత్నిస్తున్నారు.

భరణీవారి 'బాటసారి' లో జావకీ, మూర్యకాంతం,

రించే లక్షణం ఏదో ఉంటునే వుంటుంది.

సత్త్వవారు తమవిషయంలో అవలంబించే మంచి వైఖరినే గమనించి, తమరిని వెక్కిరించి కాంచేవారిని దయనీయులైన మహాపాపులుగా, ఒక్క జన్మలో వారి కర్మకు వారు ఫలితం అనుభవిస్తారు అనే మంచివైఖరి అవలంబించాలి కాని వారి హింసకు గురియై ఇంకా క్రుంగిపోగూడదు. ఇతరులలో మంచినీమాత్రమే గుర్తించి, వెదుకు గమనించక పోవడం, గమనించినా గణించకపోవడం అందరికీ అవసరమే. కాని సత్త్వవారికి ఇది మరి అవసరం.

ఈ సైవిధానాల్ని, పెద్దవారిలో సత్త్వ యేర్పడనా ఉపకరిస్తవి. కాని పెద్దవారు ఆత్మ విశ్వాసం కోలుపోయినప్పుడు దానిని మళ్ళీ కలిగించడానికి చాలా నేర్పు కృషి కావాలి. “విజయం పొందించే విజయం ఇంకేదీ సాధించలేదు” అని ఇంగ్లీషులో ఒక ప్రసిద్ధ వాక్యం వున్నది. సత్త్వవారిలో విశ్వాసం కలిగించడానికి ఉత్తమమైన పద్ధతి అతను సత్త్వంలో అనే ఒక మాటను సత్త్వలేకుండా అనిపించడం. ఆదిలో ఈనది చేయించగలగాలి. అది అసాధ్యంకాదు. ఎన్నో ఉపన్యాసాలివ్వడంకన్నా సత్త్వతో అనే మాటను సత్త్వలేకుండా అన గలిగినవాడు సత్త్వవారికి ఎక్కడలేని ఉత్సాహమా, ఆశా పుట్టుకు వస్తవి.

రూజెన్ దీపక్రింద వుంచి “మేస్టర్లా! ఇండాక మీరు ఏదీతలువు వెయ్యటం మరిచి పోయారు, కదూ?” అని అడిగాడు. కాళిదాసు గుర్తుకు తెచ్చుకున్నాడు. తానింతకుముందు ఏదీ తోక వెళ్ళి వచ్చేటప్పుడు ప్రవారి తలుపు మళ్ళీ వెయ్యటం మరిచిపోయిన విషయం జ్ఞప్తికి వచ్చింది. రూజెన్ అనుమానంగా “చదువుకుంటూవుండగా బాకు ఏదీ తలుపు తెరిచిన చప్పుడు వినిపించిందండీ. మురళిలో అన్నాను కూడా. వాడేమో చెవుల బిందా దుప్పటి కప్పుకునివుండి “ఏమీ వుండదులే పోమ్మ”న్నాడు కాళిదాసు న్నట్టడై సుంచుని వున్నాడు.

మురళి యీ తోపం రూజెన్ చేతిలోవున్న తీపం తీసుకుని “మేస్టర్లా! ఎవరు వచ్చినా యీ సైపు కోట గోడలావున్న ప్రవారి దాటిపోలేరు. అందువల్ల ఆ వచ్చిన వారెవరో ఏదీ గుమ్మంలో తుంచి వచ్చి, వని పూర్తి చేసుకుని మళ్ళీ వచ్చిన తారినే వెళ్ళివుండాలి” అంటూ వరండాలోనుంచి క్రిందికి దిగి గుబురుగావున్న మందార చెట్ల మధ్యగా వెళ్ళాడు.

సన్నజాతీ వందిరి క్రింద మురళి చేతిలోవున్న తీపపు వెలుగు కనిపిస్తున్నది. వరండాలోనుంచి కనిపిస్తున్న ఆకాశభాగంలో కృత్రికా నక్షత్రాలాశి కాంతిలను వెదజల్లుతున్నది. కాళిదాసు రూజెనూ నిశ్శబ్దంగా నిలబడి, యింకా చొయిగా పడుకుని విద్ర పోతున్న ఆ పసివాడవంక చూస్తున్నాడు.

“మేస్టర్లా!” అని చెల్ల మధ్యనుంచి మురళి కోక వేశాడు. మరుక్షణంలో గాలిలా వరుగెత్తుకు వచ్చి “ఇది మందార చెల్ల మధ్య వేంమీదనుడి వున్నదండీ” అన్నాడు.

అదొక వెండి కాలిపట్టా. దానిపల్ల విమీ ప్రయోజనంలేదు. అది ఒక ఘూగ స్పాక్. తానిన్ని యేళ్ళుగా ఏ స్త్రీ పాదానికొక అంకరంగా వుండేదో చెప్పగల శక్తి దానికిలేదు. కాళిదాసు దాన్నంటూ యిటూ

మనమూ-మనదేహానిర్తి

(14 వ పేజీ తిరువాంయ)

ఆత్మవిశ్వాసం కలిగించాక, బాగా ఊపిరి పీల్చి ఏ మాటలు అనదలచుకున్నామో ఆలోచించి ఆ మాటలను వెమ్మదిగా క్రమంగా అనడానికి ఉద్యమించాలి. మొదట్లో అనలేకపోయినా పదే పదే అంటుంటే అనగలము. పెద్దవారు నంటరిగా అద్దం ముందు సుంచుని ఈ పరిశ్రమ చేయవచ్చును. ఒకమాట అంటున్నప్పుడు ఎక్కువ సత్త్వవస్త్ర ఆ భావమునే మరొక మాటతో వెల్లడించడానికి ప్రయత్నించాలి. “ప్రజలు కష్టపడుతున్నారు” అన్నప్పుడు “జనం కష్టపడుతున్నారు” అనవచ్చును.

సత్త్వవారు పౌపాసాత్తులతో స్నేహం చేస్తూ నలుగురితో తిరుగుతూవుండాలిగాని, మూల దాక్కుని మోఖం తప్పించుకు తిరగకూడదు. ఆత్మవిశ్వాసం సత్త్వ నివారణకు పునాది.

సత్త్వవారిలో విద్వాదంగా ఉండేవి మాటలు మాత్రమేకాదు. వారి ముఖపలికలు చేష్టలు కూడా అదొక మాదిరిగా వుంటవి. సత్త్వ నివారణలో వాటన్నింటి నవరించాలి. లేకపోతే సత్త్వ పోయినా అవివారిని వెక్కిరింతలకు గురి చేస్తవి. ఇవి

పోగట్టడానికి అద్దంముందు సుంచుని మాట్లాడినజేసి అది పోగొట్టుకుంటూనికి వాగ్గోగ్గ ప్రయత్నించాలి. సత్త్వకి మందులు ఏమీలేవు. ఆత్మ విశాసము ఉచ్చారణపరిజ్ఞానంతో కూడుకున్న కృషి-యూ రెండే నివారణ సాధనములు.

సత్త్వవిషయంలో తల్లి దండ్రులు గమనించవలసిన విషయములు కొన్ని వున్నవి.

మాటలాడడంలో తడవడం, అలస్యం చేయడం సత్త్వకారు. “మరి.....నువ్వెక్కడుంటున్నావు అనడంలో, రీ మీద దీర్చుం సత్త్వకారు. మరొక వాగ్గోసం. పిల్లలలో ఒక మాట అనబోతూ అందులో మొదటి అక్షరమునో, మధ్య అక్షరమునో అనేక మారులు ఉచ్చరించడమో, ఉచ్చరించడానికి ఉద్యమించిన తరువాత గాని ఉచ్చరించలేకపోవడమో సత్త్వ. ఇది గమనించం గనే, పిల్లల దృష్టిలోకి ఆ తోపం తేగూడదు. పైన వివరించిన విధానములద్వారా చేతనైతే నవరించాలి. లేదా అందుకు సమర్థులైన యితరులచేత నవరించజేయాలి.

సత్త్వ నివారణకు అవసరమయిన సూత్రము అను మాత్రమే సూచించాను. వాటి ననుసరించి, పరిస్థితులను పరిశీలించి, చికిత్సకు వ శ క ం చేసుకుని కృషి చేయాలి. ★

ధృవతార

(9-వ పేజీ తిరువాంయ)

నెమ్మదిగా వెలుగు వ్యాపిస్తున్నది. ఇప్పు గంటలుగా తమదే రాజ్యంగా షూ ప్రవంహాన్ని అజ్ఞానం వలె ఆవరించుకుని అధికారం చెలాయించిన చీకట్లు వెలుగు ప్రసరించేసరికి ఓడిపోయి అంతర్ధానమై పోయాయి. ఆ వరండాలోవున్న దీపం వెలవెల పోతున్నది. మహా సంవత్సరమైన ఒక అజ్ఞాత కోటిళ్ళరుడు సరదాగా ఒక తివాచీమీద వెదజల్లివుంచిన ముత్యాలూ రత్నాలూవలె మెరిసిన నక్షత్రాలు మాయమై పోయాయి. రకరకాల నక్షులు రౌద్ర చేస్తూ, ఆకాశంలో ఎగిరిపోతున్నాయి.

అప్పటికి ఆ పసివాడికి మెలకువ వచ్చినట్టు వున్నది. బుల్లి కాళ్ళూ చేతులూ అడిస్తూ, వన్నని గొంతుకతో యేడవలం ప్రారంభించాడు. అంత వరకూ నిశ్శబ్దంగా కూర్చునివున్న కాళిదాసు, యిద్దరు విద్యార్థులూ ఉలిక్కిపడ్డారు. మురళి గబగబావెళ్ళి ఆ పక్కనే మోకాళ్ళమీద కూర్చుని ఆ పసిగుడ్డ ఏడుస్తూవుంటే వింతగా చూస్తున్నాడు. వాడొక్క క్షణం అగి “మేస్టర్లా! వాడి నోరు అక్కువడతలా ఎంత బావుందో చూశారా?” అని అడిగాడు.

కాళిదాసులేని రూజెన్తో “నువ్వు వెలవేవెళ్ళి పార్థసారధిగాల్సి పిలుచుకురా” అన్నాడు. రూజెన్ “అలాగేనండీ” అంటూ పరిగెత్తుకుపోయాడు. మురళి పసివాడి పాటమీద చేత్తో వెమ్మదిగా తడుతూ, “మా బాబుకదూ! ఊరుకోరా వాయవా” అంటున్నాడు. చిత్రంగా మరుక్షణంలో ఆ పసివాడు ఏడుపు మూసేశాడు. కాళిదాసు నెమ్మదిగా నడిచి ముందు వైపు వరండాలోకి వచ్చాడు. అతని చేతిలో వెండి కాలిపట్టా వుంది.

అది ఆ ఏదీలో చివరి యిల్లు. చుట్టూ ఎత్తయిన ప్రహరీవుంది. ఆవరణలో రకరకాల

ఈశాన్య మూలలో ఒక పున్నాగచెట్టు, దానికి కొంచెం దూరంలోనే తెరిచి వుంచిన గొడుగుల పెరిగిన ఒక పాపుచెట్టు వున్నాయి. పున్నాగచెట్టు క్రింద లెక్క లేనన్ని పూలు రాలి వున్నాయి. పాపు చెట్టున కాయలు గుత్తులు గుత్తులాగా కాచి వున్నాయి.

ఇంతలో పార్థసారధి రానే వచ్చాడు. ఆయన ఇంగ్లీషు టీవరు. చాలా అనుభవంకల వ్యక్తి. నలభై మేళ్ళవాడు. ఆయన వస్తూనే “ఏమిటయ్యా! కాళీ! మీ శిష్యుడు ఉద్దండపిండంలా వున్నాడే. “సుంచున్నవళంగా” నిమిత్తుల్ని రమ్మన్నా, రంటాడు గాని, సంగతేమిటో చెప్పుడు. సుంచున్నవళంగానే వచ్చేశాను. ఏమిటి సంగతి?” అని అడిగాడు.

కాళిదాసు జవాబు చెప్పబోతూ వుండగా ‘బాబు గారూ! అంటూ వని మనిషివచ్చి గుమ్మంలో సుంచుంది. ఆమెతో “నువ్వు కాస్తేవలా ఉండు” అని చెప్పి కాళిదాసు వంచలోకి దారి తీస్తూ, పార్థసారధి సుద్దేశించి, “ఇదేమిటో చాలా చిత్రంగా వుంది. తెల్లవారు జామునే లేచి ఆ పిల్లలిద్దర్నీ చదువుకునేందుకులేనే నేను మళ్ళీ వెళ్ళి పడుకున్నాను. వాళ్ళు మేలకునివుండి చదువుకుంటూనే వున్నారు. వా కంకా మళ్ళీ నిద్ర బాగా పట్టలేలేదు. అయినా ఏ అలికికీ లేకుండా వెరరి దుర్మార్గం చేశారో అర్థం కావటంలేదు. ఇదుగో యిలా వచ్చి చూడండి” అన్నాడు. మురళి యింకా అక్కడే కూర్చుని వున్నాడు. పసివాడు మళ్ళీ నిద్ర పోతున్నాడు.

పార్థసారధి ఆశ్చర్యపోయాడు. ఒక్క క్షణం ఏమీ మాట్లాడలేక శిలా పగవాలా సుంచున్నాడు. తర్వాత ముక్కుమీద వేల చేసుకుని “అన్నన్నా ఎంత అన్యాయపు రోజులావ్చాయి! పిదప కాలం, పిదప బుద్ధులూనా! ఏ తల్లికి పుట్టిందో యీపాడుబుద్ధి. నవ మానీలూమోసి, కని యిలా చేసుకున్న మూర్ఖురాలెవరో! ఛీ ఛీ! మనుషులకూ,

అయిన మళ్ళీ ఆలోచనలో పడిపోయాడు.

కాళిదాసు చేతిలోపున్న వెండి కాళి గొలుసు వంక చూస్తూ నుంచున్నాడు. వరండాలో రెండు మూడు పిచ్చికలు అటూ యిటూ ఎగురుతూ రోద చేస్తున్నాయి. మందార చెట్లకు చక్రాలవలె పెద్ద పెద్ద పూలు పూచి పున్నాయి. అందరూ నిశ్చలంగా నిలబడివున్నారు.

పార్థసారథి మళ్ళా నెమ్మదిగా 'ఎంత అమాయకంగా నిద్రపోతున్నాడో. అంటే మళ్ళీ చాలా సేవటి వరకూ లేవకుండా కడుపునిండా పొలిచి యిలా వదిలివెళ్ళిపోయిందన్నమాట ఆ దుర్మార్గురాలు' అన్నాడు. ఆయన నెమ్మదిగా వెనుదిరిగి నడవటం ప్రారంభించాడు. కాళిదాసు ఆయన వెంటనే నడుస్తూ, "మీరేమీ చెప్పకుండానే వెళ్ళిపోతున్నారా?" అన్నాడు.

"అబ్బే. వెళ్ళటంలేదు. ఆలా లోపలికి వెళ్ళి మాట్లాడుకుందాం." అన్నాడాయన.

కర్మసాక్షి ఉదయించాడు. నులివెచ్చని బంగారు సూర్యకిరణాలు కిటికీలోనుంచి లోపలికి ప్రవహిస్తున్నాయి. కాళిదాసు, పార్థసారథి ముందు గదిలో కూర్చున్నారు. బల్బమీద పున్న గడియారం అరు గంటలు చూపిస్తున్నది. ఒక క్షురవాడు సైకిల్ మీద వచ్చి దినపత్రికను గదిలో పడేసి వెళ్ళి పోయాడు.

పార్థసారథి కాస్తేపాగి "కాళీ! నువ్వు ప్రాజ్ఞుడివి. బుద్ధిమంతుడివి. నీకు చెప్పవలసినవాళ్ళే కాక పోయినా, కాస్త వయస్సులో పెద్దవాళ్ళే కాబట్టి నే నా అధికారం పుచ్చుకుంటున్నాను. ఇది కేవలం యాదృచ్ఛికంగా జరిగినదని నేను నమ్ములేకపోతున్నాను. చాలా కాలంగా నినాస, నీ యింటిని పరిశీలించనిదే యింత తేలికగా ఎవరూ యీ పని చేసి

పోలేరు. ఇప్పు డీ వెండి గొలుసు చేతులో వట్టుకుని నువ్వు వాకబు చేస్తూ బయలుదేరనూలేవు. దానివల్ల ఏమి షయమూ తేలదు. ఆ తల్లి ఎవరో అంతరాత్మ వారు మూసి యింతటి పవిత్ర బంధాన్ని తెంచుకుని నీమీద వదిలిపోయింది. మచ్చి బాధ్యతను పవిత్ర పూదయంతో స్వీకరించటం మంచి దని నా అభిప్రాయం" అన్నాడు.

కాళిదాసు విభ్రాంతుడైనాడు. "మీరలా సెల విస్తున్నారేమిటి? వేనింతవరకూ నీ ఆనాధాశ్రమం వారికో అప్పగిస్తే వదిలిపోతుందనుకుంటూ వున్నానే! అయినా యీ నెత్తురు గుడ్డును పెంచటం సామాన్యమైన విషయమూ మేష్టరూ! నాకూ వృద్ధురాలైన తల్లి తప్పితే మరెవరూ లేరుకదా! ఆవిడకయినా నా స్థితి ఎంత గుండెకోతగావుందో మీకు తెలుసుగా!

ఇక్కడ పున్నానాళ్ళూ "వేవెంతోకాలం బ్రతక బోసురా. మళ్ళీ మరో సంబంధం చూసి చేసుకోమని ఒకటే సాధిస్తూ వుండేది. నాకే యిష్టం లేక ఆమెను సమాధానం చెప్పకుండా తప్పించుకు తిరిగేవాళ్ళే. ఆమె నన్నంటరిగా వదిలిపెడితేగాని, నా కష్ట సుఖాలు నాకు తెలిసినావని యిలా నన్ను వదిలి మా అక్కగారి దగ్గరికి వెళ్ళిపోయింది. మళ్ళీ ఎప్పుడు వస్తుందో చెప్పలేను. ఇంతలో యిలా అయింది. నా కేమిటో అంతా అయోమయంగా వుంది" అన్నాడు.

పార్థసారథి తలవూచి "ఆనాధాశ్రమంలో పారేస్తే వదిలిపోతుందనుకున్నావా? నాకు నమ్మకం కుదరటంలేదు కాళీ. ఎవరో బుద్ధిపూర్వకంగానే నీ కి బాధ్యత అప్పగించివుంటారు. తర్వాత నీ యిష్టం. అయినా ఆనాధాశ్రమంలో పిల్లలనుపెట్టే బాధలు నీకు తెలియనివికావు. వాడక్కడ పెరిగి పెద్ద

వాడై నీ దొంగగానో, రోడిగానో తయారవుతాడు. అంతే" అన్నాడు.

కాళిదాసు విశ్మలంగా కూర్చున్నాడు. మురళి పరిగెత్తుకుంటూవచ్చి "మేష్టరూ! పిల్లవాడు లేచి ఏడుపు మొదలెట్టి అప్పలమ్మ ఎత్తుకోగానే ఏడుపు మానేశాడండీ" అన్నాడు. పార్థసారథి అతన్ని "పని మనిషికి మీరేం చెప్పిరు?" అని అడిగాడు. మురళి "అంతా చెప్పేశామండి. ఏమి 'అయ్యో' దానికి చేతులెట్టా వచ్చినయ్యో! అది తల్లికాదు. రాక్షసి" అన్నదండీ" అన్నాడు.

పార్థసారథిలేచి "వేనింతకన్నా ఏం చెప్పను? అయినా ఒకసారి ఆలోచించి చూడు. ఉచితమని తోచినట్టు నడుచుకో. నే నింక వెళ్ళివస్తాను" అన్నాడు.

కాళిదాసేమీ మాట్లాడలేదు. నిశ్శబ్దంగా లేచివచ్చి ఆయనను సోగనంపి వెనక వైపు పంచ లోకి వెళ్ళాడు. పనిమనిషి పిల్లవాళ్ళే ఎత్తుకుని అక్కడ నిలబడి వుంది. ఆమెకు సంతకై యేళ్ళుంటాయి. జాబ్బు అక్కడక్కడ నెరిసింది. ఆమె కాళిదాసును చూసి "అట్లా వుండారేం బాబుగారూ! భగవంతుడిచ్చాడనుకోండి. పిల్లల్నికంటే తిరిపేదు బాబూ! పెంచే అదురున్నంతేని బతుకెందుకు?" అన్నది

కాళిదాసు కాస్తేపాగి "అది సరే. ఇంకా కళ్ళు యినా తెరవని యీ పసిగుడ్డును పెంచటం సామాన్యమైన విషయమూ అప్పలమ్మా! ఆయన కూడా అదే చెప్పిరు. అయినా యింట్లో ఆడ దిక్కుయినా లేదుకదా? ఏం చెయ్యను నే నివ్వడు?" అన్నాడు. అందరూ మళ్ళీ ముందువైపు పంచలోకి వచ్చారు.

రెండు మూడు కాకులు పొన్నవెట్టుమీదవారి 'కాకా' అని అరుస్తున్నాయి. 'హరిలో రంగా హరి' అంటూ ఒక సొతాని జియ్యరు కాళ్ళ గజ్జెలు గల

ఒళ్లు నొప్పులా?

రవ్వంత

అమృతాంజనము

రాయండ్రి

నిమిషంలో నొప్పి తగ్గుతుంది

జలుబూ, జ్వరాలూ, ఒళ్లు నొప్పులు - వీటన్నిటికీ అమృతాంజనం ఉపయోగించండి. మీ కుటుంబాని కది శ్రీరామరక్ష. నొప్పి కలిగినవ్వడు ఒక్క వినరు రాస్తే చాలు. ఇంట్లో ఒక్క నీసా ఉంటే నెలక తరబడి అటివస్తుంది.

అమృతాంజన లిమిటెడ్
మద్రాసు - 4

బొంబాయి - 1, కలకత్తా - 1, న్యూఢిల్లీ - 1

JWt AM-1429

అంధా తెలిగ్రాఫీ & వైకేటెస్ ట్రయినింగ్ కాలేజీ, పొత్తూరివారి తోట, గుంటూరు-1.

[స్థాపితము : 1957]

PUC; SCLC; and MATRIC పాస్ (or) డియల్ విద్యార్థి, విద్యార్థినులకు :

తెలిగ్రాఫీస్టులు, సిగ్నలర్లు, అసిస్టెంట్ ఫేషన్ మానర్లు, తెలిఫోన్ అపరేటర్లకు రైల్వే, పోస్టు & టెలిగ్రాఫ్స్, ఇతర సంస్థల్లో ఉద్యోగాలు చేయటకు శిక్షణయివ్వబడును.

శిక్షణకాలం 2 నెలలు - తెలిఫోన్ అపరేటర్ల గా శిక్షణ పొందుటకు 30 రోజులు మాత్రమే. హాస్టలు వసతులు గలవు - టెలిఫోన్ స్కాలర్ షిప్స్ గలవు. విద్యార్థినులకు ప్రత్యేక మైన కాలేజీ, హాస్టలు వసతులు గలవు.

పూర్తి వివరములకు 50 N.P. పంపవలెను.

మీ అందానికి

గోరియా అనే శరీరదర్శనోపకరణము ముదిరూపును పరిశోజ్జీ మి ముఖానికి, చక్కని శతదగ్గరిని తెచ్చును మొటిములు, మచ్చలు ముదురుతలు ఎండకు వచ్చిన నలుపును పోగొట్టి, ముఖాన్ని తెలుపుచేసి మీ అందాన్ని రోజు రోజుకీ ఎక్కువ చేయును మొదటి పూతలోనే కొంత అందము వచ్చును వాడిచూస్తే విడువదు అన్ని పావులలోను దొరకును

జనితా ప్రొడక్టుస్ ఏలూరు, (ఆంధ్ర)

మీరు వదనాలి

జీవిత రహస్యాలు:- మీ దాంపత్య సుఖానికి అనేక కారణములు :- రూ 3-50
యౌవన తీ - శ్రీలను గురించి అనేక. రూ 3-50
కు తూహల విశ్లేషణలు..... రూ 3-50
సంతానము:- గర్భనిరోధానికి 60 నవీన సులభ మార్గాలు..... రూ 3-50
పోపు బద్ధులు చిత్రం శ్రీది ఎడ్రస్సుకు త్రాస్తే పి. పి. హాస్టల్ చార్జు మియింట్ కి పంపబడును

దేశ సేవ ప్రచురణలు ఏలూరు, (ఆంధ్ర)

తల్లిపేరు లాంటి తిరుదనం గలవి వనిపావ నగు మోమువలె కళకళలాడునవి.

సావరిన్

మిఠాయిలు, టాఫీలు

(నజల ఎన్నిక పొందినవి)

కోహినూర్ కన్వెక్షనరీ, ప్రైవేట్ లిమిటెడ్.

మదరాసు - 28

దృవతార

గలరాడుతూవుండగా భిక్షాటనకు బయలుదేరాడు. నాలుగైదుపిట్టలు క్రమశిక్షణతో గూళ్ళను విడిచి ఆహారాన్వేషణలో బయలుదేరిపోతున్నాయి. పొడుగాటి ముక్కుగల ఒక చిన్నపక్షి పున్నాగచెట్టు కొమ్మమీద కూర్చుని రాగాలు తీస్తున్నది. యింటికి ఉత్తరాన కొద్దిదూరంలో ఉన్న బొమ్మ జెముడు పొదలో ఒక అందమైన పువ్వు పూచింది.

అప్పులమ్మ కొద్ది సేపాగి "మీ కాదిగు లక్కల్లేదు. రెండి. మా అమ్మాయి బాలింతరాని. పోయిన నెలలో నేను నాలుగైదు రోజులు పనిలోకి రాలేదు, బాబుగారూ! అప్పుడు మా అమ్మాయికి పురుటి రోజులు. ఆడపిల్ల పుట్టింది. మా అల్లుడు పొంగి పోయినాడండి. మొదటిసారిగా ఆడపిల్ల పుడితే అదురుష్టమని ఒకటే మురిసిపోయినాడు. నేనన్నీ సరిజేసుకుంటారేండి బాబూ! ఏ పాలుపట్టి పెంచినా బతికి బట్టకదతాడు. మీరేమీ బెంగొట్టుకోమాకండి బాబుగారూ! భగవంతుడిచ్చిన బిడ్డ..... ఆ తల్లికి లేని అదృశ్యం మనకుండనుకోవాలిగాని....." అన్నది. కాళిదాసు కళ్ళు ఆర్తములై నాయి. మురళీ రూబెనూ పునకాలు సర్దుకుని "మేం వెళ్ళిస్తాం మేస్తూరూ" అని చెప్పి వెళ్ళిపోయారు.

కాళిదాసు శోచికివెళ్ళి ఎటూ తేల్చుకోలేని వాడిలా ఒక్క నిమిషంసేపు కుర్చీలో కూర్చుండి పోయాడు. తర్వాత ఒక నిర్ణయానికివచ్చి టర్కీటవల్ భుజంమీద వేసుకుని పంచలోకివచ్చి "అలాగే చేద్దాం. నువ్వుంక యీ పూటకు వెళ్ళిపో అప్పలమ్మా! నేను మధ్యాహ్నం మూడు గంటలకే యింటికి వచ్చేస్తాను. అప్పటికి రా" అన్నాడు.

ఆమె సంతోషంతో "అట్లాగేబాబూ" అంటూ పిల్లవాణ్ణి భుజంమీద పడుకోబెట్టుకుని గుడ్డనరిగా కప్పి నెమ్మదిగా నడిచి వెళ్ళిపోయింది.

క్రమంగా ఎండ వేడిమి హెచ్చుతున్నది. కాళిదాసు నూతిదగ్గర స్నానంచేసి యింటల్లోకి వెళ్ళాడు. అతని ఆలోచనలకు దరి తెన్నా కనిపించులలేదు. తెల్లవారిన్నటినుంచీ అంతా చిత్రంగా కథలోవలె జరిగిపోయింది. తలుచుకుంటేనే ఆశ్చర్యంగావుంది. ఆ తల్లి అంతటి మధురమైన అనుబంధాన్ని ఎలా తెంచుకోగలిగిందో! పార్థసారథి అన్నట్టు అది అంతరాత్మ నోరుమూయడమే.

వాకిట్లోనుంచి పొంపాడికక వినిపించింది. కాళిదాసు పాలు పోయించుకుని, వంట యింటల్లోకి వెళ్ళి కుంపట్లో బోగ్గులువేసి నిప్పుంటించి కాఫీకి నీళ్ళు వడేసి కాఫీపు విసిరి మళ్ళీ ముందు గదిలోకి వచ్చాడు.

నేలమీద వడిపున్న దిన పత్రికను చేతిలోకి తీసుకుని కుర్చీలో కూర్చున్నాడు. అతని కెదురుగా గోడమీద రెండు పెద్ద పోటోలున్నాయి. అందులో మొదటిదానిలో కాళిదాసు తల్లి తండ్రి వున్నారు. కాళిదాసు తండ్రిపేరు రామానుజరావు. ఆయన జీవితం గంగా నదంతో వంటిది. ఆయనకు పిత్రార్థితమైన భూమిమీద వచ్చే వలసాయం చాలా తక్కువగా వుండేది. చిన్నతనంలోనే తల్లి, తండ్రి పోగా, అన్నగారి పోషణలో పెరిగి పెప్పుపొందాకా వదిలాడు. ఆయన అన్నగారు అప్పనంతటిని జూదా

(కమంగా పాడ్చెక్కుతున్నది. దాహంతో బాధ పడుతున్న కాకి వకటి నూతి గిలకమీద కూర్చుని అరుస్తున్నది. ఎవరో బిచ్చగాడు పాలు పాడు కుంటూవచ్చి, 'శత్రులేవి కబోదిన బాబయ్యా. కనిక రించండి' అని అరుచు వ్వాడు. కాళిదాసులేవి

శ్రీబాలాంజనేయప్రశ్న

మీరు కోరిన 5 ప్రశ్నలకు వెంటనే
ప్రాసీ పంపగలము. 2 రూ॥ M. O.
చేయండి. నెలలవారీగా 12 నెలలకు
1 సం॥ జాతకము 2 రూ. పూర్తిపేరు,
జాబు ప్రాసిన టైము తెలిపిన చాలును.
హనుమాన్ జ్యోతిషాలయము.
10వై ను, అరందల్ పేట, గుంటూరు-2.

పండిత
డి. గోపాలాచార్యులవారి

దీవామృతం

ఆరోగ్యానికి బలానికి
ఆయుర్వేదాశ్రమం
(ప్రైవేట్) ఇమిటెడ్
మదరాసు-17

తోను గృహమునుండి
 (మరియొక శ్రేష్ఠమైన
 ఉత్పత్తి

మీ కేశ ప్రోక్షణ పథకము
నేడే ప్రారంభించండి

ధోరీ ఎకెంట్లు
 ఎమ్. ఎమ్. లండన్ వాలా
 అహమదాబాద్
 ఎకెంట్లు
 (ప్ర. వరార్థం అంద కో.)
 బొంబాయి-2

మద్రాసు విద్యార్థులు: మెసర్యు బలభాయ్ & కంపెనీ, మద్రాసు. ఎనుమతి పాఠశాల కన్వీటిక్ మెసర్యు ఎం. ఎం. ఖంభట్ వాలా అహమ్మదాబాద్ వారిని సంప్రతి. చండి. శ్రీకాకుళం స్టాక్సు: శ్రీకృష్ణ మెడికల్ & జనరల్ స్టోర్స్, పాలచెట్టు రోడ్ శ్రీకాకుళం. భీమవరం స్టాక్సు: మెసర్యు: గుండు అక్కిరాజు & సన్సు, భీమవరం

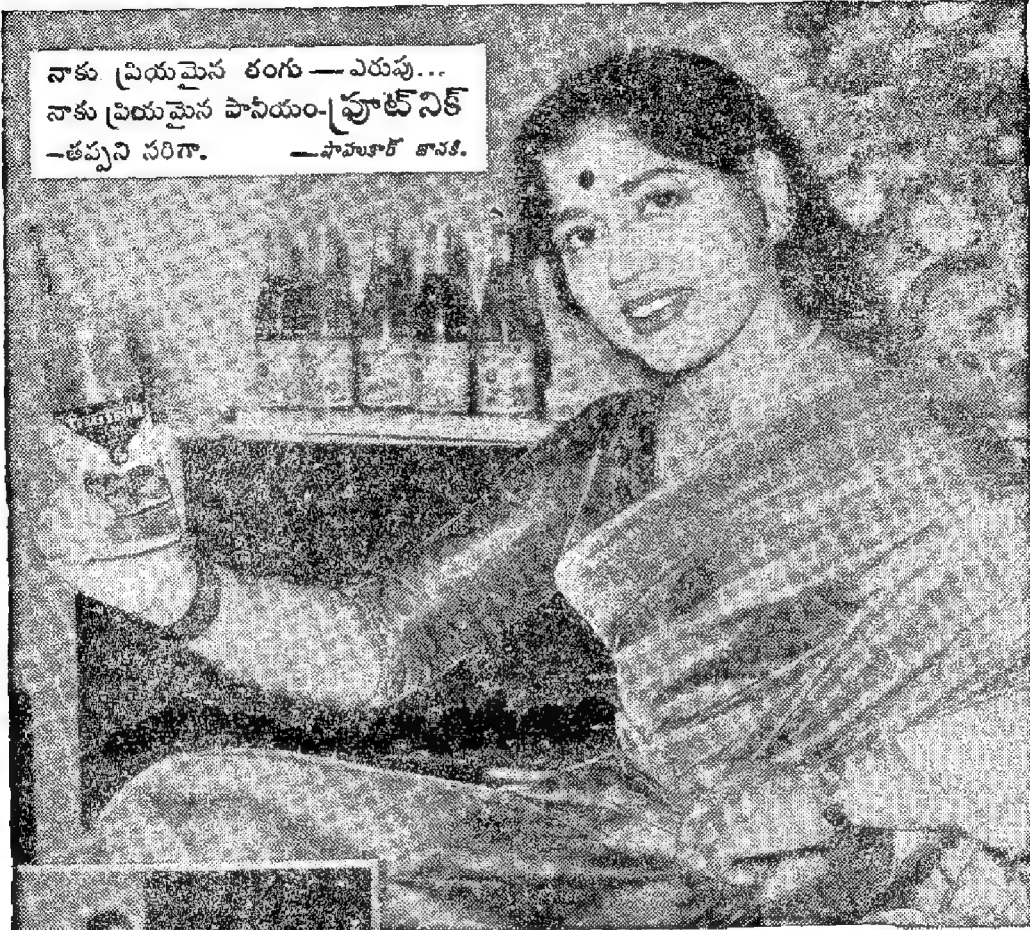
జువ్వయి బియ్యపు గింజలు వాడి జోలిలోనే కోతి
 టి వచ్చేసరికి పాలు పొంగుతున్నాయి. అతడు త్వర
 త్వరగా పాం గిన్నె దింపి కోటీ కలవటం ప్రారంభిం
 చాడు. కొద్దిగా పాలు కుంపటో వడ్డాయి కావాలి
 బాసన వస్తున్నది.
 కాళిదాసు కాటీ ప్రాగి ఒక గిన్నెలో బియ్యం

ధృవతార

కడిగిపోసి కుంపటిమీదవుంచాడు. కాస్తేపు విను
 రుతూ కూర్చుని తర్వాత ముందు గదిలోకివచ్చి
 పత్రిక తీసుకుని చూడటం ప్రారంభించాడు.
 వంతో ఎవరో వచ్చిన నవ్వడి అయింది.

తరలి చూసేసరికి సుస్తకం వంది
 భుజానికి తగిలించుకుని మురళి నిలబడి పున్నాడు.
 కాళిదాసు గడియారంవంక చూశాడు. తొమ్మిదిన్నర
 అయింది. అతడు దివసపత్రిక మూసివేస్తూ
 "ఏమోయ్ అప్పుడే బడికి బయలుదేరావా?" అని అడి
 గాడు. మురళి 'అవునండీ' అంటూ అటూ యిటూ

వాకు ప్రియమైన రంగు — ఎరుపు...
 వాకు ప్రియమైన పానీయం-ఫ్రూట్ నిక్
 —తప్పని సరిగా. —ఫామిలార్ కానకీ.

ఫ్రూట్ నిక్కును చల్లగా పుంచి
 అలాగే త్రాగండి.

ఒక సిపాలోగల క్రొత్తదైన పండ్లరసం
 మదురమైనది. విగనిగలాడుతూన్నది!
 మామిడి, ద్రాక్ష, పైసాపిల్, నారింజ
 మరియు అపర్లు-ఇవన్నీ త్రాగుటకు
 ఎంతో ఉత్సాహపరుస్తాయి!

Fruitnik

ఫ్రూట్ నిక్ (గ్లూకోజు)

ఫ్రూట్ నిక్ రయారీలు

మనమల్లి హైరెడ్, మదరాసు-10.

EP

మానీ నెమ్మదిగా "అయితే మేష్టిరూ! పిల్లవాడెక్కడా కనిపించడేమండీ?" అని అడిగాడు. కాళిదాసు నవ్వుతూ "అవులమ్మ కు పెంచుకోమని యిచ్చే కాను" అన్నాడు. మురళి బాధగా "నిజమేనా మేష్టిరూ?" అన్నాడు. అతన్ని మామూలుపుంటే కాళిదాసుకు నవ్వు ముంచుకుని వస్తున్నది. అతడు నవ్వు ఆపుకుని "లేదులే. అవులమ్మ పాలు పట్టి తీసుకువస్తానని చెప్పింది. సాయంకాలానికి యిక్కడికి తీసుకువస్తుందిలే. ఆమె కూడా తోడుగా యిక్కడే వడుకుంటుంది" అని చెప్పాడు. మురళి మొహం వికసించింది. నాడు కాస్తేసాగి నెమ్మదిగా "అంతా విని మా అమ్మ నిర్భంతపోయింది మేష్టిరూ! అవులమ్మ అన్నట్టుగానే 'అది తల్లికాదు. రాక్షసి అయివుంటుందని' అన్నదండీ" అని చెప్పాడు. కాళిదాసు "ఓరి పిడుగా! మీ అమ్మగారితో చెప్పే కావూ?" అన్నాడు. తనికీపుడొక కొత్త నమస్య ఎదురైంది. ఈ విషయం అందరికీ తెలుస్తుంది. అందరూ దిన్నిగురించే మాట్లాడుతారు. పార్థ సారథి యీ విషయాన్ని అందరితోనూ చెప్పటం వుండదు. ఇనాళ స్కూల్లో తనమీద యీ దాడి తప్పదు కాబోలు.

మురళి, 'నేను బడికి పోతున్నానండీ' అంటూ చెల్లిపోయాడు. కాళిదాసు చాలా సేపు అలాగే నిశ్చల్లింగా కూర్చున్నాడు. దిన పత్రిక నేలమీద పడివుండి గాలికి రెప రెప కొట్టుకుంటున్నది. ఒక గడ్డిపరకకోసం పిచికలు రెండు వాదులాడుకుంటు వ్తాయి. మరో పిచిక తీర్పు యిచ్చేందుకు కాబోలు పొడవిడిగా ఎగిరివచ్చి బల్లమీదనుంచున్నది. ఒక ఆరేళ్ళపిల్లవచ్చి పున్నాగ చెట్టుక్రిందరాలివున్న పూలను విరి వడితో పోసుకుంటున్నది.

కాళిదాసులేచి అన్నం గిన్నెదీసి ఆలోచించాడు. ఇక యీ పూలు ఆధరువులు చేసుకునే పీలులేదు. అప్పుడే వది కావస్తున్నది. కాబట్టి క్రితం రోజు చేసుకున్న వచ్చడి మెతుకులతో తిండి కానిచ్చి బడికి వెళ్ళటం మంచిది.

మరో పావుగంటలో త్వరత్వరగా భోజనం ముగించి కాళిదాసునంట యింటి తలుపువేసి ముందు గదిలోకి వచ్చి స్కూలుకుపోయే ప్రయత్నంలో మునిగిపోయాడు. అతడు తలుపు తాళం వేసి వీధిలోకి వచ్చేసరికి చేతిలో గొడుగులో రాసు కొన్నీ ఎదురుగా వస్తున్నాడు. ఆయన ఆ పూలో వున్న ఆయుర్వేద ధర్మవైద్యకాలలో పని చేస్తున్నాడు. యాభై యేళ్ళవాడు. సన్నగా వుంటాడు. కళ్ళకు చత్వారంజోడు పెట్టుకునివుంటాడు.

ఆయన కాళిదాసును చూసి అగి "సమస్కారం బాబుగారూ!" అన్నాడు. కాళిదాసు ప్రతి సమస్కారంచేసి "ఇలా దోవతప్పి వచ్చిపట్టున్నారే కొన్నీగారు" అన్నాడు. ఆయన నవ్వు "అబ్బే! మీ కోసమే బయలుదేరాను. ఈనెల యిరవై రెండో తేదీన మన వైద్యకాల వార్షికోత్సవం. మా మేనేజరుగారు మిమ్మల్ని నిరంజనశర్మగారి దగ్గరికివెళ్ళి మాట్లాడి రమ్మన్నారు. మరిచిపోకుండా వెళ్ళి వస్తారా?" అన్నాడు.

కాళిదాసు నడుస్తూనే తల ఊపి "మరుసనేది మన నిఘంటువులోనే లేదు. తప్పకవెళ్ళి మాట్లాడి వస్తాను" అంటూ సాగిపోయాడు.

(స శే షం)

దేశభాషావారపత్రికలలో సర్క్యులేషన్ ప్రకారం 'ఆంధ్రనచిత్రవారపత్రిక' ఐదవస్థానం ఆక్రమిస్తున్నది.

చింతలూ చీకాకులతో
జీర్ణ శక్తి
దెబ్బతింటుంది

మన దేహంలో, ఉదరకోశంనుంచి మెదడుకుపోయే నరాలు కొన్ని ఉంటాయి. దింతలతో, ఉదరకోశంలో జ్వర వేరెక్కినప్పుడల్లా ఈ నరాలు, జీర్ణకోశం పనిచేయకుండా పిగబడి, రక్తనాళంలో ఎడినాలినవంటి రసాయనిక ద్రవ్యాలను గుమ్మరిస్తాయి. ఎప్పుడూ పనిచేస్తూవుండే వాళ్ళకి ఇది అవకరిందినా, కొయకస్థం తక్కువైనవారికి మాత్రం ఇందువల్ల జీర్ణ శక్తి ర్వంసం అవుతుంది. హ్యాపారస్టులలో నూటికి అరవై మంది అజీర్ణ రోగిబాధపడడానికి ఇదే కారణం. ఏమైనా తినగానే నొప్పి వస్తుంది.

హ్యూలెట్స్ మిక్చర్ తీసుకుంటే నొప్పి వెంటనే తగ్గుతుంది. బాగా గుణం ఇస్తుంది. ఉదరకోశం రోపరివైపున ఇది కవచంలా కమ్ముకుంటుంది. కడుపులో మంట కరిగించే రసాయనిక ద్రవ్యం తీవ్రతను అణచివేస్తుంది. ఆహారం చక్కగా కరిగి అరిగిపోవడానికి తోడ్పడుతుంది. 80 సంవత్సరాలుగా వైద్యులు దీనిని సిఫార్సు చేస్తున్నారు. పిల్లల అజీర్ణికూడా హ్యూలెట్స్ మిక్చర్ దివ్యంగా పనిచేస్తుంది. అజీర్ణ విరేచనాలకు వల్లమందు కలిపిన హ్యూలెట్స్ మిక్చర్ తో వాడండి.

"హ్యూలెట్స్ మిక్చర్"

పుష్కకోవడం మొదలుపెట్టినప్పటినుంచీ నేను తులంగా రోజునం చేయగలుగుతున్నాను"

ఎ. జె. హ్యూలెట్ & సన్ (ఇండియా) ప్రైవేట్ లిమిటెడ్,

86/ఎ, నైయపు నాయక్ వీధి, మద్రాసు . 3.

పూవు మా అదృష్టం చెప్పగలదు

మా భవిష్యత్తులో ఏమి జరుగబోతున్నదన్నది, మా సరియైన దర్శనసుఖించిన్నీ మీరు తెలుసుకొనగోరినట్లయితే ఒక పోస్టు కార్డుపైన మీకు యిష్టమగు ఒక పుష్పము పేరున్నూ, మీరు వ్రాయులేది, వేళ వివరములున్నూ, మా సరియైన చిగ్గవాహు యున్న వెంటనే వ్రాసి పంపండి.

శ్రోత్రియ శాస్త్రములోని రహస్య గణితము మూలముగా మేము గుఱించి, మీరు కార్డు వ్రాసిన తేదీలగాయతు 12 మాసములలోను మీయొక్క అదృష్టము, లాభనష్టములు, జీవితమార్గము, వ్యవహారములో మీకు జయముకలుగునో, మీ ఉద్యోగం విషయంలో నుంచి చెడ్డలు, మార్పులు, అగోగ్యవిషయము, పరదేశగమనము, తీర్థయాత్రలు, వివాహము, ప్రేమసఖము, సంతానము, నిధినిక్షేపములు, లాటరీ, ఆకస్మాదీయవ్యభిచారము మొదలగు వానినిగురించి స్పష్టముగా మాసవారీగా వ్రాసి రు. 1-4-0 లకు మాత్రమే వి. పి. గా పంపగలము. (వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకం) దుష్టగ్రహము లేవయినా పున్న యెడల కాంతిచేయు విధానంకూడా తెలుపగలము. వివరములు మా పూచీపెన్సిలపంప జకును. మేము పంపిన భోగట్లా మీకు తప్పిగా నుండనియెడల పైకము వాపసు చేయబడును. ఒక సారి పరీక్షించి చూడుడు. మీ అడ్డసు ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

Pt. DevDutt Shastri, Raj Jyotishi (WP-18) Jullundur City.

అతి త్వరలో

ఉడుక్లను బంపరచుటయే గాక, మనోహరమైన విడుపాటి నల్లని కేశములను పెంపొందించును. దీనిలో చేర్చిన టాషిది బంపరివల్ల కేశములు ఊడిపోకుండగను, చుండ్రు లేకుండగను, నెరవ కుండగను రీటా కాపాడగలదు. రీటాను కొన్నిరినూనెలోగాని, మంచినినెలో గాని కలిపి విత్తం వాడండి. తప్పకుండా మీ కేశములు నల్లబడతాయి. దీనిని మీరు వాడి, మీ పేషాకులకు కూడ పిపాత్తు చేయండి.

రీటా సుందరము
అందమైన కేశ వీటో కంపెనీ,
మద్రాసు-1

హరి వంశం

(12-వ పేజీ తరువాయి)

లేదు. జడుడా! పెండ్లి చేసుకొనక ఏమి చేయు దువు అనెను. నేను అంటిని : “పెండ్లి చేసుకొని ఏమి చేయుదును” అని. వాకు నేనే బంధమును. మరి ఇంకో బంధము ఎందుకు అంటిని. ఆయన పూరుకొనలేదు. పెండ్లి చేసిన నేను అనిముక్తమునకు వచ్చినేతిని. నా మనమామకూతురు గూడ వచ్చెను. నేను ఏమిచేయుదును! వెంట పడి కప్పినదానిని వదిలివేయుదునా! సాందీ పని తులవతి గదా, నన్ను తిమ్మనిగా స్వీకరించి, నాల్గు మంత్రములు చెప్పినచో గంగరేవునో, విశ్వనాథుని ఆయతముననో చేరి జీవించవచ్చు ననుకొంటిని. సాందీపని నాకు వదువు చెప్ప లేదు. ఓరి! జడుడా! నా ఆశ్రమమున ఉండు మురా! అన్నాడు. ఈ కరుణ వామిద ఆయనకు ఎందుకు పుట్టినది! నేను “అయ్యా! సాందీపని! నేను జడుడను. వైద్యయే బంధము అనుకొని గూడా నిన్ను ఆశ్రయించినాను. మరి నీవు నన్ను ఈకరుణచేతగూడ బంధించుచున్నావు” అన్నాను. మీ ఆశ్రమములో ఉండిపోయినాను. నా మనమామ కూతురను మీరు చూచుచున్నారా గదా! అది నామాట వినదు. నేను కాపురము చేయును అన్నాను. చేసుకున్నవాడవు కాపురము చేయక ఏమి చేసెదవు అన్నది. నేను ఏమి చేయవలెను. ఈ బంధమును ఎట్లు వదిలించుకొనవలెను. కాపురము చేసేతిని. బిడ్డలు కల్గినారు. పశువును త్రాళ్లతో కట్టినట్లు ఈ అందరు నన్ను భూమికి బంధించుచున్నారు. నేను ఆ బంధములు వదిలించు కొనగా ఆలోచించినాను. నాకును, వీరికిని ఏమి సంబంధము! నేను ఎవ్వడను! వీరు ఎవ్వరు. ఈ స్త్రీ ఏమి! ఈ పురుషు జేమి! ఈ సంతాన మేమి! ఉపనిషత్తులేమో “మాతా పూర్వరూపం” అన్నవి. “పితా ఉత్తరరూపం” అన్నవి. ఇక్కడ నా భార్య మాతయా! అది పూర్వ రూపమేమిటి? తోకవద్దతిని ఆ పూర్వరూపము నేను. అనగా తండ్రిని. నా భార్య అనగా మా మనమామ కూతురు ఉత్తర రూపము. అది వాకన్న చిన్నది. మరియును ఇక్కడ ఎవరికి ఎవరు తండ్రి! ఎవరికి ఎవరు తల్లి! నాకు తండ్రి ఎవరు. తల్లి ఎవరు. నేను అందరిని వదులు కున్నాను. ఈ భార్య నన్ను వదులుటలేదు. అందుచేత నేను దానిని భరించుట మానివేసినాను. అయినను ఆ బంధము నాకు వదులుటలేదు. కొత్త బంధము అను తెచ్చిపెట్టుచున్నది. మరి ఇప్పుడు మీరును మరియుక బంధముతో నన్ను కట్టగా చూచు చున్నారు. నేను ఈ బిడ్డనికి విద్యాభ్యాసము చేయుట యేమి! ఆ బిడ్డ డో! సాందీపని బిడ్డదు. నేనే నరము జడుడను. అబిడ్డ యొక్కడ? నేను ఎక్కడ!” అన్నాడు. దీక్షితాయణి పూరుకొన లేదు. తనచేత వానికి అక్షరములు నేర్పించినది. వాడు పుట్టినది మొదలు తనవద్దనే మారిమి యయినాడు. కాదనుట యెట్లు! మరి వాడు ప్రభావతీర్థమున ఉగ్రగ్రహమునాతవడగా, సాందీ పని భార్య అన్నది : “మహానది! ఒక్క బంధము

తోలిపోయినది." ఆ దినమున తనకు దుఃఖమున్న ఏమియో తెలిసినది. ఆ దినము నుండియు తనకు కాళి కాళిగా లేదు. మరల సాందీపనిబిడ్డ తిరిగి వచ్చిన ఎట్లుందునో, కాళి తనకు అట్లు ఉండ వలెను. అది అటుల ఎట్టులుండును. సాందీపని బిడ్డ తిరిగి వచ్చినచో ఉండును. సాందీపని బిడ్డ ఎట్లు తిరిగి వచ్చును ? మహానందునకు అది తెలియలేదు. ఒక్కసారి మరణించినవాడు తిరిగి ఎట్లు వచ్చును ? ఇది ఏమి ఆలోచనలు అను కోవ్వాడు మహానందుడు. కాని కాళిమాత్రము అతనికి కాళిగా లేదు. కాళిలో తనకు దుఃఖము తప్ప, ఆనందలేత మగుపించుటలేదు. కాని ఈ దిన మున పాతాళ్యుగా అంతయు మారిపోయినది. కాళిక ఏమో కొత్తరూపము ధరించినట్లు ఉన్నది. ఇప్పుడు ఇది వనంతమా ! తాను చూచినది వీడియు అట్లు లేదు. ఆరు ఋతువులను నమూ రూర స్థితిని చెంది కాళికను ఆవేశించినట్లు ఉన్నది. ఇది యేమి ఋతువు ! ఏదో క్రోధఋతువు వచ్చి కాళికలో నిల్చినది. కానిచో సాందీపని ఆశ్ర మములో మల్లెపాదలో మందారములు పూయుట యేమి ! మందారములలో పారిజాతములేమి ! పారిజాతములలో చూతమంజరులేమి ! మరి ఈచల్లని గారి ఎక్కడిది ! ఇంత అందముగ, ఇంత హోయ టుగ, ఈ గారి ఎప్పుడు వీచినది ? గంగ తన కైత్య మును సమపాళముగదేసి ఈ గారిలో సూరి పోసినదా ! లేక మలయవర్షము కరిగి, రూపము లేనిదై, ఈ గారిని ఆవేశించినదా ! గంధము పృథ్వికి లక్షణముగా చెప్పినారు ! మరి ఈ గారిలో ఈ గుణాలింపు లేమి ! ఈ సువాసనాలవారి యేమి ! వంశ భూతములు ఒక్కడై, దేనికై దానిదిగాక అన్నిశక్తులను సరితూకములలో మేళనము చెంది, సాందీపని ఆశ్రమము వైత్యరథమును పోని సౌభగను గుడిగూర్చిఉన్నది. కాళి యెట్టులున్నది ? మహానందుడు కాళిని చూడగా బయలుదేరినాడు. గంగదరిని సాందీపని ఆశ్రమము ఉన్నది. ముందు మహానందుడు గంగను దర్శించినాడు. గంగ కవ్యా తానమునకుగాను అలంకరించబడిన మహానది ఉన్నది. భగీరథుడు తపస్సుచేసి సాధించినవేళ, మరథుని గుణిల్లున శివజలకోటిలో పడినప్పుడు ఇంత అందముగా ఉన్నదా ? వద్యభవుని కమం టులు వారి మందాకినియై చిందినప్పుడు ఇంతటి అందమును పొందునరచుకున్నదా ? అభోక్తజుని పాదకమలనందోపామందిరమునుండి సుందరమక రందమందాకినియై తుందిలముచేందినప్పుడు ఇంతటి హోయలు ఒలికినదా ! ఒక్కతనకేకాదు, ఆ బ్రహ్మ ముహూర్తములో గంగలో వార్తగా వచ్చిన ధరణి సువర్ణరక్త అందరికిని అట్లులే ఉన్నది.

మరి కాళియో ? విచిత్రముగా నున్నది. అవి ముక్తము ఇంత అందముగా ఎప్పుడున్నది. జనము నగరము అలంకరించబడిన తీరు మాచి అశ్వర్య పోపుచున్నారు. వీధులను ఎవరు ఇట్లు తీర్చిరి ? ఎవరు వీధులను ఇట్లు విశదములు చేసిరి ? ఈ కళ్ళిపుల ఎవరు చల్చిరి ? ఎవరు వీధివీధిని, శృంగాటము శృంగాటమున, గృహంగణము గృహంగణమున ఈ రంగవల్లులు తీర్చిరి. ప్రతి గృహ

ప్రకార తీర్చియు కైత్య వైష్ణవ శధావకములచేత శిల్పికిరించబడినది. సముద్రమధనము, శివుడు హోహలమును మ్రొగుట, విష్ణువు మోహి నియ్యై వరమశివ దేవుని కీకురించుట, త్రిపురాసుర ధర్మము మొదలైన గాధలు కుద్యశిల్పములుగా మలచబడినవి. ఒక్కరాత్రిలో ఇది యంతయు జరుగగా మహానందునికి వలెనే, సర్వ కాళి ప్రజయు ఇదియంతయు వరమశివుని మాహాత్మ్యమనుకొని నారు. దేవతలు కాళిని ఎందులకో ఇట్లు అలంక రించినా రనుకొన్నారు. మరి కాళికు చేయబడిన ఈ దైవప్రసాదము ఒక్కవిధముగా నున్నది. ముక్తిమంటవము అలంకరించబడిన తీరు ఇంకొక విధముగా నున్నది. ముక్తిమండవము కైలా సము వోలె అలంకృతమై నది. నైజమైన సౌంద ర్యముచేత, నిసర్గమైన కైవశక్తిచేత, ప్రకృతి సిద్ధమైన అన్నపూర్ణామధురమందహాస దీప్తిల చేత, వరమశివునిమేని తెల్లనికాంతిచేత, ప్రమ ధుల ప్రతదిక్తచేత, సర్వ కైవధర్మ మహాత్మ్యము చేత పుణ్యభావముచేందినదివోలె, నందిమూపు రము ఆకారము దాల్చినదివోలె, ముక్తి మంట వము వెల్గుచున్నది. అందరికిని ఇది కరము ఆశ్చ ర్యము కల్పించినది. అద్భుతమును ఒనగూర్చినది. కాని మహానందునకు ఈ అలంకారములన్నియు ఒక్కయెత్తు; సాందీపని ఆశ్రమ విమాత్య సౌందర్యము ఒకవిత్తుగా నున్నవి.

మహానందుడు కాళిలో అన్ని తీర్థములను దర్శించినాడు. అన్నితీర్థములు అనిదంపూర్వ మైన మహాత్మ్య మదేనివో వెలార్చుచున్నవి. కాని కాళిలో వైష్ణవతీర్థముల వద్దతి వేరుగా నున్నది. పాదోదకతీర్థము, మణికర్ణికాతీర్థము, బిందు మాధవతీర్థము, మరియు కాళికలోనున్న ఇతర తీర్థములను దర్శించగా, తనలో తనకే మహా నందునకు ఆనందము కల్గినది. ఈ తీర్థములను తాను దినమును సేనించుచున్నాడు. దినమును దర్శించుచున్నాడు. కాని ఇట్టిదర్శనము ఎప్పు డుమో లేదు. ఇట్టి అమభూతి మున్నెప్పుడును కల్గలేదు. మరియు మణికర్ణిక మనమహిమ మును వెల్లిగొక్కుచున్నదివలె ఉన్నది. మహా నందునకు మనస్సులో అనిపించినది. ఈ మణి కర్ణిక ఉన్నదో అతని కి అని పిం చి న ది : శ్రీమత్కాళిపుట కేదన లక్ష్మీ శ్రుతిమణికర్ణిక మణికర్ణిక; యావనతీవరచూడా మణికిని హారకమలదీర్ణిక మణికర్ణిక; వేద పురాణాగమ విద్యావనిధీమాణికర్ణము మణికర్ణిక; కాంచనగర్భ హిరణ్యకమండలు గండాక్షిత జల ధర మణికర్ణిక; సంపత్కళ్యాణముక్తిక్షేత్రాబ్జ మధూళిపూరము మణికర్ణిక; మందాకిన్యం భోవేణి భర మధ్యవాభిషక్తము మణికర్ణిక; మణికర్ణిక, మణి మణికర్ణిక; మహానందునిలో మణికర్ణిక విచిత్ర మైన సమాధిస్థితిని పుష్టించుచున్నది. అతడు అక్కడ ధ్యానవరుడై నిలబడిపోయినాడు. అంతలో అతని శ్రవణరంధ్రములకు మరియు మణికర్ణికా స్వము వివనైనది.

ఆంధ్ర నచిత్ర వారపత్రికలో ప్రకటనలు మీ వ్యాపారాధి వృద్ధికి తోడ్పడుతాయి. వివ రాంకు: ఎడ్వర్ టయిజ్ మెంటే మేనేజర్ కి వ్రాయండి.

తరచుగా మూత్రవిసర్జన

తరచుగా మూత్రము వెలువగుట మిక్కిలి ప్రమాదకరమైన చిహ్నము. శరీరాన్ని సుల్ల చేయడమేకాకుండా ఈవ్యాధి, తనబంధుల చిక్కినవారిని ఆరోజుకానికొక మృత్యువుకు ఆసన్నునిచేయును. ప్రథమదశలో శారీరక మానసిక శ్రమలకు యిచ్చగించకుండుట, నశ్న ములో నోప్పి, మాపుమాంద్యము, తొడలో రిమ్మరి, నరముల బలహీనతతో యీ వ్యాధి పొడచాపును. పై లక్షణములలో కూడిన వ్యాధికి వెంటనే తగిన చికిత్స చేయించ కున్నచో, అధికదాహం, ఆకలి, గొంతు నోయి యెండుట, దురదలు, కాళ్ళలో పగులు, తూకం తగడం, శరీరమంతా పొటు, కీళ్ళ నొప్పలు, కంటిపొడులు, తీయ, గడ్డలు, రాచ పుండ్లు, ఇట్టి భయంకర బాధాకరమైన వ్యాధులు యెన్నో సంభవించవచ్చును.

"వీనస్ ఛారమ్" మాత్రలు వాడి సేక నేల నుండి తమబాధలనుండినివారణపొంది మృత్యు కరాళమునుండి రక్షింపబడిరి. "వీనస్ ఛారమ్" శాస్త్రీయ పద్ధతులవిడ ప్రాచీన యూనాని వైద్యవిధానం ప్రకారం ఆమూల్య ఓషధుల కాకపదార్థముల, స్యాభావిక ఔషధముల సార ముతో తయారైనవి. "అమిత దాహముతగి... పలుమారు మూత్రవిసర్జనచేయు అవకాశము 2 రోజులలోనేలేక 3 రోజులలోనే మూత్ర నివారణయగును. కొద్ది రోజులలోనే మూత్ర సగానికిపెగా స్వస్థత చేకూరిన బనిపించును. "వీనస్ ఛారమ్" కొద్దివ్యయముతో సుఖముగా, తేలికగా సేవించవచ్చును. దీనికి ప్రత్యేక పథ్యము లేదు. నిరాహారముతోనుండే అవ సరంలేదు. రోగులు పుష్టికరమైన ఆహారము తినేందుకై ఇది వరకటికంటే ఎక్కువ రకాల ఆహారపదార్థములు తీసికొనవచ్చును. వివరములుగల ఇంగ్లీషుకరపత్రములు అడిగిన వారికి ఉచితముగా పంపబడును. 50 బిళ్ళల ఖరీదు రు. 6-75 న. పై. మాత్రమే. పోస్టేజి నిమిత్తం రు. 1-6 న. పై. అదనం. (ఒకే సారి రెండు, అంతకుపెగా సీసాలను తీసి కొన్నచో పోస్టేజి ఉచితం.)

Venus Laboratories (A. P. W)
P. O Box No. 587, Calcutta

(వభుత్వంలో చేరి, వెహూ తర్వాత వెహూ అంతటివా రుపించుకొన్నారు. సంపూర్ణానంద్, సి. బి. గుప్తా మధ్య ఎంతటి తీవ్రమైన సంఘర్షణ వచ్చినా, వంత్ తిరిగి యు. పి. నాయకత్వం చేపట్టాలని ఎవరైనా అనగలిగారా ? లేదు. అలా అనడం మొత్తం దేశానికి అవచారం చేసినట్లువు

మనమనా మన రాష్ట్రం

(18-వ పేజీ తరువాయి)

తుండని తెలుసు. అదేవిధంగా బొంబాయినుంచి మొరార్జీ, ఎమ్. కె. పాటిల్, మైసూరు నుంచి

కె. సి. రెడ్డి, పొరాన్లనుంచి ఢేబర్, ఆంధ్ర నుంచి బెజవాడ గోపాలరెడ్డి, ప్రభుత్వం అఖిల భారతస్థాయికి వెళ్లారు. అలా వెళ్లినవారు తిరిగి స్వరాష్ట్రాలకువచ్చి నాయకత్వం చేపట్టిన సందర్భాలు (ఓరిస్సాలో మెహతాజ్) లేవని కాదు. ఉన్నా అటువంటిది అంత వాంఛనీయం కాదన్నే.

ఉచితం!

(సరకు ఉన్నంతవరకు)

ఒక సీసా

బ్రెల్ క్రీమ్

అదర్థమైన కేశశృంగార సాధనము

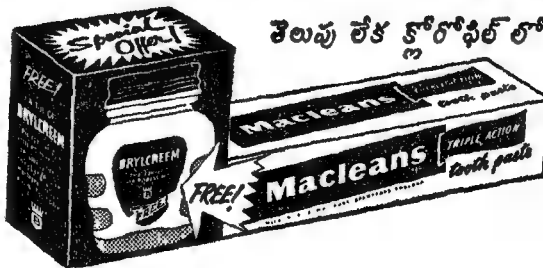
ప్రతి పెద్ద సైజు

మెక్లీన్స్

ఈ గురి వ్యాపారమును

టూత్ పేస్టు

తెలుపు లేక క్లోరోఫిల్ లో దొరుకును.

HYG/12/26/172

'పెద్ద ప్రజా మిక్సిన్' టూత్ పేస్టు దొరుకును ధరకే ఈ ప్రత్యేక ప్యాక్ అమ్మబడుచున్నది. ఆంధ్ర, కేరళ; మద్రాస్ మరియు మెసూర్ లో లభించును.

సమర్థులైన వాయుకులు రాష్ట్రాలు కదలి వెడితే ముతాతగవులు తప్పవు అనవచ్చు. నిజమే. యు. పి. బీహారు, మైసూరు, ఆంధ్ర ఇత్యాది రాష్ట్రాలే ఇందుకు ఉదాహరణ. అయితే, ముతా తత్వంతో అటు సంస్థలోనూ, ఇటు శాసన విభాగంలోనూ పెై కీవచ్చిన పూర్వపువారే ఈ తగవు లకు మూల కారకులు; ఈ బావతువారున్నంత కాలం ఏదో రకమైన కీచురాలులు ఉంటూనే ఉంటాయి. కాని ఇటువంటి తగాదాలు విసిగి వేసి రే స్థాయి కి వెళ్ళినప్పుడే వచ్చుతున్న వాయుకులు కొత్తగా ఉద్భవిస్తారు. ఇందుకు ఒరి స్సాయే ప్రత్యక్ష తార్కాణం. పాత వాయుకత్వాన్ని కొట్టివేసి, నిష్పమొన్నటిదాకా ఎవరికీ తెలియని శ్రీ విజయానందుడు ఆ రాష్ట్రానికి వేడు ఏకైక వాయుకుడై వాడు.

ఏమైనా "కార్యభూరుడు", "పరిపాలనా డక్టుడు" అయిన శ్రీ సంజీవరెడ్డి, రాష్ట్రానికి తిరిగి రావాలన్నా, రాదలచుకొన్నా అభ్యంతర మేమీ లేదు. కాని భారతదేశమంత విశాలభృష్టి ఏర్పడిన తరువాత, భారతసమస్యలను సంపూర్ణంగా ఆకలింపు చేసుకుని వాటి పరిష్కారంకోసం అపారహం కృషి చేస్తున్నవారిని తిరిగి రాష్ట్రానికి రమ్మనడం, వారి అనుభవం, కార్యభూరత, దేశానికి వినియోగపడ కుండా చేయడమే. సంజీవరెడ్డి సమర్థుడని, ఆయనద్వారా కాంగ్రెసును పటిష్ఠం చేయవచ్చు నన్న ఆశతో గదా నెల్లూరా అధ్యక్ష సదనికి ఆహ్వా నించింది. శ్రీ రెడ్డికూడా తనపై మోసిన బాధ్యతలను ప్రశంసనీయంగా నిర్వహించి, ఢిల్లీ, ఇందిరాగాంధీల కన్నా నయమనిపించుకొన్నారు. అనేక రాష్ట్రాలలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలలో, ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ సంఘాలలో వచ్చిన తగాదాలు చాలామటుకు తీర్చేశారు. ఒరిస్సాలో మిత్రమ ప్రభుత్వాన్ని రద్దుచేయించి మధ్యంతరపు ఎన్నిక లలో కాంగ్రెసుకు అఖండవిజయం సమకూరేట్లు చేశారు. ఆంధ్రలో కూడా, ముతాతగవులకు కారకుడు సంజీవరెడ్డినని ఆరోపణలు వచ్చినా, ఇప్పుడు వచ్చి చాలాభాగం సద్దుమణిగాయని, అంతా ఏకమైనామని అంటున్నారు గదా. మొత్తంమీద సంజీవరెడ్డి హయాంలో కాంగ్రెస్ సంస్థ, ఎంతో పటిష్ఠమైందనే అనాలి. కాబట్టి ఏయంటే ఇంకో 'టరం' కూడా వారు కాంగ్రెస్ అధ్యక్ష పదవిని నిర్వహించి, జాతీయసంస్థకు పూర్వం ఉన్న గౌరవప్రతిష్ఠలు సంపాదించివెడితే ఎంతో మేలు.

ఆంధ్రరాష్ట్రంలో వాయుకులకు కొడువలేదు. యువకులు, పమర్థులు కూడా ఉన్నారు. అనకాశం, వెనులబాటు లభిస్తే వారి సామర్థ్యం వెల్లడి అవుతుంది; పూర్వంనుంచి పెద్దనాయకులుగా చెలామణి అయినవారు తమ సలహా, సహకారాలు అందజేస్తూ యువనాయకత్వాన్ని ప్రోత్సహించడం అనవరం.

క్యా లెం డ ర్స్

వాణ్యమైన ఫోటో ఆఫ్ సెల్ క్యాలం డరకు ముమ్మ సరిపడించండి. క్యాలం డరు బొమ్మలను క్యాలెండరు మ్యాను ఫ్యాక్చర్లకు, ప్రింట్లకు ప్రత్యేక ధరలకు సప్లయి చేయుదుము.

మంచికమీషనుపై పనిచేయుటకుసమర్థు లైన విజయం కౌవలెను. గ్రాయండి.

AJANTA ART CALENDER Mfg. Co.
P. B. 255, MADRAS-1.

జయ అమ్మ హార్ ఆయిల్

పొదిలెదిది మరియు లక్షలాది ప్రజలు కోరించుకొనునది.

JAYA CHEMICALS
Madras-7

అలసినవారికి లేక ముసలివారికి నిజంగా ఉత్సాహమిచ్చునది

శక్తిని పెంచే, ఆరోగ్యాన్నిచ్చే, శవపులతో నిండియున్న ఓవోమాల్ గొప్పమైన. హాయినిచ్చే హానీకరమే గాక బలము నృద్ధిచేసే ఆహారము. శేలికగా తీగి ముగును. ఎప్పుడైనా ఆనం దంతో సేవించవచ్చు. త్వరగా శక్తికౌవలసినవారికి దాక్టర్లు దీనిని సిఫార్సుచేస్తారు. నిజంగా యిది ముసలివారికి, అలసి యున్న స్త్రీ, పురుషులకు ఉత్సాహమిచ్చే హానీయము.

ఆరోగ్యమునకు పుష్టికి ఓవోమాల్ తాగండి.
ఓ వో మాల్ లే బ రే ట రి
సే లం - 5

★
—కొండిన్య.

కట్టిక (2) ఆదివారములు, ఆదనపు ప్రతిగంటా పనికి చెల్లించదగిన సెలవుదినములు. ధనం.

వేతనాలు.		
50 సై.క		
100 రో.పు	0.65	
100 సై.క		
150 రో.పు	1.10	
150 సై.క		
200 రో.పు	1.55	
200 సై.క		
250 రో.పు	2.10	
250 సై.క		
300 రో.పు	2.55	
300 సై.క		
350 రో.పు	3.00	
350 సై.క		
400 రో.పు	3.45	
400 సై.క		
450 రో.పు	3.90	
450 సై.క		
500 రో.పు	4.35	
500 సై.క		
550 రో.పు	4.85	
550 సై.క		
600 రో.పు	5.30	
600 సై.క		
650 రో.పు	5.75	

బిల్లులు ఇందులో నమోదు చేయాలి.

ఈ రిజిస్టరు ఉన్నతాధికారము, అడిల్ కాలంలో

న్యూ ఢిల్లీ లేఖ

(7-వ పేజీ తరువాయి)

అడిలరు తనిఖీ చేసారు. ఇంతేగాక అలవెన్సు దుర్వినియోగ మైనట్లు ఉన్నతాధికారి దృష్టికి వచ్చినప్పుడల్లా, ఈ రిజిస్టరును తనిఖీ చేయవచ్చు.

ఉన్నతాధికారి తను పరిశీలించేటప్పుడు, ఏ వ్యక్తి కైనా నెలకు 10 రోజులకు మించి అదనపు పని అలవెన్సు చెల్లించటం జరుగుతున్నదేమో కూడా తనిఖీ చేయాలి.

ఈ ఉత్తర్వులో చెప్పబడని తరగతుల ఉద్యోగుల విషయం : ఈ ఉద్యోగులు అదనంగా పని చేసినప్పుడు వీరికి చెల్లించాల్సిన ధనపథకం ఏమీ సిద్ధంగా లేదుగనుక ఆర్థికశాఖతో సంప్రదించి అలాంటి అదనపు పని అలవెన్సు పథకాన్ని ఏర్పరచుకోవచ్చు. వాటికి ఈ క్రింది విషయాలు పాటించాలి. (1) ఉద్యోగుల పొదారణ పని కాలాన్ని నిర్ణయించాలి. (2) ఉద్యోగులు చేసే పని స్వభావాన్ని ఒక ప్రత్యేక అదనపు పని అలవెన్సు పథకాన్ని ఏర్పరుస్తుంది. (3) ఉద్యోగులు ఉన్నతాధికారి పర్యవేక్షణకు లోబడి, అదనంగా పనిచేసేందుకు ముందుగా అనుమతి తీసుకోలేనూ, (4) ఈ ఉత్తమ సూత్రాలను విలనరచేటట్లుగా పథకం ఉంటేను అదనపు పని అలవెన్సుపథకం ఏర్పాటు చేసుకోవచ్చు."

ఈ పథకం కాగితంమీద చూడటానికి మహా ముచ్చటగా ఉంది. అయితే కావల్సినన్ని ప్రతిబంధకాలు, ఈతి బాధలు ఏవో రానే వస్తున్నాయి. అఫీసులో పనిచేయాల్సిన కాలాన్నంతా బాతాఖానీ, కాఫీలు, సిగరెట్లు, వాలీబాల్ ఆటలు లాంటి వాటిలో ఖర్చుపెట్టేందుకు సాగు శక్తివంచన

లేని ప్రయత్నాలు జరుగుతూనే ఉన్నాయి. అఫీసులో పని, అసలు పనంటు ఏదైనా ఈలోపల మిగిలిపోతే, ఆ పనిని అదనపు కాలంలోనే ప్రారంభించటం, ఈ పని కాలాన్ని పొడిగించటానికి మానవుడి స్వభావోపాలకు ఎంత వీలుంటుందో అంతవరకు పొడిగించడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి.

ఈ పనివిధానం ఈ పద్ధతినే కొనసాగేట్లు అయితే శ్రీ మొరార్జీ దేశాయ్ అదనపు ఖర్చు గ్రాంటుకు సప్లిమెంటరీ డిమాండు తీసుకురావాల్సి ఉంటుంది. ఆరునెలల్లోగా ప్రతి ప్రభుత్వోద్యోగి జీతాన్ని రెండింతలుగా పెంచుతుంది.

కాంగ్రెసుకు టీటు చేసేందుకుగాను ఇంకో పద్ధతికూడ ప్రవేశపెట్టటం జరిగింది. న్యూఢిల్లీని 'ఏ' తరగతి నగరంగా పరిగణించబోతున్నారు. అందువల్ల ప్రతి ప్రభుత్వోద్యోగి జీతంలోను రు. 75 — రు. పెరుగుదలలో, జీతం మొత్తంమీద 8% హెచ్చింపా (ఏది తక్కువ మొత్తమైతే అది) వెంటనే జరుగుతుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వ కోశానికి ఇది పెద్ద ఖర్చు కల్గిస్తుంది.

'ఈ సదుపాయా లన్నిటి'కి తగ్గట్టుగా శక్తి సామర్థ్యాలు, పనులలో పెరుగుదల కన్పించివుంటే బాగానే ఉండేది. కాంగ్రెసువారి (వారి చెప్పుకుంటున్న) సంక్షేమ రాజ్యంలో ఈ సదుపాయాలన్నీ పోకడలు తప్పితే రాకడలు లేని బాటలు.

అధికార్లుకు, ఐ రైర్లెన్ అధికారాలు మళ్ళీ ఇస్తే తప్పు పరిపాలనా కార్యక్రమాలలో సామర్థ్యం, క్రమశిక్షణలతో పెంపుదల కన్పించదు. శిక్షించే అధికారం లోపించినంతకాలం గట్టి వనంటూ జరగదు. ఈ విషయానికి నిదర్శనంగా, న్యూఢిల్లీలోని విదేశీ రాయబార కార్యాలయాలను చూడాలి.

కోగి చూడ్డానికి నేనే వస్తున్నా కదండీ!...

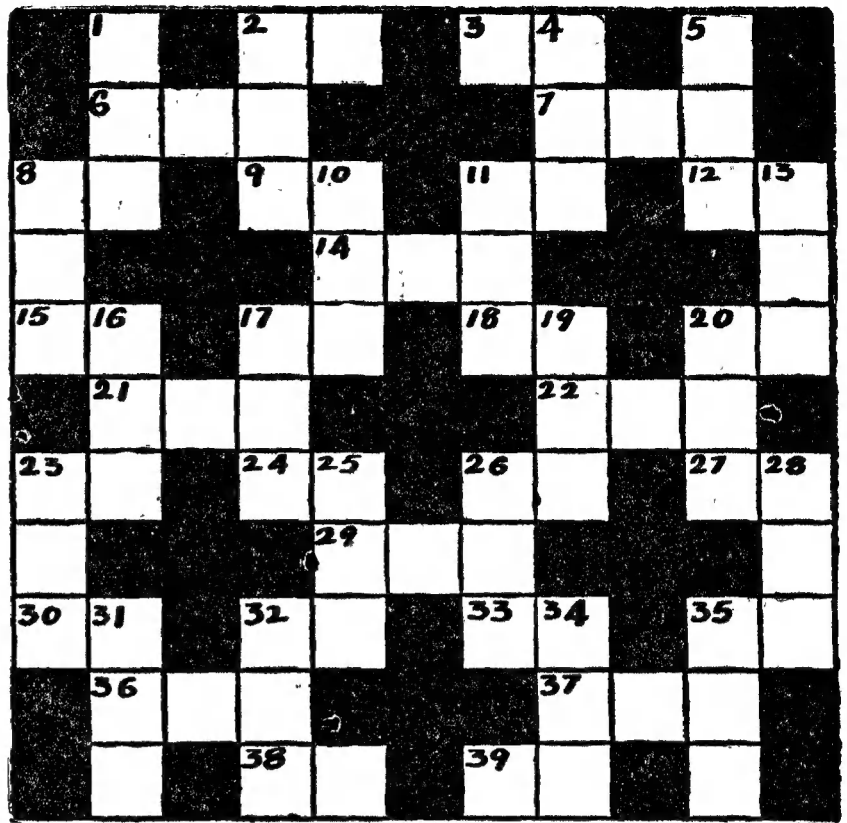
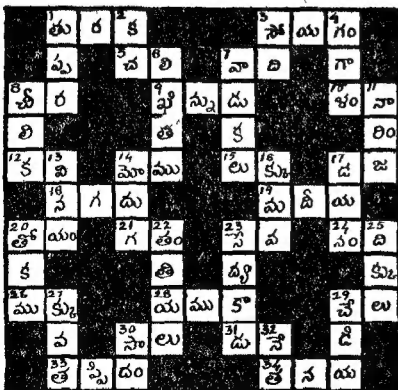
చిత్రకారుడు : శ్రీ "కృష్ణకాశ్యప" (కాకినాడ)

గళ్ల నుడి కట్టు-62

అడ్డం

2. తెల్లటి (సుభం చేస్తే!) మంకమా ?
3. తే! మణిహారాన్ని : తడి లేకపోతే ఎలా ?
6. కడుగు నున్న అయితే కఠినంగా తప్పదు.
7. అక్కడ బర్బర దేశంలో గిన్నె.
8. కంచ మేయకూడనిదా ?
9. కార్పూలం.
11. 4 నిలువు మధ్య ఎందు కనుకంటే వాయొక్క.
12. ఏడుపు !
14. కనుక, మారిస్తే కోపం రాగలదు జాగ్రత్త !
15. మొదటి అంకె నివిధంగా వ్రాసినా ఒకవిధంగా తప్పలేదు !
17. మండూకధ్వని.
18. కందరములలో ఒక దీనుడు.
20. బంధం.
21. కంటికి నచ్చినదేనా ? వాన దరువులలో చూడండి !
22. —మూత.
23. త్రాసుకు సంబంధించినది.
24. ఎడం కాకపోతే నరి.
26. అరికాలుమంట శత్రువును చూస్తే నరి !
27. పుల్ల.
29. వారి పరువు పుస్తకంలో వెదకండి, శత్రువు తధ్యం.
30. అంగద రాజ్యంలో ఆయుధం.
32. శనకలమధ్య ఆధరణం.
33. మాట !

61-వ గళ నుడికట్టుకు జవాబు

35. పాకముద్యమాత్రం తగిలడిపోతే తెల్లగా ఉంటాయా ?
36. కంచము.
37. చిందరవందరయిపోయిన రాజకీయే ధనాన్ని మూసేయుము.
38. తిరగబడినా అన్నీ దీనికోసమే సంబాధ.
39. చర్మము.
25. తంక్రిందులయిన పాము.
26. కాదు కాదా ?
28. అక్షరాలకు సంబంధించినది చాలా ఉన్నాయి.
31. క్రిందనుంచి నీటి పొంగు.
32. అచ్చం అటువంటిదే !
34. కొబ్బరిచివుం నివిధంగా పింజలూనికి పిలుచింది.
35. వంటలో కాళ్ళూ, చేతులమీద కదలము !

నిలువు

1. కత్తికి కావసినది.
2. పారిశ్ర.
4. ఎటునుంచి చూసినా కాలికి సంబంధించినదే!
5. వాక్కా వరముగా ఇస్తే ప్రవేశము దారుకు ఉంది.
8. దగ్గర.
10. ఈ యుగానికి, ప్రీ—చిందరవందర అయిన తర్వాత.
11. —సంక్రాంతి.
13. —గేదె.
16. కునకం తోకలో బంగారం !
17. భేదము.
19. ఈరకం దారిలో ఒక చెట్టు కూడానా ?
20. రాముడు పువ్వుం దేనినిగా చెల్లించుకున్నాడో మీకు తెలిసిఉండాలి.
23. ఒక రకం ఈగ.

ఒక భక్తురాలు బిచ్చగానితో:

“నాయనా! కుంటివాడవు కాబట్టి నరిపోయిందిగాని గుడ్డివాడవయితే ఇంకెంత బాధ పడుదువో.”

బిచ్చగాడు:- “అవును తల్లీ! పెనకటికి నేను గుడ్డివాడుగా ఉన్నప్పుడు చాలామంది అర్థనా వేసి అణా తీసికొనే వాళ్ళమ్మా. ఎన్. శివసుబ్రహ్మణ్యం (బందరు)

‘నీళ్ళ నేనండి’

మధ్యవిషేధం మీద ఉపన్యాస మిస్తున్న రాజకీయ నాయకుడు:

“మాటవరుసకు ఇక్కడ నొక గిన్నెలో నీళ్ళు, మరొక గిన్నెలో సారావెట్టి, ఒక గాడిదను తీసుకొచ్చామనుకోండి. అది దేన్ని తాగుతుంది?” అని ప్రశ్నించాడు, ప్రేక్షకుల మొహాలు చూస్తూ.

“నీళ్ళ నేనండి,” అని ప్రేక్షకుల్లోంచి జవాబు వచ్చింది.

విజయగర్వంతో రాజకీయ వేత్త, “ఎందువల్లనో చెప్పగలరా” అని మళ్ళీ అడిగాడు.

“అది గాడిదగాబట్టి!”

గోరికపల్లె హానరావు (గుంటూరు)

పొట్టి కథలు

ఇంటి పన్ను

ఆదాయమంటూ లేని ఒక ఆసామీ నివసించడానికి ఇల్లు లేక ఊరిదివరనున్న ఒక పాడుపడిన (నీరులేని) నూతిలో తన వసతిని ఏర్పాటు చేసుకున్నాడు. రెండురోజులు గడచిన తరువాత ఆ నూతి గట్టుకు ఒక నెంబరు, నూతిలో మునిసి పాలిటీ వారిచే ఇవ్వబడిన ఒక కాగితం అతనికి కనిపించాయి. ఆ కాగితంలో ఇలావుంది.

“ఈ నూయి వసతిగా

ఉపయోగింపబడుచున్నట్లు

తెలియచేయబడింది. అందుచే దీనికి ఒక ఇంటి నెంబరు, ఏడాదికి నూరు రూపాయల కన్ను కేయబడింది.”

ఇది చదువుకున్న ఆసామీ మూడు గ్లాసుల నీరు త్రాగి మూర్ఛపోయేడు.

పి. సోమకేశర్ (రూర్కలా-2.)

* * * ఆకాశంలో పోతూన్న విమానాన్ని చూపిస్తూ కొడుకు తండ్రితో.

నాన్నా! ఈవిమానం ఇట్లానే ఆకాశంలోకి పోతూంటే ఎంత కాలానికి స్వర్గం చేరుకుంటాను?

తండ్రి:- పెట్రోలు అయి పోగానే.

శ్రీ శివసుబ్రహ్మణ్యము (బందరు)

చిత్రకారుడు : చిత్తరవ్వు నూర్య నారాయణరావు (మచిలీపట్టణము)

మీకు ఉబ్బసం వల్ల బాధపడుతుంటే

ఎఫజోన్ బిళ్లలు మరల భారతదేశంలో దొరుకుచున్నవి. ఉబ్బసం, రొమ్మపడికెం, గుండెనంజు, గుండెలలో కఫం, హెజ్జరం, తత్సంబంధమైన వ్యాధుల వల్ల బాధపడు వారికి ఎఫజోన్ గుణకారి. ఎఫజోన్ సేవించుటకు సులభమైనది. సురక్షితమైనది, రూడిగా గుణమిచ్చునది శీఘ్రనివారణ గలిగించునది.

ఎఫజోన్ సూత్రమందలి వైద్య శాస్త్రీయమైన ఔషధ పదార్థముల గుణములు దిగువ విన రింపబడినవి : —

1. ఎఫజోన్ శ్వాసనాళములయొక్క కండరముల రోగులను ఖోగోద్ధే శక్తివంతమైన గుణమును గలిగియున్నది.
2. ఎఫజోన్ శ్వాసనాళములు మరియు గొంతులోగల గట్టి శ్లేష్మమును పలుచన పరచును. అందువల్ల అది సులభంగా దగ్గు మూలకంగా తొలగింపబడగలదు.
3. ఎఫజోన్ డిఎపిరిత్తులందలి రక్తనాళములలో అధికకూడికయైన ఒత్తిడిని నివారించును.
4. ఎఫజోన్ గుండెలలోని అత్యాయాసకారక

ఒత్తిడిని తగ్గించిపనిచేసే శక్తిని హెచ్చించును.

5. ఎఫజోన్ నరములను శమనపరచే గుణమును గలిగియున్నది. ఇందు మూలకంగా ముమ్మరమైన ఉబ్బసంయొక్క ముఖ్యగుణమైన దడతో గూడిన ఒగర్చును తొలగించును మరియు రొమ్ము పడినపు బాధైన ఎడతెగని దగ్గును తగ్గించును.

ఉబ్బసం వేగముగా తాకి విజృంభించును. కాని అది తాకిన స్వల్పమాత్రపు చిహ్నం కనిపించగానే ఒక ఎఫజోన్ బిళ్లను మ్రింగినయడల మీకు గూడియైన శీఘ్రనివారణకలుగును.

ఎఫజోన్ యొక్క యోగ్యమైన ప్రశంసనీయ గుణములు, దానిని వాడినట్టి అనేక వ్యాధిపీడితుల వల్లను, దానిని నిర్ణయించిన అనేక మంది డాక్టర్ల వల్లను, ఋజువు పరచబడినవి ఎఫజోన్ లో అంబాటు కాగం ఓషధులు లేవు. ఇది 15, 45, 100 మాత్రలుగల ప్యాకెట్లలో తెమిస్తులందరి వద్దను. మందుల షాపులన్నిటిలోను దొరుకుచున్నది.

EPHAZONE

ఎ ఫ జోన్ నిర్మాతలు మరియు పంపిణీ దారులు:

జె.ఎల్. మారినన్, సన్ అండ్ జోన్స్,

ఇండియా లిమిటెడ్

బొంబాయి కలకత్తా మద్రాస్ రిల్లీ

అనాది ధృవమున అనాసపళ్ళా?

కాదయ్యా మనమపభ్రంశులం కాము

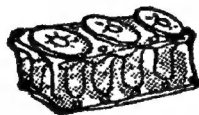
మిడ్లాండ్ వల్లది

సర్వసంభవం

మిడ్లాండ్ అనాస ఉవ్విళ్ళూరే పిపాసజనితం

డెసర్టులు మధురం

ప్రసిద్ధ భాగ్యం

రసభరితం రుచి మహాభాగ్యం

Midland

మిడ్లాండ్-ఉచితరమైన 28 రకముల, పళ్ళ, కాయగూరలు, జామలు, జెల్లీస్, అండ్ కెచప్.

కయూర కయూర : మిడ్లాండ్ ఫ్రూట్ అండ్ వెజిటబుల్ ప్రొడక్ట్స్ (ఇండియా) మధుర

హోటల్ దిప్తివ్యాపక : కార్న్ ప్రొడక్ట్స్ కో. (ఇండియా) ప్రైవేట్ లి., బొంబాయి-1

కారకదేశంలో ఏజెంట్లు : ప్యారి అండ్ కంపెనీ లిమిటెడ్.